

लिखु गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

यसम, ओखलढुङ्गा
प्रदेश नं. १, नेपाल

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) अनुसारको प्रयोजनका लागि

वार्षिक प्रतिवेदन
आर्थिक वर्ष २०७८/०७९

तथा

वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम
आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

संरक्षक

श्री अशोक कुमार कार्की
गाउँपालिका अध्यक्ष

श्री अस्मिता थापा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष

सल्लाहकार

श्री लिलाराज श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सम्पादन मण्डल

श्री द्रोण कुमार धमला
सूचना अधिकारी

श्री विपना श्रेष्ठ
प्रशासन अधिकृत

श्री बलराम फुयल
लेखा प्रमुख

तथ्यांक संयोजन

गाउँ कार्यपालिका कार्यालयका शाखा प्रमुख तथा सम्पूर्ण कर्मचारी

सर्वाधिकार

प्रकाशकमा सुरक्षित

प्रकाशन

लिखु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, ओखलढुंगा

अध्यक्ष ज्यूको कलमबाट

आदरणीय आमा, बुबा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू, स्थानीय निर्वाचन, २०७९ साल बैशाख ३० गतेको दिन तपाईंहरू सार्वभौम अधिकार प्राप्त नागरिक भई म लगायत सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरूलाई मतदान गरी विजय गराउनु भएकोमा सर्वप्रथम म हार्दिक सम्मान तथा आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु।

लामो संघर्ष र बलिदानबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भएको छ। देशमा लोकतन्त्र तथा गणतन्त्र स्थापना गरी जनतालाई राजक्रियसत्ता र सार्वभौमसत्ता सम्पन्न बनाउने क्रममा आफ्नो जीवन आहुती दिनु हुने महान ज्ञात अज्ञात सहिद प्रति भावपूर्ण श्रद्धाजली अर्पण गर्दछु साथै अपांग घाईते योद्धाहरूलाई उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।

हाल नेपालमा तीन तहका सरकारहरू संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारका काम, कर्तव्य तथा अधिकार संविधानतः विशिष्ट छन्। तथापि स्थानीय सरकार जनताका दैनिक जीवनयापन लगाएतका अन्य पक्षहरूसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने जनताको सबै भन्दा नजिकको सरकार भएको हुँदा स्थानीय तहमा स्थानीय सरकार सञ्चालनार्थ निर्वाचित जनप्रतिनिधि, सरोकारवाला पक्षहरू र स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूको बीचमा सेवा प्रवाह, गुणस्तरीय कार्यसम्पादन एवम् विकास प्रतिको दृष्टिकोणका बीचमा सकारात्मक ऐक्यबद्धता तथा बुझाईमा एकरूपता रही जनतालाई कानूनको अधिनमा रही बस्तु, सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्न लिखु गाउँपालिका हरपल प्रतिवद्ध रहेको छ।

संघीयताको आधारशिलालाई मजबुत बनाई सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणको कार्यलाई आवश्यकतामुखी, जनतामुखी बनाउँदै नीति, विधि र पारदर्शितालाई मूल मर्म मानी स्थानीय सरकारका क्रियाकलापहरूलाई सञ्चालन गर्न आवश्यक कानूनको निर्माण गर्दै कानूनी राज्यको प्रत्याभूत गराउन यस गाउँपालिका सक्षम रहेको छ। "लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि:सुशासन मार्फत समृद्धि" भन्ने मूल भावलाई कार्यान्वयन गर्न गाउँपालिकाले पहिचान गरेको नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई आवश्यकताका आधारमा विकासका तीन तहका सरकारहरू बीचमा समन्वय, सहकार्य र सहजीकरण गर्दै अनुकूल वातावरण निर्माणमा गाउँपालिकाले विगतमा खेलेको भूमिकाको निरन्तरतासँगै अझ सुदृढीकरणका लागि उचित पहलकदमी साथ कार्य गर्दै आईएको छ।

गाउँपालिकाले वार्षिक रूपमा गरेका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूलाई एकमुष्ट रूपमा समावेश गरी वार्षिक प्रतिवेदन, ०७८/८९ तथा वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम, ०७९/८० नामक पुस्तक प्रकाशन गरेको छ। प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न महत्वपूर्ण भूमिकामा रहनु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु। गाउँपालिकाले गर्ने क्रियाकलापहरू नवीन तथा पृथक ढंगबाट कार्यान्वयन गरि निरन्तर अगाडि बढ्ने भनाई व्यक्त गर्दै पाठक, सरोकारवाला र गाउँपालिका निवासी सम्पूर्णबाट सुझाव तथा प्रतिक्रियाको अपेक्षा गर्दछु।

अशोक कुमार कार्की
अध्यक्ष

उपाध्यक्ष ज्यूको कलमबाट

आदरणीय आमा, बुबा, दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरु स्थानीय निर्वाचन, २०७९ बाट तपाईंहरु बालिक मताधिकार प्रयोग गरी मलाई उपाध्यक्ष पदमा लगायत सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरुलाई विजय गराउनु भएकोमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

लिखु गाउँपालिकाले सूचनाको हक प्रयोजनका लागि गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र वार्षिक बजेटको बारेमा सबैलाई जानकारी गराउन वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिकाका रूपमा प्रकाशन हुँदै गरेकोमा खुसी लागेको छ ।

पारदर्शिता, सुशासन र मितव्ययिताको सन्दर्भमा एउटा जनप्रतिनिधि र व्यक्तिगत रूपमा म सधैं प्रतिबद्ध रहेको र व्यवहारमा त्यसलाई उतार्न क्रियाशील रहेको छु । यसै सन्दर्भमा गाउँपालिकाको तर्फबाट वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गरी गाउँपालिकाका हरेक नागरिक र सरोकारवाला सबैलाई जानकारी गराउनु हाम्रो कर्तव्य पनि हो । संविधानले हामीलाई निश्चित अधिकार र कर्तव्य तोकेको छ । संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रमा रहेर ऐन तथा कानूनहरुको निर्माण तथा त्यसको प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्नु हामी जनप्रतिनिधिहरुको दायित्व हो ।

कर्मचारीतन्त्र हाम्रो मेरुदण्ड हुन् । जनता, जनताका निर्वाचित प्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी र सकारवालाहरुबीचको सहकार्य, संवाद र कानूनबमोजिमको कर्तव्य पालनाबाटै स्थानीय सरकार सफल हुने हो । हामीले स्थानीय सरकारमा बसेर जेजस्ता कामहरु सम्पादन गर्छौं ती हरेक कामहरु र निर्णयको बारेमा नागरिकलाई जानकारी गराइयो भनेमात्र सुशासन र उन्नत लोकतन्त्रको अभ्यास हुनेछ । वार्षिक नीति कार्यक्रम र बजेटको कार्यन्वयन कसरी भइरहेको छ ? ठेक्कापट्टादेखि योजना निर्माणमा पारदर्शिता छ कि छैन ? कामको गुणस्तर र त्यसको प्रभावकारी अनुगमन भएको छ कि छैन ? हामीले बोलेको कुरा र कार्यन्वयन मिलेको छ कि छैन ? यी प्रश्न राख्ने हक प्रत्येक नागरिकलाई छ र हामी जवाफ दिनुपर्ने दायित्वमा छौं । त्यसैले यो वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन हुँदै गर्दा हाम्रो प्रतिबद्धता कार्यन्वयनमा कहाँ कहाँ कस्ता समस्या आए ? साधन स्रोत, ऐन, कानून र अन्य कतिपय कारणले हुन नसकेका कामको बारेमा पनि नागरिकलाई यथार्थ जानकारी दिने गरी गाउँपालिकाले काम गर्नेछ, हामी यो प्रतिबद्धता जनाउँछौं ।

आज लिखु गाउँपालिकाको भौतिक, सामाजिक र मानवीय विकास तथा यहाँको शैक्षिक गुणस्तर सुधारजस्ता विषयमा पनि हाम्रो नीति कार्यक्रम र वार्षिक बजेटले समेटेको छ । अब यसको प्रभावकारी कार्यन्वयन तथा अनुगमनमा हामी निस्कदैछौं । लिखुको सरकारले सन्चालन गरेका सबै किसिमका विकास निर्माणका साथै सेवा प्रवाहका कामहरुको एकीकृत अभिलेखका रूपमा प्रकाशन हुन लागेको वार्षिक प्रतिवेदनले यहाँका नागरिकाका साथै संघीय र प्रदेश सरकारका साथै सबै सरोकारवालाहरुलाई जानकारीका लागि सहजता प्रदान गर्ने मेरो विश्वास छ । यसका साथै संविधान प्रदत्त सूचनाको हक सम्बन्धी कानून कार्यन्वयन समेत हुनेछ ।

अन्तमा, लिखु गाउँपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन तयार पार्ने कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यस कार्यमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने सबैमा हार्दिक आभार ।

अस्मिता थापा
उपाध्यक्ष

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यूको कलमबाट

नेपालमा संघीयताको कार्यान्वयन स्वरूप नेपालको संविधानले तीन तहको राज्य संरचनामा शासकीय प्रवन्ध गरेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार । संविधानले तीन तहको सरकारको अधिकार क्षेत्रको समेत स्पष्ट विभाजन गरिदिएको छ । यस सन्दर्भमा हेर्दा स्थानीय सरकार नागरिकको सबै भन्दा नजिकको घर दैलोको सरकारको रूपमा गठन र सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ । संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह विचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्धन गर्न, स्थानीय बिकासका कार्यहरूमा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्दै गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न स्थानीय सरकार अहोरात्र कृयाशिल रहेको छ ।

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको यस लिखु गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि लगायतका सर्वाङ्गिक विकासका कार्यमा लिखुको स्थानीय सरकार कृयाशिल रहदै आएको कुरा सर्वविदित नै छ । स्थानीय सरकारको यो दोस्रो कार्यकालको पहिलो बर्ष सम्म आइपुग्दा स्थानीय सरकारले थुप्रै स्थानीय पूर्वाधारको संरचना निर्माण गरिसकेको छ । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यम द्वारा दिगो शान्ति सुशासन विकास र संबृद्धिको आकाँक्षा पुरा गर्न देशमा नयाँ संविधानको निर्माण र कार्यान्वयन सँगै स्थानीय विकासका लागि नेतृत्वमा खुला र निष्पक्ष प्रतिष्पर्धा गर्दै स्थानीय विकासका साझा मुद्दामा एकता कायम गरि स्थानीय नागरिकको शिक्षा स्वास्थ्य, रोजगारी आर्थिक उन्नति र पूर्वाधार विकासको लागि स्थानीय नागरिकको सबै भन्दा नजिकको सरकार रूपमा स्थानीय सरकारको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । लिखु सरकारले सञ्चालन गरेको विकास निर्माण र सेवा प्रवाहको अभिलेखिकरण स्वरूप प्रकाशन हुन लागेको यो वार्षिक प्रतिवेदनले लिखु सरकारको गतिविधिको वारेमा लिखुका नागरिकहरू, संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित सरोकारवाला संघ, संस्थाहरूको जानकारीको लागि निकै सहजता प्रदान हुने महसुस गरेको छु । यसबाट नागरिक मौलिक अधिकारको रूपमा रहेको सूचनाको हक सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयनमा समेत सहयोग पुग्ने देखेको छु ।

अन्त्यमा, यस लिखु गाउँपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन तयार तथा प्रकाशन गर्ने कार्यमा संलग्न राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू तथा यस सम्बन्धमा राय सुझाव र पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू, उपाध्यक्ष ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू एवम् सरोकारवाला सम्बद्ध सबै प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद !

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत (लिलाराज श्रेष्ठ)

कार्यकारी सारांस

स्थानीय स्वायत्त शासनको तथा संघीयताको अत्युत्तम अभ्यासको रूपमा नेपालको संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप स्थानीय तहको गठन भई २०७४ सालको पहिलो स्थानीय निर्वाचनबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिको कार्यकाल समाप्त भई २०७९ सालको दोस्रो स्थानीय निर्वाचनबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिमुलक जनताको नजिकको सरकारको रूपमा स्थानीय सरकार सञ्चालित रहेको छ । यस गाउँपालिका संविधान तथा कानून प्रदत्त अधिकारहरूको सक्रियता तथा विवेकशीलताका साथ प्रयोग गर्दै जनताको भावना एवम् वास्तविक आवश्यकताका आधारमा कानून तर्जुमा गर्ने, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तथा विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने, स्रोत साधनको प्रबन्ध एवं परिचालन गर्ने, समग्र नियमन, विकास र सेवा प्रवाह सम्बन्धी नियमित तथा आकस्मिक सेवा प्रवाह गर्ने साथै कानूनको अधीनमा रही न्यायिक सेवा समेत प्रदान गर्दै आईरहेको छ । दुरदर्शी सोच भएका जनप्रतिनिधि, उत्साहित कर्मचारी, सबल नीतिगत तथा भौतिक संरचना एवं पूर्वाधार र उत्कृष्ट कार्यालय संरचना यस स्थानीय सरकारको विशिष्टताको रूपमा रहेको छ ।

गाउँपालिकाको सामान्य परिचय

नेपालको प्रदेश नं. १ अन्तर्गत ओखलढुङ्गा जिल्लाको सबभन्दा पश्चिम भागमा लिखु गाउँपालिका अवस्थित रहेको छ । साविकका ६ गा.वि.स. (सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाङ्गार, टारकेराबारी र पोकली) मिलेर हाल ९ वडामा रूपान्तरित यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ८८.०३ वर्ग कि.मी. रहेको छ । गाउँपालिका पार्श्वचित्र सर्वेक्षण, २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ३९९३ घर परिवारमा जम्मा २३,४९९ जनसंख्या रहेको छ भने लैंगिक अनुपात ०.९८, परिवारको औसत आकार ५.८९ जना र जनघनत्व २६६.९४ प्रति वर्ग कि.मी. रहेको छ । क्षेत्रफल तथा जनसंख्याको दृष्टिले सबै भन्दा ठुलो वडा नं. ९ रहेको छ भने जनघनत्व सबभन्दा बढी वडा नं. ४ मा रहेको छ ।

स्थानीय शासकीय प्रबन्ध

नेपालको संविधानले गरेको व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को विस्तृतीकरण तथा विभिन्न संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय कानूनद्वारा लिखु गाउँपालिका स्थानीय सरकारको रूपमा व्यवस्थित भएको छ । स्थानीय व्यवस्थापिकाको रूपमा गाउँ सभा, कार्यपालिकाको रूपमा गाउँ कार्यपालिका र न्यायपालिकाको रूपमा न्यायिक समिति कृयाशील रहेका छन् ।

गत आर्थिक वर्षमा गाउँ सभाको २ वटा अधिवेशन सम्पन्न भईसकेको छ भने गाउँ सभाको १०औं अधिवेशन बजेट अधिवेशनको रूपमा सम्पन्न भएको छ । गाउँ सभा अन्तर्गत ५ सभा समिति निर्माण भई कृयाशील छन् । स्थानीय विधायिकी अधिकार अन्तर्गत २९ ऐन र ४५ वटा नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा भई जारी भएको छ । उल्लेखित सबै कानूनहरू स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित पनि गरिएको छ ।

गाउँ कार्यपालिकाको बैठक गत आर्थिक वर्षमा २० पटक बसेको छ । कार्यपालिका अन्तर्गतको ६ विषयगत समिति र विभिन्न कानूनहरूद्वारा निर्मित अन्य समितिको बैठक पनि नियमित तथा आवश्यकता अनुसार सञ्चालन भएका छन् । सम्पन्न सम्पूर्ण बैठकका निर्णयहरू सर्वसम्मत हुनु यस गाउँपालिकाको उदाहरणीय विशेषता हो ।

गाउँपालिका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको ३ सदस्यीय न्यायिक समिति स्थानीय न्यायपालिकाको रूपमा कृयाशील छ ।

संगठन तथा प्रशासन

गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको मातहत ९ वटा वडा कार्यालय, ११ वटा स्वास्थ्य संस्था, २२ विद्यालय रहेका छन् । लिखु गाउँपालिका अन्तर्गत हाल स्थायी तथा करार गरि जम्मा ११२ जना कर्मचारी कार्यरत छन् । जस मध्ये चालू आ.व. मा मात्र २५ जनाको नियमानुसार पदपूर्ति गरिएको छ । वार्षिक कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई चालू आ.व. मा पनि निरन्तरता दिईएको छ ।

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालय समेत गरि हाल सम्म जम्मा १०५-५-१-० रोपनी जग्गा प्राप्ति गरिएको छ भने ११ वटा भवनहरु निर्माण भएका छन् । वडा कार्यालयहरु मध्ये वडा नं. १, ३, ४, ५ र ७ को कार्यालय भवन भाडामा रहेको छ । सवारी साधनतर्फ कार्यालयको नाममा १३ वटा मोटरसाईकल, २ वटा चार पाङ्ग्रे सवारी र १ वटा व्याक हु लोडर रहेको छ । यसका अतिरिक्त गाउँपालिका क्षेत्र भित्र ५ वटा हुलाक कार्यालय र २ वटा प्रहरी चौकी समेत रहेको छ ।

स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली

लिखु गाउँकार्यपालिका कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन नेपालको संविधानमा निर्दिष्ट स्थानीय आर्थिक कार्य प्रणाली बमोजिम हुँदै आइरहेको छ । वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सँगै आर्थिक ऐन, २०७७ र विनियोजन ऐन, २०७७ तथा प्रचलित आर्थिक कार्यविधि कानून अनुसार गाउँपालिकाको समग्र आर्थिक प्रशासन सञ्चालन भएको छ ।

कार्यालय अन्तर्गत राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन शाखा व्यवस्थित गरिएको छ भने खर्च केन्द्रको रूपमा कार्यपालिका कार्यालय मात्र रहेको छ । कर संकलनको सन्दर्भमा कार्यपालिका कार्यालय अन्तर्गत राजश्व उपशाखा रहेको छ भने वडा कार्यालयहरु कर संकलन ईकाईको रूपमा रहेका छन् । गाउँपालिकाको राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनलाई थप प्रभावकारी बनाउन सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (SuTRA) तथा राजश्व व्यवस्थापन प्रणाली (RIMS) प्रयोगमा ल्याईएको छ । भुक्तानीको सन्दर्भमा आवश्यक कागजात तथा बिल भरपाई प्राप्त भएको ७ दिन भित्र भुक्तानीको व्यवस्थापन गर्ने प्रयास गरिएको छ भने सम्पूर्ण भुक्तानी बैंकिङ्ग प्रणालीद्वारा गरिएको छ । राजश्व संकलन तथा खर्चको फाँटवारी कार्यालयको वेभ साईटमा नियमित प्रकाशन पनि गरिएको छ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाह

शिक्षा: लिखु गाउँपालिकामा शैक्षिक पूर्वाधारतर्फ १४ आधारभूत विद्यालय र ८ माध्यमिक विद्यालय गरि जम्मा २२ वटा सामुदायिक विद्यालय रहेका छन् यसका साथै संस्थागत विद्यालय १ र क्याम्पस १ वटा रहेका छन् । सबै विद्यालयहरुमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ भने सामुदायिक विद्यालयहरुमा २२४ जना शिक्षक तथा कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । विद्यालय पूर्वाधारतर्फ सूचना प्रविधि सामग्री आपूर्ति गराईएको छ भने शौचालय निर्माण, घेराबेरा तथा खानेपानी संरचना निर्माणमा लगानी बढाईएको छ ।

स्वास्थ्य: लिखु गाउँपालिकाको सबै वडामा कुनै न कुनै प्रकारको स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा रहेको छ । जसमा ६ वटा हेल्थ पोष्ट, ३ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र रहेका छन् । कोभिड १९ को महामारी व्यवस्थापनका लागि कोभिड १९ अस्थायी अस्पताल पनि स्थापना गरिएको छ । चालू आ.व. स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम लागू गरि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले स्वास्थ्य चौकी गाम्नाङ्गटारलाई प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको रूपमा स्तरोन्नति गरेको

छ । स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत मेडिकल अधिकृत सहितको २४ घण्टे आकस्मिक र प्रसुति सेवा, ई.सी.जी., अल्ट्रासाउण्ड तथा प्रयोगशाला सेवा थप गरि सुचारु गरिएको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ८२ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यरत रहेका छन् भने खोप क्लिनिक २०, गाउँघर क्लिनिक २२ र दुर दराजमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन २ वटा हेल्थ युनिट पनि सञ्चालन गरिएको छ । औषधी आपूर्तिर्तर्फ निशुल्क रुपमा प्रदान गरिने औषधीको दायरा ३५ बाट विस्तार गरि १२० पुर्याईएको छ । Nebulizer, Oxygen cylinder, Oxygen concentrator, Bed, BP set, Weight machine लगायतका अत्यावश्यक उपकरणहरूको आपूर्ति सुनिश्चित गरिएको छ ।

कृषि तथा पशु सेवा: चालू आ.व.मा कृषि तथा पशुतर्फ ३ जना कर्मचारीहरूको करार सेवा अन्तर्गत पदपूर्ति गरि कृषि तथा पशुपंछी विकास कार्यालयको सुदृढीकरण गरिएको छ । सशर्त कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि तथा पशु क्षेत्रको पकेट विकास कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ भने गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत विषादी तथा औषधी सम्बन्धित कृषकलाई उपलब्ध गराउने प्रयास गरिएको छ । आन्तरिक श्रोततर्फ रकम अपुग भएका कारण अन्य कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रभावित भएको छ । वडा नं. १, ३, ७, ८ र ९ मा कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । खोप भण्डारणका लागि गुणस्तरीय रेफ्रिजरेटर खरिद गरि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा Cold Chain Center निर्माण गरिएको छ । सहास नेपालको सहकार्यमा वडा नं. ८ मा कृषि मेला तथा माटो परिक्षण शिविर पनि सम्पन्न गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण: गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको अभिलेख अनुसार आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ७०० घटना दर्ता भएको देखिएको छ । त्यसै गरि सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राही आर्थिक वर्ष २०७८/७९ २४० जना थप भएको छ भने ८० जनाको लगत कट्टा गरीएको छ हाल सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहिको संख्या २०७५ जना रहेको छ ।

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ का लागि ६१० जना बेरोजगारको रुपमा सूचीकरण भएका मध्ये २३९ जनाले १०० दिनको रोजगारी पाएको देखिएको छ । यसै कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिका भरिमा जम्मा १७ वटा आयोजना सम्पन्न गरिएको छ ।

वडा कार्यालयको सेवा: यस गाउँपालिका अन्तर्गत सबै वडामा वडा कार्यालय स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका छन् । चालू आ.व. वडातर्फ ५ जना प्राविधिक कर्मचारीको पदपूर्ति गरिएको छ । घटना दर्ता, नागरिकता सिफारिस, नाता प्रमाणित, अन्य सिफारिस लगायत जेष्ठ मसान्त सम्म सम्पूर्ण वडा कार्यालयबाट सेवा प्रवाह भएको छ ।

सूचनाको हक तथा गुनासो फर्छ्यौट: सूचनाको हकको प्रत्याभूति तथा सुशासन कायम गराउन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सूचना अधिकारी तथा गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिकाबाट सम्पादित कार्य, समितिका निर्णयहरू, महत्वपूर्ण सूचनाहरू, सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी सूचनाहरू, आय व्ययको प्रतिवेदन गाउँपालिकाको वेब साईट, फेसबुक पेज तथा अन्य माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ । गाउँपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको छ बने भौतिक रुपमा उपस्थित भई वा ईमेल मार्फत् माग गरिएका सूचना समेत समयमै उपलब्ध गराईएको छ । सेवा प्रवाह सम्बन्धमा आएको गुनासो फर्छ्यौटका लागि कार्यालय अत्यन्त संवेदनशील रहेको छ । कार्यक्रम तथा योजनाहरूको सार्वजनिक सुनुवाई प्राथमिकताका साथ सम्पन्न गरिएको छ ।

सेवा प्रवाहको मापदण्ड: सेवा प्रवाहलाई थप गुणस्तरी, पहुँच योग्य तथा प्रभावकारी बनाउन सार्वजनिक सेवाको मापदण्ड, २०७८ तर्जुमा गरि लागू गरिएको छ ।

अन्य सेवा: लिखु गाउँपालिका अन्तर्गत जम्मा १९ वटा गैसस, १६ वटा जल उपभोक्ता संस्था, ८० कृषि समूह, २७ पशुपालन समूह दर्ता भई कृष्याशील रहेका छन् भने कार्यालयको अभिलेख अनसार जम्मा २६७ व्यापारिक पसलहरु, १०३ वटा कृषि तथा पशुपालन फर्म, १७ होटल र ३ निर्माण व्यवसाय दर्ता भएका छन् । सहकारी संस्थातर्फ १६ संस्था दर्ता भई सञ्चालनमा छन् र १ वटा “क” वर्गको बैंक सञ्चालनमा रहेको छ ।

न्याय सम्पादन

नेपालको संविधानमा भएको व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको विस्तृतीकरण र गाउँपालिकाको न्यायीक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५ अनुसार यस गाउँपालिकामा पनि उपाध्यक्ष ज्यूको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय न्यायीक समिति गठन भई गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका अन्यायमा परेका जनताहरुका लागि सर्वसुलभ र सहज तरिकाले स्थानीय स्तरमा न्याय दिलाउन कृष्याशील रहेको छ । गत आ.व. को ६ वटा र चालू आ.व.मा ३ वटा नयाँ मुद्दा दर्ता भई जम्मा ९ मुद्दा विचारधीन रहेकोमा चालू आ.व. मा ६ वटा मुद्दा फर्छ्यौट भएका छन् । अधिकांस मुद्दा लुटपिट/ कुटपिट, जग्गा किचलो, गाली बेइजती, अबैधानिक मदिरा भट्टी प्रकृतिको रहेको छ । चालू आ.व.मा ४ पटक न्यायिक समितिको बैठक बसेको छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास तथा योजना व्यवस्थापन

लिखु गाउँपालिकामा भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत बस पार्क २ स्थानमा, सिंचाई आयोजना ३८ र खानेपानी आयोजना ५२ वटा रहेका छन् । गाउँपालिकाको आफ्नै लगानीमा गाउँकार्यपालिका कार्यालय नजिकै बजार व्यवस्थापन भवन निर्माण गरि सञ्चालनको नीतिगत तथा संरचनागत व्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिका क्षेत्र अन्तर स्थानिय तह जोड्ने सडक ४० कि.मी., रणनीतिक सडक २९ कि.मी., प्रमुख सडक ८१ कि.मी. र अन्य शाखा सडक १६९ कि.मी. रहेको भए तापनि कालोपत्रे कुनै पनि हुन सकेको छैन । सार्वजनिक शौचालय १६ वटा रहेकोमा अधिकांस मर्मत गर्नुपर्ने अवस्थामा रहेका छन् । झोलुङ्गे पुल ३६ वटा रहेको छ भने लघु जल विद्युत आयोजना १३ वटा रहेका छन् जुन गाउँपालिकाको विद्युत आपूर्तिको प्रमुख श्रोत पनि हो ।

चालू आ.व. मा गाउँपालिका पूर्वाधार, पूँजीगत अनुसन्धान, स्थानीय पुर्वाधार साझेदारी कार्यक्रम, पर्यटन पूर्वाधार तथा साना सिंचाई कार्यक्रम समेत गरि भौतिक पूर्वाधारतर्फ जम्मा १३२ योजना कार्यान्वयन भएका छन् । विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरुको कार्यान्वयन अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ:

क्र.स.	आयोजनाको नाम	बजेट व्यवस्था	बजेटको श्रोत	कार्यान्वयनको अवस्था
१	२० वर्षे विकास गुरु योजना	आंशिक भएको	गाउँपालिका	आंशिक भएको
२	यातायात गुरु योजना	आंशिक भएको	गाउँपालिका	आंशिक भएको
३	प्रशासकीय भवन निर्माण	भएको	संघीय समपूरक	नभएको
४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	नभएको	नभएको	नभएको

५	गाउँपालिका रणनीतिक सडक निर्माण	आंशिक भएको	प्रदेश समपूरक	आंशिक भएको
६	पोकली झरना गुरु योजना	आंशिक भएको	संघीय र प्रदेश सशर्त	आंशिक भएको
६	यसम बसपार्क निर्माण	आंशिक भएको	प्रदेश सशर्त	आंशिक भएको
७	खानेपानी गुरु योजना	आंशिक भएको	गाउँपालिका	आंशिक भएको
८	५ शैय्या आधारभूत अस्पताल	भएको	संघीय सशर्त	भईरहेको
९	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार आयोजन	भएको	संघीय विशेष	भईरहेको
१०	नमूना विद्यालय निर्माण गुरु योजना	भएको	संघीय सशर्त	भैरहेको
११	नदीजन्य श्रोत व्यवस्थापन वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन	भएको	गाउँपालिका	भईरहेको

शैक्षिक पूर्वाधारतर्फ सशर्त समेत गरि १९, स्वास्थ्य भौतिक पूर्वाधारतर्फ ४ वटा आयोजना कार्यान्वयन भएकोमा ५ शैय्या अस्पतालको DPR सम्पन्न गरि ठेक्का आह्वान गरिएको छ भने ३ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ । यसका साथै सघन सहरी विकास कार्यालयबाट २ वटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न भई हस्तान्तरण भईसकेको छ भने थप २ वटा को निर्माण शुरु भएको छ ।

सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ८६ घरमा खरको छाना हटाई आवास सुरक्षित बनाउन सम्बन्धित घरमूली सँग सम्झौता गरि पेशकी रकम उपलब्ध गराईएको छ ।

गाउँपालिका पूर्वाधार विकास तथा प्रधानमंत्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत् सञ्चालित योजनाहरूबाट गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका अधिकांस मुख्य सडक सोलिङ्ग भई बाह्रै माहिना सञ्चालन हुने अवस्थामा छन् ।

योजना कार्यान्वयनको समग्र अवस्था हेर्दा भौतिक प्रगति ९७.५% र वित्तीय प्रगति ८३.५% रहेको देखिन्छ । चालू आ.व. सम्ममा ३६०९ निजी आवास जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन ईकाईबाट पुनर्निर्माण भएको छ ।

आ.व. २०७७/७८ मा वडा तहमा पनि प्राविधिक कर्मचारीको पदपूर्ति तथा प्राविधिक मेशिनरी औजारको आपूर्ति गरि पूर्वाधार विकास शाखाको क्षमता विकास गरिएको छ ।

सामाजिक समावेशीकरण

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, दलित, अल्पसंख्यक लगायत अन्त सीमान्तकृत समुदायको उत्थान तथा सशक्तिकरणका लागि लैंगिक समनाता शाखा स्थापित गरि चालू आ.व.मा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएको छ । लैंगिक हिंसा निवारण, कुरिती नियन्त्रण तथा जनचेतना फैलाउने अभियान वडा कार्यालय, महिला सञ्जालको सहभागितामा संपन्न गरिएको छ । लैंगिक हिंसा सँग सम्बन्धीत तथ्यांक गरि संघीय तथा प्रदेश मन्त्रालयमा पठाईएको छ । उपभोक्ता समिति, संघ संस्था आदिमा महिलाको अर्थपूर्ण उपस्थितिका लागि प्रयास गरिएको छ ।

गाउँपालिकाद्वारा निर्माण हुने सबै प्रकारका समितिहरू समावेशी बनाईएको छ । संघीय तथा प्रदेश सरकारको सहयोगमा स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गरिएको छ ।

वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन

वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय कानून तर्जुमा गरिएका छन् । विपद् व्यवस्थापन कोष खडा गरिएको छ । विपद् प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजना तयारीको क्रममा रहेको छ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास तालीम सहास नेपालको सहकार्यमा सञ्चालन गरिएको छ भने सो समितिको बैठक गत आवश्यकता अनुसार बसेको छ ।

समन्वय र सहकार्य

प्रदेश सरकारबाट समपूरक कोष प्राप्त गरि गाउँपालिकाको रणनीतिक सडक निर्माणलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिएको छ भने संघीय सरकारको साझेदारीमा सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । कोभिड १९ महामारी लगायत अन्य विपद् व्यवस्थापन, कृषि, शिक्षा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा विभिन्न संघ संस्थासँग सहकार्य गरिएको छ ।

बिषयसूची

अध्यक्ष ज्यूको कलमबाट _____	i
उपाध्यक्ष ज्यूको कलमबाट _____	iii
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यूको कलमबाट _____	iv
कार्यकारी सारांस _____	v
पूरा रूप _____	i
परिच्छेद १, परिचय _____	1
गाउँपालिकाको सामान्य परिचय _____	1
गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन _____	2
गाउँपालिकाको क्षेत्रफल तथा जनसंख्या _____	3
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय _____	3
गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारका बिषयहरु _____	4
वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकारका बिषयहरु _____	5
गाउँपालिकाको संरचनागत व्यवस्था _____	5
गाउँपालिकाको भौतिक व्यवस्थापनको अवस्था _____	6
वडा कार्यालयको विवरण _____	26
कार्यालयको सम्पर्क विवरण _____	27
परिच्छेद २, गाउँपालिका जनसांख्यिक पार्श्वचित्र _____	28
घरमुली सम्बन्धी विवरण _____	28
जाति कोड अनुसार घर परिवारको वितरण _____	29
उमेर तथा लिंग अनुसार जनसंख्याको वितरण _____	29
शारीरिक अवस्था अनुसार जनसंख्याको वितरण _____	34
शैक्षिक अवस्था _____	34
रोजगारीको अवस्था _____	35
अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण _____	36
विवाहको उमेर _____	37
अन्यत्र ठेगाना भई लिखु गाउँपालिकामा बसोबास गरेका व्यक्तिहरुको विवरण _____	38
लिखु गाउँपालिकामा ठेगाना भई अन्यत्र बसोबास गरेका व्यक्तिहरुको विवरण _____	39

लिखु गाउँपालिकाको वास्तविक जनसंख्या	40
प्रमुख कृषि उत्पादन	41
प्रमुख पशुपंक्षीजन्य उत्पादन	42
मृत्यु सम्बन्धी विवरण	43
भाषा सम्बन्धी विवरण	44
धर्म सम्बन्धी विवरण	45
जातजाती सम्बन्धी विवरण	45
औसत आम्दानी सम्बन्धी विवरण	46
विप्रेषण सम्बन्धी विवरण	47
आफ्नो स्वामित्वमा रहेको जग्गा सम्बन्धी विवरण	48
आफ्नो स्वामित्वमा रहेको घर सम्बन्धी विवरण	49
मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	50
विद्युत सेवा सम्बन्धी विवरण	51
खानेपानी सुविधा सम्बन्धी विवरण	53
घरको शौचालय सम्बन्धी विवरण	54
खाना पकाउने ईन्धन सम्बन्धी विवरण	55
घरायसी सेवा सुविधाको उपलब्धता सम्बन्धी विवरण	56
खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता सम्बन्धी विवरण	57
फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	58
स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण	59
परिच्छेद ३, स्थानीय सरकारको रूपमा लिखु गाउँपालिका	66
व्यवस्थापकीय अधिकारको प्रयोग	66
कार्यकारी अधिकारको प्रयोग	71
कार्यपालिका तथा समिति संरचना तथा क्रियाकलाप	71
न्यायीक अधिकारको प्रयोग	71
परिच्छेद-४, विषयगत शाखाको प्रतिवेदन	74
सामान्य प्रशासन	74
योजना अनुगमन तथा तथ्यांक	78

आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई _____	88
आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा _____	96
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि _____	108
सहकारी, गैर सरकारी संस्था तथा व्यवसाय _____	111
कृषि विकास _____	130
पशुपंछी विकास _____	133
रोजगार सेवा केन्द्र _____	136
आयुर्वेद _____	141
लैंगिक समानता _____	142
सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता _____	144
आर्थिक प्रशासन शाखा _____	149
सार्वजनिक सम्पति व्यवस्थापन तथा जिन्सी भण्डारण _____	151
गाउँपालिका प्रहरी व्यवस्थापन _____	152
परिच्छेद-५, वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम _____	154
आर्थिक वर्ष ०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम _____	154
आर्थिक वर्ष ०७९/८० को बजेट वक्तव्य _____	164
आर्थिक वर्ष ०७९/८० को बजेट तथा कार्यक्रम _____	173
परिच्छेद-६, स्थानीय सरकार सञ्चालन: समस्या तथा समाधान _____	204
स्थानीय सरकार सञ्चालनका सबल पक्षहरू _____	204
स्थानीय सरकार सञ्चालनमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू _____	205
स्थानीय सरकार सञ्चालनका अवसरहरू _____	205
स्थानीय सरकार सञ्चालनका चुनौतिहरू _____	206
समस्या समाधानका लागि सुझाव तथा अबको बाटो _____	206
अनूसूचीहरू _____	208
फोटो ग्यालरी _____	260

पूरा रूप

गा.वि.स. - गाउँ विकास समिति
गा.पा. - गाउँपालिका
प्र.प.अ. - प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
प्र.अ. - प्रधानध्यापक
गै.स.स. - गैर सरकारी संस्था
वि.व्य.स. - विद्यालय व्यवस्थापन समिति
मा.वि. - माध्यमिक विद्यालय
आ.वि. - आधारभूत विद्यालय
मा.शि. - माध्यमिक शिक्षक
नि.मा.शि. - निम्न माध्यमिक शिक्षक
प्रा.शि. - प्राथमिक शिक्षक
स.ई. - सब-ईञ्जिनियर
अ.स.ई. - असिस्टेन्ट सब-ईञ्जिनियर
हे.ई. - हेल्थ ईन्सपेक्सन
ना.प.से.प्रा. - नायब पशु सेवा प्राविधिक
क.न. - कम्युनिटि नर्स
अ.हे.ब. - एक्जुलरी हेल्थ वर्कर
अ.न.मी. - एक्जुलरी नर्सिङ मिडवाइफ
ज.स्वा.नि. - जन स्वास्थ्य निरीक्षक
ह.स.चा. - हलुका सवारी चालक
का.स. - कार्यालय सहयोगी
बा.बि.के. - बालबिकास केन्द्र
बा.बि.के.स.का. - बालबिकास केन्द्र सहयोगि कार्यकर्ता
का.स. - कार्यालय सहयोगी
आ.स्वा.के. - आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र
गा.पा. - गाउँपालिका
म. - महिला
पू. - पूरुष
सा.सु. - सामाजिक सुरक्षा
DONIDCR - Department of National Id and
Civil Registration
PMEP - Prime Minister Employment
Programme
MIS - Management Information System
PLGSP - Province and Local Governance
Support Programme
COPOMIS - Cooperative and Poverty Related
Management Information System

IT - Information Technology
GIS - Global Information System
FM - Frequency Modulation
CCTV - Closed Circuit Television
EMIS - Employment Management Information
System
SuTRA - Subnational Treasury Regulatory
Application
RIMS - Revenue Information Management Systems
FCHV - Female Community Health Volunteer
ORC - Out Reach Clinic
EPIC - Expanded Programme of Immunization
Clinic
PHCORC - Primary Health Care Out Reach Clinic
BCG - Bacillus Calmette Guirin
DPT - Diphtheria Pertusis Tetanus
MR - Measles Rubella
TD - Tetanus Diphtheria
JE - Japanese Encephalitis
HepB - Hepatitis 'B'
Hib - Hemophilus Influenza
CPR - Contraceptive Prevalence Rate
U5 - Under Five (5)
ORS - Oral Rehydration Salt
ANC - Ante Natal Checkup
SBA - Skilled Birth Attendant
HW - Health Worker
IUCD - Intra Uterine Contraceptive Device
DEPO - Medroxyprogesterone Acetate
FP - Family Planning
MWRA - Married Women of Reproductive Age
TB - Tuberculosis
OPD - Out Door Patient
PCR - Polymerase Chain Reaction
RDT - Rapid Diagnostic Test
PPE - Personal Protective Equipments

परिच्छेद १, परिचय

गाउँपालिकाको सामान्य परिचय

लिखु गाउँपालिका संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रदेश नं. १ अन्तर्गत ओखलढुंगा जिल्लाको सुदुर पश्चिम भागमा अवस्थित छ । साविक जिल्ला सदरमुकाम ओखलढुंगाबाट करिब ७५ किलोमिटरमा उत्तर पश्चिमतर्फ ८८.०३ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा यस गाउँपालिका फैलिएको छ । यो गाउँपालिका साविकका सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाडटार, टारकेराबारी र पोकली गरी जम्मा ६ वटा गा.वि.स.हरु मिलेर हाल ९ वटा वडामा रुपान्तरित भई बनेको छ । गाउँ कार्यपालिका अस्थायी कार्यालय वडा नं. ४ को चुवाडाँडामा रहेको छ भने यस गाउँपालिकाको नामाकरण सप्तकोशीको सहायक नदी लिखु नदीबाट भएको हो । यस गाउँपालिकाको पूर्वतर्फ चम्पादेवी र खिजिदेम्बा गाउँपालिका, पश्चिमतर्फ रामेछाप जिल्ला, उत्तरतर्फ खिजिदेम्बा गाउँपालिका र दक्षिणतर्फ चम्पादेवी गाउँपालिका रहेका छन् ।

गाउँपालिका पार्श्वचित्र, २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ३९९३ घर परिवारमा जम्मा २३,४९९ जनसंख्या रहेको छ । क्षेत्री जातीको बाहुल्यता रहेको यस गाउँपालिकामा ब्राम्हण, तामाङ्ग, नेवार, मगर, सार्की, दमाई, सुनुवार लगायत विभिन्न आदिवासी जनजातीहरुको बसोबासले यस गाउँपालिकालाई अनेकतामा एकतावद्ध गर्न थप सहयोग गरेको छ । विभिन्न भाषा भाषी, धर्म र जातीय संस्कार एवम् चाडपर्वहरुले धार्मिक सहिष्णुतालाई थप उचाईमा पुर्याएको छ ।

यहाँका बासिन्दाहरु विशेष गरी कृषि पेशामा निर्भर रहेका छन् भने केहि मात्रामा सरकारी नोकरी, व्यापार व्यवसाय र वैदेशिक रोजगार जस्ता पेशामा आवद्ध रहेका छन् । कृषितर्फ प्रमुख बालीहरुमा मकै, धान, आलु, कोदो र गहुँ रहेको देखिन्छ भने मासु तथा दुधमा यो गाउँपालिका आत्मनिर्भर देखिन्छ ।

यस गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धीत ६ वटा स्वास्थ्य चौकी, ३ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, २ वटा हेल्थ यूनिट, १ आयुर्वेद औषधालय र १ कोभिड १९ अस्थायी अस्पताल रहेको छ भने यसका अतिरिक्त स्वास्थ्य चौकी गाम्नाड्गटारलाई प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको रुपमा स्तरोन्नति गरिएको छ । त्यसै गरी शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धीत २२ वटा सामुदायिक र १ निजी गरी जम्मा २३ वटा विद्यालयहरु रहेका छन् भने यसै गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा रहेको क्याम्पसबाट उच्च शिक्षाको ज्योति पनि फैलिरहेको छ । यसका अतिरिक्त गाउँपालिका क्षेत्र भित्र २ वटा प्रहरी चौकि, ५ वटा हुलाक कार्यालय, १४ वटा सहकारी संस्था र २७ गैरसरकारी संघ सस्थाहरु रहेका छन् ।

समुन्द्रि सतहबाट करिब ६०० मिटरदेखि २८०० मिटर उचाईसम्म फैलिएको यस गाउँपालिकामा मानव बसोबासको लागि उपयुक्त किसिमको हावापानी पाईन्छ । यस गाउँपालिकामा बेसीका फाँटहरुदेखि हिउपर्ने लेकसम्म समेटिएको छ । सिल्खुबेसी, दाहालटार, माटेबेसी, टार जस्ता धान उत्पादन हुने फाँटहरु र पहराका फेदमा रहेको गाम्नाड्गटार र टारकेराबारीका फाँटहरु यहाँका थप उर्बर भुमिहरु हुन । फलफूलको लागि उपयुक्त हावापानी भएका कारण यस क्षेत्रमा सुन्तला, जुनार, आँप, कटहर, अनार, खुर्पानी र अंगुर जस्ता फलफूल पाईन्छ । यस गाउँपालिकाको वडा नं. ९ पोकलीको माथिल्लो भेग आलु उत्पादनको लागि प्रसिद्ध रहेको छ । यस गाउँपालिकामा चिराइतो, जटामसी, त्रिफला, पाचऔले, घोड्ताप्रे, बोजो जस्ता महत्वपूर्ण स्वास्थ्यवर्धक जडीबुटीहरु पाईन्छन् ।

यस गाउँपालिकामा पोकली झरना, भोल्टेकोट गढी, नर्मदेश्वर महादेव मन्दिर, बाङ्गे पिपल महादेवथान, मौला मन्दिर, मैताकुन्ता ढुंगढुंगे मन्दिर, दुग्देश्वर मन्दिर, गुप्तेश्वर मन्दिर, रामेश्वर पशुपति मन्दिर, कुण्डलेश्वर महादेव मन्दिर, भकारे ढुंगा, श्रीचौर, महाकाली देविथान, कालीदेवि थान, चण्डीथान, सेति देविथान, जालपादेविथान, सिद्धथान, राम लक्ष्मण पाइला, साम्देम छेलिङ गुम्बा, साङ्गे छोलिङ गुम्बा, प्यागर ग्याल्बो, किराँत भोल्टेकोट, दुर्योचन्द्र खनुवा पोखरी, चुलाचुली देवी मन्दिर, चुलि डाँडा लगायत ३४ भन्दा बढी पर्यटकीय गन्तव्यस्थलहरूले गर्दा पर्यटन व्यवसायको प्रवल संभावना बोकेको छ, जसबाट होटल व्यवसाय, होमस्टे, ट्रेकिङ्ग सेवाहरू सञ्चालन गरी यहाँको स्थानीय बासीहरूमा रोजगारीको सिर्जना सहितको आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने देखिन्छ । भ्रमण वर्ष २०२० को घुम्नै पर्ने १०० गन्तव्यको सूचीमा पोकली झरना सूचीकृत भए पश्चात आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको आगमन बढ्दै गईरहेको छ । वडा नं. ३ नर्मदेश्वर स्थित माझिटार पार्कले हजारौं पर्यटकहरूको आगमनलाई स्वागत गर्न तत्पर रहेको छ । ओखलढुंगा जिल्लाको पश्चिम भागको गाउँपालिका, पोकली झरना नामले चिनिएको गाउँपालिका, नर्मदेश्वर महादेवको नामले चिनिएको गाउँपालिका, मानव बसोबास र कृषि उत्पादनको लागि उपयुक्त गाउँपालिका हो, जुन जनसंख्या र भौगोलिक रूपमा सानो भएतापनि पर्यटकीय, सामाजिक, साँस्कृतिक, धार्मिक, जातिगत विविधताले भरिपूर्ण छ ।

बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसाँस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त विशेषता भएको यो गाउँपालिका अनेकताको बीचमा एकताको सुत्रमा आवद्ध भएको पाइन्छ । विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी संघ संस्था, सहकारी संस्थाहरूले गुणस्तर सेवा प्रवाह मार्फत सामाजिक न्याय, जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित र सुशासनको प्रत्याभूत गराएका छन् । स्थानीय स्तरमा लोकतान्त्रिक, जनउत्तरदायी, विधिको शासन, सुशासन, जनसहभागिता, कानूनी राज्य, समावेशिता अवलम्बन गर्न राजनीतिक तथा प्रशासनीयक संयन्त्र प्रभावकारी रूपमा क्रियाशील रहेको छ । यस गाउँपालिकामा सक्षम, सबल, प्रविधिमैत्री र प्रभावकारी प्रशासनिक संयन्त्र सधैं गुणस्तर, प्रभावकारी, छिटो छरितो ढंगबाट सेवा प्रवाह गर्न क्रियाशील रहेको छ ।

गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था छ । संघीय संरचनाको सबै भन्दा माथिल्लो इकाइको रूपमा रहने संघीय तहलाई संघको रूपमा परिभाषित छ । संघीय सरकारलाई नेपाल सरकारका नामले पनि चिनिन्छ । संघीय इकाइमा विभाजन गरिएको नेपालको संघीय इकाइको क्षेत्र र स्वरूपलाई प्रदेशका रूपमा परिभाषित गरिएको छ भने जनताको घरदैलोको सरकार रूपमा स्थापित स्थानीय सरकारको संरचना नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम रहेको छ । कानूनको अधिनमा रही यस गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन तथा संरचनाको रूपरेखा निर्धारण भएको छ । गाउँ सभाको निर्णय अनुसार यस गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय (गाउँपालिका केन्द्र) साविक यसमा गा.वि.स.मा निर्धारण भई वडा नं. ४ को चुवाडाँडामा सञ्चालनमा रहेको छ भने राजनीतिक विभाजनको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ:

केन्द्र: यसम, जम्मा वडा संख्या: ०९

वडा नं.	केन्द्र	समावेश भएका साविकका गा.वि. स.	साविक वडा नं.
१	च्युरीडाँडा	सिंहदेवी	१-५
२	हुलाकचौर	सिंहदेवी	६-९
३	नर्मदेश्वर	नर्मदेश्वर	१-९
४	बांगेपिपल	यसम	१-५
५	बडडाँडा	यसम	६-९
६	गाम्नांटार	गाम्नाड्टार	१-५
७	साउनेचौतारा	गाम्नाड्टार	६-९
८	टारकेराबारी	टारकेराबारी	१-९
९	बोलकति	पोकली	१-८

लिखु गाउँपालिकाको राजनीतिक नक्सा अनुसूची-१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

गाउँपालिकाको क्षेत्रफल तथा जनसंख्या

गाउँपालिका पार्श्वचित्र, २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या २३,४९९ रहेको छ भने लैंगिक अनुपात ०.९८ रहेको छ । परिवारको औसत आकार ५.८९ मात्र छ तथा प्रति वर्ग कि.मि. जनघनत्व सबैभन्दा बढी वडा नं. ४ मा ६२० जना छ भने समग्र गाउँपालिकाको २६७ जना रहेको देखिन्छ ।

वडा नं.	क्षेत्रफल	परिवार संख्या	जनसंख्या			लैंगिक अनुपात	औषत परिवारको आकार	जनघनत्व
			महिला	पुरुष	जम्मा			
१	१०.८	२६७	७८६	८४३	१६२९	०.९३	६.१०	१६१.६१
२	६.६६	३८०	११८२	९९५	२१७७	१.१९	५.७३	३२६.८८
३	९.२	४६५	१३५८	१४३६	२७९४	०.९५	६.०१	३०३.७०
४	३.७३	३५८	११६६	११४६	२३१२	१.०२	६.४६	६१९.८४
५	९.५२	३९८	१०९१	१२००	२२९१	०.९१	५.७६	२४०.६५
६	६.४७	२९८	१०६२	१०५१	२११३	१.०१	७.०९	३२६.५८
७	६.९६	३८९	१३००	१३८६	२६८६	०.९४	६.९०	३८५.९२
८	१०.९१	६६९	१७०५	१७९१	३४९६	०.९५	५.२३	३२०.४४
९	२४.५	७६९	१९५९	२०४२	४००१	०.९६	५.२०	१६३.३१
जम्मा	८८.०३	३९९३	११६०९	११८९०	२३४९९	०.९८	५.८९	२६६.९४

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

लिखु गाउँ कार्यपालिका कार्यालय वडा नं. ४ को चुवाडाँडामा रहेको छ । नेपालको संविधानले परिकल्पना गरे अनुरूप सम्वत् २०७३ साल देखि लिखु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय विधिवत रुपमा स्थापना भई सञ्चालनमा

रहेको छ । सम्वत् २०७४ सालमा सम्पन्न पहिलो स्थानीय निर्वाचन र २०७९ सालमा सम्पन्न दोस्रो स्थानीय निर्वाचनबाट जनप्रतिनिधि गाउँपालिकाले प्राप्त गरी वास्तविक रूपमा स्थानीय सरकारको रूप धारण गरेको अवस्था छ । जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा कार्य प्रारम्भ गर्दा यस गाउँपालिकाले “लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि: सुशासन मार्फत् समृद्धि” सोच राखेको छ ।

गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारका विषयहरू

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकार सूची र अनुसूची ९ को साझा अधिकार सूचीमा स्थानीय तहका काम, कर्तव्य र अधिकारहरू परिभाषित गरिएको छ भने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा लिखु गाउँपालिका कार्य विभाजन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७४ बमोजिम यसलाई थप व्यवस्थित गरिएको छ । जस अनुसार लिखु गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको देहाय बमोजिमका काम, कर्तव्य र अधिकारका विषयहरू रहेको छ:

- स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकास
- सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन
- स्थानीय तह, प्रदेश र संघसँगको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडासँगको समन्वय
- पालिका प्रहरी व्यवस्थापन
- न्यायिक समितिको सचिवालय, न्याय, कानून, मानव अधिकार प्रवर्द्धन तथा मेलमिलाप र मध्यस्थता, निर्णय तथा फैसला कार्यान्वयन
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधि विकास तथा विस्तार र एफ.एम. सञ्चालन
- बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण
- बैठक तथा विधायन
- आन्तरिक लेखापरीक्षण
- विदा, उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधि, विभूषण
- राजस्व तथा आर्थिक प्रशासन
- सडक तथा यातायात व्यवस्था
- भवन तथा भवन संहिता एवम् निर्माण इजाजत
- जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पूर्जा, भू-उपयोग तथा बस्ती विकास
- जलविद्युत, ऊर्जा र सडक वृत्ति
- सिंचाई तथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण
- वातावरण, पर्यायवरण एवम् जलाधार क्षेत्र संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन
- विपद् व्यवस्थापन, वारुण यन्त्र, एम्बुलेन्स
- सार्वजनिक निजी साझेदारी
- कृषि तथा पशुपन्छी विकास
- सहकारी विकास
- वन, भू-संरक्षण, वन्यजन्तु, जलाधार, जडिबुटी तथा जैविक विविधता
- उद्योग विकास
- खानी तथा खनिज
- रोजगार प्रवर्द्धन तथा गरिवी न्यूनिकरण
- आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा
- खेलकूद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप
- आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई
- खानेपानी व्यवस्थापन
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा
- गैरसरकारी संस्था परिचालन, समन्वय तथा नियमन
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता

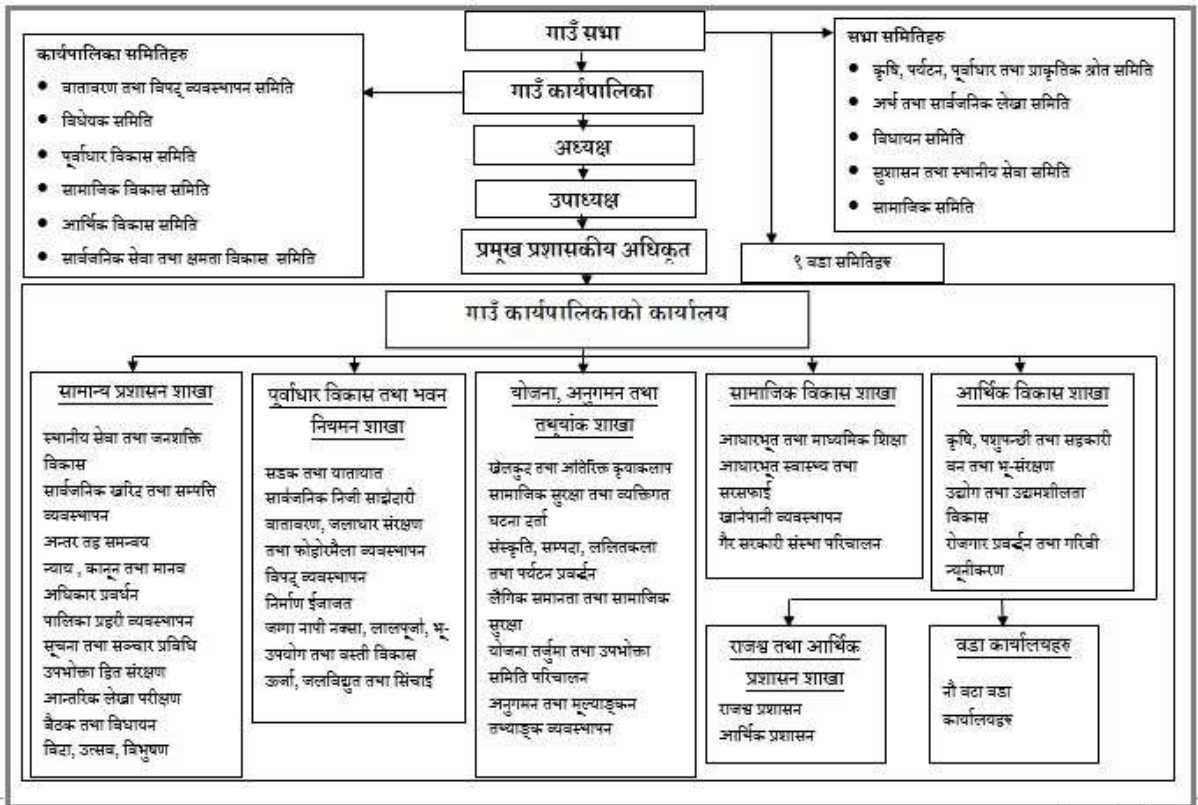
- संस्कृति, सम्पदा, ललितकला तथा पर्यटन
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, तथ्याङ्क व्यवस्थापन
- योजना तर्जुमा, कार्ययोजना तयारी, उपभोक्ता समिति परिचालन

वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकारका विषयहरु

- वडा स्तरीय तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने,
- वडाका विकास निर्माणका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा आवधिक प्रगति समिक्षा गर्ने,
- वडाका विकास निर्माणका कार्यहरु गर्ने,
- कानून बमोजिमका नियमन कार्य गर्ने,
- अभिलेख व्यवस्थापन, सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने ।

गाउँपालिकाको संरचनागत व्यवस्था

नेपालको संविधान अनुसार सबै स्थानीय तहमा स्थानीय व्यवस्थापिका, कार्यपालिका तथा न्यायपालिकाको संरचना सिर्जना भएको छ भने यस गाउँपालिकाको कार्य सञ्चालन तथा कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ ले उपरोक्त व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गरेको छ । यसका साथै अन्य संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तहद्वारा निर्माण भएका कानूनहरु स्थानीय तहको विस्तृत संरचना सुक्ष्म रुपमा निर्धारण गर्न उल्लेखनीय रहेका छन् । लिखु गाउँपालिकाको संरचनागत व्यवस्था देहाय बमोजिम रहेको छः

गाउँपालिकाको भौतिक व्यवस्थापनको अवस्था

गाउँपालिकाको आधुनिक प्रशासकीय भवन निर्माण नभए तापनि आफ्नै जग्गामा अस्थायी भवन रहेको छ । जसमा प्रशासकीय भवन, विभागीय भवन, सभा भवन, विषयगत भवन, विपद् व्यवस्थापन भवन, आँखा क्लिनिक भवन, महिला कर्मचारी आवास, गाउँपालिका प्रहरी आवास, चमेना गृह तथा स्क्र्याप ब्लक गरि १० वटा भवन संरचना रहेको छन् । स्थायी प्रमुख प्रशासकीय भवनको लागि DPR तयार गरी सम्बन्धीत निकायसँग भवन तथा संरचना निर्माणको लागि प्रस्ताव गरिएको छ । अधिकांश वडा कार्यालयका आफ्नै नाममा जग्गा रहेको छ भने ३ वटा वडा कार्यालय भाडामा रहेका छन् । सवारी साधनतर्फ २ वटा पिक अप गाडी, १ वटा व्याकहु लोडर छन् भने १३ थान मोटर साईकल सञ्चालनमा छन् । सूचना प्रविधितर्फ गाउँपालिकाले नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण र गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण गरि सम्पूर्ण वडा कार्यालय, सामुदायिक बिद्यालय, स्वास्थ्य संस्थामा फाईबर इन्टरनेट सेवाको विस्तार गरिएको छ । गाउँपालिकाको भौतिक व्यवस्थापनतर्फको विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ:

सरकारी जग्गा सम्बन्धी विवरण

क्र. स.	क्षेत्रफल	कि ता नं.	जग्गा धनी कार्यालयको नाम	ठेगाना	जग्गा प्राप्ति प्रक्रिया	जग्गा को प्रकृति	प्रयोजन	जम्मा क्षेत्रफल
१	२-१३-०-०	२३५	गा.वि.स.को कार्यालय यसम	लिखु ५	सःशुल्क	बारी सिम	पुरानो गा.वि.स.	२-१३-०-०
२	२-४-०-०	३०६	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ४	सःशुल्क	बारी सिम	गा.पा. अस्थायी भवन	७-६-३-०
३	२-०-०-२	४५३			सःशुल्क	बारी सिम		
४	३-२-२-२	७६			सःशुल्क	बारी सिम		
५	०-९-१-०	७७१	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ५	सःशुल्क	बारी सिम	प्रशासकीय भवन	११-६-३-०
६	१-३-३-२	७७५			सःशुल्क	बारी सिम		
७	०-१०-०-२	६४६			सःशुल्क	बारी सिम		
८	०-१४-०-०	७७३			सःशुल्क	बारी सिम		
९	३-७-३-२	३९			सःशुल्क	बारी सिम		

१०	०-५-०-१	८१९			सःशुल्क	पाखो बारी						
११	४-४-२-१	७९५			सःशुल्क	बारी सिम						
१२	१-७-०-१	५०१	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ४	सःशुल्क	भीर पाखा	खेलमैदान	१-०-३-२				
१३	१-०-०-०	४९५			सःशुल्क	भीर पाखा						
१४	२-०-१-२	४९७			सःशुल्क	भीर पाखा						
१५	०-३-०-०	४९९			सःशुल्क	भीर पाखा						
१६	१-२-०-१	२५			सःशुल्क	सिम पाखा						
१७	०-८-३-२	४८५			सःशुल्क	सिम पाखा						
१८	१-३-२-०	४८७			सःशुल्क	सिम पाखा						
१९	१-८-०-०	४८३			सःशुल्क	भीर पाखा						
२०	०-८-०-०	७७९			गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ५			निःशुल्क	बारी सिम	बसपार्क	१०-५-२-०
२१	६-०-०-०	८००							निःशुल्क	बारी सिम		
२२	१-०-२-०	७८५	सःशुल्क	भीर पाखा								
२३	१-८-०-०	८०७	निःशुल्क	भीर पाखा								
२४	१-५-०-०	८१६	निःशुल्क	भीर पाखा								
२५	१-९-१-३	४६१	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ४	सःशुल्क	बारी सिम	बजार व्यवस्थापन	३-१३-१-३				
२६	२-०-०-०	४५७			सःशुल्क	बारी सिम						
२७	०-४-०-०	४७९			सःशुल्क	बारी सिम						

२८	४-०-०-०	१०७ ६	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ४	निःशुल्क	भीर पाखा	५ शैय्या अस्पताल	१२-०-०-१
२९	२-०-०-१	१२१			निःशुल्क	भीर पाखा		
३०	२-०-०-०	१०१ ४			निःशुल्क	भीर पाखा		
३१	०-८-०-०	१०७ २			निःशुल्क	भीर पाखा		
३२	२-०-०-०	१०१ ५			निःशुल्क	भीर पाखा		
३३	१-८-०-०	१०७ ४			निःशुल्क	भीर पाखा		
३४	०-८-०-०	७८९	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ५	निःशुल्क	बारी सिम	टावर	०-८-०-०
३५	२-०-०-०	७८१	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ५	निःशुल्क	भीर पाखा	अन्य (टावर मुनि)	२-०-०-०
३६	०-८-०-०	७९८	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ५	सःशुल्क	बारी सिम	अन्य (बाँसघारी)	०-८-०-०
३७	४-३-२-२	१२	गाउँ पञ्चायत, सिंहदेवी	साविक सिंहदेवी- ८, लिखु २	निशुल्क	समथर	२ नं. वडा कार्यालय	४-३-२-२
३८								
३९	१-१२-१-१	८९	३ नं. वडा कार्यालय	साविक नर्मदेश्वर-६, लिखु ३	निशुल्क	समथर	३ नं. वडा कार्यालय	३-०-०-१
४०	१-३-३-०	३०९						
४१	१-१४-०-१	८४	गाउँ कार्यपालिका को कार्यालय	लिखु ४	सःशुल्क	भीर पाखा	४ नं. वडा कार्यालय	२-११-०-१
४२	०-१३-०-०	३२६			सःशुल्क	भीर पाखा		
४३	३-०-०-०	४५७	५ नं. वडा कार्यालय	साविक यसम ८, लिखु ५	-	समथर	५ नं. वडा कार्यालय	३-०-०-०
४४	०-१०-३-१	४५	गाविसको कार्यालय गाम्नाड्टार	साविक गाम्नाड्टार	-	समथर	६ नं. वडा कार्यालय	०-१०-३-१

				-४, लिखु ६				
४५	१८-०-०-१	६४५	गाविसको कार्यालय गाम्नाड्टार	लिखु ७	-	भिरा लो		१८-०-०-१
४६	३-१०-०-०	६७५	७ नं. वडा कार्यालय	साविक गाम्नाड्टार -८, लिखु ७	-	समथर	७ नं. वडा कार्यालय	३-१०-०-०
४७	३-१५-२-०	६३८	गाविसको कार्यालय टारकेराबारी	साविक टारकेराबा री-५, लिखु ८	-	समथर	८ नं. वडा कार्यालय	३-१५-२-०
४८	१-८-१-२	५०५	गाउँ पञ्चायत कार्यालय, पोकली	साविक पोकली-६,	-	समथर	९ नं. वडा कार्यालय	३-३-३-०
४९	०-११-२-०	७६५						
५०	०-१५-३-२	२६						
५१	३-०-०-०	२७७	स्वास्थ्य चौकी, यसम	लिखु ४	निःशुल्क	भीर पाखा	स्वा.चौ., यसम	३-०-०-०

भवन सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	भवन संख्या	कोठा संख्या	भवन		तल्ला	प्रयोजन
			पक्की	कच्ची		
१	भवन-१	१६	-	कच्ची	२	विषयगत कार्यालय
२	भवन-२	८	पक्की	-	३	सभा भवन
३	भवन-३	५	-	कच्ची	१	प्रशासकीय भवन
४	भवन-४	१५	-	कच्ची	२	विभागीय कार्यालय
५	भवन-५	३	-	कच्ची	१	चमेनागृह
६	भवन-६	१	-	कच्ची	१	स्क्रयाप स्टोर टहरो
७	भवन-७	२	-	कच्ची	१	पालिका प्रहरी आवास
८	भवन-८	२	-	कच्ची	१	विपद् व्यवस्थापन
९	भवन-९	२	-	कच्ची	१	आँखा क्लिनिक
१०	भवन-१०	४	-	कच्ची	२	महिला आवास
११	भवन-११	४	पक्की	-	१	९ नं. वडा कार्यालय
१२	भवन-१२	३	-	कच्ची	१	२ नं. वडा कार्यालय
१३	भवन-१३	३	-	कच्ची	१	६ नं. वडा कार्यालय
१४	भवन-१४	३	-	कच्ची	१	८ नं. वडा कार्यालय

सवारी साधन सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	सवारी साधनको विवरण	सवारी साधन न.	सञ्चालनको अवस्था			बिमा
			चालु	सञ्चालन गर्न नसकिने	मर्मत गर्नु पर्ने	
१	महिन्द्रा स्कारपियो	बा २ झ ४०९१	चालु	-	-	भएको
२	टाटा योद्धा	प्रदेश न ३, ००२ झ ५०७०	चालु	-	-	भएको
३	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३१	चालु	-	-	भएको
४	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३०	चालु	-	-	भएको
५	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब २६	चालु	-	-	भएको
६	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३२	चालु	-	-	भएको
७	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब २७	चालु	-	-	भएको
८	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब २९	चालु	-	-	भएको
९	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३५	चालु	-	-	भएको
१०	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३४	चालु	-	-	भएको
११	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब ३३	चालु	-	-	भएको
१२	अपाचे मोटरसाइकल	बा ३ ब २८	चालु	-	-	भएको
१३	पल्सर मोटरसाइकल	स १ ब ७५०	चालु	-	-	भएको
१४	पल्सर मोटरसाइकल	स १ ब ७५४	चालु	-	-	भएको
१५	यमाहा मोटरसाइकल	प्र.३-०२-००१-ब-३१६८	चालु	-	-	भएको
१६	व्याक हु लोडर		चालु	-	-	भएको

बस पार्क

क्र.स.	स्थान	क्षेत्रफल	औसत गाडी संख्या	वडा नं.
१	सिकारी डाडाँ च्युरीडाडाँ बसपार्क	२-०-०-०	१०	वडा नं. १
२	यसम बसपार्क	१०-५-२-०	१२	वडा नं. ५

सिंचाई आयोजना

क्र.स.	नाम	श्रोत/मुहान	स्थान	सिंचित क्षेत्रफल (रोपनी)	महिना	वडा
१	विसाउने सिचाई कुलो	पोकली खोला	सेलेले	१००	१२	वडा नं. ९
२	सेलेले सिचाई कुलो	सेलेले खोला	सेलेले	५००	१२	
३	मल्खु खोला सि.कुलो	पोकली खोला	कालि खोला	११८	१२	
४	पोकली खोला चिलाउने	पोकली खोला	वाच्यु	११२	१२	
५	मुल कुलो सिचाई	पोकली खोला	हाडि दह	१२००	१२	
६	माझभिर सिचाई	पोकली खोला	भालुखोप	१०००	१२	
७	डुडे खोला टार सिचाई	डुडे खोला	मसार	४००	१२	वडा नं. ८
८	जरुवा साठी वेशी	पोकली खोला	जरुवा	१२८	१२	
९	पोकली खोला डाडाँ खर्क	पोकली खोला	दोभाने	१०८	१२	
१०	डुडेखोला देवीटार मगर	डुडे खोला	डुडे खेत	९८	१२	
११	साकाले गैरा बारी कलारी	साकाले	धाप खोला	७९	१२	
१२	सातदोबाटो तिलार	साकाले	भालुखोप	१३८	१२	
१३	सातदोबाटो पचासे	साकाले	पारीबारी	७९	१२	वडा नं. ७
१४	गौडे खोला राम्चे	डुडे खोला	लिखु - ४	७९	६	
१५	खहरे दोभान तिलखोरिया मेच्छो सिचाई	डुडे खोला	लिखु - ५	११०१	१०	
१६	मच्छेबारी पारी गाउँ	डुडे खोला	लिखु - ६	२००	१२	वडा नं. ६
१७	जुके खोला माटे बेशी	जुके खोला	लिखु - ६	२५०	१२	
१८	डुडे खोला भालुखोप	डुडे खोला	लिखु - ६	२००	१२	
१९	सिम्ले मुलपानी बेरौटार	डुडे खोला	लिखु - ६	७५०	१२	
२०	जुकेखोला खाल्टे	जुके खोला	लिखु - ६	१०००	१२	
२१	कुटीडाडाँ महभिर	महभिर	लिखु-५	१५०	१२	वडा नं. ५
२२	थापाटोल सिचाई	जुके खोला	लिखु - ५	१५०	१२	
२३	गंगटे सिचाई	जुके खोला	लिखु - ५	१५०	१२	

२४	गंगटे मचाबारी सिचाई	जुके खोला	लिखु - ४	५००	४	वडा नं. ४
२५	जामुने टोल डाडाँ	जुके खोला	लिखु - ४	५००	४	
२६	तारुके कुलो	जुके खोला	लिखु - ४	५००	१२	
२७	ओखले सिचाई	लिखु खोला	लिखु - ४	२००	१२	
२८	छतिवने महादेव टार	लिखु खोला	लिखु - ४	२००	१२	
२९	सेराबेसी सिं लिफिटड आयोजना	लिखु खोला	लिखु - ३	५९०	निर्माणा धीन	वडा नं. ३
३०	साठी बेसी सिचाई कुलो	कुवापानी खोला	लिखु - ३	६०	४	
३१	बुढिकुलो सिचाई	ठुलो खोला	लिखु - ३	१००	४	
३२	जरुवा खोला सि.आ.	ठुलो खोला	लिखु - ३	१००	४	
३३	भालु खोला सि.कुलो	भालु खोला	लिखु - ३	१००	४	
३४	घट्टेकुलो चनौटे सि.यो.	ठुलो खोला	लिखु - ३	६०	४	
३५	फेदी कुलो सिचाई	कुवापानी खोला	लिखु - २	२७४	९	वडा नं. २
३६	टारी कुलो सिचाई	कुवापानी खोला	लिखु - २	२७४	८	
३७	चमरे-काफ्ले - बेसी	लिखु खोला	नौविसे	४००	१२	
३८	चुनबोटे कुलो सिचाई	सिल्खु खोला	नौविसे	३००	९	

सडक मार्ग

क्र.सं.	सडकको नाम	प्रकार	लम्बाई (कि.मी.)	औसत चौडाई (मी.)	क्षेत्र
१	राङ्चा माहोरडाँडा सडक	गाउँपालिका रणनीतिक	२९	६	गाउँपालिका
२	लिखु एक्वायर सडक	अन्तर स्थानीय तह	३१	७	वडा १,२,३,४,६,८,९
३	साँघुटार सिंहदेवी घोराखोरी सडक	अन्तर स्थानीय तह	९	९	वडा २
४	दारिमबोट रातमाटा सडक	प्रमुख सडक	८.५	४	वडा १
५	च्युरीडाँडा बिरौटा सडक	प्रमुख सडक	५.५	४	वडा १
६	नौबिसे च्युरीडाँडा सडक	प्रमुख सडक	५.५	४	वडा १
७	दोबाटो रानीवन सडक	शाखा सडक	१.५	५	वडा १
८	बाल क्लब सल्लेरी सडक	शाखा सडक	१.५	४	वडा १
९	बाँकेटार आँपडाँडा सडक	शाखा सडक	१	३.५	वडा २

१०	पीपलगैरा सुन्तले सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा २
११	सानो वर पीपल अम्बोटे सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा २
१२	पालेबारी कोलचौर फेदी सडक	शाखा सडक	१	३.५	वडा २
१३	धारापानी आँपडाँडा पडारे सडक	शाखा सडक	१.९	३.५	वडा २
१४	आरुबोटे सानो निगाले सडक	शाखा सडक	१.२	३.५	वडा २
१५	विचारी आहाल भदौरै सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा २
१६	ठुटेवर सिम्ले गहते सडक	शाखा सडक	१	३.५	वडा २
१७	जोर सल्ला गायोबोटे सडक	शाखा सडक	०.७२	३.५	वडा २
१८	हुलाक चौर कुडार सिम्ले सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा २
१९	हुलाक चौर मूलपँधेरा साल बिसौना सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा २
२०	क्करे डाँडा भोल्केोट सडक	शाखा सडक	१.५	३.५	वडा २
२१	कोतघर सोलेडाँडा सडक	शाखा सडक	१	३.५	वडा २
२२	भिमसेन स्थान मानेडाँडा सडक	प्रमुख सडक	४	५	वडा ३ र ५
२३	झ्याप्ले स्वास्थ्य चौकी जोगीडाँडा सडक	प्रमुख सडक	६	५	वडा ३
२४	भिमसेन स्थान दुरागाउँ रानीवन सडक	प्रमुख सडक	४	५	वडा ३
२५	कोलचौर जोगीटार सडक	प्रमुख सडक	४	५	वडा ३
२६	छतिवने आर्यघाट सडक	प्रमुख सडक	४	३	वडा ४
२७	मचाबारी महादेवटार सडक	शाखा सडक	४	३	वडा ४
२८	चुवाडाँडा थापाटोल घुर्बिसे सडक	प्रमुख सडक	४	५	वडा ४ र ५
२९	बाँगेपीपल पुरानो गा.वि.स. भवन सडक	प्रमुख सडक	२	५	वडा ४
३०	कुटीडाँडा बसपार्क सडक	प्रमुख सडक	२	५	वडा ४ र ५
३१	कुटीडाँडा मझुवा सडक	प्रमुख सडक	७	४	वडा ४ र ५
३२	कुटीडाँडा काफ्लेगाउँ सडक	शाखा सडक	३	४	वडा ५
३३	वडा कार्यालय बसपार्क सडक	प्रमुख सडक	२	३	वडा ५
३४	कमरेटोल सडक	शाखा सडक	१	३	वडा ५
३५	डुडे वडा कार्यालय सडक	शाखा सडक	२	४	वडा ५
३६	माटे खाल्टे पाखाबारी मौला मूलपँधेरो सडक	प्रमुख सडक	७.५	६	वडा ६
३७	डुँडे खोला खाल्डे डाँडा सडक	प्रमुख सडक	३.५	६	वडा ६
३८	दाहँ गौडा बाहुनटोल सडक	शाखा सडक	२.७	५	वडा ६
३९	काफलबोट हरेडाँडा सडक	शाखा सडक	३	४	वडा ६
४०	महाने झाँक्रीथान कात्तिके सडक	शाखा सडक	३	४	वडा ६

४१	धामीबारी मूलपंधेरा सडक	शाखा सडक	१	४	वडा ६
४२	खाल्टे डाँडा जुके खोला सडक	शाखा सडक	२.७	८	वडा ६
४३	राम्चे तेर्सै सिद्धथान फलाटे सडक	शाखा सडक	५	५	वडा ७
४४	मौला पोखरी कोप्चे सडक	प्रमुख सडक	७	५	वडा ७
४५	पोखरी गौरी दोबाटे सडक	प्रमुख सडक	८	५	वडा ७
४६	पोखरी गौरी खोल्सा सडक	शाखा सडक	२.५	४.५	वडा ७
४७	फेदी रायोबारी सिद्धथान सडक	शाखा सडक	२	४.५	वडा ७
४८	फेदी गुरुङ्ग गाउँ डुडेखोला सडक	शाखा सडक	२.५	४.५	वडा ७
४९	सिरिसे वडा कार्यालय पोखरी डाँडा सडक	प्रमुख सडक	१३.५	५	वडा ८
५०	डुडे खोला वडा कार्यालय डाँडा खर्क सिरिसे सडक	प्रमुख सडक	४.५	५	वडा ८
५१	खादी डाँडा मजुवा देवालीथान डुडेखोला सडक	शाखा सडक	२.५	३.५	वडा ८
५२	सम्मटार रिङ्ग रोड	शाखा सडक	२	५	वडा ८
५३	जाल्पा सातदोबाटो चिनेटार सडक	प्रमुख सडक	३.२५	४.५	वडा ८
५४	डाँडाखर्क मजुवा सडक	शाखा सडक	०.९८	४.५	वडा ८
५५	डाँडा खर्क मगरगाउँ रिङ्ग रोड	शाखा सडक	०.३	४	वडा ८
५६	देवीटार मगरगाउँ मौरी डाँडा सडक	शाखा सडक	०.७	४	वडा ८
५७	सम्मटार मन्दिर उत्तर दक्षिण सडक	शाखा सडक	०.५	३.५	वडा ८
५८	मुलवारी डाँडा चुली थुम्का डाँडाखर्क तोरी खोरिया सडक	शाखा सडक	२	३.५	वडा ८
५९	चोप्ते ढुङ्गा चुलीथुम्का डुडेखोला सडक	शाखा सडक	०.७	३.५	वडा ८
६०	सम्मटार मन्दिर पूर्व पश्चिम सडक	शाखा सडक	०.४२	३	वडा ८
६१	सम्मटार मन्दिर उत्तर दक्षिण दोश्रो सडक	शाखा सडक	०.३८	३	वडा ८
६२	पोकली पिङ्गडाँडा डाँडाखर्क मजुवा देवीटार सडक	शाखा सडक	१.३१	३.५	वडा ८
६३	गौडेखोला चोरडाँडा ऐसेलुखर्क सडक	शाखा सडक	१.५	५	वडा ८
६४	एक्लेपीपल साठीबेसी सिस्ने पोकली खोला सडक	शाखा सडक	०.४५	३	वडा ८
६५	कोप्चे ऐसेलुखर्क चोरडाँडा सडक	शाखा सडक	०.३५	१३	वडा ८
६६	लेती वाच्यू सडक	प्रमुख सडक	७	३	वडा ९
६७	दमैडाँडा सडक	शाखा सडक	२	२	वडा ९
६८	लेती पर्वजे बोलकती चुली सडक	प्रमुख सडक	१०	३	वडा ९

६९	बोलकती जिम्पाखा सडक	शाखा सडक	५	३	वडा ९
७०	लाम्राङ्ग मल्लु पोखरी सडक	प्रमुख सडक	१५	३	वडा ९
७१	पोखरी दोल्दु वेद सडक	प्रमुख सडक	१२	३	वडा ९
७२	पोखरी भोटेपानी सडक	प्रमुख सडक	१५	३	वडा ९
७३	मल्लु चुप्लु खामसुङ्ग सडक	प्रमुख सडक	५	३	वडा ९
७४	पिङ्गडाँडा डाँडा खर्क सडक	शाखा सडक	३	३	वडा ९

सार्वजनिक शौचालय

क्र.स.	स्थान	अवस्था	वडा नं.
१	लाकुरी डाँडा वडा कार्यालय	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. ९
२	पोकली झर्ना आसपास	मर्मत गर्नु पर्ने	
३	पोखरी चौर	मर्मत गर्नु पर्ने	
४	पोकली खोला	मर्मत गर्नु पर्ने	
५	हुरहरे साविक -४	मर्मत गर्नु पर्ने	
६	पुर्वजे	मर्मत गर्नु पर्ने	
७	भतेरे	मर्मत गर्नु पर्ने	
८	मुलपानी	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. ८
९	देउराली	मर्मत गर्नु पर्ने	
१०	भञ्ज्याङ देवाली थान	मर्मत गर्नु पर्ने	
११	बाङ्गे पिपल	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. ४
१२	माझिटार	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. ३
१३	नर्मदेश्वर महादेव स्थान मन्दिर	मर्मत गर्नु पर्ने	
१४	यामपाखा सामुदायिक भवन	व्यवस्थित	
१५	बाघखोर डाडाँ शौचालय	व्यवस्थित	
१६	हुलाकचौर (वडा कार्यालय आसपास)	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. २

झोलुङ्गे पुल

क्र.स.	खोलाको नाम	स्थान	निर्मित साल	अवस्था	वडा नं.
१	दोल्दुखोला	दोल्दु	२०६५	राम्रो	वडा नं. ९
२	खामसुङ	भालु खोला	२०६३	राम्रो	
३	कालि खोला	कालि खोला	२०६०	राम्रो	
४	पोकली खोला	भतेरे	२०५०	राम्रो	
५	पोकली खोला	राम्चे फेदी	२०५५	राम्रो	
६	साघुटार पोकली	साघुटार	२०६०	राम्रो	
७	पोकली खोला	भालुखोप	२०५५	मर्मत गर्नु पर्ने	
८	पोकली झरना	झुसा	२०६२	राम्रो	वडा नं. ८
९	डुडेखोला	डुडे खेत		मर्मत गर्नु पर्ने	

१०	साकम्ले खोला	मुहाने डाडाँ		मर्मत गर्नु पर्ने	
११	डुडेखोला	खोला खर्क		मर्मत गर्नु पर्ने	
१२	डुडेखोला	डुडे खेत कुलो		मर्मत गर्नु पर्ने	
१३	पोकली खोला	खोला खेत		मर्मत गर्नु पर्ने	
१४	सिरसे	सिरसे		मर्मत गर्नु पर्ने	
१५	लिखु	डुम्रे बासबोटे		मर्मत गर्नु पर्ने	
१६	डुडेखोला	लिखु -७ र ८		राम्रो	वडा नं. ७
१७	जुके खोला	लिखु ७ र ५		मर्मत गर्नु पर्ने	
१८	जुके खोला	माटेबेशी र छथुने	२०५७	राम्रो	
१९	डुडेखोला	खोला खर्क र गाम्नाडटार	२०५६	राम्रो	वडा नं. ६
२०	लिखु खोला	माटेबेशी	२०७३	राम्रो	
२१	महभिर खोला	लिखु -५	२०६४	राम्रो	वडा नं. ५
२२	लिखु खोला	लिखु ४ र रामेछाप	२०६६	राम्रो	
२३	लिखु खोला	वोक्से र रामेछाप	२०६१	राम्रो	वडा नं. ४
२४	जुके दोभान	लिखु ४ र ६	२०६५	राम्रो	
२५	जुके खोला	लिखु ४ र ६	२०५०	राम्रो	
२६	कुवा पानी खोला पुल माथिल्लो	लिखु -३	२०६३	राम्रो	
२७	कुवा पानी खोला पुल तल्लो	लिखु -३	२०५३	राम्रो	वडा नं. ३
२८	लिखु खोला	माझिटार	२०६५	राम्रो	
२९	साघुटार -नर्मदेश्वर महादेवथान	बडारे	२०५०	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. २
३०	सुनतले खोला	सुनतले	२०५५	मर्मत गर्नु पर्ने	
३१	साघुटार खोला लिखु	साघुटार		मर्मत गर्नु पर्ने	
३२	पसलटार चमैरे	पसलटार - शिल्खु	२०५०	राम्रो	
३३	कुल बाझा	नौविसे	२०५५	मर्मत गर्नु पर्ने	वडा नं. १
३४	दोक्से सेरा	शेरा	२०६०	मर्मत गर्नु पर्ने	
३५	पसलटार पाम्नि	पसलटार	२०७७	मर्मत गर्नु पर्ने	

विद्युत तथा सौर्य ऊर्जा आयोजना

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (कि.वा.)	स्थान	लाभान्वित घरधुरी	वडा नं.
१	लेती खोला ल. ज. वि. आ.	३	सविक- १ लेती	१२५	वडा नं. ९
२	पोकली खोला ल. ज. वि. आ.	५	साविक २, भतौरै	१५०	

३	पोकली खोला ल. ज. वि. आ.	१५	साविक -३, पोकली र लिखु ८	३००	
४	पोकली खोला ल. ज. वि. आ.	१६	साविक ४, पोकली	१२०	
५	सेलेले खोला ल. ज. वि. आ.	२२	साविक ६, बोलकती	४००	
६	दोल्दु खोला ल. ज. वि. आ.	९	साविक ८, दोल्दु	१००	
७	डुडे खोला ल. ज. वि. आ.	१९	टार	३५०	वडा नं. ८
८	महभिर खहरेखोला ल. ज. वि. आ.	८०५	भञ्जयाङ्ग	९०	
९	डुडे खोला ल. ज. वि. आ. तेस्रो	९	लिखु -७	२८५	वडा नं. ७
१०	डुडे खोला ल. ज. वि. आ. चौथो	११	लिखु -७	११६	
११	डुडे खोला ल.ज.वि.आ.	१७	गाम्नाडटार	२२५	लिखु -६
१२	जुके दोभान लिखु खोला ल. ज. वि. आ.	८९	यसम	७००	लिखु -४
१३	सिलखु पसलटार ल. ज. वि. आ.	२८	सिलखु पसलटार	२००	लिखु -१

खानेपानी आयोजना

क्र.सं.	श्रोतको नाम	लाभान्वित घरधुरी	समिति गठन	श्रोतको उपलब्धता	वडा
१	कोप्चे खानेपानी मुहान	४०	भएको	१२ महिना	वडा नं. ९
२	तिनतले खानेपानी मुहान	१०	भएको	१२ महिना	
३	मुलपधेरा/दाहालबारी	४५	भएको	१२ महिना	
४	भोटेपानी मुहान	१५०	भएको	१२ महिना	
५	देवीथान खानेपानी	४०	भएको	१२ महिना	
६	वेतघारी खानेपानी	४०	भएको	१२ महिना	
७	गोविन्द धारा खानेपानी	६०	भएको	१२ महिना	
८	कामीधारा खानेपानी	३५	भएको	१२ महिना	
९	देवीथान खानेपानी	३५	भएको	१२ महिना	
१०	सिस्नेगैरा खानेपानी	५०	भएको	१२ महिना	
११	सिस्नेगैरा खानेपानी	१५०	भएको	१२ महिना	
१२	सैलुङ्ग खानेपानी	१५०	भएको	१२ महिना	
१३	कामीदान खानेपानी	७०	भएको	१२ महिना	
१४	टकेलाखर्क खानेपानी	३०	भएको	१२ महिना	
१५	च्याम्पोला खानेपानी	१४०	भएको	१२ महिना	
१६	च्याम्पोला खानेपानी	४०	भएको	१२ महिना	
१७	भिरकुना खानेपानी	१५	भएको	९ महिना	
१८	कोप्चे ऐसेलुखर्क खानेपानी	२०	भएको	१२ महिना	

१९	माथिल्लो आम्ले अर्गेरी डाडाँ खानेपानी	७	भएको	१२ महिना	
२०	मुलपानी चाम्बोटे खानेपानी	१८	भएको	१२ महिना	
२१	मलेतेनी तोरी खोरिया	६	भएको	१२ महिना	
२२	गैराखर्क मुलावारी ढाडखर्क खानेपानी	१२	भएको	१२ महिना	
२३	मझुवा कात्तिके डाडाँखर्क खानेपानी	१२	भएको	१२ महिना	
२४	हैसेलु डाडाँखर्क खानेपानी	८५	भएको	१२ महिना	
२५	खहरे खोला टार खानेपानी	५००	भएको	१२ महिना	
२६	गौडे खोला	४१०	भएको	१२ महिना	लिखु - ६ र ७
२७	जुके खोला खाल्टे खानेपानी	७५	भएको	१२ महिना	लिखु - ६
२८	माथिल्लो मझुवा खानेपानी		भएको	१२ महिना	
२९	तल्लो मझुवा खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३०	काफ्ले गाउँ खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३१	तरतरे खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३२	महाभिर खोला/धुर्विसे/जागिरे टोल खानेपानी		भएको	१२ महिना	लिखु - ५
३३	हरीयो दह खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३४	गंगटे खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३५	धारा खोला खानेपानी		भएको	१२ महिना	
३६	युनिसेफ खानेपानी	९०	भएको	१२ महिना	
३७	गंगटे मचाबारी खानेपानी	५०	भएको	१२ महिना	वडा नं. ४
३८	जामुनेटोल खानेपानी	५०	भएको	१२ महिना	
३९	आइतेबारे खानेपानी	५०	भएको	१२ महिना	
४०	सिम जरुवा पहिलो खानेपानी	१५०	नभएको	१२ महिना	
४१	घट्टेकुलो खानेपानी	८०	नभएको	१२ महिना	
४२	जरुवा खोला	२००	नभएको	१२ महिना	
४३	घ्याडलेखोला	५०	नभएको	१२ महिना	
४४	भालु खोला	२०	नभएको	१२ महिना	वडा नं. ३
४५	सिम जरुवा दोस्रो खानेपानी	२०	नभएको	१२ महिना	
४६	सोतीधारा खानेपानी	१०	नभएको	१२ महिना	
४७	रजाय खोला	११	नभएको	१२ महिना	
४८	नर्मदेश्वर लिप्टीड खानेपानी	५००	नभएको	१२ महिना	
४९	धारा खोला खानेपानी	१००	नभएको	६ महिना	वडा नं. २

५०	धारापानी सिकले खानेपानी	५०	नभएको	६ महिना	
५१	आरुबोटे मुहान माथिल्लो खानेपानी	१५०	नभएको	६ महिना	
५२	आरुबोटे मुहान बाखोर कुडारँटोल खानेपानी	५०	नभएको	६ महिना	

सार्वजनिक जग्गा सम्बन्धी विवरण

सिनं.	जग्गा रहेको स्थान	क्षेत्रफल (रो.)	प्रकार	वडा नं.
१	वाच्यु	३-२-०-०	भिरालो	लिखु ९
२	वाच्यु	१-०-०-०	भिरालो	लिखु ९
३	लेती	५-०-०-०	भिरालो	लिखु ९
४	बोलकती	३-४-०-०	भिरालो	लिखु ९
५	पोखरी बौद्ध	२-१-०-०	भिरालो	लिखु ९
६	पोखरी	३-७-०-०	समथर	वडा नं. ७
७	गाम्नाडटार	२-०-०-०	समथर	वडा नं. ६
८	मझुवा	०-८-०-०	समथर	वडा नं. ५
९	बाङ्गे पिपल	३-०-०-०	समथर	वडा नं. ४
१०	खसगाउँ	३-०-०-०	सिम पाखो	वडा नं. ३
११	हुलाक चौर	४-२-०-०	समथर/भिरालो	वडा नं. २
१२	सिकारी डाडाँ च्युरीडाडाँ	२-०-०-०	समथर	वडा नं. १

ताल तलैया तथा पोखरी

क्र.स.	नाम	क्षेत्रफल	वडा नं.
१	पोखरी - जोर - पोखरी	४ रोपनी	लिखु -९
२	मल्खु सेलेले	३ रोपनी	लिखु -९
३	खुट्टेको डिल पोखरी	८ आना	लिखु - ८
४	खनुवा पोखरी	२.५ रोपनी	लिखु - ७
५	झ्याम पोखरी	२ रोपनी	लिखु -६
६	लिखु एग्रिकल्चर	५ रोपनी	लिखु -६
७	आलेटार सिचाई पोखरी	४ आना	लिखु -३
८	देविधान सिचाई	२ आना	लिखु -३
९	राडभाङ्ती सिचाई पोखरी	२ आना	लिखु -३

खुला स्थान

क्र.स.	नाम	क्षेत्रफल	वडा नं.
१	पोखरी डाडाँ	२००	लिखु -९
२	लाम्राड चौर	२५०	

३	खुट्टेको डिल पोखरी आसपास	६	लिखु - ८
४	चौतारा पाताल सामुदायक वन	८०३६	लिखु - ७
५	पाखुरे डाडाँ	३	लिखु- ६
६	सिद्धथान डाडाँ	२	
७	मुल पधरो	१.५	
८	खड्का खोला		लिखु- ५
९	माझीटार		लिखु -३
१०	कोलचौर		
११	देउसा चौर		
१२	थर्क डाडाँ		
१३	चण्डीभञ्ज्याङ्ग		
१४	बाकेटार	१०	वडा नं. २
१५	हुलाकचौर	७	
१६	कोलचौर, दुलेपिपल, विचारीआहाल	४	
१७	तल्लो कोल चौर	५	वडा नं. १
१८	सिल्खु गाउँ लिखु -१	३	
१९	थाम डाडाँ	५	
२०	गौरी गाउँ चौर	५	
२१	पसलटार	१०	

सामुदायिक भवन

क्र.स.	नाम	स्थान	भवनको प्रकार	उपयोग	वडा नं.
१	पोखरी सामुदायिक भवन	पोखरी (पोकली साविक -८)	अर्ध पक्की	वन समुह/ आमा समुह	वडा नं. १
२	लेति सामुदायिक भवन	लेती (पोकली साविक- २)	अर्ध पक्की	आयुर्वेद औषधालय	
३	आमा समुह भवन	पोखरी (पोकली साविक -८)	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
४	आमा समुह भवन	पिड डाडाँ (पोकली साविक ३)	पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
५	आमा समुह भवन	पिड डाडाँ (पोकली साविक ३)	कच्ची	आमा समूह सञ्चालन	
६	आमा समुह भवन	भनेरे	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	

७	आमा समूह लेती	लेती (पोकली साविक -१)	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
८	जोरधारा आमा समूह	पोकली साविक -४	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
९	आमा समूह संजाल	थर्पु (पोकली साविक -४)	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
१०	सिरिस कन्य आमा समूह	पोकली साविक -५	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
११	सेलेले स्वास्थ्य आमा समूह भवन	सेलेले (पोकली साविक -५)	अर्ध पक्की	आमा समूह सञ्चालन	
१२	भुवनेश्वरी प्रतिष्ठान	भञ्ज्याङ्ग	कच्ची	सामाजिक कार्य	
१३	संकलन केन्द्र	केराबारी (टार साविक -५)	अर्ध पक्की	कृषि उपज संकलन	वडा नं. ८
१४	खोप केन्द्र भवन	भञ्ज्याङ्ग	अर्ध पक्की	खोप सञ्चालन	
१५	साउने चौतारा	साउने चौतारा	अर्ध पक्की	आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन	वडा नं. ७
१६	चौतारा पाताल सामुदायिक वन	पिलडाडाँ	कच्ची	बैठक / भेला	
१७	सामुदायिक भवन	भालुडाँडा	कच्ची	आमा समूह सञ्चालन	लिखु- ५
१८	सामुदायिक क्लब , बाङ्गेपिपल	बाङ्गेपिपल	कच्ची	वन समूह तथा वडा कार्यालय सञ्चालन	लिखु -४
१९	छतिवने सामुदायिक ट्रेस भवन	छतिवने	कच्ची	आर्यघाट सञ्चालन	
२०	थामपाखा सामुदायिक भवन	माझिटार	कच्ची	सामुदायिक वन सञ्चालन	
२१	जाल्पा देवीसा सामुदायिक भवन	लिखु -३	कच्ची	सामुदायिक वन सञ्चालन	लिखु ३
२२	जाल्पादेवी आमा समूह	लिखु -३	कच्ची	आमा समूह सञ्चालन	
२३	हुलाक चौर सामुदायिक भवन	हुलाक चौर	कच्ची	स्वास्थ्य तथा हुलाक सेवा सञ्चालन	वडा नं. २
२४	सामुदायिक वनको भवन	च्युरी डाडाँ	कच्ची	सामुदायिक कार्य	वडा नं. १
२५	रामेश्वर भवन	च्युरी डाडाँ	कच्ची	सामुदायिक कार्य	

सार्वजनिक पाटी पौवा चौतारा

क्र.सं.	पाटी, पौवा, चौतारा	स्थान	वडा नं.
---------	--------------------	-------	---------

१	चौतारा	खुट्टेको डिल	वडा नं. ८
२	समि चौतारा	टार, साविक -५	
३	देवीटार चौतारा	टार, साविक -५	
४	देवाली थान, चिहान डाँडा	टार, साविक -४	
५	देउराली, तामाड धेढुड सघं	टार, साविक -३	
६	प्रतिक्षालय	टार, साविक २, ५, ६, ७	
७	पिपलडाडाँ- चौतारा	लिखु - ७	वडा नं. ७
८	खाल्टे भदौरे चौतारा	खाल्टे	वडा नं. ६
९	खाल्टे पहरा प्रतिक्षालय	खाल्टे	
१०	मुल पधेरो चौतारा	गाम्नाडटार	
११	भञ्ज्याङ्ग दारे गैडाँ	गाम्नाडटार	
१२	पाँच वटा विभिन्न ठाउँमा	लिखु -५	वडा नं. ५
१३	आमा समुह संजाल चौतारा	बाङ्गे पिपल	वडा नं. ४
१४	थापा चौतारा	थापा चौतारा	
१५	बाघखोर डाडाँ चौतारा	बाघखोर	वडा नं. ३
१६	चण्डी भञ्ज्याङ्ग चौतारा	चण्डी भञ्ज्याङ्ग	
१७	जाल्पा देवी प्रतिक्षालय	जाल्पा	
१८	दुरा गाउँ प्रतिक्षालय	दुरा गाँउ	
१९	जोगि डाडाँ प्रतिक्षालय	जोगीडाँडा	
२०	दाहालटोल प्रतिक्षालय	दाहालटोल	
२१	डुडेगैरा चौतारा	डुडेगैरा	
२२	देउराली बरपिपल चौतारा	देउराली	
२३	ढुंगे देउरालि चौतारा	बेसी	वडा नं २
२४	विचारि आहाल चौतारा	विचारी आहाल	
२५	हुलाकचौर वडा कार्यालय	हुलाकचौर	
२६	ढले पिपल	ढलेपीपल	
२७	बाघखोर चौतारा	बाघखोर	
२८	भस्मे चौतारो	भस्मे	
२९	पसलटार चौतारा ३ वटा	पसलटार	वडा नं. १
३०	नौविसे डाडाँ	नौविसे	
३१	थाम डाडाँ	गैरी	
३२	बेलाक रुख (ज्यामे चौतारा)	सिल्लु बेसी	
३३	दारिम बोट	दारिम बोट	

खेलमैदान

क्र.सं.	खेल मैदान रहेको स्थान	क्षेत्रफल	वडा नं.
---------	-----------------------	-----------	---------

१	धौलेगैरा	८ रोपनी	वडा नं. ४
२	कोलचौर खेलमैदान	४ रोपनी	
३	देउसा खेल मैदान	४ रोपनी	
४	बाटाको चौर	२ रोपनी	

पार्क तथा उद्यान

क्र.सं.	विवरण	स्थान	सञ्चालक	वडा नं.
१	माझीटार पिकनिक स्पोर्ट	माझीटार	सामुदायिक बन	वडा नं. ३

धार्मिक तथा पर्यटकीय गन्तव्य

क्र.सं.	नाम	स्थान	दैनिक आगन्तुक संख्या	होटल/होम स्टे	मुख्य विशेषता
१	पोकली झरना	लिखु ९	१५	भएको	प्राकृतिक सौन्दर्य
२	दुग्देश्वर महादेव मन्दिर	लिखु ९	१५	भएको	दैविक उत्पत्ति
३	चन्डीथान मन्दिर	लिखु ९	२	भएको	दैविक उत्पत्ति
४	ओडारे गुफा	लिखु ९	१	भएको	दैविक उत्पत्ति
५	चुली मन्दिर	लिखु ९	५	नभएको	दैविक उत्पत्ति
६	भकारे ढुंगा	लिखु ८	२	नभएको	दैविक उत्पत्ति
७	जाल्पादेवी मन्दिर	लिखु ८	२	नभएको	दैविक उत्पत्ति
८	अन्तरे खर्क	लिखु ८	२	नभएको	दैविक उत्पत्ति
९	डाडाँखर्क, भज्याङ्ग, मगर गाउँ, कोल चौर, सम्म टार अमल डाडाँ, चिहान डाडाँ	लिखु ८	१२	नभएको	प्राकृतिक सौन्दर्य
१०	मैता कुन्ता देवी मन्दिर	लिखु ७	१०	नभएको	दैविक शक्ति
११	श्री चम्पा देवि पोखरी	लिखु ७	१२	नभएको	दैविक शक्ति
१२	सिद्धदेवी थान मन्दिर	लिखु ७	११	नभएको	दैविक शक्ति
१३	सिद्धेश्वर महादेव मन्दिर	लिखु ६	१५	नभएको	धार्मिक स्थल
१४	मौलेश्वर महादेव मन्दिर	लिखु ६	१०	नभएको	धार्मिक स्थल
१५	रामलक्ष्मण पाईला	लिखु ६	८	नभएको	धार्मिक स्थल
१६	महाकाल देवी मन्दिर	लिखु ५	७	नभएको	धार्मिक स्थल
१७	ऋषिचौर मानेडाडाँ	लिखु ५	१२	नभएको	धार्मिक स्थल
१८	गोपेश्वर महादेव मन्दिर	लिखु ४	१००	भएको	धार्मिक स्थल
१९	गौमुखेश्वर महादेव मन्दिर	लिखु ४	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
२०	मुकतेश्वर मन्दिर	लिखु ४	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
२१	गौरीशंकर मन्दिर	लिखु ४	५०	नभएको	धार्मिक स्थल

२२	नर्मदेश्वर महादेवस्थान	लिखु ३	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
२३	गैयादेवीथान	लिखु ३	१०	नभएको	धार्मिक स्थल
२४	सन्सारी मन्दिर	लिखु ३	१०	नभएको	धार्मिक स्थल
२५	राईमति मन्दिर	लिखु ३	१०	नभएको	धार्मिक स्थल
२६	जाल्पा देवी मन्दिर	लिखु ३	२०	नभएको	धार्मिक स्थल
२७	सेतिदेवी मन्दिर मन्दिर	लिखु ३	१३	नभएको	धार्मिक स्थल
२८	सिंहकाली मन्दिर मन्दिर	लिखु ३	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
२९	माझिटार	लिखु ३	१०	नभएको	पिकनिक स्पट
३०	भोल्टेकोट	लिखु २	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
३१	महादेव मन्दिर	लिखु २	१०	भएको	धार्मिक स्थल
३२	सिंहदेवि थान	लिखु २	५	नभएको	धार्मिक स्थल
३३	रामेश्वर पशुपति मन्दिर	लिखु १	५०	नभएको	धार्मिक स्थल
३४	गैरी डाडाँ	लिखु १	५०	नभएको	धार्मिक तथा पुरातात्विक

खोला तथा नदी

क्र.सं.	खोलाको नाम	मुहान रहेको स्थान	पानी बग्ने महिना	उपयोगका क्षेत्र	वडा नं.
१	पोकली खोला	गैरीवन मितेरी	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत, पर्यटन	वडा नं. ९
२	सेलेले खोला	खिजिदेम्बा	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. ९
३	जिम्पाखा ठाडो खोला	च्यामपुला	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. ९
४	डुडे खोला	भिरकुना	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. ६, ७ र ८
५	सावाले खोला	कोप्चे	१२	सिंचाई	वडा नं. ८
६	धारे खोला	चुम्मभस्मे खोप		खानेपानी, सिंचाई	वडा नं. ८
७	दहरी खोला	मुल पानी	१२	खानेपानी, सिंचाई	वडा नं. ८
८	खहरे खोला	अन्तरे खर्क	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. ८
९	महभिर	बतासे	१२	खानेपानी, सिंचाई	वडा नं. ५
१०	जुकेखोला	तरतरे	१२	खानेपानी, सिंचाई	वडा नं. ४, ५, ६, ७
११	धारा खोला	डबली	६	खानेपानी	वडा नं. ५
१२	घर्ति खोला	खड्का टोल	६	खानेपानी	वडा नं. ५

१३	खड्का खोला	लिखु -५	६	खानेपानी	वडा नं. ५
१४	ठुलो खोला	लिखु -३	४	खानेपानी, सिंचाई, पर्यटन	वडा नं. ३
१५	कुवापानी खोला	चम्पादेवी -१०	४	खानेपानी, सिंचाई, पर्यटन	वडा नं. २ र ३
१६	सिलखु खोला	चम्पादेवी	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. १
१७	लिखु खोला	गोसाईकुण्ड	१२	खानेपानी, सिंचाई, विद्युत	वडा नं. १, २, ३, ४, ६, ८ र ९

वन जंगल

क्र.सं.	वनको नाम	अवस्थिति
१	दियाले सामुदायिक बन	वडा नं. ९
२	रिपुली देवीथान सामुदायिक बन	वडा नं. ९
३	पोकली झर्ना सामुदायिक बन	वडा नं. ९
४	कालि खोला सामुदायिक बन	वडा नं. ९
५	लेक बेसी सामुदायिक बन	वडा नं. ९
६	गुम्बेपातल कबुलियती बन	वडा नं. ९
७	बाघ पधैरा कबुलियती बन	वडा नं. ९
८	नेपालीयस्मे कबुलियती बन	वडा नं. ९
९	देवीथान कबुलियती बन	वडा नं. ९
१०	खर्सुबोटे कबुलियती बन	वडा नं. ९
११	सोला कबुलियति बन	वडा नं. ९
१२	खोप अन्तरे सामुदायिक वन	वडा नं. ८
१३	चिनेटार सिमलघारी सामुदायिक वन	वडा नं. ८
१४	सामुदायिक वन	वडा नं ७
१५	खोला खर्क आरुबोटे सामुदायिक वन	वडा नं. ६
१६	राम्चे थुने सामुदायिक वन	वडा नं. ६
१७	च्याडसिड गैरा काना सामुदायिक वन	वडा नं. ६
१८	खोल खर्क सामुदायिक वन	वडा नं. ५
१९	रमिते चिउरीबोटे सामुदायिक वन	वडा नं. ४
२०	नमुना सामुदायिक वन	वडा नं. ४
२१	नर्मदेश्वर महादेवस्थान गुठी सामुदायिक वन	वडा नं. ३
२२	रजाय सामुदायिक वन	वडा नं. ३
२३	थाम पाखा सामुदायिक वन	वडा नं. ३

२४	पिपदभित्ता रानिवन सामुदायिक वन	वडा नं. ३
२५	जोगिटार सिंदुरे सामुदायिक वन	वडा नं. ३
२६	स्वगारा दुरापाखा सामुदायिक वन	वडा नं. ३
२७	खोरुण्डे जितउरी कबुलियती बन	वडा नं. ३
२८	खोलाघारि कबुलियती बन	वडा नं. ३
२९	ठुलो पैरो ताकाधुम कबुलियती बन	वडा नं. ३
३०	भुल्केघारी कबुलियती बन	वडा नं. ३
३१	तारेभीर कबुलियती बन	वडा नं. ३
३२	कोलडाडाँ धगेराघारी कबुलियती बन	वडा नं. ३
३३	थर्पुडाडाँ कबुलियती बन	वडा नं. ३
३४	साउने पाखा कबुलियती बन	वडा नं. ३
३५	धारापानि भदौरे सामुदायिक वन	वडा नं. १
३६	बाखोर ठुलीबन सामुदायिक वन	वडा नं. १
३७	पहेले खोला सामुदायिक वन	वडा नं. १
३८	विमिरे सामुदायिक वन	वडा नं. १
३९	झावसी धान सामुदायिक वन	वडा नं. १

वडा कार्यालयको विवरण

यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका ९ वटा वडा कार्यालयहरू आफ्नै वडाको केन्द्रमा स्थापित भई सञ्चालनमा रहेका छन्। अधिकांश वडा कार्यालयका आफ्नै नाममा जग्गा रहेको छ भने ३ वटा वडा कार्यालय भाडामा रहेका छन्। वडा कार्यालय सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

वडा नं.	कार्यालय रहेको स्थान	भवनको प्रकार	भवनको स्वामित्व
१	च्युरीडाँडा	कच्ची	भाडा
२	हुलाकचौर	कच्ची	आफ्नो
३	नर्मदेश्वर	कच्ची	भाडा
४	बाँगेपीपल	कच्ची	सामुदायिक भवन
५	घुर्बिसे	कच्ची	भाडा
६	गाम्नाङ्टार	कच्ची	आफ्नो
७	साउनेचौतारा	कच्ची	भाडा
८	टारकेराबारी	कच्ची	आफ्नो
९	बोलकती	पक्की	आफ्नो

कार्यालयको सम्पर्क विवरण

यस गाउँपालिकाको आधिकारिक सम्पर्क विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः-

लिखु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	पत्रचार ठेगाना: लिखु गाउँपालिका-४, यसम, ओखलढुंगा, प्रदेश नं. १, नेपाल ई-मेल: info@likhumunokhaldhunga.gov.np, likhurmokhaldhunga@gmail.com वेबसाईट: www.likhumunokhaldhunga.gov.np
गाउँपालिका अध्यक्ष	श्री अशोक कुमार कार्की मोबाईल: ९८६१७६४१२१ ई-मेल: info@likhumunokhaldhunga.gov.np
गाउँपालिका उपाध्यक्ष	श्री अस्मिता थापा मोबाईल: ९८५१२१७०८० ई-मेल: .....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री दिनानाथ चौधरी मोबाईल: ९८५२८४२१४२ ई-मेल: dnritima09@gmail.com
गुनासो सुन्ने अधिकारी	श्री दिनानाथ चौधरी मोबाईल: ९८४७४५१६२७ ई-मेल: dnritima09@gmail.com
सूचना अधिकारी	श्री द्रोण कुमार धमला मोबाईल: ९८५२८४४४२७ ई-मेल: ito.likhu.mun@gmail.com

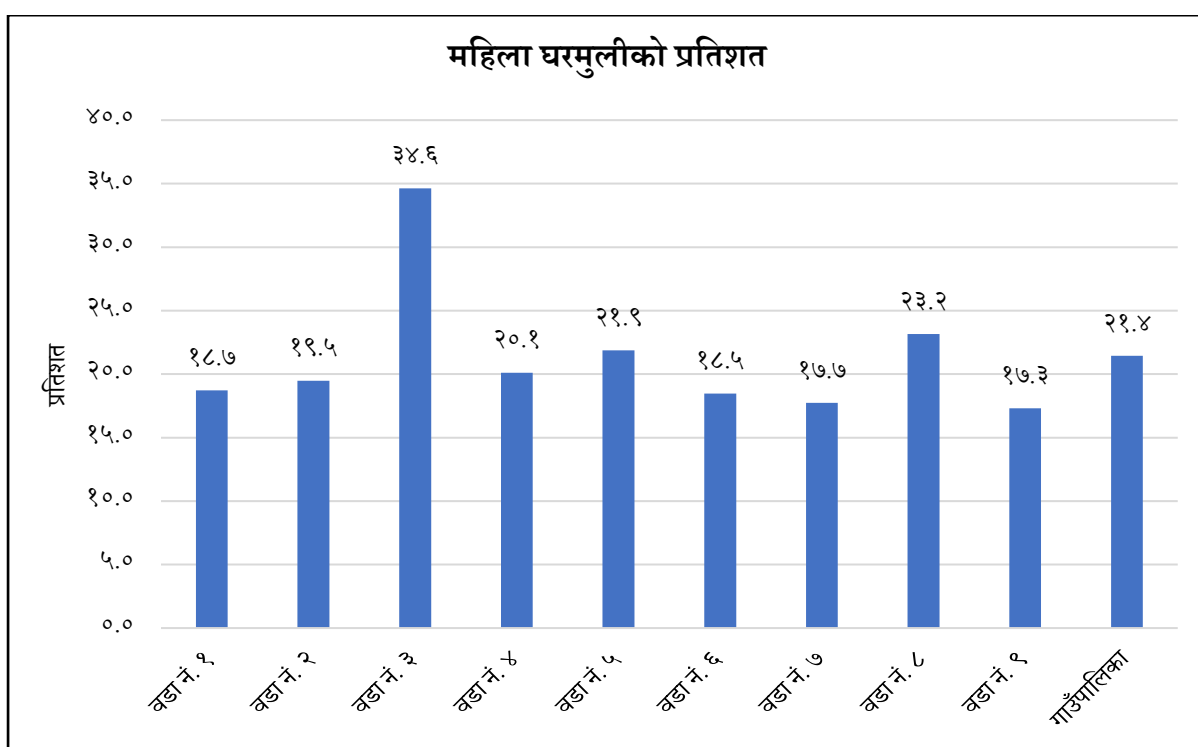
परिच्छेद २, गाउँपालिका जनसांख्यिक पार्श्वचित्र

लिखु गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र, २०७८ अनुसार गाउँपालिकाको जनसांख्यिक विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

घरमुली सम्बन्धी विवरण

लिखु गाउँपालिकामा समग्रमा हेर्दा महिला घरमुली जम्मा २१.४४ प्रतिशत देखिन्छ । जुन नेपालको समग्र अवस्था भन्दा निकै न्यून छ । वडागत रुपमा महिला घरमुली सबभन्दा बढी वडा नं. ३ मा (३४.६२%) देखिएको छ ।

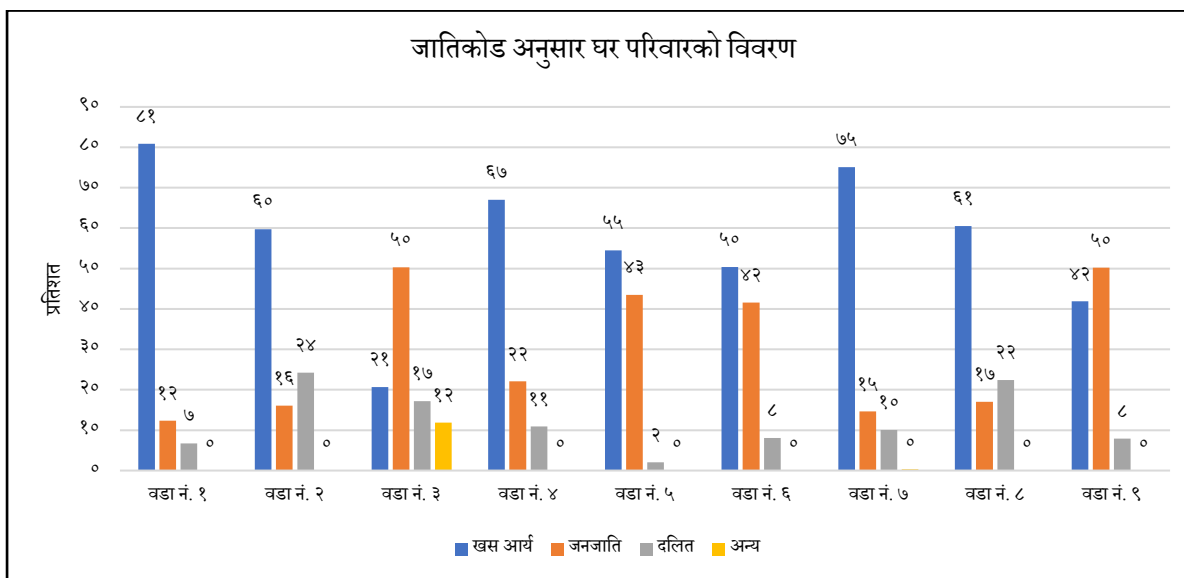
वडा नं.	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	जम्मा	महिला घरमुलीको प्रतिशत
१	२१७	५०	२६७	१८.७३
२	३०६	७४	३८०	१९.४७
३	३०४	१६१	४६५	३४.६२
४	२८६	७२	३५८	२०.११
५	३११	८७	३९८	२१.८६
६	२४३	५५	२९८	१८.४६
७	३२०	६९	३८९	१७.७४
८	५१४	१५५	६६९	२३.१७
९	६३६	१३३	७६९	१७.३०
जम्मा	३१३७	८५६	३९९३	२१.४४

जाति कोड अनुसार घर परिवारको वितरण

गाउँपालिका पार्श्वचित्र तयार पार्ने क्रममा सम्पूर्ण घर परिवारलाई चार वटा जातिकोड (खस आर्य, जनजाति, दलित र अन्य) मा विभाजन गरिएकोमा लिखु गाउँपालिकामा खस आर्य जातिको बाहुल्य (५४.२%) देखिन्छ भने जनजाति लगभग एक तिहाई (३१.६%) घर रहेका छन्। यद्यपि वडा नं. ३ र ९ मा जनजाति घर परिवारको बाहुल्य छ भने दलित घर परिवार सबै भन्दा बढी वडा नं. ८, २ र ३ मा रहेको छ।

क्र.स.	वडा नं.	खस आर्य	जनजाति	दलित	अन्य	जम्मा
१	वडा नं. १	२१६	३३	१८	०	२६७
२	वडा नं. २	२२७	६१	९२	०	३८०
३	वडा नं. ३	९६	२३४	८०	५५	४६५
४	वडा नं. ४	२४०	७९	३९	०	३५८
५	वडा नं. ५	२१७	१७३	८	०	३९८
६	वडा नं. ६	१५०	१२४	२४	०	२९८
७	वडा नं. ७	२९२	५७	३९	१	३८९
८	वडा नं. ८	४०५	११४	१५०	०	६६९
९	वडा नं. ९	३२२	३८६	६१	०	७६९
जम्मा		२१६५	१२६१	५११	५६	३९९३
जम्मा प्रतिशत		५४.२	३१.६	१२.८	१.४	१००

उमेर तथा लिंग अनुसार जनसंख्याको वितरण

जनसंख्या पिरामिड

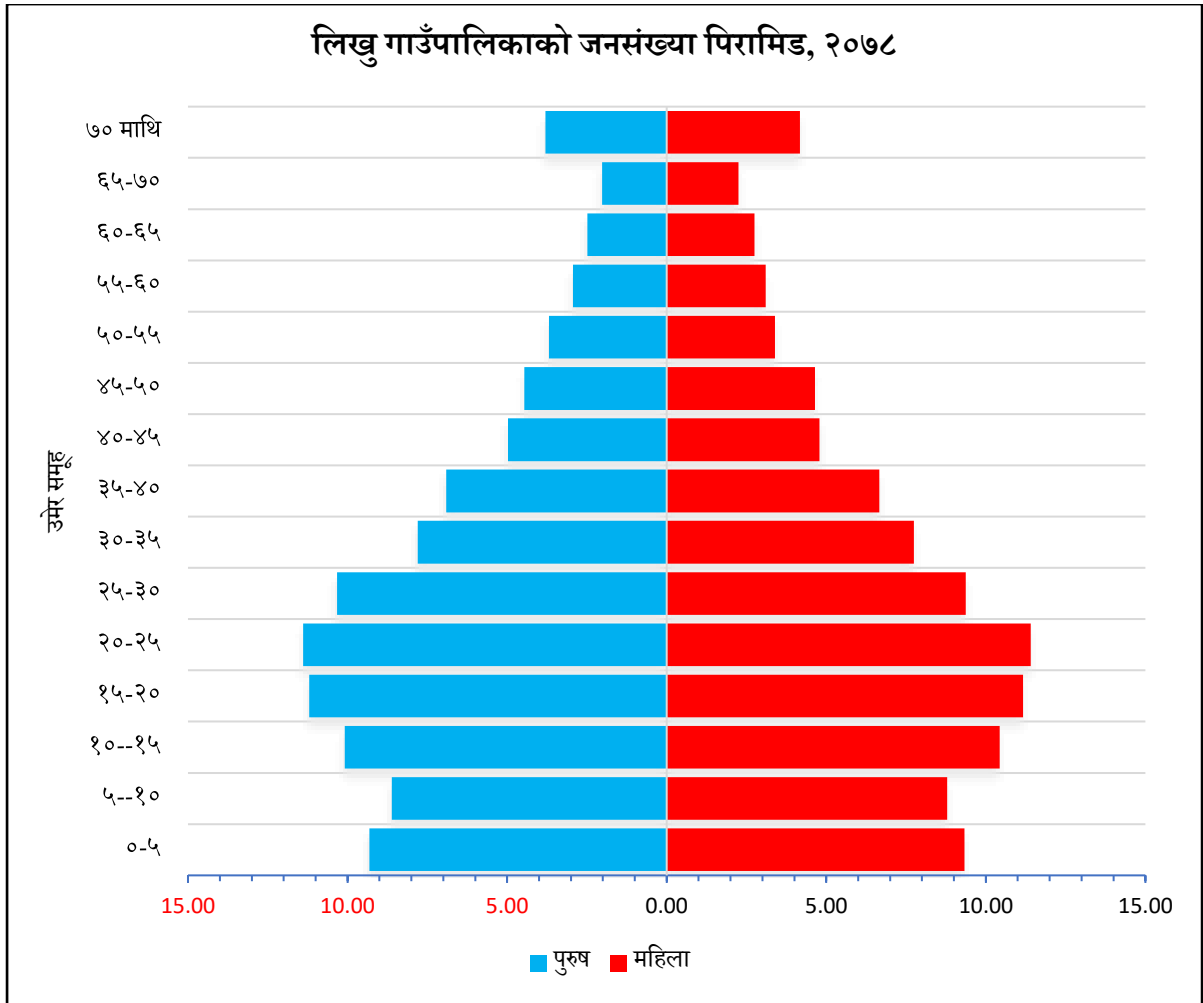
लिखु गाउँपालिकाको जनसंख्या पिरामिड Expansive देखिन्छ। कोरा जन्म दर (Crude Birth Rate) १९.२ प्रति हजार र सामान्य प्रजनन दर ७५.९६ प्रति हजार रहेको देखिन्छ। महिलाको जनसंख्या ४९.४% र पुरुषको

जनसंख्या ५०.६% रहेको छ । सबैभन्दा बढी जनसंख्या वडा नं. ९ मा (१७%) रहेको छ भने सबभन्दा कम जनसंख्या वडा नं. १ मा (६.९३%) रहेको छ । २० देखि २५ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या सबभन्दा बढी रहेको छ ।

उमेर समूह	लिङ्ग	वडा									जम्मा	प्रति शत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
० देखि १ वर्ष		२९	३५	६६	५१	६१	३	५६	७७	७३	४५१	१.९२
० देखि ५ वर्ष	महिला	६६	८५	१०९	९४	८६	८६	११८	२७५	१६४	१०८३	४.६१
	पुरुष	६२	७७	११०	९०	१००	७५	९९	३३३	१६२	११०८	४.७२
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००
५ देखि १० वर्ष	महिला	७०	८४	१०८	८५	७६	९३	१२४	२०४	१७६	१०२०	४.३४
	पुरुष	७५	६८	११६	७३	११८	७८	१४२	१७९	१७५	१०२४	४.३६
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००
१० देखि १५ वर्ष	महिला	७०	११५	१३२	१०८	१३६	१०२	१४५	१८८	२१५	१२११	५.१५
	पुरुष	७४	९७	१५८	११५	११९	११३	१६३	१७६	१८४	११९९	५.१०
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००
१५ देखि २० वर्ष	महिला	७५	१४५	१४८	१४३	१३९	११४	१२७	१८७	२१८	१२९६	५.५२
	पुरुष	९६	१०८	१६८	१२३	१६२	१२०	१२८	१९८	२२९	१३३२	५.६७
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००
२० देखि २५ वर्ष	महिला	९४	१४८	१४८	१४२	१२८	१११	१६०	१७९	२१४	१३२४	५.६३
	पुरुष	१०८	१२७	१५७	१३५	१६१	१११	१६२	१६२	२३१	१३५४	५.७६

	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
२५ देखि ३० वर्ष	महिला	८३	८८	१४८	१०७	९७	९५	१२५	१४०	२०५	१०८८	४.६ ३
	पुरुष	९०	१०९	१४४	१२०	१२२	१०९	१५४	१५०	२३०	१२२८	५.२ ३
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
३० देखि ३५ वर्ष	महिला	६०	९७	९४	८५	७८	९५	११७	१३०	१४३	८९९	३.८ ३
	पुरुष	७७	६६	९८	१००	७४	७९	१३५	१४३	१५५	९२७	३.९ ४
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
३५ देखि ४० वर्ष	महिला	५८	८४	१०४	८६	७१	७२	८२	८०	१३७	७७४	३.२ ९
	पुरुष	५२	८१	१०८	९२	६३	८२	९१	९९	१५३	८२१	३.४ ९
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
४० देखि ४५ वर्ष	महिला	३१	५६	८१	६१	५४	५९	४०	८६	८८	५५६	२.३ ७
	पुरुष	५३	५७	७८	५८	६१	५१	५२	९१	९०	५९१	२.५ २
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
४५ देखि ५० वर्ष	महिला	४८	५५	६६	५६	५३	६१	६०	५२	८८	५३९	२.२ ९
	पुरुष	४६	३९	६७	५३	५३	५२	४८	७०	१०२	५३०	२.२ ६
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
५० देखि ५५ वर्ष	महिला	२५	६५	५०	३८	४५	२७	४०	४५	५९	३९४	१.६ ८
	पुरुष	२३	४५	६७	४७	४७	३८	४५	४५	८२	४३९	१.८ ७

	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
५५ देखि ६० वर्ष	महिला	२१	४६	३६	३९	३४	२९	४२	५१	६२	३६०	१.५ ३
	पुरुष	२०	३४	४७	४०	३०	३५	४१	४६	५६	३४९	१.४ ९
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
६० देखि ६५ वर्ष	महिला	२५	३२	४०	२८	२७	४५	३८	३३	५१	३१९	१.३ ६
	पुरुष	१६	२६	३२	३४	२५	३३	३९	३९	५२	२९६	१.२ ६
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
६५ देखि ७० वर्ष	महिला	२७	२२	३६	३२	२६	२१	२९	२१	४७	२६१	१.१ १
	पुरुष	२१	१८	३३	२२	२१	२९	३१	२९	३६	२४०	१.० २
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
७० वर्ष माथि	महिला	३३	६०	५८	६२	४१	५२	५३	३४	९२	४८५	२.० ६
	पुरुष	३०	४३	५३	४४	४४	४६	५६	३१	१०५	४५२	१.९ २
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.० ०
जम्मा	महिला	७८६ २	११८ ८	१३५ ६	११६ ६	१०९ १	१०६ २	१३० ०	१७० ५	१९५ ९	११६० ९	४९. ४
	पुरुष	८४३	९९५	१४३ ६	११४ ६	१२० ०	१०५ १	१३८ ६	१७९ १	२०४ २	११८९ ०	५०. ६
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा		१६२९	२१७७	२७९४	२३१२	२२९१	२११३	२६८६	३४९६	४००१	२३४९९	१००
प्रतिशत		६.९३	९.२६	११.९	९.८४	९.७५	८.९९	११.४	१४.९	१७.०	१००.००	

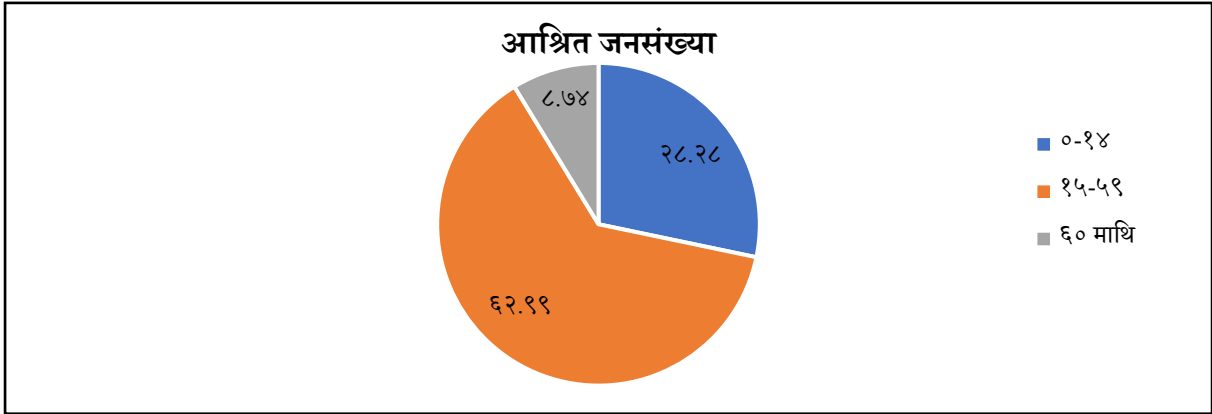
आश्रित जनसंख्या अनुपात

यस गाउँपालिकामा सक्रिय जनसंख्या अनुपात समग्र देशको भन्दा उच्च रहेको छ । गाउँपालिकाको सक्रिय जनसंख्या ६३% रहेको छ भने यसको विस्तार (Range) वडागत रुपमा ५६% देखि ६७%सम्म रहेको देखिन्छ ।

क्र.स.	उमेर समूह	वडा									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१	० देखि १४ वर्ष	४१७	५२६	७३३	५६५	६३५	५४७	७९१	१३५५	१०७६	६६४५
२	१५ देखि ५९ वर्ष	१०६०	१४५०	१८०९	१५२५	१४७२	१३४०	१६४९	१९५४	२५४२	१४८०१
३	६० वर्ष माथि	१५२	२०१	२५२	२२२	१८४	२२६	२४६	१८७	३८३	२०५३

जम्मा	१६२९	२१७७	२७९४	२३१२	२२९१	२११३	२६८६	३४९६	४००१	२३४९९
सक्रिय जनसंख्या प्रतिशत	६५	६७	६५	६६	६४	६३	६१	५६	६४	६३

शारीरिक अवस्था अनुसार जनसंख्याको वितरण

लिखु गाउँपालिकामा सम्पूर्ण जनसंख्याको ९६.०१% को शारीरिक अवस्था सामान्य देखिएको छ भने दीर्घ रोगी २.३६% र अपाङ्ग १.६३% रहेका छन्। दीर्घ रोगी मध्ये सबभन्दा बढी वडा नं. २ र अपाङ्ग मध्ये सबभन्दा बढी वडा नं. ५ मा देखिएका छन्।

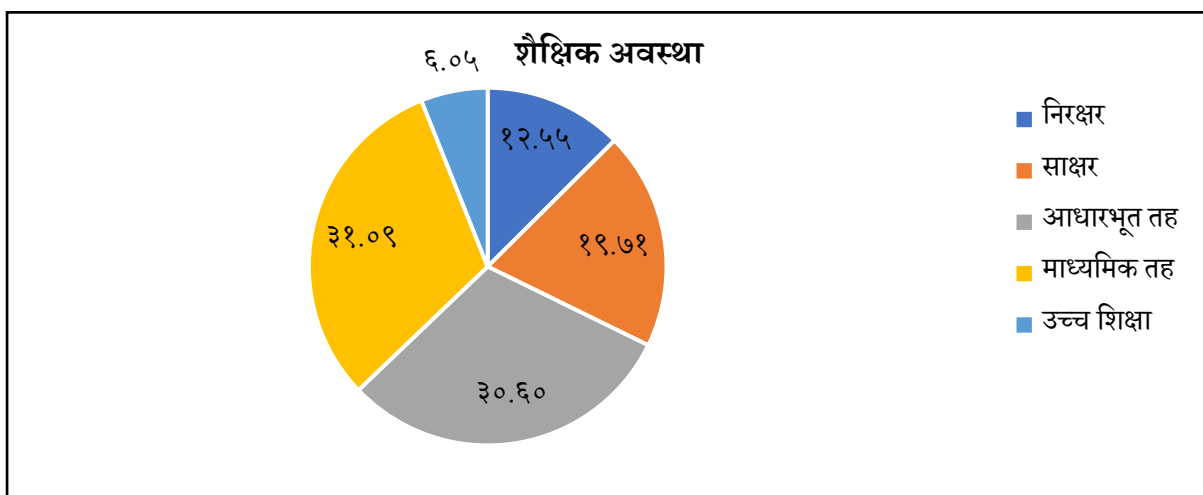
क्र.स.	शारीरिक अवस्था	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	सामान्य	१५६३	२०६५	२६८३	२२४४	२१४३	२०२९	२६२३	३३६२	३८४९	२२५६१	९६.०१
२	दीर्घ रोगी	२६	९८	४९	४२	७२	७०	२१	९०	८६	५५४	२.३६
३	अपाङ्ग	४०	१४	६२	२६	७६	१४	४२	४४	६६	३८४	१.६३
४	जम्मा	१६२९	२१७७	२७९४	२३१२	२२९१	२११३	२६८६	३४९६	४००१	२३४९९	१००

शैक्षिक अवस्था

५ वर्ष भन्दा बढी उमेर समूहको जनसंख्याको साक्षरता ८७.४५% रहेको देखिन्छ भने उच्च शिक्षा हासिल गरेका जनसंख्या ६.०५% रहेका छन्। निरक्षर जनसंख्या सबभन्दा बढी वडा नं. १ मा (१८%) रहेको देखिन्छ भने सबभन्दा कम वडा नं. ६ मा (८%) देखिन्छ।

क्र.स.	शैक्षिक अवस्था	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		

१	निरक्षर	२६९	२२३	२६४	३६४	२५४	१५३	३२२	३१३	५१२	२६७४	१२.५५
२	साक्षर	१८४	२६८	५०१	३२४	३६५	३२३	५५३	६७६	१००५	४१९९	१९.७१
३	आधारभूत तह	४३४	७०४	७३२	६४०	७३४	५४६	८०९	८३४	१०८८	६५२१	३०.६०
४	माध्यमिक तह	५३५	६८६	९२३	६९९	६८४	७०२	५९५	९१४	८८७	६६२५	३१.०९
५	विश्व विद्यालय तह											
५.१	इन्जिनियरिङ्ग	१०	५४	१२१	१०	३५	१०९	१७०	७८	४७	६३४	२.९८
५.२	चिकित्सा	१०	११	११	५	१	१०	११	१०	८	७७	०.३६
५.३	कृषि वा पशु	०	०	०	०	०	०	०	०	३	३	०.०१
५.४	शिक्षा	३३	२४	७	४७	१९	४८	६	३१	५५	२७०	१.२७
५.५	व्यवस्थापन	२३	२८	६	८	१०	३९	२	२४	१४	१५४	०.७२
५.६	कानून	२	३	१	३	१	३	०	५	०	१८	०.०८
५.६	विज्ञान	१	७	४	५	२	१५	१	३	२	४०	०.१९
५.७	अन्य	०	७	५	२३	०	४	०	०	५४	९३	०.४४
६	जम्मा	१५०१	२०१५	२५७५	२१२८	२१०५	१९५२	२४६९	२८८८	३६७५	२१३०८	१००
७	निरक्षर %	१७.९२	११.०७	१०.२५	१७.११	१२.०७	७.८४	१३.०४	१०.८४	१३.९३	१२.५५	

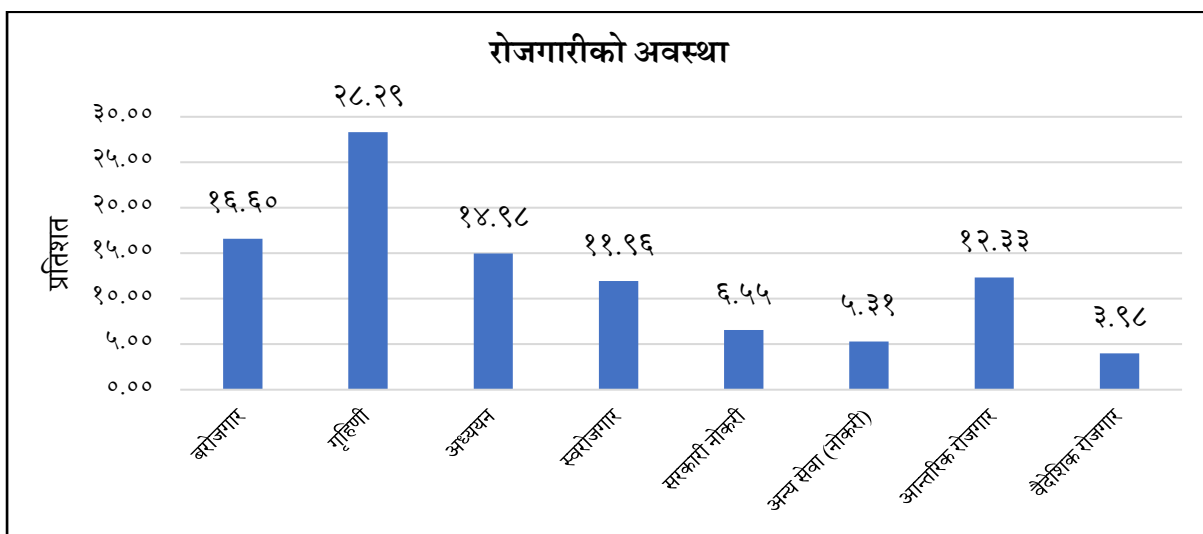

रोजगारीको अवस्था

यस गाउँपालिकाको बेरोजगार जनसंख्या १६.६% रहेको छ भने वडागत रुपमा सबभन्दा बढी बेरोजगारी दर वडा नं. ७ मा (२६.१९%) र सबभन्दा कम वडा नं. ६ मा (९.३४%) रहेको देखिन्छ। सरकारी सेवामा ६.५५% जनसंख्या रहेका छन् भने रोजगारीका लागि अन्यत्र जानेहरुमा स्वदेश भित्रै अन्यत्र जाने १२.३३% र वैदेशिक रोजगारमा जानेहरु ३.९८% रहेको देखिन्छ।

क्र.स.	रोजगारीको अवस्था	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	बरोजगार	२८१	३८८	२४४	२०२	२७३	१४५	४७५	२८१	३७४	२६६३	१६.६०
२	गृहिणी	३१३	४८४	५४४	५५६	५२९	४४७	३४०	४३०	८९५	४५३८	२८.२९
३	अध्ययन	१२९	२२१	४०३	१९६	१४०	३८७	३२०	३१६	२९०	२४०२	१४.९८
४	स्वरोजगार	५०	८४	३२३	२४३	११४	१७०	२४५	२३२	४५७	१९१८	११.९६

५	सरकारी सेवा	११९	१७९	१४३	७४	४४	१०२	९८	१५२	१३९	१०५०	६.५५
६	अन्य सेवा	४६	६२	८५	१७३	३३	२३५	६४	७९	७५	८५२	५.३१
७	आन्तरिक रोजगार	१५०	१३०	१८७	१०४	२८५	१४	२०७	४७९	४२१	१९७७	१२.३३
८	वैदेशिक रोजगार	५९	३९	९४	७९	४९	५२	६५	९३	१०९	६३९	३.९८
९	जम्मा	११४७	१५८७	२०२३	१६२७	१४६७	१५५२	१८१४	२०६२	२७६०	१६०३९	१००
१०	बेरोजगारी %	२४.५०	२४.४५	१२.०६	१२.४२	१८.६१	९.३४	२६.१९	१३.६३	१३.५५	१६.६०	

अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

उमेर अनुसारको अपाङ्गता

अपाङ्गताको दर सबभन्दा बढी सक्रिय जनसंख्यामा (५९.९५%) देखिएको छ भने वडागत रुपमा सबभन्दा बढी अपाङ्गता भएका व्यक्ति वडा नं. ५ रहेको देखिन्छ।

क्र.स.	उमेर समूह	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	०-१५	६	४	१०	४	१३	२	३	९	१०	६१	१५.१७
२	१५-५९	२२	२०	३८	१७	४५	९	२६	२९	३५	२४१	५९.९५
३	>६०	१२	८	१४	५	१८	३	१३	६	२१	१००	२४.८८
४	जम्मा	४०	३२	६२	२६	७६	१४	४२	४४	६६	४०२	१००

अपाङ्गताको प्रकार

यस गाउँपालिका अन्तर्गत हातखुट्टा सम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्ति सबभन्दा बढी ४९.२५% रहेको देखिन्छ भने सबभन्दा कम स्वर तथा मानसिक अपाङ्गता भएका छन्।

क्र.स.	अपाङ्गताको प्रकार	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	हातखुट्टा	२४	१७	२६	८	४०	६	२१	२५	३१	१९८	४९.२५
२	दृष्टि	७	२	८	३	१३	३	१०	८	६	६०	१४.९३
३	श्रवण	३	२	९	६	८	३	५	५	१२	५३	१३.१८
४	स्वर	३	२	८	२	९	०	३	३	७	३७	९.२०
५	मानसिक	२	५	८	६	६	१	२	२	५	३७	९.२०
६	अन्य	१	४	३	१	०	१	१	१	५	१७	४.२३
७	जम्मा	४०	३२	६२	२६	७६	१४	४२	४४	६६	४०२	१००

अपाङ्गताको किसिम

अपाङ्गता भएकाहरू मध्ये पूर्ण अशक्त २८.११%, अति अशक्त १५.९२% मध्यम अपाङ्ग २९.६% र सामान्य अपाङ्ग २६.३७% रहेका छन्। पूर्ण अशक्तहरूमध्ये सबभन्दा बढी वडा नं. ८, ९, ३ र ५ मा रहेको देखिन्छ।

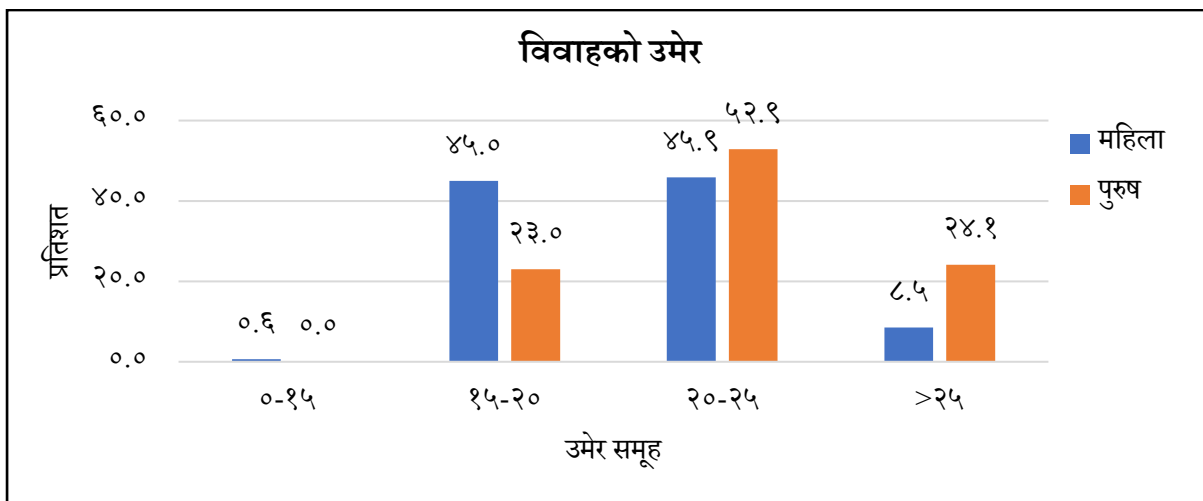
क्र.स.	अपाङ्गताको किसिम	वडा									जम्मा	प्रतिशत
		१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	पूर्ण अशक्त	९	४	१८	४	१६	५	११	२५	२१	११३	२८.११
२	अति अशक्त	२	३	१३	७	११	२	५	८	१३	६४	१५.९२
३	मध्यम अपाङ्ग	११	८	१५	८	३८	५	११	१०	१३	११९	२९.६०
४	सामान्य अपाङ्ग	१८	१७	१६	७	११	२	१५	१	१९	१०६	२६.३७
५	जम्मा	४०	३२	६२	२६	७६	१४	४२	४४	६६	४०२	१००

विवाहको उमेर

यस गाउँपालिकामा विगत ५ वर्ष भित्रको विवाहको विवरण अनुसार लगभग आधा भन्दा बढी पुरुष तथा महिलाले २० वर्षको उमेर पछि विवाह गर्ने गरेको देखिन्छ। यद्यपि २० वर्ष मूनि विवाह गर्ने महिलाहरू ४५.६% र पुरुषहरू २३% रहेका छन्।

वडा	महिला					पुरुष				
	०-१५	१५-२०	२०-२५	>२५	जम्मा	०-१५	१५-२०	२०-२५	>२५	जम्मा
वडा नं. १	०	१५	३२	२	४९	०	८	२७	१४	४९
वडा नं. २	०	३५	१७	२	५४	०	१३	३३	८	५४
वडा नं. ३	०	३४	२६	१	६१	०	२०	२७	१४	६१
वडा नं. ४	०	२८	३८	६	७२	०	१४	४३	१५	७२
वडा नं. ५	२	४२	३८	६	८८	०	१५	५०	२३	८८
वडा नं. ६	०	१०	१५	७	३२	०	६	१६	१०	३२
वडा नं. ७	१	३९	४२	११	९३	०	१५	५०	२८	९३

वडा नं. ८	०	४०	३४	७	८१	०	२४	४१	१६	८१
वडा नं. ९	१	४८	५५	१३	११७	०	३४	५५	२८	११७
गाउँपालिका	४	२९१	२९७	५५	६४७	०	१४९	३४२	१५६	६४७
प्रतिशत	०.६	४५.०	४५.९	८.५	१००.०	०.०	२३.०	५२.९	२४.१	१००.०

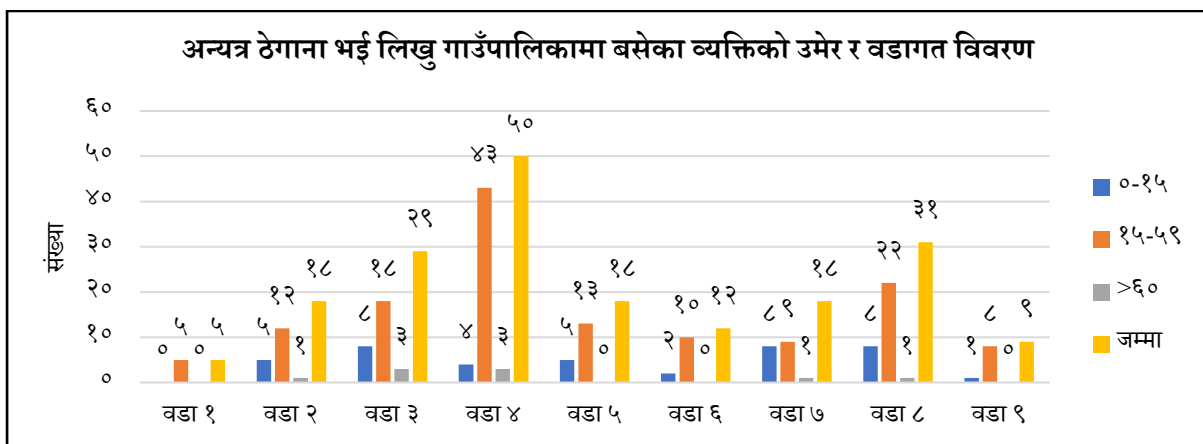

अन्यत्र ठेगाना भई लिखु गाउँपालिकामा बसोबास गरेका व्यक्तिहरुको विवरण

अन्यत्र ठेगाना भई यस गाउँपालिकामा विगत ६ महिना भन्दा बढी समय देखि बसोबास गरिरहेका १९० जना मध्ये अधिकांस (७३.७%) सक्रिय जनसंख्या रहेका छन्। जस मध्ये पुरुषको संख्या महिलाको भन्दा ९.५% ले बढी छ। ६२.६% जनसंख्या रोजगारीको सिलसिलामा लिखु गाउँपालिकामा बसेको देखिन्छ भने सबभन्दा बढी वडा नं. ४मा ५० जना रहेका छन्।

विवरण	वडा									जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
उमेर समूह											
०-१५	०	५	८	४	५	२	८	८	१	४१	२१.६
१५-५९	५	१२	१८	४३	१३	१०	९	२२	८	१४०	७३.७
>६०	०	१	३	३	०	०	१	१	०	९	४.७
जम्मा	५	१८	२९	५०	१८	१२	१८	३१	९	१९०	१००
लिङ्ग											
महिला	१	१०	१३	२१	५	५	९	१०	३	७७	४०.५
पुरुष	४	८	१६	२९	१३	७	९	२१	६	११३	५९.५
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.०
जम्मा	५	१८	२९	५०	१८	१२	१८	३१	९	१९०	१००
कारण											
रोजगारी	५	१३	१६	४०	१२	३	८	१७	५	११९	६२.६
अध्ययन	०	०	१३	३	३	४	८	८	०	३९	२०.५

अन्य	०	५	०	७	३	५	२	६	४	३२	१६.८
जम्मा	५	१८	२९	५०	१८	१२	१८	३१	९	१९०	१००

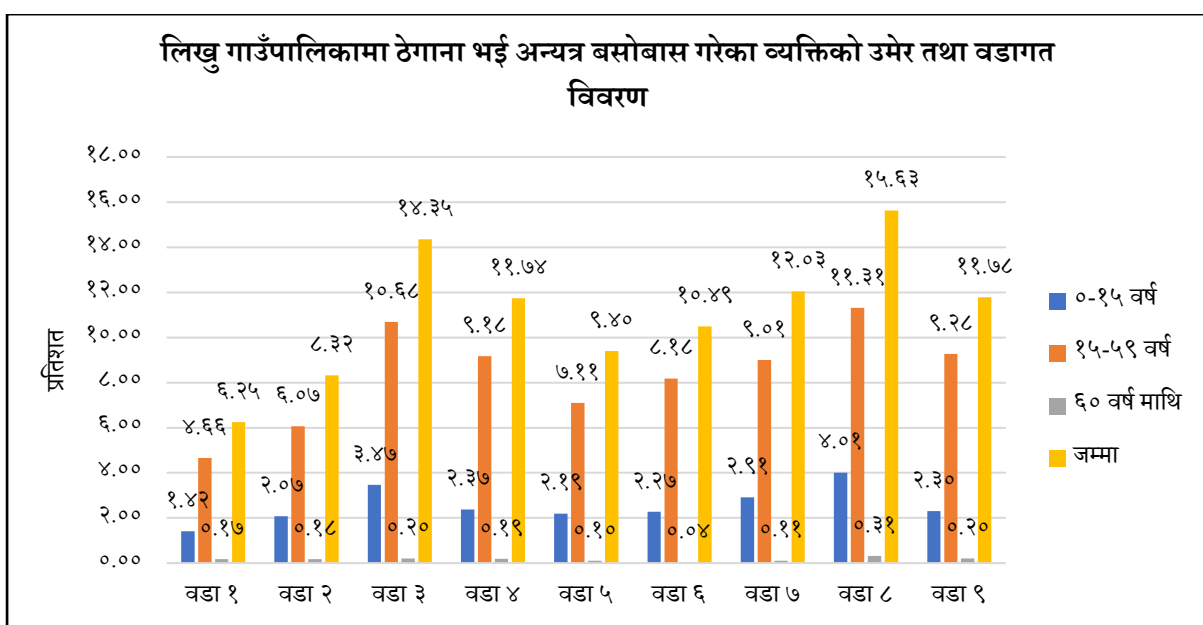

लिखु गाउँपालिकामा ठेगाना भई अन्यत्र बसोबास गरेका व्यक्तिहरुको विवरण

यस गाउँपालिकामा ठेगाना भई विभिन्न कारणले अन्यत्र बासोबास गर्ने व्यक्तिको संख्या अत्याधिक देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा ठेगाना भई विगत ६ महिना भन्दा बढी समय देखि बाहिर बसोबास गरिरहेका ९९४९ जना मध्ये अधिकांस (७५.४७%) सक्रिय जनसंख्या रहेका छन् । जस मध्ये पुरुषको संख्या महिलाको भन्दा १३% ले बढी छ । ५६.०९% जनसंख्या रोजगारीको सिलसिलामा लिखु गाउँपालिका बाहिर बसेको देखिन्छ भने सबभन्दा बढी वडा नं. ८बाट बाहिर गएको देखिन्छ ।

विवरण	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
उमेर											
०-१५ वर्ष	१४	२०	३४५	२३६	२१	२२६	२९०	३९९	२२९	२२९	२३.०२
१५-५९ वर्ष	४६	६०	१०६	९१३	७०	८१४	८९६	११२	९२३	७५०	७५.४७
६० वर्ष माथि	१७	१८	२०	१९	१०	४	११	३१	२०	१५०	१.५१
जम्मा	६२	८२	१४२	११६	९३	१०४	११९	१५५	११७	९९४	१००
लिंग											
महिला	२७	३८	६३३	५१३	३९	४८८	५१३	६८९	४७०	४३५	४३.७९
पुरुष	३५	४४	७९५	६५५	५३	५५६	६८४	८६६	७०२	५५९	५६.२१

जम्मा	६२	८२	१४२	११६	९३	१०४	११९	१५५	११७	१९४	१००
	२	८	८	८	५	४	७	५	२	९	
कारण											
रोजगारी	३८	४२	७४२	६३५	५०	५६५	६०७	९१३	८०३	५५८	५६.०९
	५	८			२					०	
अध्ययन	२१	३४	६४६	३५१	३०	३७३	४४७	५९७	३३७	३६१	३६.३४
	५	३			६					५	
अन्य	२२	५७	४०	१८२	१२	१०६	१४३	४५	३२	७५४	७.५८
					७						
जम्मा	६२	८२	१४२	११६	९३	१०४	११९	१५५	११७	१९४	१००
	२	८	८	८	५	४	७	५	२	९	

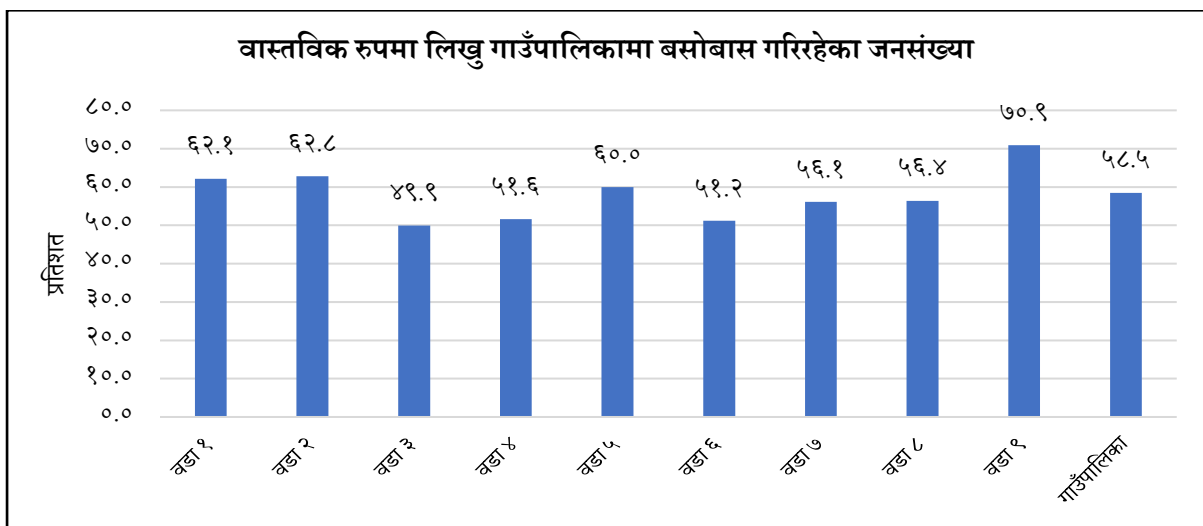

लिखु गाउँपालिकाको वास्तविक जनसंख्या

लिखु गाउँपालिकामा जम्मा जनसंख्याको अनुपातमा ०.८% मात्र व्यक्ति बाहिरबाट आई बसोबास गरेको देखिन्छ भने यस गाउँपालिकामा ठेगाना भई बाहिर बसोबास गर्ने व्यक्तिहरु अत्याधिक अर्थात् ४२.३% रहेको छ । यसरी यहाँको जनसंख्याको ५८.५% व्यक्ति मात्र यस गाउँपालिकामा वास्तविक रूपमा बसोबास गरेको देखिन्छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबभन्दा बढी वास्तविक जनसंख्या वडा नं. ९ (७०.९%) मा र सबभन्दा कम वडा नं. ३ (४९.९%) मा रहेको देखिन्छ ।

वडा	जनसंख्या	अन्यत्र ठेगाना भई यस गाउँपालिकामा बसेका	यस गाउँपालिकामा ठेगाना भई अन्यत्र बसेका	वास्तविक जनसंख्या	प्रतिशत
१	१६२९	५	६२२	१०१२	६२.१

२	२१७७	१८	८२८	१३६७	६२.८
३	२७९४	२९	१४२८	१३९५	४९.९
४	२३१२	५०	११६८	११९४	५१.६
५	२२९१	१८	९३५	१३७४	६०.०
६	२११३	१२	१०४४	१०८१	५१.२
७	२६८६	१८	११९७	१५०७	५६.१
८	३४९६	३१	१५५५	१९७२	५६.४
९	४००१	९	११७२	२८३८	७०.९
गाउँपालिका	२३४९९	१९०	९९४९	१३७४०	५८.५
प्रतिशत	१००	०.८	४२.३	५८.५	

प्रमुख कृषि उत्पादन

कृषि योग्य जमीन

लिखु गाउँपालिका कृषि प्रधान गाउँपालिकाको को रूपमा देखिएको छ । यस गाउँपालिकामा कृषि बाली मध्ये सबभन्दा बढी क्षेत्रफल (रोपनी) मा मकैको खेती भएको देखिन्छ भने त्यस पछाडी धान बाली देखिन्छ । सबै भन्दा कम क्षेत्रफलमा खेती हुने बालीहरूमा तेलहन, फापर, फलफुल, तरकारी र दलहन रहेको देखिन्छ ।

सि. न.	बालीको प्रकार	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा क्षेत्रफल
१	धान	६९९.५	९२०.६	११७४.३	१२७७.९	३७९.०	१३४२.५	४८९.२	२६८५.७	२०९१.४	११०६०.०
२	मकै	८२८.०	१७४७.९	१९५२.२	१३०७.७	१६९४.८	१२९७.०	१६३५.०	२५४८.४	३२६३.०	१६२७३.९
३	गहु	१८३.५	१२७.९	५४.२	२५.२	१३३.७	१.०	३१५.५	१०८.०	५१९.२	१४६८.१
४	दलहन	११३.५	१२७.९	१८५.८	८.४	४.०	०.०	४.०	०.०	२४.७	४६८.३
५	तेलहन	१७.३	२१.९	८१.७	१२.४	३.०	०.०	१४.८	३.०	२२.५	१७६.४
६	आलु	३५.७	३९.०	४३.२	१२८.९	२४८.९	१३३.२	२६६.५	२१७.४	१४३१.६	२५४४.५
७	तरकारी	४.३	१०.०	१०.५	४१.७	८.५	१२.०	१०७.१	४.०	१२.६	२१०.६

८	फलफूल	१.०	१०.३	३०.५	४६.६	१९.०	१३.०	८०.०	१.०	४.५	२०५.८
९	कोदो	१३६.०	३३९.४	७२५.६	३८६.७	१०७९.५	२५९.५	१४७८.४	४३०.१	११५५.३	५९९०.५
१०	फापर	६०.०	३८.६	५३.६	१.१	३.५	३.०	३२.०	०.०	१२.७	२०४.५

कृषि उत्पादन

लिखु गाउँपालिकामा सबभन्दा बढी उत्पादन धान बालीको (९९८२ क्विन्टल प्रति वर्ष) देखिन्छ र यस बाहेक प्रमुख उत्पादन हुने बालीहरूमा क्रमशः मकै, कोदो र गहुँ रहेको देखिन्छ ।

क्र.स.	वार्षिक बाली उत्पादन	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा परिमाण
१	धान	१०२४	१४७६	१५०९	११९३	३२२	११०८	२७५	२०६८	१००८	९९८२
२	मकै	६३७	१०१७	१०८५	८२७	६७२	७८५	८०२	११०१	१२३८	८१६५
३	गहुँ	७७	८४	४०	१७	५६	८	१३३	२७	२०७	६४९
४	दलहन	२१	७२	५२	२१	८	०	२	०	३	१७९
५	तेलहन	३	४	१०	३	२	०	३	०	५	३०
६	आलु	३	८	९	३०	३६	१५	४४	२९	१९५	३६८
७	तरकारी	२	०	२	१७७	३६	०	८९	०	२१	३२८
८	फलफूल	१	३	८	११८	२	०	३७	०	२	१७०
९	कोदो	४४	१७५	३१९	१७५	३२५	१५४	५२०	१००	३२१	२१३२
१०	फापर	२	६	९	१	१	१	५	३	६	३४

प्रमुख पशुपंक्षीजन्य उत्पादन

यस गाउँपालिकामा दुधको उत्पादन उत्साहजनक अर्थात् लगभग १० लाख लिटर वार्षिक रहेको देखिन्छ । साथै मासुजन्य उत्पादन पनि आत्मनिर्भरता उन्मुख छ । तर माछा, मह तथा हाँस तथा भेडाको उत्पादन न्यून देखिन्छ ।

क्र.स.	वार्षिक उत्पादन	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	दुध लिटर	६७७७ ५	६५६३०	४७३६ ३	७२३६ ३	७८३९ ०	७४७८ १	९८२४ ०	२७७९४ ०	२१२५० ९	९९४९९ १
२	रांगाको मासु के.जी.	१२१०	१४५४	२४९५	३१२१	३१५५	६३०	१६७५	२४१५	६७३५	२२८९०
३	खसी, बोका, बाख्राको मासु के.जी.	४५०१	८१८०	७८२२	१२३३ ७	३९२१	६०९७	११६५ ४	११४८९	२५३८४	९१३८५
४	सुंगुर, बंगुरको मासु के.जी.	१५१५	८४७	१२६५	८४७	३२२	३१६९	२१५	२३६५	१४४३	११९८८

५	भेडाको मासु के.जी.	०	०	८०	०	०	०	०	०	०	८०
६	कुखुराको अण्डा संख्या	७३७९	२०८१८	१७१८६	११४९६	१२५२५	४१२७	१२९७	१०५६७	४९८५७	१४६९३१
७	कुखुराको मासु के.जी.	१२२२	३०९७	४२००	१५३९	१००१	१४४०	२६२५	२२३०८	६४५१	४३८८१
८	हाँसको अण्डा संख्या	०	०	०	०	१५	०	०	४०	२५०	३०५
९	हाँसको मासु के.जी.	०	०	०	०	५	८	०	१३	४६	७२
१०	माछा के.जी.	०	०	०	५००	०	०	०	०	०	५००
११	मह के.जी.	१९	२९	०	२०	६	२०	२८	४१	३९	२०२

मृत्यु सम्बन्धी विवरण

मृत्युको उमेर

लिखु गाउँपालिकामा विगत १ वर्षमा जम्मा ८९ जनाको मृत्यु भएकोमा सबभन्दा बढी स्वाभाविक रूपमा ६० वर्ष उमेर भन्दा बढीका व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ । नवजात शिशुको मृत्यु सो अवधिमा भएको देखिदैन भने बाल मृत्यु जम्मा १ जना रहेको छ । कोरा मृत्यु दर ३.७९ प्रति हजार रहेको देखिन्छ ।

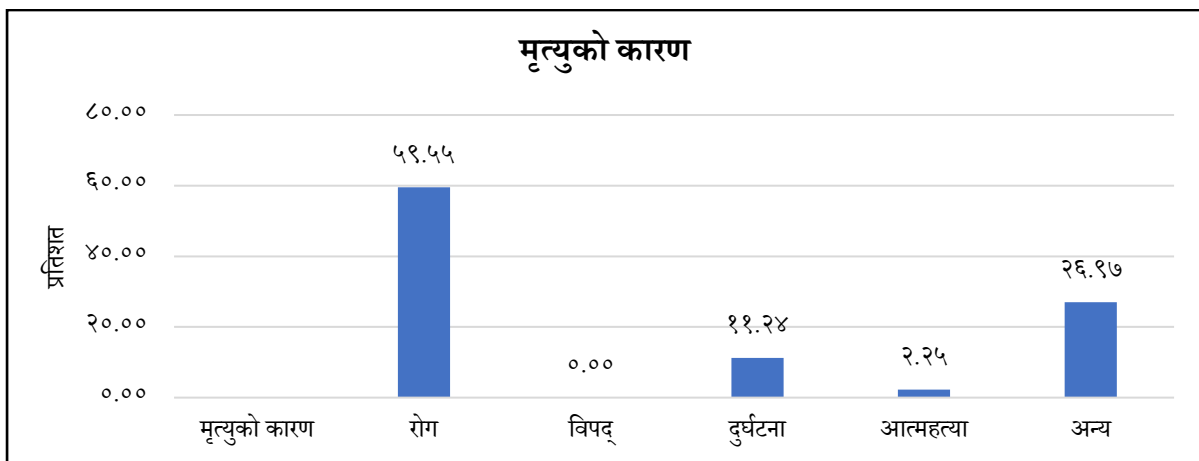
क्र.स.	मृत्यु भएको उमेर	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	०-२८ दिन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०-१ वर्ष	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
३	०-५ वर्ष	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
४	५-१५ वर्ष	०	१	०	०	०	०	०	१	०	२
५	१५-५९ वर्ष	२	१	८	७	१	१	२	५	२	२९
६	>६० वर्ष	४	६	७	३	११	५	०	१२	८	५६
	जम्मा	६	८	१५	११	१२	६	२	१८	११	८९

मृत्युको कारण

मृत्युको प्रमुख कारणको रूपमा रोग लागेर मृत्यु हुने प्रमुख (५९.५५%) देखिएको छ भने आत्महत्याबाट मृत्यु हुने पनि २.२५% रहेको छ ।

क्र.स.	मृत्युको कारण	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	रोग	३	६	१२	४	३	३	१	१०	११	५३	५९.५५
२	विपद्	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.००

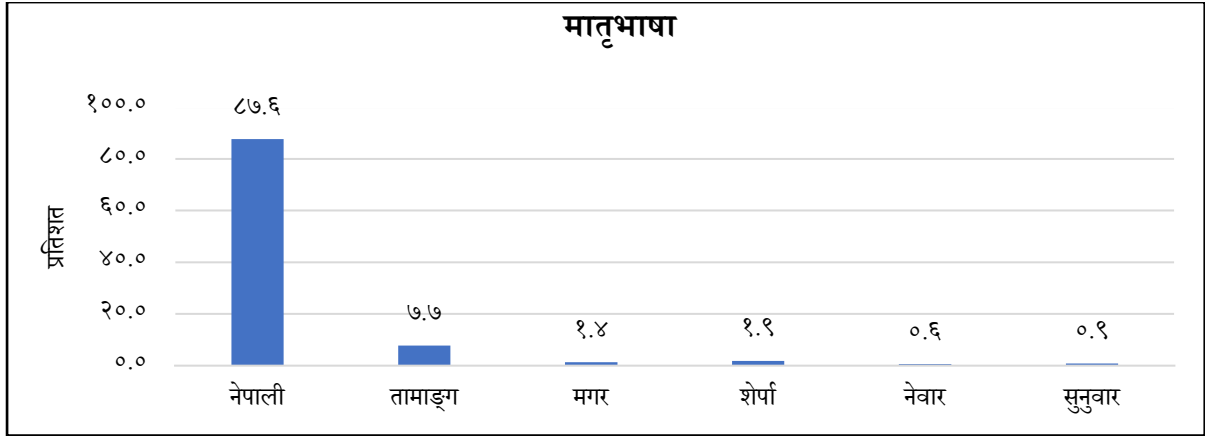
३	दुर्घटना	०	१	०	५	१	१	१	१	०	१०	११.२४
४	आत्महत्या	०	१	०	०	०	१	०	०	०	२	२.२५
५	अन्य	३	०	३	२	८	१	०	७	०	२४	२६.९७
	जम्मा	६	८	१५	११	१२	६	२	१८	११	८९	१००

भाषा सम्बन्धी विवरण

लिखु गाउँपालिकामा प्रमुख मातृभाषा नेपाली रहेको देखिन्छ । ८७.६% घर परिवारले नेपाली भाषा मातृभाषाको रूपमा बोल्ने गर्दछन् । यद्यपि वडागत रूपमा विविधता पनि देखिएको छ । मुख्यतः वडा नं. ९ मा तामाङ्ग र शेर्पा भाषा, वडा नं. ५ मा तामाङ्ग भाषा र वडा नं. ६ मा मगर भाषा बोल्ने घरपरिवारको संख्या पनि उल्लेख्य रहेको छ ।

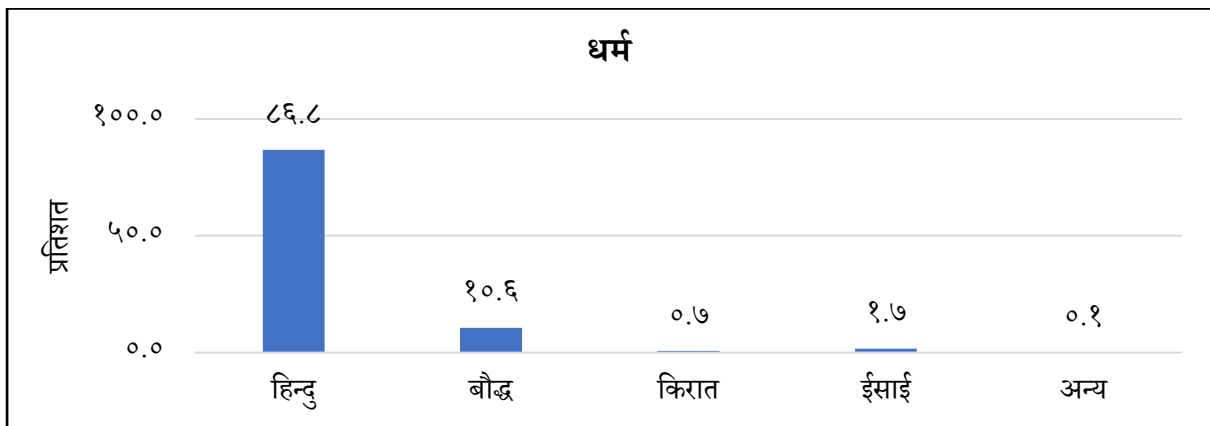
क्र.स	मातृभाषा	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	२६	३५	४५	३५	३२	२५	३६	६६	४६	३४९	८७.६
		६	७	९	५	७	१	१	२	१	९	
२	तामाङ्ग	१	२१	०	०	४४	०	१३	७	२२	३०८	७.७
										२		
३	मगर	०	२	२	३	२	४५	०	०	०	५४	१.४
४	शेर्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	७५	७५	१.९
५	नेवार	०	०	४	०	१	२	१५	०	०	२२	०.६
६	सुनुवार	०	०	०	०	२४	०	०	०	११	३५	०.९
	जम्मा	२६	३८	४६	३५	३९	२९	३८	६६	७६	३९९	१००
		७	०	५	८	८	८	९	९	९	३	

धर्म सम्बन्धी विवरण

लिखु गाउँपालिकामा हिन्दु धर्मावलम्बीको बाहुल्य (८६.८%) रहेको छ । समग्रमा १०.६% जनसंख्या रहेको बौद्ध धर्मावलम्बीहरु विशेषतः वडा नं. ९, ५ र ८ मा उल्लेख्य रूपमा बसोबास गरेको देखिन्छ ।

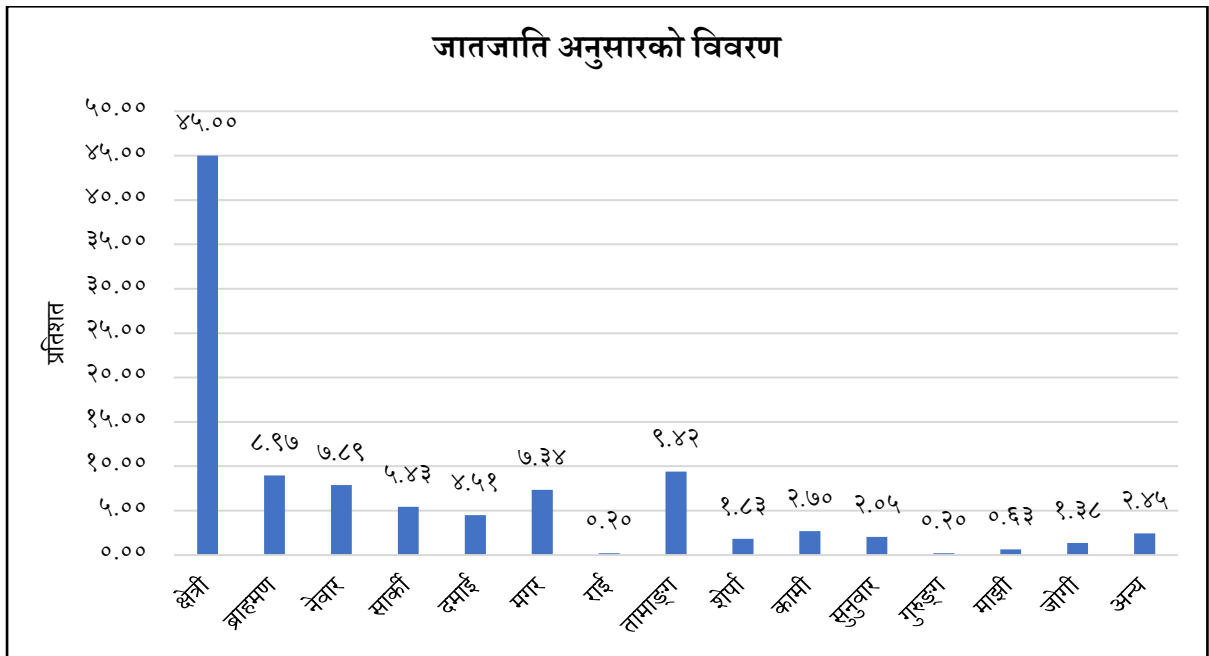
क्र.स.	धर्म	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	हिन्दु	२६२	३४६	४६२	३५७	३२४	२८७	३७०	६२३	४३५	३४६६	८६.८
२	बौद्ध	३	२९	०	०	५३	०	१५	३७	२८८	४२५	१०.६
३	किरात	०	०	०	०	१५	०	४	०	१०	२९	०.७
४	ईसाई	२	५	२	१	५	९	०	९	३६	६९	१.७
५	अन्य	०	०	१	०	१	२	०	०	०	४	०.१
	जम्मा	२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००

जातजाती सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा जातजातीगत विविधता देखिन्छ । यद्यपि ४५% जनसंख्या क्षेत्रीको रहेको छ । ९.४२% जनसंख्या रहेको तामाङ्ग जातिको बाहुल्य वडा नं. ९, ५ र ८ मा रहेको देखिन्छ । वडा नं. ४, ५ र ७ मा बाह्रमण जातिको बासोबास शुन्य छ । ७.८९% जनसंख्या रहेको नेवार जाति वडा नं. ३ मा बढी देखिन्छ । दलित वस्ती सबै वडामा देखिन्छ भने जोगी जातिका ५५ परिवार वडा नं. ३ मा मात्र रहेको छ ।

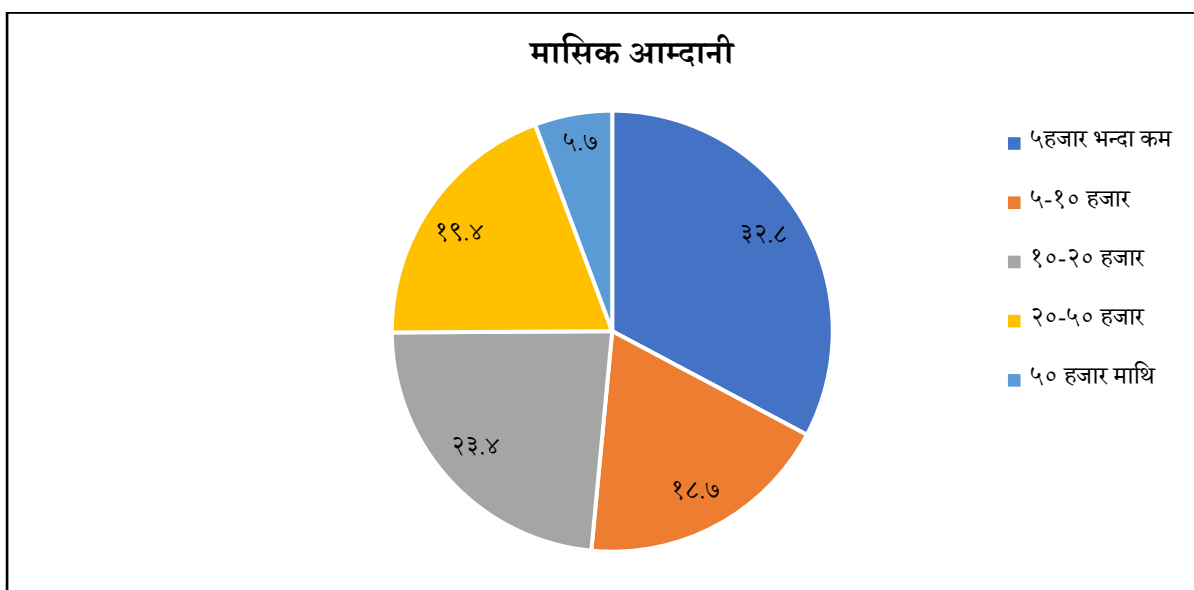
क्र.स.	जातजाती	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	क्षेत्री	१८३	२०१	४४	२४०	२१४	७९	२९१	३५२	१९३	१७९७	४५.००
२	ब्राह्मण	३१	३०	४५	०	०	७३	०	५१	१२८	३५८	८.९७
३	नेवार	०	१	१७३	१७	७१	१२	३३	६	२	३१५	७.८९
४	सार्की	३	२३	२३	१६	०	२१	२१	९२	१८	२१७	५.४३
५	दमाई	०	३९	२९	१५	८	१	१४	४५	२९	१८०	४.५१
६	मगर	४	११	३९	६०	१९	९७	०	५७	६	२९३	७.३४
७	राई	०	०	०	०	३	०	४	०	१	८	०.२०
८	तामाङ्ग	४	३६	२	०	५३	०	१५	३७	२२९	३७६	९.४२
९	शोर्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	७३	७३	१.८३
१०	कामी	१६	२६	२३	८	०	२	४	१५	१४	१०८	२.७०
११	सुनुवार	०	०	०	०	२८	१	०	०	५३	८२	२.०५
१२	गुरुङ्ग	०	३	०	०	०	०	५	०	०	८	०.२०
१३	माझी	२५	०	०	०	०	०	०	०	०	२५	०.६३
१४	जोगी	०	०	५५	०	०	०	०	०	०	५५	१.३८
१५	अन्य	१	१०	३२	२	२	१२	२	१४	२३	९८	२.४५
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००

औसत आम्दानी सम्बन्धी विवरण

समग्र परिवार मध्ये मासिक आम्दानी रु ५०००।- भन्दा कम हुने परिवार लगभग एक तिहाई रहेको देखिन्छ । गरिबी निवारण सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू यस गाउँपालिकामा सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

क्र.स	मासिक आम्दानी	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	५ हजार भन्दा कम	१०	८५	५५	७०	११	९९	१७	२६	३३	१३०	३२.८
२	५-१० हजार	२४	५७	५९	४६	१०	६८	६८	१२	१९	७४८	१८.७
३	१०-२० हजार	५५	१३	१५	८०	९४	४२	८५	१६	१३	९३४	२३.४
४	२०-५० हजार	७१	९६	१४	१२	७७	६२	३२	९०	७४	७७५	१९.४
५	५० हजार माथि	१५	१२	५१	३८	५	२७	२५	२०	३४	२२७	५.७
जम्मा		२६	३८	४६	३५	३९	२९	३८	६६	७६	३९९	१००

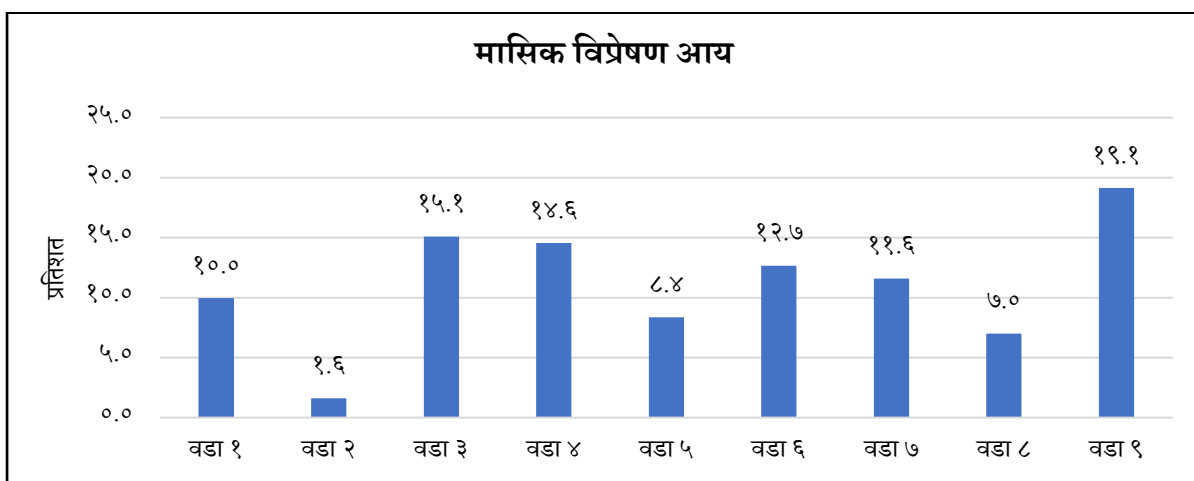

विप्रेषण सम्बन्धी विवरण

विप्रेषणबाट आय प्राप्त गर्ने ३७१ परिवार मध्ये वडागत रूपमा निकै विविधता देखिएको छ। वडा नं. ९ मा १९.१% परिवारले विप्रेषण आय प्राप्त गर्छन् भने वडा नं. २ मा मात्र १.६% प्राप्त गरेको देखिन्छ।

क्र.स.	मासिक विप्रेषण आय	परिवार संख्या									जम्मा
		वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	

१	५ हजार भन्दा कम	२	१	२	०	७	१०	६	५	२	३५
२	५-१० हजार	४	०	६	२	४	१६	२	१२	११	५७
३	१०-२० हजार	९	२	१८	४	८	६	४	७	२४	८२
४	२०-५० हजार	१७	२	२१	२४	१०	११	१०	२	१८	११५
५	५० हजार माथि	५	१	९	२४	२	४	२१	०	१६	८२
जम्मा		३७	६	५६	५४	३१	४७	४३	२६	७१	३७१
प्रतिशत		१०.०	१.६	१५.१	१४.६	८.४	१२.७	११.६	७.०	१९.१	१००

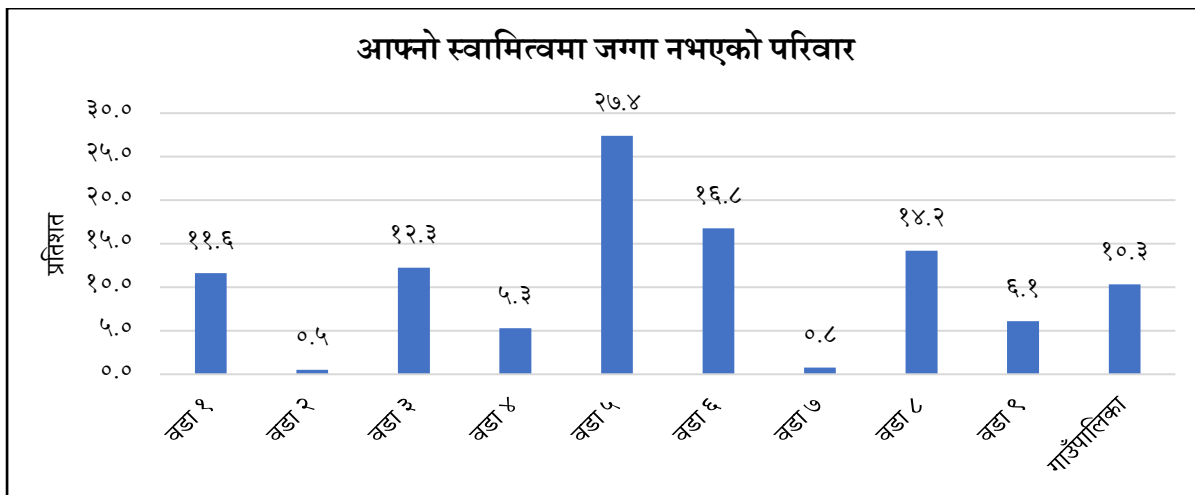

आफ्नो स्वामित्वमा रहेको जग्गा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा नभएको व्यक्तिहरू १०.३% रहेको छ भने वडागत रूपमा सबभन्दा बढी वडा नं. ५ मा २७.४% र सबभन्दा कम वडा नं. २ मा ०.५% परिवार रहेको देखिन्छ। आफ्ना स्वामित्वमा जग्गा नभएका व्यक्तिहरू मध्ये अधिकांसको बुवा वा बाजेको नामबाट जग्गा नामसारी नभएको देखिन्छ।

क्र.स.	जग्गाको स्वामित्व	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा भएको	२३६	३७८	४०८	३३९	२८९	२४८	३८६	५७४	७२२	३५८०
२	आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा नभएको	३१	२	५७	१९	१०९	५०	३	९५	४७	४१३

जम्मा	२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३
आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा नभएको प्रतिशत	११.६	०.५	१२.३	५.३	२७.४	१६.८	०.८	१४.२	६.१	१०.३

आफ्नो स्वामित्वमा रहेको घर सम्बन्धी विवरण

घरको स्वामित्व

१.३% परिवार सँग आफ्नो स्वामित्वमा घर नभएको देखिन्छ भने सो अवस्था सबभन्दा बढी वडा नं. ६ मा ६% रहेको छ भने वडा नं. ४ मा सबै परिवारको आफ्नै स्वामित्वमा घर रहेको देखिन्छ ।

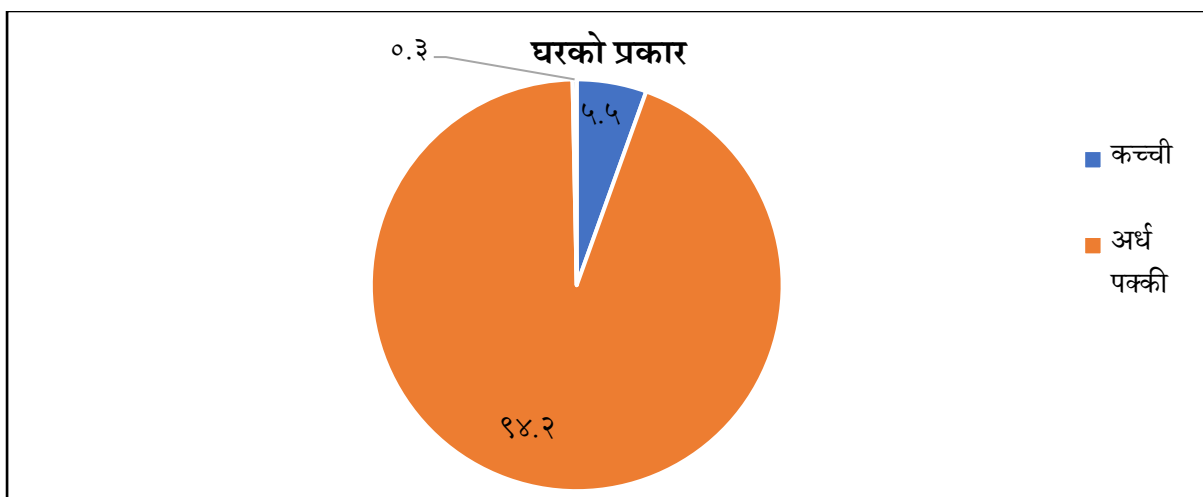
क्र.स.	आफ्नो स्वामित्वको घर	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	आफ्नो स्वामित्वमा घर भएको	२६६	३७४	४५७	३५८	३९४	२८०	३८७	६५९	७६७	३९४२
२	आफ्नो स्वामित्वमा घर नभएको	१	६	८	०	४	१८	२	१०	२	५१
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३
आफ्नो स्वामित्वमा घर नभएको प्रतिशत		०.४	१.६	१.७	०.०	१.०	६.०	०.५	१.५	०.३	१.३

घरको प्रकार

लिखु गाउँपालिकामा पक्की घर ३९९३ परिवार मध्ये जम्मा १३ जना (०.३%) को रहेको देखिन्छ भने भुक्मप पछिको निजी आवास पुनर्निर्माण पछि अधिकांस अर्धपक्की घरहरू बनेका छन् ।

क्र.स.	घरको प्रकार	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	कच्ची	२७	१४	३३	१	२६	३	५१	५	५९	२१९	५.५
२	अर्ध पक्की	२४०	३६५	४३०	३५५	३७२	२९३	३३५	६६४	७०७	३७६१	९४.२
३	पक्की	०	१	२	२	०	२	३	०	३	१३	०.३
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००

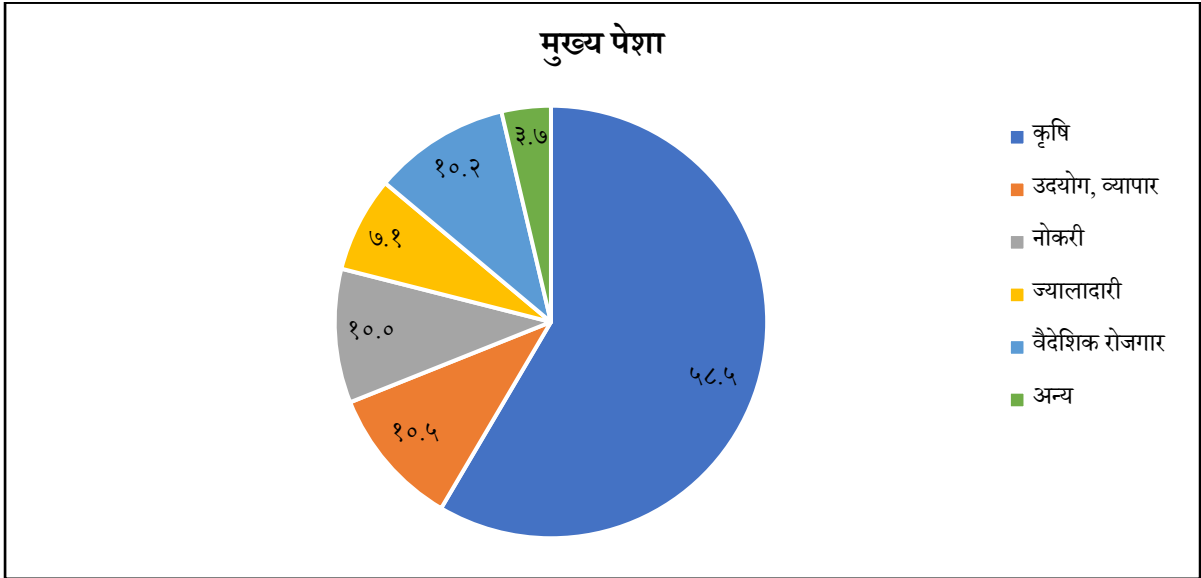

मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा आधा भन्दा बढी (५८.५%) घर परिवार कृषि पेशामा निर्भर छन् भने नोकरी र वैदेशिक रोजगारमा लगभग १०/१०% रहेको देखिन्छ।

क्र.स.	मुख्य पेशा	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	कृषि	१६ ४	१६ ७	१९ ७	१४ ३	२४ ७	२२ १	१९ ७	४७ ६	५२ ३	२३३ ५	५८.५
२	उद्योग, व्यापार	२५	१० २	५८	४४	२३	२२	७६	४०	२८	४१८	१०.५
३	नोकरी	१५	५५	७१	११ ७	१६	५	२७	४३	५१	४००	१०.०
४	ज्यालादारी	२८	४२	९८	८	८	८	२३	८	६२	२८५	७.१
५	वैदेशिक रोजगार	१३	१२	२१	३३	९९	३९	१९	९८	७४	४०८	१०.२
६	अन्य	२२	२	२०	१३	५	३	४७	४	३१	१४७	३.७

जम्मा	२६	३८	४६	३५	३९	२९	३८	६६	७६	३९९	१००
	७	०	५	८	८	८	९	९	९	३	

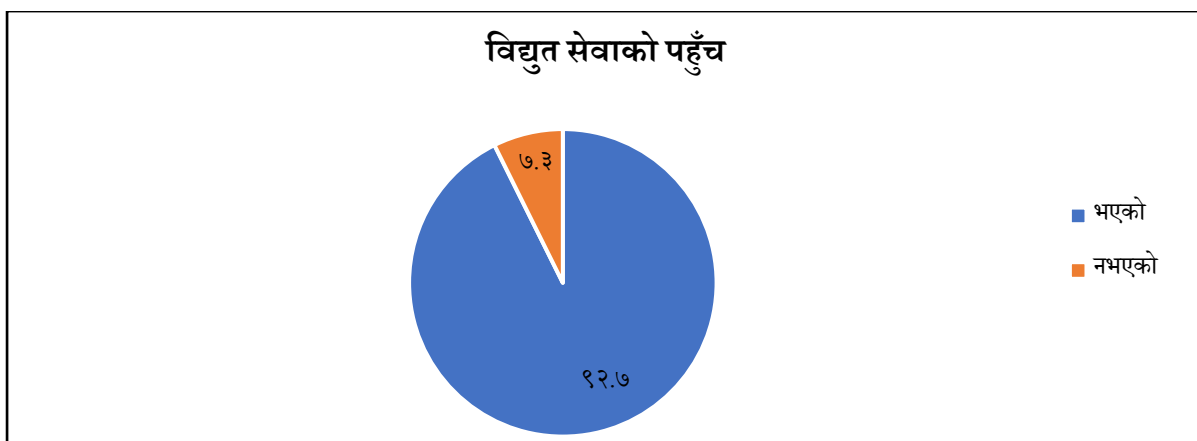

विद्युत सेवा सम्बन्धी विवरण

विद्युत सेवामा पहुँच

९२.७% घरमा विद्युतीकरण भईसकेको देखिन्छ भने ७.३% मा अझै पनि विद्युत सेवाको पहुँच पुगेको देखिदैन। विद्युतको पहुँच नभएका अधिकांस घर परिवार गाउँपालिका बाहिर बसोबास गरिरहेका छन्।

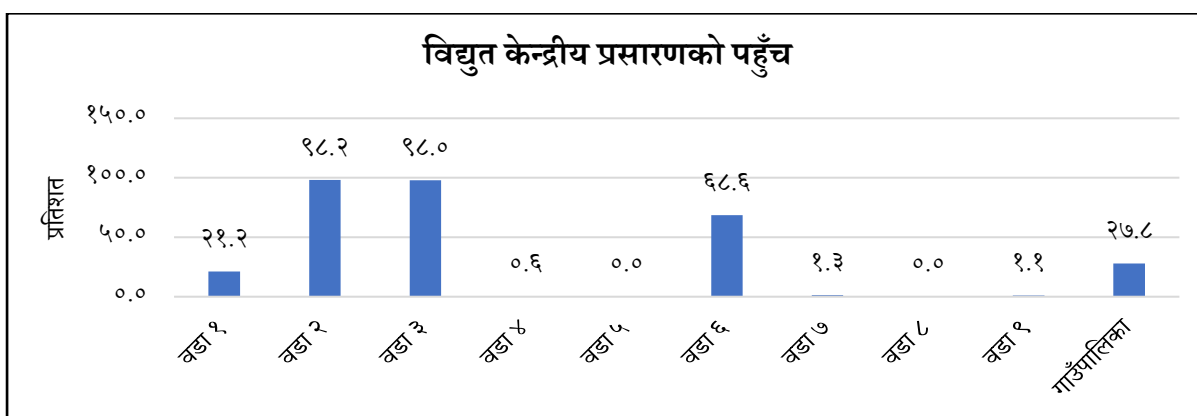
क्र.स	विद्युत को पहुँच	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	भएको	२३१	३४२	४४१	३५७	३६२	२९०	३८३	६५०	६४४	३७००	९२.७
२	नभएको	३६	३८	२४	१	३६	८	६	१९	१२५	२९३	७.३
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००
विद्युतको पहुँच %		८६.५	९०.०	९४.८	९९.७	९९.०	९७.३	९८.५	९७.२	८३.७	९२.७	९२.७

विद्युत सेवाको श्रोत

केन्द्रीय विद्युत प्रसारण सेवाको पहुँच वडा नं. ४, ५ र ८ मा शून्य बराबर देखिन्छ र सोही वडाहरूमा लघु जलविद्युत आयोजनाबाट विद्युत सेवाको आपूर्ति भएको छ । वडा नं. २ र ३ मा केन्द्रीय विद्युत प्रसारणको पहुँच उल्लेख्य देखिन्छ भने वडा नं. ९ र ६ मा विस्तार हुँदै गएको छ ।

क्र.स	विद्युत को श्रोत	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	केन्द्रीय प्रसारण	४९	३३६	४३२	२	०	१९९	५	०	७	१०३०	२७.८
२	लघु जल विद्युत	१६४	३	३	३५	३५	९१	३७	६५	६०	२६०८	७०.५
३	सौर्य ऊर्जा	१८	३	६	०	३	०	०	०	३२	६२	१.७
जम्मा		२३१	३४२	४४१	३५	३६	२९०	३८	६५	६४	३७००	१००
केन्द्रीय प्रसारणको पहुँच %		२१.२	९८.२	९८.०	०.६	०.०	६८.६	१.३	०.०	१.१	२७.८	२७.८

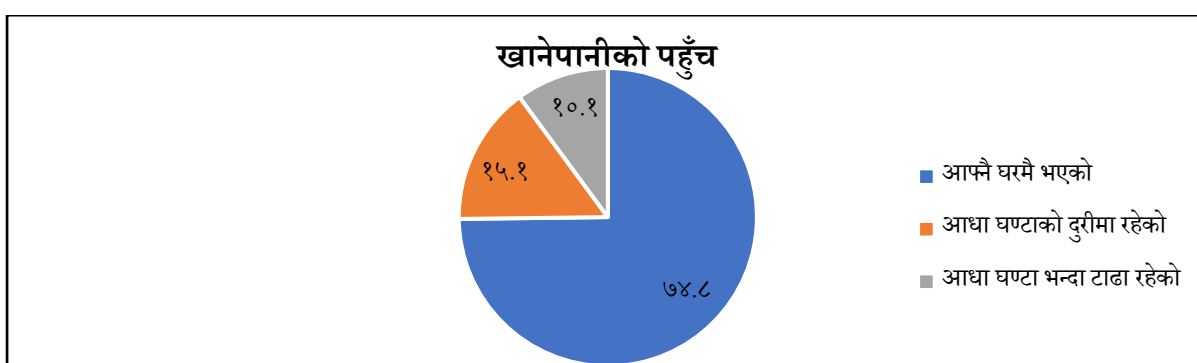

खानेपानी सुविधा सम्बन्धी विवरण

खानेपानी सुविधामा पहुँच

खानेपानीको पहुँच समग्र गाउँपालिकामा सन्तोषजनक (८९.९%) देखिए तापनि वडा नं. ६ र ९ मा व्यापक सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । आफ्नै घरमै खानेपानीको पहुँच भएका परिवार ७४.८% मात्र रहेको छ ।

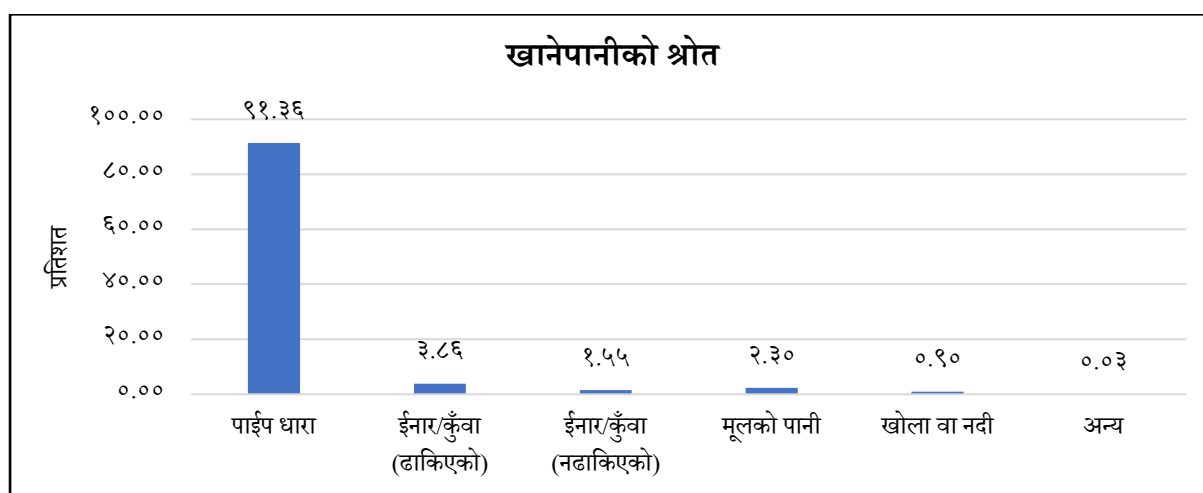
सि. नं.	खानेपानी पहुँच	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	आफ्नै घरमै भएको	७९	३२ ५	२९४	२९ ४	३० ६	१६४	३७४	६५६	४९५	२९८ ७	७४.८
२	आधा घण्टाको दुरीमा रहेको	१३०	५५	१६२	६४	९२	१२	१४	११	६३	६०३	१५.१
३	आधा घण्टा भन्दा टाढा रहेको	५८	०	९	०	०	१२२	१	२	२११	४०३	१०.१
जम्मा		२६७	३८ ०	४६५	३५ ८	३९ ८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९ ३	१००
खानेपानीको पहुँच %		७८.३	१००	९८.१	१००	१००	५९.१	९९.७	९९.७	७२.६	८९.९	८९.९

खानेपानीको श्रोत

खानेपानीको श्रोत लिखु गाउँपालिकामा राम्रै देखिएको छ । ९१.३६% परिवारले पाईप धाराबाट खानेपानी प्राप्त गर्दछन् । वडा नं. ५ मा हालसम्म पनि २० परिवारले खोलाको पानी सीधै खानेपानीको प्रयोग गर्नुपरेको अवस्था छ भने समग्र गाउँपालिका मै पानी प्रशोधनको व्यवस्थापन नभएको देखिन्छ ।

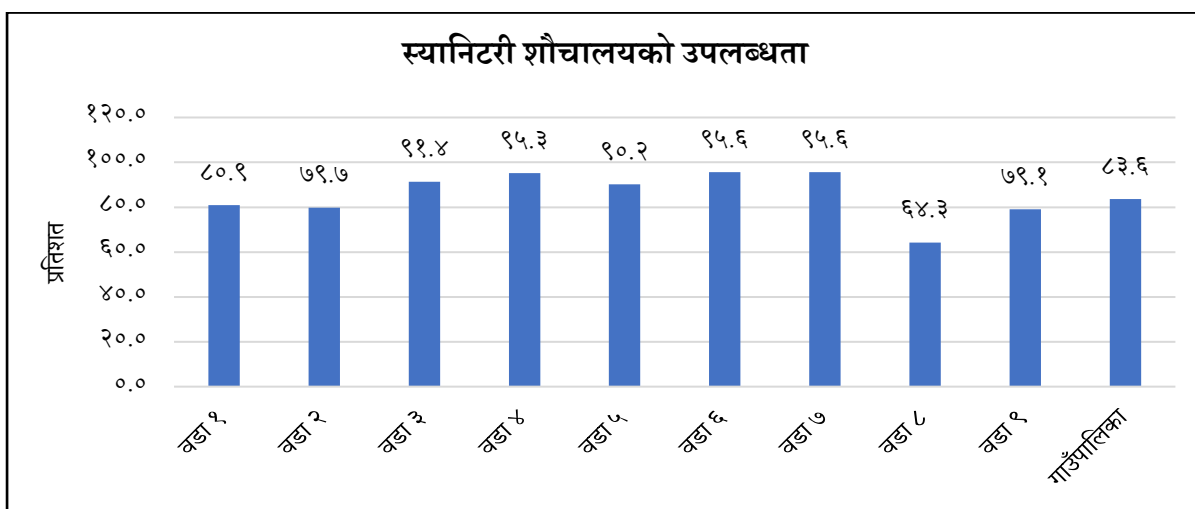
क्र.स	खानेपानी को श्रोत	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	पाईप धारा	२३ ३	३४ १	३८ ९	२८ ४	३३ ४	२६ ९	३८ २	६६ ४	७५ २	३६४ ८	९१.३६
२	ईनार/कुँवा (ढाकिएको)	१०	२२	४४	६१	१२	२	२	०	१	१५४	३.८६
३	ईनार/कुँवा (नढाकिएको)	८	२	१८	०	२५	३	०	१	५	६२	१.५५
४	मूलको पानी	८	१५	१४	८	७	२४	४	४	८	९२	२.३०
५	खोला वा नदी	८	०	०	५	२०	०	०	०	३	३६	०.९०
६	अन्य	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०.०३
	जम्मा	२६ ७	३८ ०	४६ ५	३५ ८	३९ ८	२९ ८	३८ ९	६६ ९	७६ ९	३९९ ३	१००

घरको शौचालय सम्बन्धी विवरण

सरसफाईको अवस्था यस गाउँपालिकामा सन्तोषजनक देखिएको छ । यद्यपि यसमा केही सुधारको आवश्यकता पनि छ । स्यानिटरी प्रकारका शौचालय ८३.६% घरमा रहेको भए तापनि साधारण खाल्डो तथा ईन स्यानिटरी प्रकारका शौचालय रहेको ९.७% घरमा शौचालयको अवस्थामा सुधार गर्नुपर्ने देखिएको छ भने ६.७% घरमा शौचालय निर्माण गर्नु पर्ने देखिएको छ । वडागत रूपमा वडा नं. ८ र ९ मा थप सुधारको आवश्यकता रहेको छ ।

सि. नं.	शौचालय को अवस्था	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	शौचालय नभएको	३०	७०	३१	३	२९	५	१३	६८	१८	२६७	६.७
२	साधारण (खाल्डो खनेको)	२१	४	७	६	७	४	४	१६७	१४३	३६३	९.१
३	स्यानिटरी	२१६	३०३	४२५	३४१	३५९	२८५	३७२	४३०	६०८	३३३९	८३.६
४	ईन स्यानिटरी	०	३	२	८	३	४	०	४	०	२४	०.६
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००
स्यानिटरी शौचालयको %		८०.९	७९.७	९१.४	९५.३	९०.२	९५.६	९५.६	६४.३	७९.१	८३.६	८३.६

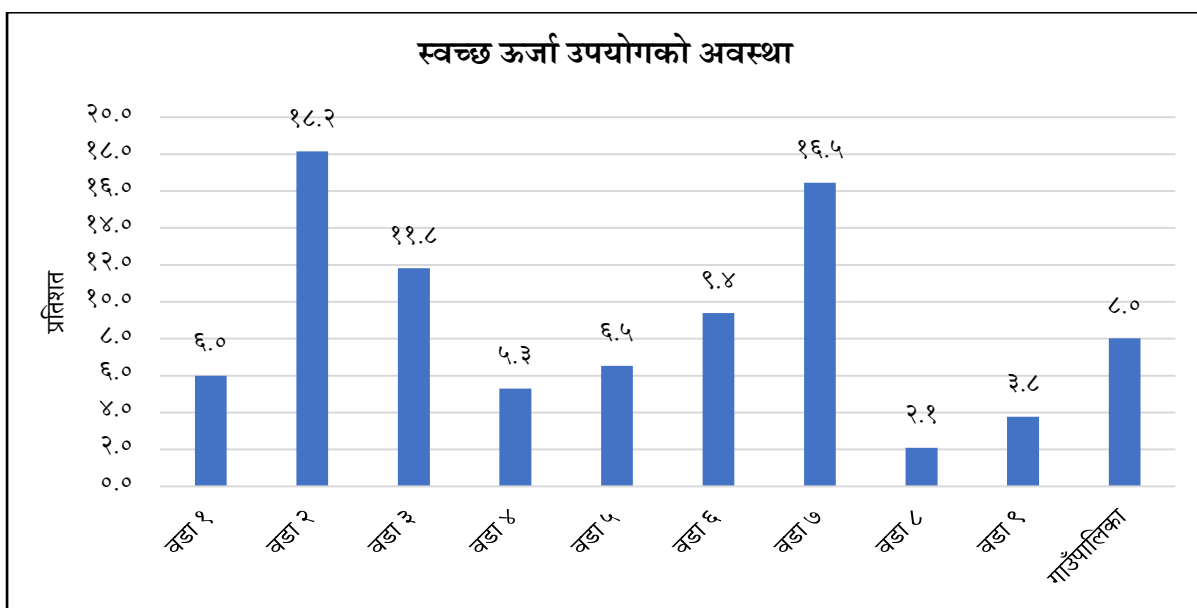

खाना पकाउने ईन्धन सम्बन्धी विवरण

अझै पनि ९१.८१% घर परिवार खाना पकाउनका लागि परम्परागत दाउरामा निर्भर रहेको देखिनछ भने ७.७९% ले एल.पी.जी. ग्यास प्रयोग गर्ने गर्छन् । स्वच्छ ऊर्जा प्रयोगको अवस्था यस गाउँपालिकामा अत्यन्त न्यून अर्थात् ८% मात्र छ ।

सि. नं.	खाना पकाउने ईन्धन	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
---------	-------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------

१	दाउरा	२५ १	३११	४०८	३३ ९	३७ १	२६ ७	३२९	६५ ५	७४ ०	३६६ ६	९१.८१
२	एल.पी.जी ग्यास	१६	६६	५५	१९	२६	२८	५९	१४	२८	३१६	७.७९
३	मट्टीतेल	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०.०३
४	गोबर ग्यास	०	३	०	०	०	०	०	०	१	४	०.१०
५	बिजुली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.०
६	अन्य	०	०	२	०	१	२	१	०	०	६	०.१५
जम्मा		२६ ७	३८०	४६५	३५ ८	३९ ८	२९ ८	३८९	६६ ९	७६ ९	३९९ ३	१००
स्वच्छ ऊर्जा उपयोग %		६.०	१८. २	११. ८	५.३	६.५	९.४	१६. ५	२.१	३.८	८.०	

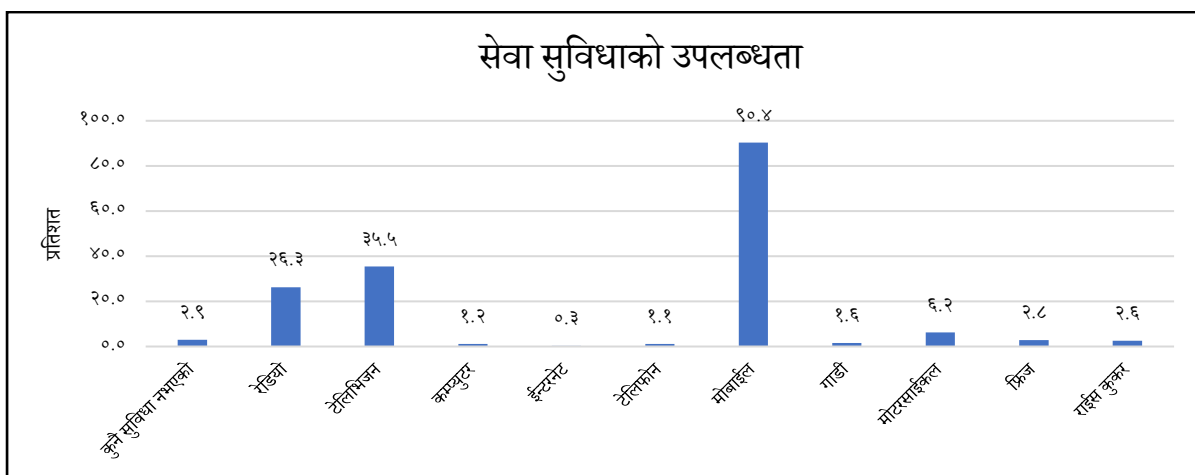

घरायसी सेवा सुविधाको उपलब्धता सम्बन्धी विवरण

घरायसी सेवा सुविधाको उपलब्धता पनि समग्र गाउँपालिकामा कमजोर देखिएको छ । मोबाईल प्रयोग गर्ने परिवार ९०.४% भए पनि टि.भी. र रेडियो मात्र क्रमशः ३५.५% र २६.३% रहेको छ । यसका साथै आधुनिक सुविधाहरू जस्तै कम्प्युटर, ईन्टरनेट, फ्रिज, राईस कुकर आदि झनै कम छन् ।

क्र.स	सेवा सुविधाको उपलब्धता	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	कुनै सुविधा नभएको	३२	३	६	४	२५	४	१	१७	२४	११६	२.९

२	रेडियो	३६	९०	१५	७४	५३	४०	२१	८२	३०	१०४	२६.३
				३				२		९	९	
३	टेलिभिजन	४२	१५	१५	१३	१०	१५	२२	१६	२९	१४१	३५.५
			०	१	५	६	५	०	१	६	६	
४	कम्प्युटर	४	५	७	४	४	०	७	२	१३	४६	१.२
५	ईन्टरनेट	०	२	३	०	१	२	०	३	१	१२	०.३
६	टेलिफोन	२	१	२	१	०	४	१८	५	१०	४३	१.१
७	मोबाईल	२२	३५	३७	३१	३३	२७	३७	६४	७१	३६०	९०.४
		३	०	९	२	५	५	६	५	४	९	
८	गाडी	५	६	४	४	६	१२	८	१२	८	६५	१.६
९	मोटरसाईकल	५	५१	३०	३७	१६	१७	१६	२८	४८	२४८	६.२
१०	फ्रिज	४	३६	२१	१५	३	९	८	१०	५	१११	२.८
११	राईस कुकर	३	३७	२७	१५	५	४	४	३	४	१०२	२.६

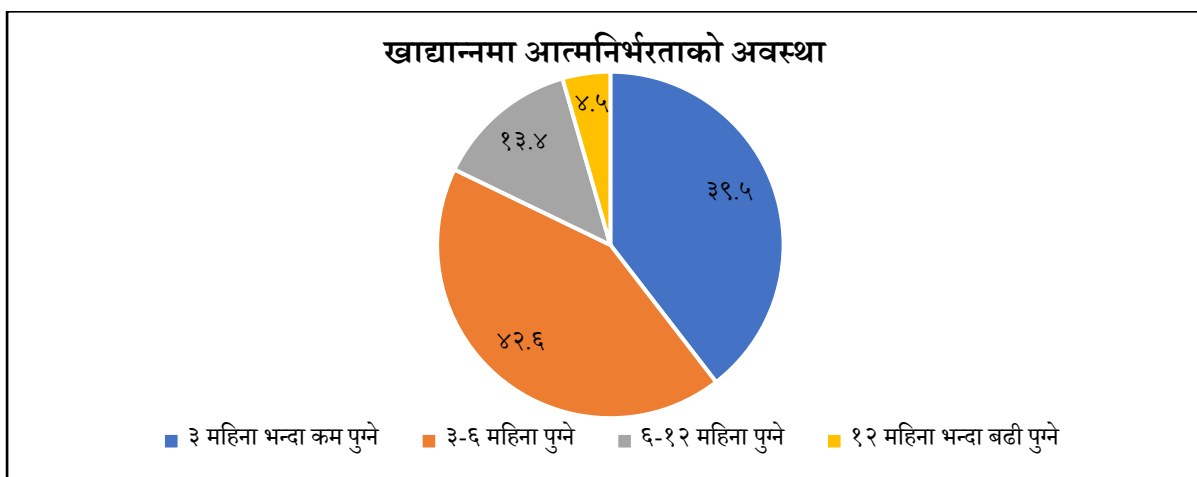
खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता सम्बन्धी विवरण

खाद्यान्नमा पूर्ण आत्मनिर्भर घर परिवार मात्र ४.५% रहेको छ भने आफ्नो उत्पादनले ३ महिना पनि नपुग्ने परिवार ३९.५% रहेका छन्। वडागत रूपमा वडा नं. ८ र ९ को अवस्था झन भयावह रहेको देखिन्छ।

सि. नं.	खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	३ महिना भन्दा कम पुग्ने	१२	११	७८	१०	१३	९१	१७	३१	४४	१५७	३९.५
		७	७	४	७	७	२	२	१	१	९	
२	३-६ महिना पुग्ने	८५	१५	२२	१७	१९	१४	१८	२७	२५	१७०	४२.६
		६	७	८	५	१	५	७	८	२	२	

३	६-१२ महिना पुग्ने	४१	७५	१३	५७	४७	५१	१६	६७	४३	५३४	१३.४
४	१२ महिना भन्दा बढी पुग्ने	१४	३२	२३	१९	१९	१५	१६	१३	२७	१७८	४.५
जम्मा		२६	३८	४६	३५	३९	२९	३८	६६	७६	३९९	१००
		७	०	५	८	८	८	९	९	९	३	

फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

फोहोरमैला व्यवस्थापनको अवस्था पनि गाउँपालिकामा सुधार गर्नुपर्ने देखिएको छ । फोहोर उत्पादन कम भए तापनि स्थानीय तहद्वारा फोहोरमैलाको एकीकृत व्यवस्थापनका लागि प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ । अधिकांस घर परिवारले आफूले उत्पादन गरेको फोहोर जलाएर (६४.८%) र आफ्नै जगामा (२९.३%) व्यवस्थापन गरेको देखिन्छ ।

क्र.स	फोहोरमैला व्यवस्थापन	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	नदी वा खोल्सामा	१७	१७	०	१०	०	१	०	७	१२	६४	१.६
२	सडकमा	०	१	०	३	०	०	०	१	२	७	०.२
३	फोहोर थुपार्ने कन्टेनर	५	२	०	६	६	१	५	१७	१	४३	१.१
४	आफ्नै जगामा	२०	१२	११	११	८४	१४	२१	३५	१२	११७	२९.३
५	कम्पोष्ट	३	७	७	२	९	५	८	९	०	०	
५	कम्पोष्ट	१०	८	१५	२	९	५	३	७	५८	११७	२.९

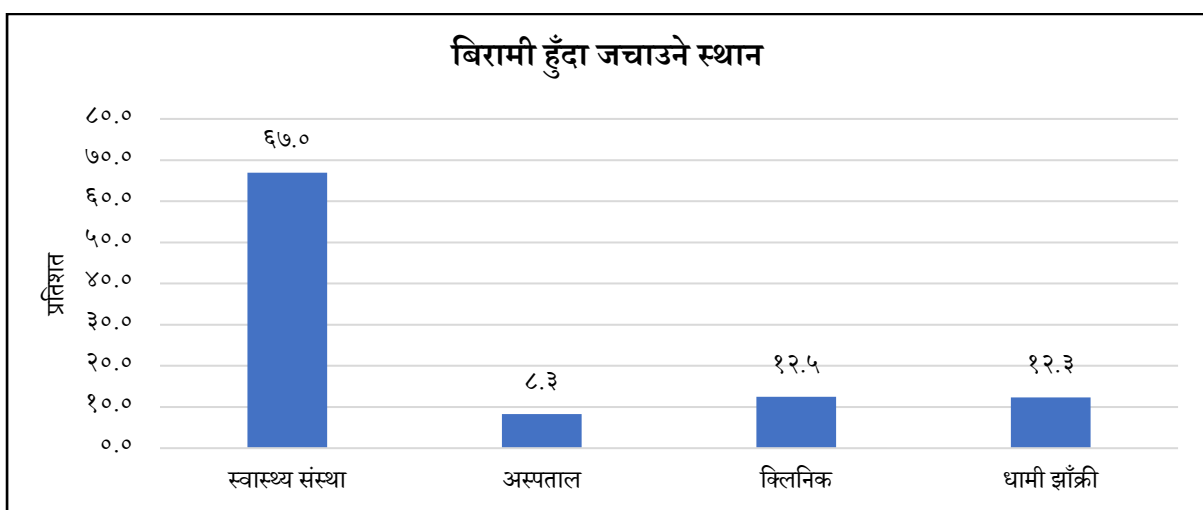
६	जलाउने	३२	२२	३३	२२	२९	१४	१६	६०	५६	२५८	६४.८
			३	२	५	८	६	३	२	७	८	
७	अन्य	०	२	१	०	१	०	०	०	०	४	०.१
जम्मा		२६	३८	४६	३५	३९	२९	३८	६६	७६	३९९	१००
		७	०	५	८	८	८	९	९	९	३	

स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

बिरामी हुँदा जचाउने स्थान

बिरामी हुँदा नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा जचाउने ६७% रहेको छ भने अझै पनि १२.३% परिवार धामीझाँक्रीको मा जाने गर्दछन्। धामीझाँक्रीको मा जचाउने परिवार सभभन्दा बढी वडा नं. ५ मा देखिएको छ।

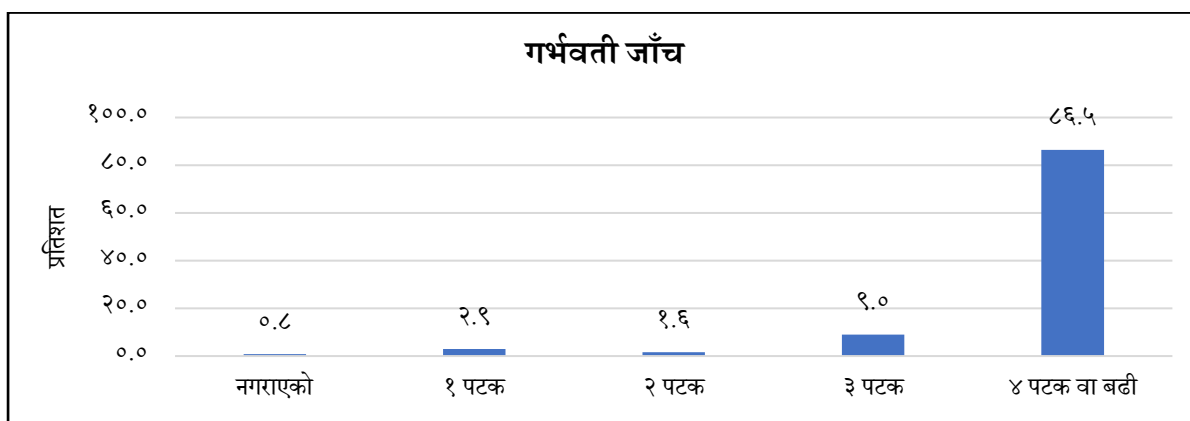
सि. नं.	बिरामी हुँदा जचाउने स्थान	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	स्वास्थ्य संस्था	२१६	१६६	२४३	२०२	२२६	२२६	३०७	४८३	६०५	२६७४	६७.०
२	अस्पताल	१८	६२	३२	४१	४	१०	५८	४१	६४	३३०	८.३
३	क्लिनिक	२७	१४०	१२३	३४	२८	२२	२	१०९	१३	४९८	१२.५
४	धामी झाँक्री	६	१२	६७	८१	१४०	४०	२२	३६	८७	४९१	१२.३
जम्मा		२६७	३८०	४६५	३५८	३९८	२९८	३८९	६६९	७६९	३९९३	१००

गर्भवती जाँच

२ वर्ष मूनिका ५१० महिलाहरु मध्ये समग्र गाउँपालिकामा ८६.५% ले चार पटक वा सो भन्दा बढी पटक गर्भवती जाँच गराएको पाईयो भने गर्भवती जाँच नगराउने महिला अत्यन्तै न्यून (०.८%) रहेको देखिन्छ । प्रत्येक वडामा पनि चार पटक वा बढी गर्भवती जाँच गराउने महिलाहरु ८०% बढी नै देखिएको छ ।

क्र.स.	गर्भवती जाँच	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	नगराएको	०	०	०	०	१	०	१	०	२	४	०.८
२	१ पटक	०	३	४	१	१	२	०	३	१	१५	२.९
३	२ पटक	१	०	१	०	२	०	१	०	३	८	१.६
४	३ पटक	१	०	४	०	३	१	१४	११	१२	४६	९.०
५	४ पटक वा बढी	३७	४५	५२	३८	४०	२३	६५	५७	८४	४४१	८६.५
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७१	१००	५१०	१००
४ पटक वा बढी गर्भवती जाँच गराउने महिलाको %		९४.९	९३.८	८५.२	९७.४	८७.०	८८.५	८९.३	८०.३	८४.०	८६.५	

आईरन चक्की

गर्भवती अवस्थामा नियमित आईरन चक्की खाने महिलाहरुको संख्या ९३.१% रहेको देखिन्छ भने पटकै नखाएका मात्र २% रहेको छ ।

क्र.स.	आईरन चक्की	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
--------	------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------

१	नियमित खाएको	३६	४६	५५	३७	४४	२३	७६	६३	९५	४७५	९३.१
२	नखाएको	१	१	१	०	१	०	१	१	४	१०	२.०
३	अनियमित	२	१	५	२	१	३	३	७	१	२५	४.९
जम्मा		३९	३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	१००

TD खोप

TD खोपको पहुँच अत्यन्त राम्रो देखिएको छ । ९९.०२% गर्भावस्थामा TD खोप लगाएको देखिन्छ ।

क्र.स.	TD खोप	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	लगाएको	३९	४७	५९	३८	४६	२६	८०	७९	९९	५०५	९९.०२
२	नलगाएको	०	१	२	१	०	०	०	०	१	५	०.९८
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	५१०	१००

पहिलो पटक गर्भवती हुँदाको उमेर

पहिलो पटक गर्भवती हुँदाको उमेर लिखु गाउँपालिकामा जोखिम पूर्ण देखिन्छ । ३.१% महिलाहरु १५ वर्ष भन्दा कम उमेर र ३९.४% महिलाहरु १५ देखि २० वर्षको उमेरमा पहिलो पटक गर्भवती हुने गरेको देखिएको छ ।

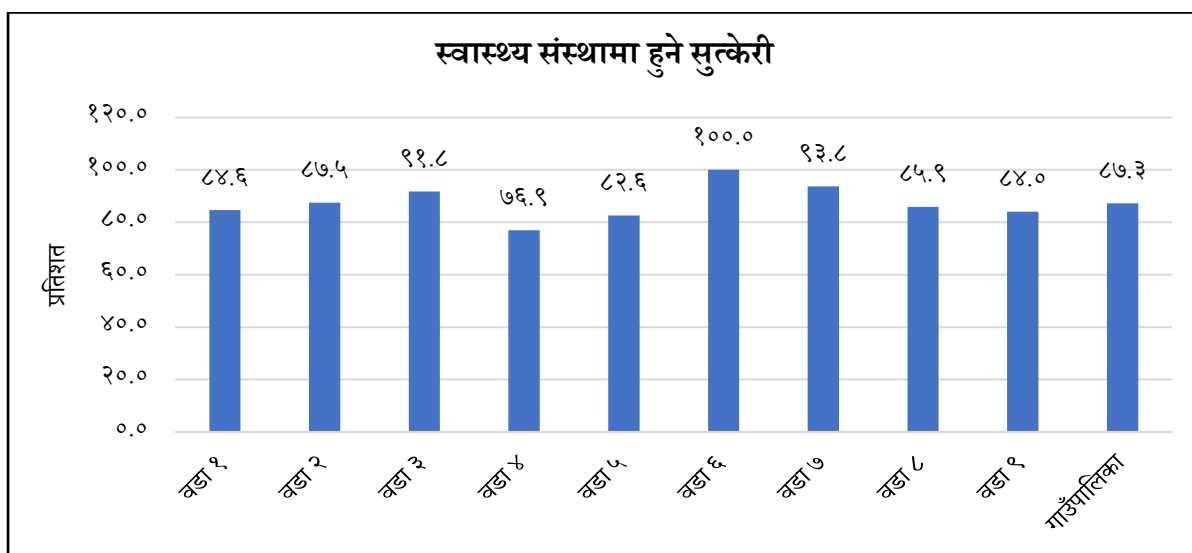
सि. नं.	गर्भवती हुँदाको उमेर	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	१५ वर्ष वा कम	०	२	४	१	१	३	०	१	४	१६	३.१
२	१५-२० वर्ष	११	२५	२६	८	२१	११	३३	२२	४४	२०१	३९.४
३	२०-२५ वर्ष	२१	१६	२७	२७	२२	१०	४२	३८	४२	२४५	४८.०
४	२५-३० वर्ष	७	३	३	३	२	२	३	१०	१०	४३	८.४
५	३०-३५ वर्ष	०	२	१	०	०	०	२	०	०	५	१.०
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	५१०	१००

सुत्केरी भएको स्थान

स्वास्थ्यका दृष्टिले सुत्केरी गराउने स्थान लिखु गाउँपालिकामा सन्तोषजनक देखिएको छ । स्वास्थ्य चौकीमा ३९% र अस्पतालमा ४८.२% महिलाहरुले सुत्केरी गराइको देखिन्छ । तथापी घरमा सुत्केरी हुनेको संख्या पनि १२.२% रहेको छ । वडागत रुपमा वडा नं. ६ मा शत प्रतिशत महिलाहरुको सुत्केरी स्वास्थ्य संस्थामा भएकोमा वडा नं. ४ सोही अवस्था ७६.९% मात्र छ ।

क्र.स.	सुत्केरी गराएको स्थान	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	स्वास्थ्य चौकी	१५	२५	२६	८	२१	११	३३	२२	४४	२०१	३९.४
२	अस्पताल	२१	१६	२७	२७	२२	१०	४२	३८	४२	२४५	४८.०
३	घरमा	७	३	३	३	२	२	३	१०	१०	४३	८.४
४	अन्य	०	२	१	०	०	०	२	०	०	५	१.०
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	५१०	१००

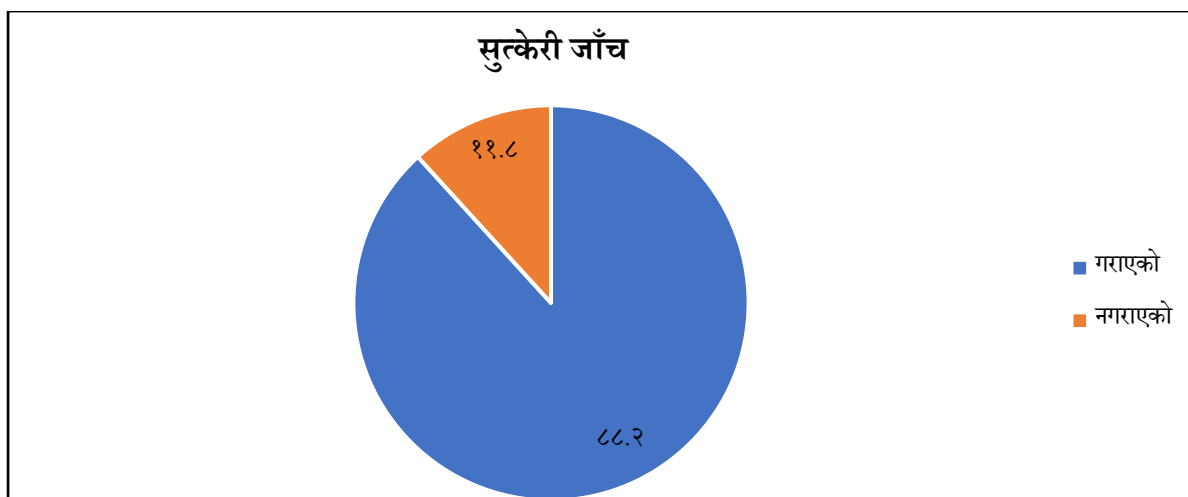
१	स्वास्थ्य चौकी	५	१८	१४	५	७	१९	३२	४३	५६	१९९	३९.०
२	अस्पताल	२८	२४	४२	२५	३९	७	४३	१८	२८	२४६	४८.२
३	क्लिनिक	०	१	०	०	०	०	०	१	०	२	०.४
४	घर	६	५	५	९	८	०	५	८	१६	६२	१२.२
५	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०.२
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	५१०	१००
स्वास्थ्य संस्थामा हुने सुत्केरी %		८४.६	८७.५	९९.८	७६.९	८२.६	१००.०	९३.८	८५.९	८४.०	८७.३	

सुत्केरी जाँच

समग्र गाउँपालिकामा ८८.२% महिलाहरूले सुत्केरी जाँच गराएको देखिन्छ भने सबभन्दा बढि जाँच नगराउने वडा नं. १ मा रहेको देखिन्छ ।

क्र. स.	सुत्केरी जाँच	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	गराएको	२५	४६	५३	३०	३३	२६	७८	६५	९४	४५०	८८.२
२	नगराएको	१४	२	८	९	१३	०	२	६	६	६०	११.८
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७९	१००	५१०	१००

सुत्केरी हुँदा भिटामिन ए खाएको विवरण

८६.५% सुत्केरी महिलाले सुत्केरी अवस्थामा भिटामिन ए पाएको देखिन्छ भने नपाउने १३.५% रहेको छ ।

क्र.स .	सुत्केरी हुँदा भिटामिन ए	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	१	२७	४३	५४	३३	३०	२५	७७	६१	९१	४४१	८६.५
२	२	१२	५	७	६	१६	१	३	१०	९	६९	१३.५
जम्मा		३९	४८	६१	३९	४६	२६	८०	७१	१००	५१०	१००

परिवार योजना सम्बन्धी जानकारी

१५ देखि ४९ वर्षका विवाहित दम्पतिहरू मध्ये ९२.८%लाई परिवार योजना बारे जानकारी प्राप्त गरेको देखिन्छ । जानकारी नहुने वडा नं. ८ र ९ मा बढि देखिएको छ ।

क्र.स .	प.नि. साधन बारे जानकारी	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	भएको	१७	३१	२२	१४	२६	१४	२९	४८	४३	२४३	९२.८
२	नभएको	८	३	९	२	३	९४	३	४	८	४	१७.२
जम्मा		२५	३४	३१	१६	२९	१०८	३२	५२	५१	२४७	१००

परिवार नियोजन साधनको प्रयोग

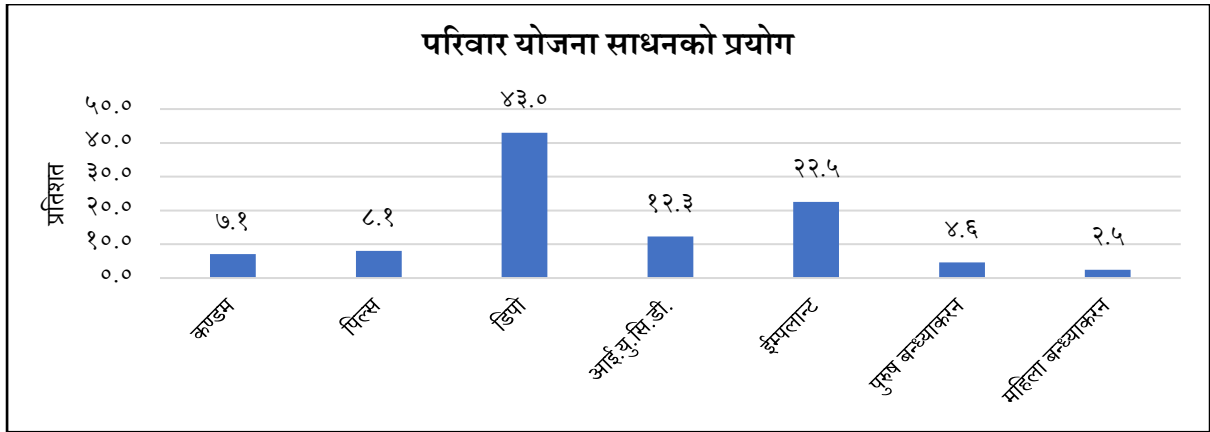
परिवार योजना बारे जानकारी प्राप्त गरेका दम्पतिहरू मध्ये मात्र ५८.७% ले परिवार नियोजन साधन प्रयोग गरेको देखिएको छ। साधन प्रयोग नगर्ने सबभन्दा बढि वडा नं. ८ र ९ मा रहेको देखिन्छ।

क्र.स	साधन को प्रयोग	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	गरेको	१० ३	२२ ३	१६ ९	९३	१४ ५	५१	१७ ३	१६ ९	३० २	१४२ ८	५८.७
२	नगरेको	७५	९०	६०	४९	११ ८	४३	१२ ०	३१ ५	१३ ६	१०० ६	४१.३
जम्मा		१७ ८	३१ ३	२२ ९	१४ २	२६ ३	९४	२९ ३	४८ ४	४३ ८	२४३ ४	१००

परिवार नियोजन साधन प्रयोगको अवस्था

परिवार नियोजनका साधनहरू मध्ये डिपोप्रोभेरा सर्वाधिक लोकप्रिय देखिन्छ। परिवार नियोजन साधन प्रयोगकर्ता मध्ये ४३% ले डिपोप्रोभेरा प्रयोग गरेको देखिएको छ। यसका साथै ईम्प्लान्ट र आ.यु.सी.डी. प्रयोगकर्ता पनि उल्लेख्य नै छ। तर स्थायी साधन प्रयोगकर्ता न्यून देखिन्छ।

सि. नं.	प.नि. साधन	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा	प्रतिशत
१	कण्डम	४	६	२	१७	१०	१	३	३६	२२	१०१	७.१
२	पिल्स	६	२८	१८	५	२६	६	१०	३	१३	११५	८.१
३	डिपो	३६	१० २	४६	२२	४१	३२	११ ३	७१	१५ १	६१४	४३.०
४	आई.यु.सि.डी	३८	१९	२५	२५	३०	१	४	३	३०	१७५	१२.३
५	ईम्प्लान्ट	७	५३	६७	२३	२४	६	३२	४४	६६	३२२	२२.५
६	पुरुष बन्ध्याकरण	४	८	९	१	६	४	७	१०	१७	६६	४.६
७	महिला बन्ध्याकरण	८	७	२	०	८	१	४	२	३	३५	२.५
जम्मा		१० ३	२२ ३	१६ ९	९३	१४ ५	५१	१७ ३	१६ ९	३० २	१४२ ८	१००

परिच्छेद ३, स्थानीय सरकारको रूपमा लिखु गाउँपालिका

स्थानीय स्वायत्त शासनको अत्यन्त उत्तम अभ्यासको रूपमा स्थानीय तहमा नै व्यवस्थापकीय, कार्यकारी तथा न्यायीक अधिकारलाई संवैधानिक रूपमा व्यवस्था गरिएको छ। नेपालको संविधानको भाग १७ तथा १८ मा उपरोक्त अधिकारहरूको व्यवस्था हुनुको साथै भाग ५ मा राज्यका सबै तहको संरचना तथा शक्तिको बाँडफाँड पनि गरिएको छ। एवम् भाग २० मा स्थानीय, प्रदेश र संघ बीचको अन्तरसम्बन्ध पनि परिभाषित गरिएको छ। जसलाई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्य महत्वपूर्ण प्रदेश तथा स्थानीय कानूनले थप व्यवस्थित गर्दै आईरहेको छ। यसरी व्यवस्थित भएको प्रणालीबाट जनताको ईच्छा, आकांक्षा तथा आवश्यकताहरू स्थानीय स्तरबाटै व्यवस्थापकीय, कार्यकारी तथा न्यायीक अधिकारहरूको प्रयोगबाट सम्बोधन भई स्थानीय सरकार जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा स्थापित भएको छ।

लिखु गाउँपालिका पनि संविधान तथा कानून प्रदत्त अधिकारहरूको सक्रियता तथा विवेकशीलताको प्रयोग गर्दै जनताको भावना एवम् वास्तविक आवश्यकताका आधारमा कानून तर्जुमा गर्ने, वार्षिक विकास योजना तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने, अत्यावश्यक सेवाको प्रत्याभूति गर्ने साथै स्थानीय तहमा कानूनको अधीनमा रही न्यायीक सेवा पनि प्रदान गर्दै आईरहेको छ।

व्यवस्थापकीय अधिकारको प्रयोग

नेपालको संविधानले स्थानीय तहमा व्यवस्थापकीय अधिकारको सिर्जना गरेको छ। जस अन्तर्गत लिखु गाउँ सभा सर्वोच्च निकायको रूपमा रहेको छ भने गाउँ सभाको कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित तथा थप प्रभावकारी बनाउन गाउँ सभा अन्तर्गत ५ वटा सभा समितिहरू पनि क्रियाशील छन् (गाउँसभा सदस्य तथा सभा समितिको विस्तृत विवरण अनुसूची-२ मा उल्लेख गरिएको छ)।

२०७९ साल असारसम्म गाउँ सभाको अधिवेशन १२ पटक सम्पन्न भईसकेको छ भने गाउँ सभाको निकै महत्वपूर्ण कार्यको रूपमा रहेको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट लगायत आर्थिक र विनियोजन ऐन संविधान तथा कानून बमोजिम समयमै पारित भई लागु गरीएको छ।

गाउँपालिकाको व्यवस्थापकीय अधिकार अन्तर्गत विधायिकी अधिकार निकै महत्वपूर्ण छ। नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहको कानून निर्माण प्रक्रियालाई व्यवस्थित गरेको छ। यस गाउँपालिकामा कानून निर्माणका लागि गाउँ सभा तथा कार्यपालिका निकै सक्रिय देखिएको हुँदा कानून निर्माण उच्च प्राथमिकतामा रही तर्जुमा भएका कानूनको कार्यान्वयन पनि प्रभावकारी रूपमा भईरहेको छ। हालसम्म बाह्र पटक गाउँ सभा सफलताका साथ सम्पन्न भईसकेको छ भने जसबाट यस गाउँपालिकाले २९ ऐन जारी गरिसकेको छ। यसका साथै ४५ नियमावली एवम् कार्यविधिहरू पनि तर्जुमा भएका छन्। उपरोक्त कानूनहरू सबै स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गरिनुको साथै स्थानीय कानूनका संग्रह खण्डगत रूपमा पनि प्रकाशन गरिएको छ। कानूनको शासनको प्रत्याभूति गराउन सबभन्दा महत्वपूर्ण रहेको कानून निर्माण प्रक्रियामा सभा अन्तर्गतको विधायन समिति तथा कार्यपालिका अन्तर्गतको विधेयक समिति आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रमा सक्रिय देखिएका छन्।

प्रदेश सरकारले जारी गरेका कानूनले निर्दिष्ट गरेका प्रक्रियाहरूको पूर्ण रूपमा पालना गर्ने, सरोकारवाला सँग पर्याप्त छलफल गर्ने, आवश्यक परेको अवस्थामा सेवा परामर्श लिने, नमूना कानूनहरूको महत्तम उपयोग गर्ने, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागिता लिखु गाउँपालिकाको कानून निर्माण प्रक्रियाको विशेषताको रूपमा रहेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकाद्वारा निर्माण भएका कानूनहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्;

क) ऐनहरू				
क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति
१	आर्थिक ऐन, २०७४	२०७४/०५/११	गाउँ सभा	२०७४/०५/११
२	पूर्वाधार व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
३	सुशासन, व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
४	स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
५	व्यवसाय दर्ता ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
६	न्यायीक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
७	स्थानीय सेवा ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
८	आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
९	कृषि व्यवसाय प्रवर्धन ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
१०	सहकारी ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
११	शिक्षा ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
१२	व्यक्तिगत घटना दर्ता ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
१३	कर्मचारी दरबन्दी व्यावस्थापन ऐन, २०७५	२०७५/०२/१३	गाउँ सभा	२०७५/०२/२९
१४	अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिका र सामाजिक कार्यक्रम संचालन कार्यविधि ऐन, २०७५	२०७५/०३/२८	गाउँ सभा	२०७५/०४/०२
१५	आर्थिक ऐन, २०७५	२०७५/०३/२८	गाउँ सभा	२०७५/०३/२९
१६	संस्था दर्ता ऐन, २०७५	२०७५/१०/१४	गाउँ सभा	२०७५/१०/१४
१७	विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	२०७५/१०/१४	गाउँ सभा	२०७५/१०/१४
१८	विनियोजन ऐन, २०७६	२०७६/०३/३१	गाउँ सभा	२०७६/०४/०८
१९	गाउँपालिका प्रहरी ऐन, २०७६	२०७६/१०/२१	गाउँ सभा	२०७६/११/०४
२०	तथ्यांक तथा अभिलेख व्यवस्थापन ऐन, २०७६	२०७६/१०/२१	गाउँ सभा	२०७६/११/०४
२१	औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६	२०७६/१०/२१	गाउँ सभा	२०७६/११/०४
२२	आर्थिक ऐन-२०७७	२०७७/०३/२५	गाउँ सभा	२०७७/०३/३१
२३	विनियोजन ऐन, २०७७	२०७७/०३/२५	गाउँ सभा	२०७७/०३/३१
२४	प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन	२०७७/०७/२४	गाउँ सभा	२०७७/०७/२६

२५	वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७	२०७७/०७/२४	गाउँ सभा	२०७७/०७/२६
२६	आर्थिक ऐन, २०७८	२०७८/०३/२०	गाउँ सभा	२०७८/०३/३१
२७	विनियोजन ऐन, २०७८	२०७८/०३/२०	गाउँ सभा	२०७८/०३/३१
२८	आर्थिक ऐन, २०७९	२०७९/०३/१८	गाउँ सभा	२०७९/०३/३१
२९	विनियोजन ऐन, २०७९	२०७९/०३/१८	गाउँ सभा	२०७९/०३/३१
ख) नियमावलीहरू				
क्र.स.	कानूनको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति
१	गाउँ सभाको कार्यसञ्चालन नियमावली, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
२	कार्यपालिका कार्यविभाजन नियमावली, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
३	कार्यपालिका कार्यसम्पादन नियमावली, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
४	निर्णय आदेश वा अधिकारपत्रको प्रमाणीकरण (कार्यविधि) नियमावली, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
५	पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता नियमावली, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
६	शिक्षा नियमावली, २०७५	२०७५/०२/२१	कार्यपालिका	२०७५/०२/२९
७	व्यवसाय दर्ता नियमावली, २०७५	२०७५/०२/२१	कार्यपालिका	२०७५/०२/२९
८	कर्मचारी आचरण नियमावली, २०७५	२०७५/०२/२१	कार्यपालिका	२०७५/०२/२९
९	एफ. एम. रेडियो सञ्चालन नियमावली, २०७५	२०७५/०२/२१	कार्यपालिका	२०७५/०२/२९
१०	पालिका प्रहरी व्यवस्थापन तथा संचालन नियमावली, २०७५	२०७५/०५/१५	कार्यपालिका	२०७५/०६/१५
११	संस्था दर्ता नियमावली, २०७५	२०७५/१०/२९	कार्यपालिका	२०७५/११/०१
१२	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७६	२०७६/०९/२३	कार्यपालिका	२०७६/०९/२३
१३	आर्थिक सहायता नियमावलि, २०७७	२०७७/१०/०७	कार्यपालिका	२०७७/१०/०८
ग) कार्यविधिहरू				
१	कार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७४/०७/२१
२	संक्रमणकालिन कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७४	२०७४/०५/०६	गाउँ सभा	२०७५/०७/२१
३	करार जनशक्ति व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	२०७५/०३/२२	कार्यपालिका	२०७५/०४/०२

४	"घ" वर्गको निर्माण व्यवसायि इजाजत पत्र सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५/०३/२२	कार्यपालिका	२०७५/०४/०२
५	चमेनागृह व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५/०३/२२	कार्यपालिका	२०७५/०४/०२
६	स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५/०७/०४	कार्यपालिका	२०७५/०७/०५
७	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५/०८/०७	कार्यपालिका	२०७५/०८/०८
८	विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/२९	कार्यपालिका	२०७५/११/०१
९	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/२९	कार्यपालिका	२०७५/११/०१
१०	कृषि विकास कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५/१०/२९	कार्यपालिका	२०७५/११/०१
११	भवन निर्माण सम्बन्धी विनियम तथा नक्सा पास कार्यविधि, २०७५	२०७५/११/१६	कार्यपालिका	२०७५/११/२४
१२	एकीकृत सम्पत्ति कर व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/०९/३०	कार्यपालिका	२०७६/०१/०३
१३	एम्बुलेन्स सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६	२०७६/११/२९	कार्यपालिका	२०७६/१२/०२
१४	घर बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७	२०७७/०५/२९	कार्यपालिका	२०७७/०५/३०
१५	व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७/०५/२९	कार्यपालिका	२०७७/०५/३०
१६	संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणिय परीक्षण कार्यविधि, २०७७	२०७७/०९/१६	कार्यपालिका	२०७७/०९/१६
१७	सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७/०९/१६	कार्यपालिका	२०७७/०९/१६
१८	स्थानीय हाट बजार व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७	२०७७/१०/०७	कार्यपालिका	२०७७/१०/०८
१९	टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७७	२०७७/१२/३०	कार्यपालिका	२०७७/१२/३१
२०	होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७७	२०७७/१२/३०	कार्यपालिका	२०७७/१२/३१
२१	ऊर्जा बिकास उप- समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८/०१/१९	कार्यपालिका	२०७८/०१/३०

२२	लैंगिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८/०२/०९	कार्यपालिका	२०७८/०२/१८
घ) निर्देशिकाहरु				
१	बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५	२०७५/०२/२१	कार्यपालिका	२०७५/०२/२९
२	उर्जा विकास सम्बन्धि निर्देशिका, २०७५	२०७५/०३/२२	कार्यपालिका	२०७५/०४/०२
३	बैठक तथा भ्रमण खर्च सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६	२०७६/११/२९	कार्यपालिका	२०७६/१२/०२
४	कन्टेन्जेन्सि खर्च सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७	२०७७/०९/१६	कार्यपालिका	२०७७/०९/१६
५	स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुको आन्तरिक पर्यटन कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७८	२०७८/०८/१५	कार्यपालिका	२०७८/०८/२१
६	ग्रामिण आखा क्लिनिक निर्देशिका, २०७८	२०७८/११/०५	कार्यपालिका	२०७८/११/०५
ङ) मापदण्डहरु				
१	कृषि बिकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक मार्गदर्शन तथा मापदण्ड, २०७६	२०७६/०१/२९	कार्यपालिका	२०७६/०२/२३
२	असंगठित क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक वर्ग तथा असायहरुलाई उपलब्ध गराउने राहत सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७	२०७६/१२/२६	कार्यपालिका	२०७६/१२/२६
३	सार्वजनिक सेवाको मापदण्ड, २०७८	२०७८/०२/३०	कार्यपालिका	२०७८/०३/०२
च) अन्य				
१	नवीकरणिय उर्जा नीति, २०७८	२०७८/०१/१९	कार्यपालिका	२०७८/०१/२०

कानून निर्माण प्रक्रिया आफैँमा जटिल हुनु, कानूनमा विवेकशीलता अधिकाधिक रुपमा समाहित गर्नु, निष्पक्ष बनाउनु, सबै सरोकारवाला पक्षहरुहरुको राय समाविष्ट गर्नु, समयमै कानून निर्माणको आवश्यकता पूरा गर्नु र महत्वपूर्ण रुपमा आम जनभावनाको कदर गर्दै र कानूनका सर्वमान्य सिद्धान्तको परिपालना गर्दै सर्वस्वीकार्य कानून तर्जुमा गर्नु चुनौतिपूर्ण देखिन्छ भने जनप्रतिनिधि तथा स्थानीय कर्मचारीहरुमा कानून निर्माणको ज्ञान तथा अनुभव पर्याप्त रुपमा नहुनु, गाउँपालिकामा कानून अधिकृतको पदपूर्ति नहुनु, संघीय तथा प्रादेशिक कानूनहरु समयमै तर्जुमा नहुनु, समय समयमा प्रदेश स्तरबाट कानून तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धमा समिक्षा एवम् गोष्ठी नहुनु समस्याको रुपमा देखिएको छ ।

आधार तथा मापदण्ड एवम् साझा अधिकार क्षेत्र सम्बन्धी कानूनहरु समयमै तर्जुमा र स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको कानून निर्माण सम्बन्धमा क्षमता विकासमा पर्याप्त ध्यान दिन सके धेरै हदसम्म स्थानीय तहमा देखिएको कानून निर्माण सम्बन्धी समस्या समाधान गर्न सकिन्छ भने कानून अधिकृतको पदपूर्ति, नमूना कानूनको समयमै उपलब्धताले थप टेवा पुर्याउन सक्ने देखिन्छ । यसमा गाउँपालिका महासंघको समन्वयकारी भूमिका पनि महत्वपूर्ण देखिन्छ ।

कार्यकारी अधिकारको प्रयोग

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको कार्यकारी अधिकार स्थानीय कार्यपालिकामा निहित रहने व्यवस्था छ । प्रमुख रूपमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र लिखु गाउँपालिका कार्य विभाजन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७४ मा यस गाउँ कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारहरू व्यवस्थित गरिएको छ, साथै अन्य संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय कानूनहरूले थप जिम्मेवारी पनि प्रदान गरेको अवस्था छ । यद्यपि प्रत्येक आर्थिक वर्षमा नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरि सभामा प्रस्तुत गर्नु र सभाबाट स्वीकृत भए बमोजिम नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयन कार्यपालिकाको अत्यन्त महत्वपूर्ण दायित्व हो । विद्यमान संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था अनुरूप प्रत्येक वर्ष वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम कार्यपालिकाद्वारा तर्जुमा भई गाउँ सभामा पेश भएको छ । सुशासन तथा सूचनाको हकको प्रत्याभूतिका लागि गाउँ सभा, कार्यपालिका, अन्य समितिहरूका निर्णय, कार्यपालिका कार्यालयबाट सम्पन्न क्रियाकलापहरू, आवधिक प्रतिवेदनहरू तथा महत्वपूर्ण सूचनाहरू गाउँपालिकाको वेबसाईट तथा पुस्तकको रूपमा प्रकाशित गरिएको छ ।

कार्यपालिका तथा समिति संरचना तथा क्रियाकलाप

लिखु गाउँ कार्यपालिका १८ सदस्यीय समिति गठन भएको छ भने कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई थप व्यवस्थित गर्न ६ विषयगत समिति तथा कार्यपालिकालाई प्रतिवेदन गर्ने र विशेष क्षेत्रमा मात्र कार्य गर्ने गरि अन्य समितिहरू पनि गठन भई क्रियाशील छन् । नौ वटै वडामा वडा समितिहरू पनि क्रियाशील छन् । उपरोक्त समितिहरूको तोकिएको अवधिमा नियमित तथा आकस्मिक रूपमा बैठक बसी महत्वपूर्ण निर्णय गर्दै आईरहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, कार्यपालिका समिति तथा अन्य समितिको विस्तृत विवरण अनुसूची-२ मा उल्लेख गरिएको छ ।

न्यायीक अधिकारको प्रयोग

नेपालको संविधानमा भएको संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहमा पनि न्यायीक अधिकार प्राप्त भएको छ । नेपालको संविधानको धारा २१७ उपधारा १ र २ अनुसार स्थानीय तहलाई प्राप्त न्यायीक अधिकारलाई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ८ मा विस्तृतीकरण गरिएको छ । सोही बमोजिम लिखु गाउँपालिकामा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय न्यायीक समिति गठन भएको छ । नेपालको संविधान, न्यायीक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५ को अधिनमा रही गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका अन्यायमा परेका सम्पूर्ण जनताहरूका लागि सर्वसुलभ र सहज तरिकाले स्थानीय स्तरमा न्याय दिलाउन स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको लिखु गाउँपालिका नीतिगत तथा संरचनागत रूपमा सशक्त भई कार्य गर्दै आईरहेको छ ।

न्यायीक समितिमा रहेका पदाधिकारीहरू

नि.वर्तमान	वर्तमान
संयोजक: श्री शान्ता हुंगेल	संयोजक: श्री अस्मिता थापा
सदस्य: श्री विशाल कुमार पौडेल	सदस्य: श्री घन बहादुर कार्की
सदस्य: श्री कुमारराज सुबेदी	सदस्य: श्री शोकर्ण श्रेष्ठ

यसका साथै न्यायीक समितिलाई थप प्रभावकारी बनाउन यसको सचिवालय समेत स्थापना गरिएको छ ।

न्यायीक समितिद्वारा सम्पादित कार्य

क्र.स.	कार्य विवरण	आर्थिक वर्ष २०७६/७७	आर्थिक वर्ष २०७७/७८	आर्थिक वर्ष २०७८/७९
१	नयाँ मुद्दा दर्ता	४	५	३
२	पुराना मुद्दा	६	६	६
३	जम्मा मुद्दा	१०	११	११
४	फैसला मार्फत् मुद्दा निरूपण	०	१	७
५	मेलमिलाप मार्फत् मुद्दा निरूपण	४	५	७
६	निरूपण हुन बाँकी मुद्दा	६	५	२
७	न्यायिक समिति बैठक बसेको संख्या	२३	१२	४

मुद्दाका प्रकृति: लुटपिट/कुटपिट, जग्गा किचलो, गाली बेइजती, अबैधानिक मदिरा भट्टी ।

मेलमिलापकर्ता

लिखु गाउँपालिकामा न्याय सम्पादनमा जनताको पहुँच अभिवृद्धि गरि प्रभावकारी बनाउन कानून बमोजिम देहायका मेलमिलापकर्ताहरु नियुक्त हुनुका साथै अधिकार क्षेत्रभित्र रहेर प्रभावकारी कार्य सम्पादन गरिरहेका छन् ।

क्र.स.	नाम, थर	क्र.स.	नाम, थर
१	रमेश कुमार घिमिरे	१४	धन कुमार सुनुवार
२	डिक बहादुर तामाङ	१५	पूर्ण कुमारी बुढाथोकी खत्री
३	लक्ष्मी कुमारी तिमलसिना	१६	विष्णु कुमार कार्की
४	कमल बहादुर पौडेल	१७	शान्त खड्का (कार्की)
५	मदन बहादुर विष्ट	१८	चोक बहादुर मगर
६	निर्मल रोका	१९	तेज बहादुर जोगी
७	बुद्धि बहादुर खत्री	२०	कालिदास श्रेष्ठ
८	लाल प्रसाद भट्टराई	२१	शंकर प्रसाद ढुंगेल
९	विष्णु माया श्रेष्ठ	२२	प्रेम बहादुर बुढाथोकी
१०	भक्त बहादुर पौडेल	२३	तेज बहादुर बुढाथोकी
११	टुकमाया रिखाम	२४	ओमहरि खड्का
१२	शिवकुमार खड्का	२५	रुद्ध बहादुर खड्का
१३	रमेश कुमार खत्री	२६	यूवराज सुबेदी

स्थानीय तहमा न्याय सम्पादनका क्रममा देखिएका समस्याहरु:

- भौगोलिक बिकटताले गर्दा न्यायमा सहज र सर्वसुलभ पहुँच स्थापित गर्न कठिन हुनु ।
- कानूनी विज्ञताको सहज रुपमा उपलब्धता नहुनु ।
- न्याय सम्बन्धी स्वीकृत स्तरको कर्मचारीको अभाव हुनु ।

- स्थानीय तहमा रहेको न्यायीक अधिकार बारे सर्वसाधारणमा चेतनाको कमी हुनु ।

समस्या समाधानका लागि सुझावहरू:

- न्याय सम्पादनका लागि आवश्यक कर्मचारीको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना छिटै गरिनु पर्ने ।
- सबै क्षेत्रमा न्यायीक समिति सम्बन्धी चेतनाको पहुँच पुर्यानु पर्ने ।
- जनप्रतिनिधि तथा उपलब्ध कर्मचारीहरूको न्याय सम्पादन सम्बन्धी क्षमता विकास गर्नुपर्ने ।

परिच्छेद-४, विषयगत शाखाको प्रतिवेदन

सामान्य प्रशासन

पृष्ठभूमि:

“लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि सुशासन मार्फत समृद्धि” भन्ने आदर्श वाक्यलाई साकार पार्न आम जनसमूदायलाई सुशासन मार्फत गाउँपालिकाको सिंगो विकासका निमित्त सदा सर्वदा प्रशासनिक काम सञ्चालन गर्ने मुख्य भूमिका सामान्य प्रशासन शाखाको रहेको हुन्छ । यसले लिखु गाउँ कार्यपालिका र मातहतका कार्यालयहरू मार्फत अत्यावश्यक सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्नु र सम्बन्धीत निकायबाट भए गरेका नीति निर्देशनहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि सूचना सम्प्रेषण गर्नु गराउनु तथा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नु यस शाखाको प्रमुख जिम्मेवारी रहेको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:

- निजामति सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५०
- ससुशासन, व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि ऐन, २०७५
- स्थानीय सेवा ऐन, २०७५
- गाउँपालिका प्रहरी ऐन, २०७६
- निर्णय, आदेश वा अधिकार पत्रको प्रमाणीकरण (कार्यविधि) नियमावली, २०७४
- पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता नियमावली, २०७४
- कर्मचारी आचरण नियमावली, २०७५
- पालिका प्रहरी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०७५
- स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

उद्देश्य:

- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनका लागि नीति तर्जुमामा सहयोग गर्नुका साथै नीति तथा निर्देशनको कार्यान्वयन गर्नु,
- दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालन गर्नु,
- सम्बन्धीत निकायबाट सम्प्रेषित नीति तथा निर्देशनलाई कार्यान्वयन गर्नु,
- गाउँ कार्यपालिकाबाट सम्पादन हुने सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गर्नु,
- कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नु,
- दर्ता, चलानीको अभिलेखीकरण तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी आवश्यक कामकारवाही अगाडि बढाउनु,
- अन्तर तह समन्वय प्रभावकारी बनाउनु ।

कार्यप्रगति:

लिखु गाउँपालिकामा विभिन्न कार्यालय, शाखा, उपशाखा, इकाईहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कार्यविवरण प्रदान गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउदै लिएको छ । आवश्यक कर्मचारीको व्यवस्थापन गर्दै

गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवालाई गुणस्तरीय, मितव्ययी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी बनाउन सामान्य प्रशासन शाखाले देहाय बमोजिमका कार्यहरू गरेकोछ ।

- मिति २०७८ असार मसान्त सम्म लिखु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट १२४३ वटा पत्रहरू चलानी भएका छन् भने ६६७२ वटा पत्रहरू दर्ता भएका छन् साथै २४ वटा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन भएको,
- कर्मचारीको विदा तथा भ्रमण आदेशको अभिलेख दुरुस्त राखिएको,
- संघ, प्रदेश तथा अन्तर स्थानीय तह र वडा कार्यालयहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य प्रभावकारी बनाउदै लगिएको,
- वडा कार्यालय, शिक्षण संस्था तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको अनुगमन गरिएको,
- लिखु गाउँ कार्यपालिकामा कार्यरत स्थायी कर्मचारी ३ जनालाई रमाना दिइएको र करार सेवाका ३ जना कर्मचारीको स्वेच्छिक राजिनामा स्वीकृत गरिएको,
- देहायका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको कार्य गरिएको ।

सि. नं.	पद	सेवा	समुह / उपसमुह	तह	पदपूर्ति संख्या	कैफियत
१	नेत्र सहायक	स्वास्थ्य	अप्टिकल	पाँचौ	१	ग्रामिण आखाँ सेवा केन्द्र
२	का.स.	-	-	श्रेणी विहिन	३	लिखु गाउँ कार्यपालिका / वडा कार्यालय / आयुर्वेद औषधालय

कर्मचारी दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था:

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी / करार	रिक्त	कैफियत
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रा.प. तृतीय	१	१	स्थायी	०	
२	लेखा अधिकृत छैठौ	१	०	-	१	
३	शिक्षा अधिकृत छैठौ	१	१	स्थायी	०	
४	ईञ्जिनियर छैठौ	१	०	-	१	
५	प्रशासन अधिकृत छैठौ	२	१	स्थायी	१	
६	प्रशासन सहायक पाँचौ	४	१	स्थायी	३	
७	लेखा सहायक पाँचौ	१	१	स्थायी	०	
८	आ.ले.प. पाँचौ	१	०	-	१	
९	शिक्षा सहायक पाँचौ	१	०	-	१	
१०	सव - ईञ्जिनियर पाँचौ	१	१	स्थायी	०	
११	कम्प्युटर अपरेटर पाँचौ	१	१	करार	०	
१२	हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौ/ छैठौ	१	१	स्थायी	०	

१३	कम्यूनिति नर्सिङ्ग निरिक्षक पाँचौ/ छैठौ	१	०	-	१	
१४	खा.पा.स.टे. चौथो	१	१	स्थायी	०	
१५	अ. सव - ईञ्जिनियर चौथो	१	०	-	१	
१६	सहायक महिला विकास निरिक्षक चौथो	१	०	-	१	
१७	ह.स.चा	३	३	करार	०	
१८	का.स.	३	३	१ स्थायी २ करार	०	
१९	स्वीपर	१	१	करार	०	
२०	हेभि ईक्युप्मेन्ट अपरेटर	१	१	करार		
	जम्मा	२८	१७		११	

वडा कार्यालयतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त	कैफियत
१	प्रशासन सहायक चौथो/पाँचौ	९	१२	३ स्थायी ९ करार	०	९ का. सहायक
२	असिष्टेन्ट सब - ईञ्जिनियर चौथो	९	५	स्थायी	४	
३	का.स.	९	९	करार	०	

गाउँपालिका प्रहरीतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त	कैफियत
१	प्रहरी जवान	५	५	करार	०	०

कृषि तथा पशुपन्डीतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त	कैफियत
१	कृषि अधिकृत छैठौ	१	०	-	१	
२	कृषि सहायक पाँचौ	१	०	-	०	
३	कृषि सहायक चौथो	२	२	करार	०	
४	कृषि सेवा छैठौ (भेट)	१	०	-	१	
५	कृषि सेवा पाँचौ (भेट)	२	०	-	२	
६	कृषि सेवा चौथो (भेट)	२	२	करार	०	
	जम्मा	९	४		५	

स्वास्थ्य संस्थातर्फ:-

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त	कैफियत
१	हे.अ./सि.अ.हे.व. पाँचौ/छैठौ	६	६	स्थायी १ करार ५	०	
२	अ.हे.व. चौथो/पाँचौ	१५	१३	१२ करार १ स्थायी	२	

३	अ.न.मी. चौथो/पाँचौ	१७	१७	११ करार ६ स्थायी	०	
४	का.स.	११	११	९ करार २ स्थायी	०	१ स्वा.का.
५	स्वीपर	४	४	४ करार	०	१ स्वा.का.
	जम्मा	५३	५१		२	

आयुर्वेद औषधालय पोकली तर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त	कैफियत
१	कविराज पाँचौ	१	१	स्थायी	०	
२	वैद्य चौथो	१	१	करार	०	
३	का.स.	२	१	करार	१	
	जम्मा	४	३		१	

स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी/करार	रिक्त
१	मेडिकल अधिकृत	१	१	करार	
२	ल्याब टेक्निसियन	१	१	करार	
३	स्टाफ नर्स	१	०	-	
	जम्मा	३	२		

विशेष कार्यक्रमतर्फ

सि.नं.	पद/श्रेणी/तह	दरबन्दी	पदपूर्ति	स्थायी / करार	रिक्त	कैफियत
१	सूचना प्रविधि अधिकृत	१	१	करार	०	PLGSP
२	रोजगार संयोजक	१	१	करार	०	PMEP
३	प्राविधिक सहायक	१	१	करार	०	PMEP
४	रोजगार सहायक	१	१	करार	०	PMEP
५	MIS अपरेटर	१	१	करार	०	DoNIDCR
६	फिल्ड सहायक	१	१	करार	०	DoNIDCR
७	उद्यम विकास सहजकर्ता	२	२	करार	०	MEDPA
	जम्मा	८	८		०	

कर्मचारीको विस्तृत विवरण अनुसूचि-३ मा रहेको छ ।

योजना अनुगमन तथा तथ्यांक

पृष्ठभूमि:

गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने विभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धीत भौतिक पूर्वाधार, कृषि, स्वास्थ्य, खानेपानी, सिंचाई जस्ता पक्षहरूलाई समेटि समग्र गाउँपालिकालाई समृद्धि र विकासतर्फ अग्रसर गराउन योजना, अनुगमन तथा तथ्यांक शाखाले सहजिकरणको भूमिका निर्वाह गर्दछ। योजना, अनुगमन तथा तथ्यांक शाखासँग सँगै रहेर पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन शाखाले स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत साधनहरूको समुचित प्रयोग गरी सञ्चालित योजनाहरूको सर्भे, ड्रइङ्ग, डिजाइन, इस्टिमेट तयार गरी समग्र विकास निर्माणका कार्यहरूलाई अनुगमन, मूल्यांकन मार्फत चुस्तदुरुस्त, गुणस्तरीय, प्रभावकारी र सुनियोजित ढंगबाट सञ्चालन गर्न सहयोग पुर्याउँदछ।

योजना तथा पूर्वाधार विकासलाई व्यवस्थित बनाउन गाउँपालिका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समिति र वडामा वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा वडास्तरीय अनुगमन समिति रहेको छ।

नीतिगत व्यवस्था:

योजना तथा पूर्वाधार विकासलाई व्यवस्थित गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा देहाय बमोजिमका नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ,

- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, र सोको नियमावली, २०६४,
- स्थानीय सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७५,
- स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन ऐन, २०७५,
- स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन कार्यविधि, २०७५,
- स्थानीय भवन निर्माण सम्बन्धी विनियम तथा नक्सा पास कार्यविधि, २०७५
- स्थानीय ऊर्जा विकास सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५, ।

उद्देश्य:

- स्थानीय तहको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तर्जुमा सहयोग गर्ने, र सोको कार्यान्वयन तथा नियमन गर्ने,
- सडक सञ्जालहरूको विकास, विस्तार र स्तरोन्नति गरी दिगोपना कायम गर्ने,
- सिंचाई योजनाहरू सञ्चालन गरी कृषि क्षेत्रलाई टेवा पुर्याउने,
- स्वच्छ खानेपानी आपूर्ति गर्न उपलब्ध स्रोत साधनहरूको पहिचान गरी खानेपानी योजनाहरू सञ्चालन गर्ने,
- इन्जिनियरिङ नम्सको अधिनमा रहि विकास निर्माणसँग सम्बन्धीत सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने,
- भवन नक्सा पास सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- योजना प्राथमिकिकरणमा कार्य गर्ने,
- बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग गर्ने,
- सामाजिक तथा आर्थिक विकाससँग सम्बन्धीत विभिन्न कार्यक्रम तथा योजनाहरू सञ्चालन गर्ने,
- उपभोक्ता समितिको अभिमुखिकरण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने,
- सञ्चालित योजनाहरूको नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने।

कार्यप्रगति:-

पूर्वाधार विकास तथा निर्माणका लागि खरिद विधि (उपभोक्ता समिति, दरभाउपत्र, बोलपत्र र अमानत) मार्फत योजनाहरू सञ्चालन गरिएको छ ।

- संघ, प्रदेशबाट प्राप्त एवम् गाउँपालिका स्तरीय पूर्वाधार विकास (सडक, भवन, खानेपानी, विद्युत, सिंचाई जस्ता) क्षेत्रहरूसँग सम्बन्धीत योजना तथा कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको,
- कृषि सडक, ग्रामिण सडकहरूको विस्तार तथा स्तरोन्नती भएको,
- खानेपानीको पहुँचमा सहजता भएको,
- बजार व्यवस्थापनका लागि पूर्वाधार निर्माण भएको,
- पर्यटकीय गन्तव्यस्थलहरू (नर्मदेश्वर महादेव मन्दिर, पोकली झरना) को विकास तथा विस्तार भएको,
- भवन नक्सा पास गरेको,
- गाउँपालिका प्रोफाइल तयारी तथा अनुसन्धान कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- आयोजनासँग सम्बन्धीत १९४ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न भएको जसको विवरण देहाय बमोजिम छ ।

क्र. सं.	आयोजना तथा कार्यक्रमको विवरण	सञ्चालित स्थान	खरिद विधि	विनियोजित बजेट	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
गाउँपालिका						
१	पाँच शैया हस्पिटल निर्माण	लिखु ४	ठेक्का	72382989.37	74.21	30.00
२	विचारी आहाल कुटिडाँडा सडक निर्माण (A)	लिखु २/३/४	ठेक्का	4099131.00	99.69	100.00
३	विचारी आहाल कुटिडाँडा सडक निर्माण (B)	लिखु २/३/४	ठेक्का	4649899.00	50.09	50.00
४	विचारी आहाल कुटिडाँडा सडक निर्माण (C)	लिखु २/३/४	ठेक्का	10965486.00	99.86	100.00
५	राम्चा बाघखोरडाँडा सडक निर्माण	लिखु १	ठेक्का	3939335.36	57.53	60.00
६	भञ्ज्याङ्ग माहुरडाँडा सडक निर्माण	लिखु ८/९	ठेक्का	4836080.96	9.13	10.00
७	स्वास्थ्य भवन निर्माण गाम्नाङ्गटार	लिखु ६	ठेक्का	8671969.18	100.00	100.00
८	कर्मचारी आवास निर्माण	लिखु ४	ठेक्का	1690764.75	99.96	100.00
९	विद्यालय भवन निर्माण ग्रा.यु.सि.मा.वि.	लिखु ६	ठेक्का	15706403.35	98.66	100.00
१०	ब्रोडव्याण्ड नेटवर्क निर्माण	गा.पा.	ठेक्का	9681142.66	93.41	100.00
११	पर्यटन गुरुयोजना	गा.पा.	परामर्श सेवा	600000.00	100.00	100.00
१२	साँघुटार ड्याम डि.पि.आर.	गा.पा.	परामर्श सेवा	500000.00	100.00	100.00
१३	वडडाँडा विद्यालय डि.पि.आर.	लिखु ५	परामर्श सेवा	200000.00	100.00	100.00
१५	सामदेम गुम्बा डि.पि.आर.	लिखु ९	परामर्श सेवा	200000.00	100.00	100.00
१६	साङ्गेछोयोलिङ गुम्बा डि.पि.आर.	लिखु ५	परामर्श सेवा	100000.00	100.00	100.00
वडा नं. १						
१७	सडक मर्मत	१	उपभोक्ता समिति	126000.00	98.81	100.00
१८	कर्कले भस्मे बिरौटा सडक	१	उपभोक्ता समिति	300000.00	99.93	100.00

१९	चमरे झोलुङ्गे पुल सडक	१	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
२०	दारिमबोट रातमाटा सडक	१	उपभोक्ता समिति	1500000.00	99.86	100.00
२१	सिंचाई तथा खानेपानी पाइप खरिद	१	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
२२	सिल्दुङ्गे पधेरो सिंचाई पोखरी निर्माण प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम	१	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
२३	कर्कले कुवा ट्याङ्की निर्माण	१	उपभोक्ता समिति	75000.00	100.00	100.00
२४	पानीमुनी धारो पोखरी निर्माण	१	उपभोक्ता समिति	250000.00	41.23	100.00
२५	रामेश्वर पशुपति मन्दिर खानेपानी व्यवस्थापन	१	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.64	100.00
२६	हातिबार चौर खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	१	उपभोक्ता समिति	200000.00	88.40	100.00
२७	झाक्रीथान मन्दिर मर्मत च्युरी डाँडा	१	उपभोक्ता समिति	50000.00	0.00	100.00
२८	शिव मन्दिर मर्मत	१	उपभोक्ता समिति	50000.00	94.20	100.00
२९	संसारीथान मन्दिर मर्मत थामडाँडा	१	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
३०	कल्लेदह खेत संरक्षण तथा सडक तारजाली बुन्ने तथा ढुवानी र खानेपानी व्यवस्थापनमा प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम	१	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
३१	गैरी प्रतिकालय निर्माण	१	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
वडा नं. २						
३२	सडक मर्मत	२	उपभोक्ता समिति	120000.00	100.00	100.00
३३	प्रतिकालय तथा प्यागर ग्याल्बो भवन निर्माण योजना	२	उपभोक्ता समिति	250000.00	99.38	100.00
३४	कर्क्रेडाँडा, हुलाकचौर, मुलपधेरा, सिम्ले, किपड, सिंहदेवी, आहालडाँडा सडक	२	उपभोक्ता समिति	350000.00	100.00	100.00
३५	धारापानी, कुडार, पडारे, आरुबोटे, सानोनिगाले, पुनादेवी सडक	२	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
३६	पालेबारी, अम्बोटे, नयाँ चौतारा, साउने सडक	२	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
३७	पिपलगैरा, अम्बोटे, अग्राखे, बाकेटार, आँपडाँडा सडक	२	उपभोक्ता समिति	150000.00	41.23	0.00
३८	लोकेबारी, स्वास्थ्यचौकी, ठुटेबर, सिम्ले, जोरसल्ला, गायोबोटे सडक	२	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00

३९	ठुली पोखरी, विचारी आहाल पोखरी निर्माण योजना	२	उपभोक्ता समिति	130000.00	100.00	100.00
४०	बाँसबोटे सिंचाई पोखरी निर्माण	२	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
४१	लिखु गाउँपालिका वडा नं. २ सिंचाई योजना	२	उपभोक्ता समिति	652000.00	96.56	100.00
४२	सुन्तले सिंचाई पोखरी निर्माण	२	उपभोक्ता समिति	372000.00	41.23	0.00
४३	लिखु गाउँपालिका वडा नं. २ खानेपानी योजना	२	उपभोक्ता समिति	300000.00	98.96	100.00
४४	कृष्ण मन्दिर आश्रम, सिम्ले विचारी आहाल मन्दिर निर्माण योजना	२	उपभोक्ता समिति	280000.00	100	100.00
४५	लिखु गाउँपालिका प्रवेशद्वार निर्माण योजना	२	उपभोक्ता समिति	200000.00	100	100.00
वडा नं. ३						
४६	आलेटार सडक	३	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
४७	झ्याप्ले स्वास्थ्यचौकी जोगीडाँडा	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	97.80	100.00
४८	झ्याप्ले हुदै ओख्लेसम्म कृषि सडक	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
४९	नर्सरी आसपास अल्छिहुंगा ढाडे विरौटा कृषि सडक	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	41.23	0.00
५०	भिमसेनस्थान पसनटार चारकाने सडक	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	99.65	100.00
५१	वरपिपलडाँडा हुदै मुदेल, जालपादेवि कृषि सडक	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
५२	आलेटार डुँडे सिंचाई पाइप	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
५३	धारेखोला, कुप्रिखोला सिंचाई कुलो/ठुलोखोला सिमटोल, गुमानसिंह टिम्मुरबोट सिंचाई पाइप	३	उपभोक्ता समिति	300000.00	87.62	100.00
५४	वडारे फेदी गैहा कुलो मर्मत योजना	३	उपभोक्ता समिति	124000.00	100.00	100.00
५५	सेराबेसी लिफ्टिङ्ग मर्मत योजना	३	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
५६	साजे सिंचाई पोखरी निर्माण	३	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
५७	सिम्ले सिंचाई कुलो मर्मत	३	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
५८	गोमानसिंह बाहुनगाउँ खानेपानी योजना	३	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00

५९	जरुवाखोला मुहान गरी साविक १,२,३ खानेपानी योजना	३	उपभोक्ता समिति	200000.00	92.83	100.00
६०	पसनटार, दाहालटोल, बाहुनगाउँ कामीटोल ट्याङ्की निर्माण/ जोगीडाँडा, रजाय खानेपानी योजना	३	उपभोक्ता समिति	550000.00	98.12	100.00
६१	सोति पधेरो, मुल पधेरो, दुरागाउँ मुखिया पधेरो मर्मत योजना	३	उपभोक्ता समिति	200000.00	98.71	100.00
६२	गैया मन्दिर, जालपादेवी मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर निर्माण योजना	३	उपभोक्ता समिति	450000.00	97.70	100.00
६३	देउसा खेलमैदान निर्माण योजना	३	उपभोक्ता समिति	50000.00	99.69	100.00
६४	महिला सञ्जाल भवन रंङरोगन तथा फर्निचर खरिद योजना	३	उपभोक्ता समिति	100000.00	96.35	100.00
६५	माझिटार घाट निर्माण योजना	३	उपभोक्ता समिति	100000.00	98.96	100.00
६६	विश्वज्योति आमा समूह, साविक वडा नं. ६ प्रतिकक्षालय निर्माण/ देउरालीडाँडा, दुरागाउँ, जालपादेवी प्रतिकक्षालय रंङरोकन	३	उपभोक्ता समिति	450000.00	99.54	100.00
वडा नं. ४						
६७	हुलाक फर्निचर	४	उपभोक्ता समिति	50000.00	98.68	100.00
६८	कुभिण्डे गैरा दलित गोरेटो बाटो र बाङ्गे पिपल जनजाती सडक निर्माण	४	उपभोक्ता समिति	100000.00	65.51	100.00
६९	खाडीबेसीटोल ओख्ले सडक	४	उपभोक्ता समिति	400000.00	99.98	100.00
७०	बत्ती मर्मत	४	उपभोक्ता समिति	214000.00	100.00	100.00
७१	गंगटे चुवाडाँडा सिंचाई पाइप खरिद	४	उपभोक्ता समिति	300000.00	99.82	100.00
७२	झगरेढाँड सिंचाई पाइप खरिद	४	उपभोक्ता समिति	200000.00	98.86	100.00
७३	तारुके अगौटे सिंचाई कुलो मर्मत	४	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
७४	बाङ्गेपिपल सिंचाई	४	उपभोक्ता समिति	100000.00	96.90	100.00
७५	कार्कीटोल पाण्डेटोल पधेरो, जामुनेटोल ट्याङ्की, मचाबारी खानेपानी संरचना निर्माण	४	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.74	100.00
७६	तारुके जुकेधारा ढोडिनी पुछार ट्याङ्की र मर्मत	४	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.44	100.00
७७	धामीखोला माझगाउँ र युनिसेफ ट्याङ्की निर्माण	४	उपभोक्ता समिति	200000.00	94.76	100.00

७८	मोहोरिया मसिनो पिपल जामुनेटोल महादेवटार मन्दिर प्रतिक्षालय निर्माण	४	उपभोक्ता समिति	250000.00	99.23	100.00
७९	यसम मा.वि. ग्राउण्ड, सिद्धगढीस्थल सम्याउने	४	उपभोक्ता समिति	150000.00	96.65	100.00
८०	शौचालय निर्माण र वडा कार्यालय परिसर मर्मत	४	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
८१	छत्तिउने सडक तारजाली स्तरोन्नती	४	उपभोक्ता समिति	400000.00	99.74	100.00
८२	बाङ्गेपिपल र समशेरडाँडा कच्चे निर्माण	४	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
वडा नं. ५						
८३	सडक मर्मत	५	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
८४	कुटीडाँडा वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नती	५	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
८५	कमेरेटोल सडक स्तरोन्नती	५	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
८६	काफ्लेटार सडक निर्माण	५	उपभोक्ता समिति	50000.00	100.00	100.00
८७	गोपीटार ढाडा सडक निर्माण	५	उपभोक्ता समिति	200000.00	88.65	100.00
८८	वसपार्क वडा कार्यालय सडक निर्माण	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
८९	माहाभिर मझुवा सडक स्तरोन्नती	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100	100.00
९०	विद्युत मर्मत	५	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
९१	थापाटोल सिंचाई मर्मत	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100	100.00
९२	ए.डि.बि. खानेपानी काफ्ले गाउँ	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	99.84	100.00
९३	गोपेतरतरे पिके दोभान खानेपानी मर्मत तथा ट्याङ्की रडरोगन	५	उपभोक्ता समिति	150000.00	100	100.00
९४	छर्छरे घुर्विसे खानेपानी योजना	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100	100.00
९५	लाह्याटोल खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100	100.00
९६	लिखु ५ खानेपानी योजना	५	उपभोक्ता समिति	149000.00	59.99	85.00
९७	गणेश प्रा.वि. विद्यालय खेलमैदान	५	उपभोक्ता समिति	250000.00	100	100.00

९८	लिखु ५ मन्दिर संरक्षण	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	94.58	100.00
९९	वडडाँडा विद्यालय खेलमैदान	५	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१००	विभिन्न आमा समूह भवन निर्माण तथा फर्निचर	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	99.22	100.00
१०१	स्वास्थ्य भवन पूर्वाधार	५	उपभोक्ता समिति	200000.00	94.87	100.00
१०२	साङ्गोछोयोलिङ गुम्बा डि.पि.आर. निर्माण	५	सेवा परामर्श	50000.00	100.00	100.00
१०३	वडडाँडा विद्यालय जग्गा खरिद	५	जग्गा प्राप्ति	100000.00	100.00	100.00
१०४	वडडाँडा विद्यालय ट्रष्ट भवन	५	उपभोक्ता समिति	500000.00	100.00	100.00
वडा नं. ६						
१०५	काफलबोट बाँझाबारी झ्याउपोखरी सडक विस्तार तथा स्तरोन्नती योजना	६	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
१०६	टारकेराबारी खोलाखर्क गाम्नाङ्गार मूलपधरो सडक स्तरोन्नती योजना	६	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१०७	नाकेडाँडा भञ्ज्याङ्ग पाखाबारी सडक स्तरोन्नती योजना	६	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
१०८	मुहाने झार्कीथान कात्तिके सडक निर्माण योजना	६	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१०९	एकघर एकधारा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण तथा पाइप खरिद योजना	६	उपभोक्ता समिति	2001000.00	82.57	100.00
११०	आमा समूह सञ्जाल भवन मर्मत योजना	६	उपभोक्ता समिति	200000.00	नभएको	0.00
१११	जनजागरण युवा क्लब भवन ढलान योजना	६	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
वडा नं. ७						
११२	सडक मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
११३	सामुदायिक भवन र शौचालय मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.48	100.00
११४	सडक निर्माण	७	उपभोक्ता समिति	700000.00	92.04	100.00
११५	विद्युत योजना	७	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.58	100.00
११६	गैडेखोला राम्चेपोखरी सिंचाई कुलो मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	280000.00	95.58	100.00
११७	एकघर एकधारा निर्माण कार्यक्रम निरन्तरता	७	उपभोक्ता समिति	700000.00	99.77	100.00
११८	धारापानी नेवारगाउँ खानेपानी मुहान संरक्षण तथा मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	100000.00	98.22	100.00

११९	गै.स.स.भवन मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	100000.00	98.45	100.00
१२०	श्री राम्चे ग्राम विकास आ.वि. विद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार तथा खेलमैदान मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
१२१	श्री ग्राम ज्योति आ.वि. विद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार तथा खेलमैदान मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१२२	सिंहदेवी मन्दिर संरक्षण	७	उपभोक्ता समिति	100000.00	99.48	100.00
१२३	गोरेटोबाटो मर्मत	७	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१२४	प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम	७	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
वडा नं. ८						
१२५	टारकेराबारी सडक मर्मत	८	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
१२६	खेलकुद उत्थान योजना	८	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
१२७	एक्ले पिपल साठिबेशी सिस्ने पोकली खोला सडक निर्माण	८	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
१२८	टारकेराबारी सडक निर्माण तथा स्तरोन्नती	८	उपभोक्ता समिति	3031000.00	96.54	100.00
१२९	टारकेराबारी विद्युत योजना	८	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.48	100.00
१३०	टारकेराबारी सिंचाई योजना	८	उपभोक्ता समिति	300000.00	94.60	100.00
१३१	टारकेराबारी खानेपानी योजना	८	उपभोक्ता समिति	300000.00	99.96	100.00
१३२	खेलकुद मैदान निर्माण (जालपा मा. वि.)	८	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
१३३	मठमन्दिर निर्माण तथा मर्मत योजना	८	उपभोक्ता समिति	200000.00	65.67	90.00
१३४	घोरेटो बाटो मर्मत योजना	८	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
वडा नं. ९						
१३५	पोकली सडक मर्मत	९	उपभोक्ता समिति	745000.00	100.00	100.00
१३६	क्षेत्री सेवा समाज भवन निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
१३७	जनजागृती आमा समूह भवन निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१३८	जिमपाखा आमा समूह भवन निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00

१३९	जजालु खाम्मुङ् कोथला टावर सडक	९	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१४०	जिमपाखा च्यामपुला सडक निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१४१	दोल्दुकासिका सडक निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	1000000.00	100.00	100.00
१४२	पोकली खोला लेती सडक	९	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१४३	पोखरी भोटेपानी सडक निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
१४४	लेती वाच्यु सडक सोलिड	९	उपभोक्ता समिति	300000.00	100.00	100.00
१४५	वाच्यु घुम्तीमोड जाली	९	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१४६	जोरधारा थर्पु खानेपानी मर्मत	९	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.00	100.00
१४७	बोलकति च्यामपुला खानेपानी	९	उपभोक्ता समिति	350000.00	98.23	100.00
१४८	वडा कार्यालय जग्गा सम्याउने	९	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१४९	होमडाँडा घाट निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	350000.00	97.05	100.00
१५०	दोल्दुखोला कल्भट निर्माण	९	उपभोक्ता समिति	600000.00	94.54	100.00
१५१	वडा कार्यालय जग्गा खरिद	९	जग्गा प्राप्ति	400000.00	100.00	100.00
१५२	स्वास्थ्यचौकी जग्गा खरिद	९	जग्गा प्राप्ति	500000.00	100.00	100.00
साना सिंचाई कार्यक्रम						
१५३	साना सिंचाई डुँडेखोला खुदुर्की सिंचाई योजना	वडा नं. ८	उपभोक्ता समिति	1990000.00	100.00	100.00
१५४	साना सिंचाई डुँडेखोला माटेबेशी सिंचाई योजना	वडा नं. ६	उपभोक्ता समिति	1927000.00	100.00	100.00
१५५	साना सिंचाई पावर हाउस ओख्लेबेशी सिंचाई योजना	वडा नं. ४	उपभोक्ता समिति	2721000.00	95.71	100.00
१५६	साना सिंचाई लेतीखोला पिपलडाँडा सिंचाई योजना	वडा नं. ९	उपभोक्ता समिति	4675000.00	95.79	100.00
१५७	साना सिंचाई सेतो पहिरो जामुनेटोल सिंचाई योजना	वडा नं. ४	उपभोक्ता समिति	1887000.00	100.00	100.00
१५८	साना सिंचाई सेलेले बोलकति सिंचाई योजना	वडा नं. ९	उपभोक्ता समिति	4860000.00	86.54	100.00
१५९	साना सिंचाई साकाले मझुवा सिंचाई योजना	वडा नं. ८	उपभोक्ता समिति	1350000.00	97.58	100.00
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम						

१६०	शहिदगेट निर्माण गाम्नाङ्गटार खाल्ते	लिखु ६	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.58	100.00
१६१	जालपा मन्दिर निर्माण आयोजना	लिखु ८	उपभोक्ता समिति	500000.00	97.01	100.00
१६२	चिउरीडाँडा पसलटार सडक निर्माण आयोजना	लिखु १	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.77	100.00
१६३	डुडे आले डाँडा खोला खर्क विरौटा मुलपानी सिंचाई योजना	लिखु ६	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.75	100.00
१६४	छतिवने आर्यघाट निर्माण यसम	लिखु ४	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.58	100.00
१६५	गैरी खेत पाइप सिंचाई आयोजना तथा खानेपानी पाइप मर्मत	लिखु २	उपभोक्ता समिति	500000.00	99.79	100.00
१६६	सिंहदेवी पञ्चेबाजा दलित उत्थान समूह	लिखु २	उपभोक्ता समिति	150000.00	100.00	100.00
१६७	दलित उत्थान एकता मञ्च दलित समुदाय सशक्तिकरण कार्यक्रम	लिखु ५	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
१६८	प्रदेश सभा माननीय मोहन कुमार खड्काको स्वकीय सचिव मार्फत सम्पर्क कार्यालयमा ल्यापटप सहित कार्यालय व्यवस्थापन	लिखु गा. पा.	कोटेशन	150000.00	100.00	100.00
पर्यटन मन्त्रालय (संघ)						
१६९	सिद्धेश्वर महादेव मन्दिर पर्यटन पूर्वाधार	लिखु ६	उपभोक्ता समिति	1500000.00	99.93	100.00
१७०	मगर संग्राहालय लिखु ६ महादेववेशीं	लिखु ६	उपभोक्ता समिति	1500000.00	99.93	100.00
१७१	दुर्योधन खनुवा पोखरी पर्यटन पूर्वाधार	लिखु ७	उपभोक्ता समिति	2000000.00	99.94	100.00
१७२	पोकली झरना पर्यटन पूर्वाधार विकास	लिखु ९	उपभोक्ता समिति	1000000.00	95.87	100.00
गाउँपालिका र जिल्ला समन्वय समिति साझेदारी						
१७३	ग्रामिण आँखा क्लिनिक भवन निर्माण योजना, लिखु ४	४	उपभोक्ता समिति	1166666.67	50.00	50.00
१७४	गैरि प्रतिकालय निर्माण, लिखु १	१	उपभोक्ता समिति	66666.67	100.00	100.00
१७५	संसारिथान मंदिर मर्मत थामडाँडा, लिखु १	१	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
१७६	मंदिर मर्मत, खानेपानी पाइप खरिद र सडक सफाइ १	१	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१७७	सुन्तले पोखरि निर्माण योजना, लिखु २	२	उपभोक्ता समिति	266666.67	0.00	0.00
१७८	मगर सेरा कुलो मर्मत योजना, लिखु ३	३	उपभोक्ता समिति	200000.00	99.75	100.00

१७९	प्रधानमंत्री रोजगार साझेदारि योजना,लिखु ३	३	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१८०	पाण्डेटोल ट्यांकि निर्माण र खत्रि टोलखानेपानि पाइप खरिद,लिखु ४	४	उपभोक्ता समिति	133333.33	98.50	100.00
१८१	रानीडाँडा चौतारो चौतारो निर्माण योजना,लिखु ४	४	उपभोक्ता समिति	66666.67	100.00	100.00
१८२	कुटिडाँडा कार्कि टोल सडक स्तरोन्नती	४	उपभोक्ता समिति	100000.00	100.00	100.00
१८३	तेस्रेबारी पैईउबोटे बिसाउने टोल स्तरोन्नती योजना,लिखु ५	५	उपभोक्ता समिति	120000.00	100.00	100.00
१८४	लुम्रे डाँडा तामाडटोल सडक स्तरोन्नती लिखु ५	५	उपभोक्ता समिति	100000.00	98.96	100.00
१८५	महकाल सिँचाइ पाईप खरिद,लिखु ५	५	उपभोक्ता समिति	66666.67	100.00	100.00
१८६	ढाडाटोल सडक निर्माण योजना,लिखु ५	५	उपभोक्ता समिति	53333.33	0.00	0.00
१८७	काना खोला भदौरे सम्म सडक स्तरोन्नती योजना,लिखु ६	६	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१८८	प्रतिक्षालय निर्माण योजना,लिखु ७	७	उपभोक्ता समिति	133333.33	99.95	100.00
१८९	गोरेटो बाटो मर्मत योजना,लिखु ७	७	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१९०	वडा कार्यालय कोप्चे पोखरिडाँडा सडक मर्मत योजना,लिखु ८	८	उपभोक्ता समिति	400000.00	100.00	100.00
१९१	लेति बोलकति सडक मर्मत योजना ,लिखु ९	९	उपभोक्ता समिति	200000.00	100.00	100.00
१९२	दुधेश्वर आमा समूह भवन मर्मत ,लिखु ९	९	उपभोक्ता समिति	100000.00	98.96	100.00
१९३	वाच्यु सडक सोलिड योजना,लिखु ९	९	उपभोक्ता समिति	40000.00	100.00	100.00
१९४	वाच्यु सडक सोलिड ढुंगा ढुवानी योजना,लिखु ९	९	उपभोक्ता समिति	40000.00	100.00	100.00

आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई

पृष्ठभूमि:

आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सेवा सञ्चालन गर्नु प्रत्येक स्थानीय सरकारहरूको अधिकार क्षेत्र भित्र रहेको विषय हो । जसलाई कार्यान्वयनका लागि हरेक पालिका स्तरमा स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा सञ्चालनको आवश्यक व्यवस्था सम्बन्धीत निकायहरूसँग समन्वय र सहजिकरण, सूचना आदान प्रदान, स्वास्थ्य सेवाको प्रणालीगत प्रतिवेदन, उपलब्ध स्रोत साधनको परिचालन, स्थानीय तहवाट भएका तत् सम्बन्धी निर्णय, निर्देशन र योजनाहरूको कार्यन्वयनका साथै नियमित स्वास्थ्य प्रशासनलाई सु-व्यवस्थित सञ्चालन गर्ने लगायतका जिम्मेवारीका साथ आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यालय स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:-

संवैधानिक व्यवस्था:

- प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट बञ्चित हुने छैन,
- प्रत्येक व्यक्तिलाई आफ्नो स्वास्थ्य उपचारको सम्बन्धमा जानकारी पाउने हक हुनेछ,
- प्रत्येक नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँचको हक हुनेछ,
- प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा पहुँचको हक हुनेछ ।

कानूनी व्यवस्था:

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय तहको कार्यलाई विस्तृतीकरण गरिएको,
- स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र सो को नियमावली, २०५५ मा स्वास्थ्यकर्मीहरूको सेवाका शर्त सम्बन्धी व्यवस्था भएको,
- जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ र सो को नियमावली, २०७७ मा जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी स्थानीय तहको भूमिकाको बारेमा विस्तृतीकरण गरिएको,
- सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य ऐन, २०७५ मा सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार प्रचलनका लागि स्थानीय तहको भूमिकाको बारेमा विस्तृतीकरण गरिएको,
- प्रदेश जनस्वास्थ्य ऐन, २०७७ मा जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी स्थानीय तहको भूमिकाको बारेमा थप विस्तृतीकरण गरिएको,
- स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५ मा लिखु गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई सेवालालाई व्यवस्थित गरिएको ।

उद्देश्य:

- आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति तर्जुमा सहयोग गर्नु, कार्यान्वयन तथा नियमन गर्नु,
- आम नागरिकमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु,
- सेवा प्रवाहका लागि स्रोत साधन व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पहल गरि व्यवस्था मिलाउनु,
- संघ र प्रदेश स्तरका स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धीत कार्यालयहरूसँग सम्पर्क र समन्वय गर्नु,
- मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने निःशुल्क व्यवस्था मिलाउनु ,
- मासिक रुपमा सेवाको प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धीत निकायहरूमा समयमा नै पठाउनु,
- अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको सुनिश्चितता गर्न आवश्यक कार्य सञ्चालन गर्नु,
- मातहतका स्वास्थ्य संस्था एवम् कर्मचारीहरूको कार्यको अनुगमन सुपरीवेक्षण गर्नु,
- स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गराउनु,

- स्रोत, साधन र जनशक्ति व्यवस्थापनमा आवश्यक कार्य गर्दै समस्या समाधानको लागि सम्बन्धीत निकायको ध्यानाकर्षण गराउनु ,

- स्वास्थ्य जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु ।

समग्रमा गुणस्तरीय र निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सबै वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग पुगेको सुनिश्चितता गर्दै आम नागरिकमा विभिन्न कारणले हुने मृत्यु दर, रोग लाग्ने दरमा कमी ल्याउँदै सिकिस्तपनाबाट जोगाउनु र नेपालीहरुको औषत आयुलाई वृद्धि गर्दै स्वस्थ समाजको परिकल्पना नै आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको मूल मर्म हो ।

कार्यप्रगति:

- राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' कार्यक्रम सञ्चालन,
- ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम सञ्चालन,
- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका दिवस सञ्चालन,
- आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन,
- स्वास्थ्य संस्थामा कर्मचारी व्यवस्थापन,
- निःशुल्क वितरणका लागि अत्यावश्यक १२० प्रकारका औषधी खरिद तथा वितरण,
- आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण भईसकेको,
- ५ सैय्या अस्पतालको निर्माण कार्य भईरहेको ।

स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम

लिखु गाउँपालिका स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकी गाम्नाडटारलाई प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको स्तरमा स्तरोन्नति गरिएको छ । उक्त संस्थाबाट प्रदान गरिने अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवामा स्तरोन्नति गरि मेडिकल अधिकृत सहितको २४ घण्टा आकस्मिक सेवा, प्रयोगशाला सेवा र २४ घण्टा प्रसुति सेवा गुणस्तरीय र सबैको पहुँचयोग्य हुने गरि व्यवस्था गरिएको छ ।

कर्मचारी व्यवस्थापन

- मेडिकल अधिकृत-१ जना
- ल्याव टेक्निसियन-१ जना

उपलब्ध सेवाहरु

- इ.सि.जी. सेवा
- यु.एस.जि. सेवा
- प्रयोगशाला सेवा
- २४ घण्टे आकस्मिक सेवा
- २४ घण्टे प्रसुति सेवा

ग्रामिण आँखा क्लिनिक

यस लिखु गाउँपालिकामा तिलगंगा आँखा अस्पताल र The Fred Hollows Foundation संस्थाको सहयोगमा यस क्लिनिकको स्थापना भई यसै आर्थिक वर्षको मंसिर महिना बाट सञ्चालनमा आएको छ ।

लिखु गाउँपालिकाको नागरीकहरुको तृष्ण दृष्टिका लागि र यस ठाउँमा विभिन्न समस्या बावजुद आँखा सम्बन्धि परीक्षण र उपचार सम्बन्धि रोगको रोकथाम गर्न यस क्लिनिकको स्थापना भएको छ । यस क्लिनिकका स्थापनाका उद्देश्यहरु देहाय अनुसार रहेका छन् ।

- लिखु गाउँपालिकाको नागरीकलाई अन्धोपन वाट बचाउन ।
- नागरीकलाई आँखा सम्बन्धी परामर्स सेवा दिने ।
- यो एक अभिन्न अंग हो भन्ने कुराको बोध गराउन (विशेष गरी वृद्ध वृद्धा)
- असाहायहरुको विशेष पुकार सम्बोधन गर्न ।
- यस सम्बन्धि सेवा प्रवाह प्रभावकारी र सम्झन लायक बनाउन ।
- समग्रमा लिखु गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहमा नागरीकहरुलाई विश्वास दिलाई सुशासन कायम गर्न ।

कार्य प्रगति: यहाँको नागरीकहरुको आँखा परीक्षण गरी औषधि र चस्मा वितरण गरीएका संख्या देहाय अनुसार रहेको छ ।

- बिरामी परीक्षण -४५० जना
- दृष्टि दोष -९० जना
- चस्मा वितरण -११० जना
- नजिकको दृष्टि असामान्य -७५ जना
- औषधि वितरण -१४५ जना
- मोतियाबिन्दु परीक्षण -२७ जना

स्वास्थ्य चौकी गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिकको संरचना

स्वास्थ्य संस्था	ठेगाना	गाउँघर क्लिनिक र सञ्चालन मिति	खोप क्लिनिक र सञ्चालन मिति
स्वास्थ्य चौकी, सिंहदेवी	लिखु १	नौबिसे: २२ गते च्युरीडाँडा: २३ गते	हुलाकचौर: १० गते विचारी आहाल: ११ गते च्युरीडाँडा: १२ गते स्वास्थ्य चौकी: १३ गते
आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, हुलाकचौर	लिखु २	हुलाकचौर: २० गते विचारी आहाल: २१ गते	
स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर	लिखु ३	देउसाचौर: २० गते बाहुनगाँउ: २१ गते गैराबारी: २२ गते	देउसाचौर: १० गते बाहुनगाँउ: ११ गते स्वास्थ्य चौकी: १२ गते
स्वास्थ्य चौकी, यसम	लिखु ४	पाण्डेटोल: २१ गते मोरिया: २२ गते	घुरबिसे: १० गते मझुवा: ११ गते स्वास्थ्य चौकी: १२ गते
कोभिड १९ अस्थायी अस्पताल	लिखु ४		
आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, घुरबिसे	लिखु ५	मझुवा: २० गते थापा टोल: २१ गते	
स्वास्थ्य चौकी, गाम्नाड्टार	लिखु ६	कात्तिके: २१ गते	साउने: १० गते

		खाल्टे: २२ गते	खाल्टे: ११ गते स्वास्थ्य चौकी: १२ गते
स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	लिखु ६		
आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, साउनेचौतारा	लिखु ७	पोखरी: २० गते राम्चे: २१ गते	
स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी	लिखु ८	भञ्ज्याङ्ग: २० गते डाँडाखर्क: २१ गते सम्मटार: २२ गते चिनेटार: २३ गते	अमलाडाँडा: १० गते भञ्ज्याङ्ग: ११ गते मनकामना आ.वि. १२ गते
स्वास्थ्य चौकी, पोकली	लिखु ९	पोखरी: २१ गते बोल्कती: २२ गते लेती: २३ गते	स्वास्थ्य चौकी: १० गते पोखरी: ११ गते बोल्कती: १२ गते लेती: १३ गते
पोकली आयुर्वेद औषधालय	लिखु ९		

महिला स्वयंसेविका सम्बन्धी विवरण:

क्र. सं.	म.सा.स्वा.स्व.सेको नाम थर	आई.डी.नं.	कार्यरत स्वास्थ्य चौकीको नाम र वडा नं.	आधारभूत तालिम	सम्पर्क नं.
१	तिल कुमारी वोगटी	४५६९	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८६१५७३६२६
२	कृष्णमाया खड्का वोगटी	४५७०	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८४३९३४३२०
३	पार्वती कार्की	४५७१	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८६१५८२५१२
४	ईश्वरी खत्री	४५७२	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८६१७८१४९१
५	निरु खत्री	४५७४	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८४३६७२४०३
६	निर्मला खड्का	४५७३	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८४४३९४७३३
७	रिता सुवेदी	४५७५	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९७४१२३२३३७
८	राधिका वस्नेत	४५७६	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८४७३९०८४९
९	सुमित्रा ढुंगेल	४५७८	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८६२६१०१४७
१०	कुसुम माझी	४५७७	स्वा.चौकी सिंहदेवी, लिखु-१	लिएको	९८४३८७०८९२
११	विष्णुमाया खड्का	४५८१	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८४३३८७६२८
१२	कमला वाग्ले	४५८०	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९७४४०३८८३७
१३	गोमा कुमारी तिमिल्सिना	४५८५	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८४५३४६९७०
१४	जमुना वस्नेत	४५८३	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८६९४१७१०२
१५	सुन्तली कार्की बुढाथोकी	४५७९	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८४९५३९४६२
१६	यसोदा पाण्डे	४५८६	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८४३८२१६५६
१७	जमुना देवी भण्डारी	४५८४	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८६०६०३७७५
१८	मछिन्द्रा खत्री	४५८२	आ.स्वा.के.हुलाकचौर, लिखु-२	लिएको	९८४४२३२२१४
१९	शारदा भुजेल	४५३२	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८४०४१४१७१
२०	सम्झना श्रेष्ठ	४५३३	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८४२०९५०६१
२१	विमला श्रेष्ठ	४५३५	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८४४४००५६६
२२	कल्पना श्रेष्ठ	४५३६	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८६९३४७७५३
२३	धनमाया मगर	४५३७	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८६२६११२६९

२४	तारा पौडेल खड्का	४५३८	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८६१२६८२५०
२५	चेत कुमारी नेपाली	४५३९	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८४०९४०२२६
२६	सरस्वती श्रेष्ठ जोगी	४५४०	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८६२९५४२४०
२७	सिता खड्का मगर	४५४१	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८६०९५५५०४
२८	लक्ष्मी श्रेष्ठ	४५३४	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर, लिखु-३	लिएको	९८४३३८६००२
२९	गिता कार्की मग्राती	४६९८	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४५७६६९०८
३०	रुपमाया कार्की	४६९९	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४४४०३५८२
३१	मनिषा भुजेल	४७०३	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८६९२५०६४४
३२	सविता खत्री	४७०५	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४०४१४२०४
३३	मेनुका कार्की	४७०२	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८६२६०६७१३
३४	सविना रोका	४७०४	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४३२०५०३५
३५	देव कुमारी कार्की	४६९६	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४०४०१७८९
३६	शिव माया कार्की	४६९७	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८६२९२३७५४
३७	अस्मिता खड्का	४७००	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	
३८	रिता मगर	४७०१	स्वा.चौकी यसम, लिखु-४	लिएको	९८४३४२२१२५
३९	होममाया खड्का	४७०९	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८४४१९४११३
४०	सुन्तली श्रेष्ठ	४७०७	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८६२९२३४८७
४१	चित्रमाया श्रेष्ठ	४७०८	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८६०१६३१७३
४२	तारा देवी श्रेष्ठ	४७१०	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८४१५८२६२०
४३	संगिता पौडेल	४७११	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८६०६०३८४०
४४	टलिमाया तामाङ	४७१३	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८४१३०५६३०
४५	दल कुमारी सुनुवार	४७११	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	
४६	मदन कुमारि मगर	४७०६	आ.स्वा.के. वडडाँडा, लिखु-५	लिएको	९८६६४३३६०१
४७	मृदुला ओझा	४६६२	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९७४११०८७७६
४८	लक्ष्मी देवी पौडेल	४६६३	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९८६०७५१२९६
४९	सरिता विष्ट	४६६१	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९८६३८०२१४३
५०	टुकमाया पुलामी	४६५९	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९८४६६८१८३४
५१	टुकादेवी भट्टराई	४६६०	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९७४१०६६१६२
५२	डोरमाया मगर	४६५८	स्वा.चौ. गाम्नाडटार- ६	लिएको	९८६१५६३२२८
५३	सुनिता खड्का	४६६८	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	लिएको	९८४०६९९९२४
५४	रन कुमारी थापा	४६६९	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	लिएको	९७४३०६२३३०
५५	मनमाया वस्नेत	४६६६	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	लिएको	९७४३०५८९४७
५६	सरस्वती खत्री	४६६५	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	नलिएको	९८४०१२८८२१
५७	अलैची थापा	४६६७	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	नलिएको	९८६१९९९६८१
५८	शोभा थापा	४६६४	आ.स्वा.के.साउने चौतारा, लिखु-७	लिएको	९८४०६४८६४३
५९	कल्पना आले	४६८५	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८४३३८३२५४
६०	पार्वति मुदेल	४६८६	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६१६३३९५६
६१	सजिता वुढाथोकी	४६८८	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६२९३१०८०
६२	विना रोका	४६८९	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६००५११५६
६३	प्रेम कुमारि वुढाथोकी(विष्ट)	४६९०	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६१३५९७६१

६४	इन्दिरा पौडेल	४६९२	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६११०६१२४
६५	मेनुका रोका	४६९१	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८४९३७५३२८
६६	कमला अधिकारी	४६९३	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८४९९७९०२४
६७	लक्ष्मी कुमारी तिमिल्सिना	४६९४	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६२९३१०८१
६८	उषा देवी तिमिल्सिना	४६९५	स्वा.चौकी, टारकेरावारी- ८	लिएको	९८६२९३१०८३
६९	लक्ष्मि कार्की	४६७३	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८६५७३६३१९
७०	शान्ति दर्जि परियार	४६७४	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८६२२४८४६८
७१	उर्मिला दाहाल	४६७१	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९७४२११०९९६
७२	थममाया सुनुवार	४६७६	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४५९९४४१७
७३	चन्द्रमाया ग्लान	४६७९	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४०६४९०७९
७४	सुसिला रुपाचा	४६७५	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४३२५६०९६
७५	उमा देवि सुवेदी	४६७७	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४९०७८५५६
७६	वेद कुमारी सुनुवार	४६८०	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९७४१५१३१०१
७७	छोटी शेर्पा	४६८३	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९७४२१११५९०
७८	मन्जु पौडेल	४६७२	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९७४४०६४७८७
७९	इन्दिरा गौतम	४६७०	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८६०९०३१६७
८०	सिता तामाङ	४६८१	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४४२८५६५३
८१	निम्ल्हमु शेर्पा	४६८२	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९८४०५९५६८४
८२	सङ्ग माया तामाङ	४६७८	स्वा.चौकी, पोकली, लिखु-९	लिएको	९७४२०८९४१०

स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाहरूको सामान्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

क्र.स.	विवरण	स्वा.चौ. सिंहदेवी	आ.स्वा.के हुलाकचौर	स्वा.चौ. नर्मदेश्वर	स्वा.चौ. यसम	आ.स्वा. के घुरबिसे	स्वा.चौ. गाम्नाङ्गटार	आ.स्वा.के साउने	स्वा.चौ. टारकेराबारी	स्वा.चौ. पोकली	पोकली आयुर्वेद	स्वा. युनिट मुलपानी	स्वा. युनिट बोलकती
१	आफ्नो स्वामित्वको जग्गा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको
२	जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	४-०-०-०	४-४-२-०	५-११-०-३	३-०-०-०	३-०-०-०	९-१०-१-२	३-०-०-०	४-१-०-०	७-०-०-०	-	-	-
३	आफ्नो स्वामित्वको भवन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको	नभएको	भएको
४	भवनको संख्या	१	१	२	२	१	१	१	१	२	३ (भाडा)	१ (भाडा)	१
५	भवनको प्रकार	अर्ध पक्की	पक्की	पक्की	अर्ध पक्की	पक्की	पक्की	पक्की	पक्की	अर्ध पक्की	अर्ध पक्की	कच्ची	अर्ध पक्की
६	जम्मा कोठा संख्या	३	४	११	९	४	१४	४	८	८	५	२	२
७	विद्युतको सुविधा	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको	भएको	नभएको
८	खानेपानीको सुविधा	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	अनियमित	भएको	नभएको
९	शौचालय सुविधा	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको	भएको
१०	ईन्टरनेटको सुविधा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
११	व्यवस्थापन समिति गठन	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको	नभएको
	महिला सदस्य	२	२	२	२	३	१	३	२	१	१	-	-
	पुरुष सदस्य	३	३	३	३	२	४	२	३	४	५	-	-
१२	मासिक औसत सेवाग्राही	२००	२३७	३००	२००	१२४	२१६	७८	२५०	५००	३००	३२	४०
	महिला	१००	१३९	१८०	१२५	७१	११६	४४	१३०	३००	१८०	२०	२५
	पुरुष	१००	१९८	१२०	७५	५३	१००	३४	१२०	२००	१२०	१२	१५
१३	सवारी साधन	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

- स्वास्थ्य चौकी नर्मदेश्वर र टारकेराबारीमा यसै वर्ष नयाँ भवनको निर्माण सम्पन्न भई नयाँ भवन बाटै सेवा सुचारु गरिएको र स्वास्थ्य चौकी सिंहदेवी र पोकलीमा नयाँ पक्की भवन निर्माणाधीन रहेको ।
- तीन वटै आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवन निर्माण सम्पन्न भई नयाँ भवनबाट सेवा सुचारु गरिएको ।
- स्वास्थ्य युनिट बोलकतीको भवन वडा कार्यालयको जग्गामा निर्माण भएको र व्यवस्थापन पोकली स्वास्थ्य चौकीबाट भईरहेको र स्वास्थ्य युनिट मुलपानीको व्यवस्थापन स्वास्थ्य चौकी टारकेराबारीबाट भईरहेको ।
- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति अनुसूची-४, स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण अनुसूची-३ उल्लेख गरिएको छ ।

आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा

पृष्ठभूमि :

शिक्षा मानव विकासको मेरुदण्ड हो । शिक्षा विना मानिसको कुनैपनि पक्षको सही र समुचित विकास हुन असम्भव छ । गुणस्तरीय शिक्षा विना समृद्ध समाज र समृद्ध राष्ट्र निर्माणको परिकल्पना गर्न पनि सकिदैन । राष्ट्रको हरेक क्षेत्रको विकास गरी समृद्ध राष्ट्र निर्माणको लागि त्यो देशमा सर्वप्रथम राम्रो शैक्षिक विकास हुनुपर्ने कुरामा कसैको दुई मत नरहला । किनकी शिक्षाकै माध्यमबाट देश विकासको लागि आवश्यक पर्ने हरेक क्षेत्रका दक्ष जनशक्ति, कुशल, सक्षम र दुरदर्शी योजनाकार, दक्ष, सक्षम, कुशल र प्रजातान्त्रिक प्रशासक, कुशल र प्रजातान्त्रिक राजनीतिज्ञ आदि तयार भैइ समृद्ध समाज निर्माण हुनुको साथै समृद्ध राष्ट्र निर्माण हुने हो तर त्यो शिक्षा गुणस्तरीय हुनु पर्ने कुरा सर्वविदितै छ । अतः लिखु गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूको पठनपाठन कार्यमा प्रभावकारीता ल्याई, शैक्षिक सुधार गरी, सिकाई उपलब्धि बृद्धि गरी लिखु गाउँपालिकाको शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउनु आजको पहिलो र महत्वपूर्ण आवश्यकता भएकोले यस गाउँपालिकाको शैक्षिक उन्नयनका लागि गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालयको स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

यो गाउँपालिका साविकको ६ वटा गा.वि.स.हरूको समायोजनबाट बनेको हो । जसमा ९ वटा वडाहरू विभाजित छन् । यस गाउँपालिकामा जम्मा २२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरू छन् । ती मध्ये ८ वटा माध्यमिक तहका विद्यालय मध्ये ४ वटा इसिडी-१२ सम्म र ४ वटा इसिडी-१० सम्म सञ्चालित छन् । १४ वटा आधारभूत तहका विद्यालय मध्ये ५ वटा इसिडी-८ सम्म, ६ वटा इसिडी-५ सम्म र ३ वटा इसिडी-३ सम्म सञ्चालित छन् । १ वटा इसिडी-५ सम्म सञ्चालित निजी विद्यालय छ । १ वटा कलेज र २८ वटा बालविकास केन्द्रहरू रहेका छन् । ३ वटा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र पनि रहेका छन् । २२ वटा सामुदायिक विद्यालयमा १५२ वटा दरवन्दी, अनुदान तथा राहत कोटा रहेका छन् । सामुदायिक विद्यालयमा १५२ जना शिक्षक, २७ जना बालविकास सहजकर्ता, ८ जना लेखापाल, २२ जना विद्यालय कर्मचारी, ६ जना मा.वि. अनुदान शिक्षक, ८ जना नि.मा.वि. अनुदान शिक्षक, १ जना स्टाफ नर्स तथा निजी स्रोतबाट तलबभत्ता लिने शिक्षकहरू कार्यरत छन् । सामुदायिक विद्यालयमा ३२४७ जना विद्यार्थी भाइवहिनीहरू अध्ययनरत छन् । विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यार्थीको विष्टृत विवरण अनुसुचिबाट हेर्न सकिनेछ ।

नीतिगत व्यवस्था:

नेपालको संविधानको भाग ३ को धारा ३१ मा शिक्षा सम्बन्धि हकको व्यवस्था, शिक्षा ऐन, २०२८, शिक्षा नियमावली, २०५९, शिक्षा नीति, २०७६ को व्यवस्था भएको साथै नेपालको संविधानको अनुसुची ८ मा आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको अधिकार स्थानीय तहलाई प्रदान गरिएको र लिखु गाउँपालिका शिक्षा ऐन, २०७५ र शिक्षा नियमावली, २०७५ को व्यवस्था रहेको ।

उद्देश्य :

लिखु गाउँपालिकाको आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालयको आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को उद्देश्यहरू तपसिल वमोजिम रहेका छन्:

- आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धि नीति तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नु तथा सोको कार्यान्वयन गर्नु,
- गाउँपालिकास्तरिय आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नु,
- सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीको सेवा विवरण र अन्य अभिलेख अध्यावधिक गर्नु,

- शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउनु,
- स्थायी शिक्षकहरूको तलवी प्रतिवेदन राष्ट्रिय शिक्षक कितावखानाबाट पारित गराउनु,
- अस्थायी, करार तथा राहत अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण सफ्टवेयरमा इन्ट्रि गरी सम्बन्धि निकायमा पेश गर्नु,
- प्रत्येक विद्यालयको अनुगमन गरी विद्यालयको विविध पक्षको अवलोकन तथा मूल्याङ्कन गरी विद्यालयहरूलाई आवश्यक सुझाव र पृष्ठपोषण प्रदान गर्नु,
- आवश्यकता अनुसार शिक्षा समितिको बैठक आयोजना गरी आवश्यक निर्णयहरू गराई कार्यान्वयन गर्नु गराउनु,
- आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका स्तरीय प्रध्यानाध्यापकको बैठक सञ्चालन गरी आवश्यक सूचना तथा जानकारीहरू प्रवाह गर्नुका साथै आवश्यक निर्णयहरू गराई कार्यान्वयन गर्नु गराउनु,
- शैक्षिक सुधारको लागि प्र.अ., वि.व्य.स.अध्यक्ष, गाउँ शिक्षा समितिका पदाधिकारीहरूको भेला आयोजना गरी विद्यालयको पठनपाठन कार्यमा प्रभावकारिता ल्याई शैक्षिक गुणस्तरमा अभिवृद्धि गर्नु,
- ऐन तथा नियमावलीले व्यवस्था गरे बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्नु गराउनु,
- कार्यालयका सम्पूर्ण दैनिक कार्यहरू सञ्चालन गर्नु,

कार्यप्रगति:

- शैक्षिक सत्र २०७८ को लागि सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सेवा विवरण र अन्य अभिलेख अध्यावधिक गरिएको,
- शैक्षिक सत्र २०७८ को लागि सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याको सत्यापन गरिएको,
- ग्रामज्योति आधारभूत विद्यालय, राम्चे ग्रामविकास आधारभूत विद्यालय, वडडाँडा आधारभूत विद्यालय र भिमसेनस्थान माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको,
- गाउँ शिक्षा समितिको ८ वटा बैठक बसी आवश्यक निर्णयहरू गरी कार्यान्वयन गरिएको,
- मिति २०७८ चैत्र २ गते २२ वटै विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा प्र.अ. सम्मिलित बैठकद्वारा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यक निर्णयहरू गरी कार्यान्वयन गरिएको,
- प्र.अ.हरूको ५ वटा बैठक बसी आवश्यक निर्णयहरू गरी कार्यान्वयन गरिएको,
- ग्रा.यु.सी. माध्यमिक विद्यालयको प्र.अ. कार्यसम्पादन करार सम्झौता गरिएको,
- आ.व.२०७७/०७८ को २२ वटै सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत स्थायी शिक्षक तथा करार शिक्षक कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण सम्बन्धित निकायमा बुझाइएको,
- सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत स्थायी शिक्षकहरूको तलवी प्रतिवेदन राष्ट्रिय कितावखाना (शिक्षक) बाट पारित गरिएको,
- सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत स्थायी शिक्षकहरूको शैक्षिक सत्र २०७८ को कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पेश गरिएको,

- राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ICT पर्ने ग्रामोन्नति आधारभूत विद्यालय, ग्रा.यु.सी. माध्यमिक विद्यालय, जाल्पा माध्यमिक विद्यालय, पोखरी आधारभूत विद्यालय र जनजीवन माध्यमिक विद्यालयसँग सम्झौता साथै फरफारक गरिएको साथै वडडाँडा आधारभूत विद्यालयको २ कोठे भवनको पनि सम्झौता गरिएको,
- वडडाँडा आधारभूत विद्यालय र ग्रामज्योति आधारभूत विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा गाउँ शिक्षा समितिबाट १/१ जना सदस्य मनोनयन गरिएको,
- आ.व. २०७८/०७९ को यस गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको शसर्त अनुदानबाट प्रथम, दोस्रो, तेस्रो र चौथो त्रैमासिक तलवभत्ता, चाडपर्व खर्च र पोसाक भत्ता वापतको रकम निकासा गरिएको,
- आ.व. २०७८/०७९ को यस गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको गाउँपालिका अनुदानबाट प्रथम, दोस्रो र तेस्रो त्रैमासिक तलवभत्ता र चाडपर्व खर्च वापतको रकम निकासा गरिएको,
- १३ वटा आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयमा सञ्चालित कक्षा ८ को लिखु गाउँपालिका स्तरीय वार्षिक परीक्षाको परीक्षाफल प्रकाशन गरिएको,
- २२ वटै सामुदायिक विद्यालयमा पाठ्यपुस्तक अनुदान अन्तर्गत अनिवार्य विषयको ७५% रकम निकासा गरिएको। बाँकी २५% र ऐच्छिक विषयको पाठ्यपुस्तक अनुदान रकम पनि निकासा गरिएको,
- २२ वटै सामुदायिक विद्यालयमा छात्रा छात्रवृत्ति र दलित छात्रवृत्तिको रकम निकासा गरिएको,
- ३ वटा सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन अनुदान निकासा गरिएको,
- तोकिएको विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन भएको मिति २०७८ भदौ २७ गते देखि पुस मसान्त सम्मको दिवा खाजाको रकम निकासा गरिएको। साथै २०७८ माघ देखि २०७९ असार १७ गते सम्मको दिवा खाजाको रकम पनि निकासा गरिएको,
- विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान अन्तर्गत कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको कार्य सम्पादन मूल्यांकनको आधारमा तथा पुस्तकालय, ICT र विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयसँग सम्झौता गरी अनुदान उपलब्ध गराउनुका साथै फरफारक गरिएको,
- २२ वटा सामुदायिक विद्यालय तथा १ वटा संस्थागत विद्यालयलाई विद्युतिय IEMIS मा शैक्षिक तथ्याङ्क भर्न तथा अद्यावधिक गर्न प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराइएको,
- मिति २०७८ चैत्र ८ गते लिखु गाउँ शिक्षा योजना निर्माण सम्बन्धि १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको,
- सामुदायिक विद्यालय तथा सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि स्थलगत अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको,
- विषयगत समिति तथा विषयविज्ञ रहेको रोष्टर निर्माण गरिएको,

- सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निः शुल्क सेनिटरी प्याड खरिद गरिएको,
- माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा ४ जना, आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा ८ जना गरि १२ जना अनुदान शिक्षकको नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिएको,
- रिक्त रहेको १८ वटा दरवन्दी, २ वटा अनुदान, २ वटा राहत र १ वटा वा.वि.के. सहित २३ वटामा शिक्षक पदपूर्ति गरिएको,
- GPE को सहयोगमा कोभिड-१९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रमको लागि प्रति विद्यालय अनुदान निकासी गरिएको,
- कक्षा ९-१२ मा अध्ययनरत विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएको जनजीवन माध्यमिक विद्यालय र ग्रा.यु.सी. माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा १२ का छनोटमा परेका विद्यार्थीहरुको विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिको रकम निकासी गरिएको,
- ग्रा.यु.सी. नमुना माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माणको लागि टेन्डर आव्हान गरी निर्माण कार्य सम्पन्न भएको,
- गाउँपालिका बाट स्वीकृत भएका शिक्षा तर्फका वडा स्तरिय खेलकुद कार्यक्रम, लिखु -४, खेलकुद कार्यक्रम, लिखु-५, खेलकुद मैदान निर्माण तर्फ जनजीवन माध्यमिक विद्यालय, ग्रामोन्नति आधारभूत विद्यालय, जाल्पा माध्यमिक विद्यालय र ज्ञानज्योति माध्यमिक विद्यालयको योजना फरफारक गरिएको । घेरावारा निर्माण तर्फ कालिका आधारभूत, पोखरी आधारभूत विद्यालय, मनकामना आधारभूत विद्यालय र च्यूरीडाँडा आधारभूत विद्यालयको योजना फरफारक गरिएको साथै फर्निचर निर्माण तर्फको राम्चे ग्रामविकास आधारभूत विद्यालयको योजना फरफारक गरिएको,
- शिक्षक क्षमता विकासको लागि १५ दिने सूचना प्रविधि तालिम सम्पन्न गरिएको,
- शैक्षिक पात्रो निर्माण गरि शैक्षिक कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरिएको,
- सेतिदेवी आधारभूत विद्यालय, नर्मदेश्वर आधारभूत विद्यालय, सिद्धमनपूर आधारभूत विद्यालय, पोखरी आधारभूत विद्यालय, ग्रामोन्नति आधारभूत विद्यालय र पटना देवी आधारभूत विद्यालयलाई गाउँपालिका अनुदानबाट १/१ सेट ल्यापटप र प्रिन्टर वितरण गरिएको,
- शिक्षा क्षेत्रमा २०७८ साउन १ गते देखि २०७९ असार २५ गते सम्ममा संघीय सशर्त अनुदानबाट विनियोजित जम्मा रकम रु.१३,०५,३५,०००.००/- मध्ये रु.१२,२७,९८,४६४.७३/- खर्च भएको छ भने गाउँपालिकाबाट विनियोजित जम्मा रकम रु. ८८,४९,७१०.००/- मा रु. ७०,९२,१३२.००/- खर्च भएको छ जसमा खर्च प्रतिशत क्रमशः ९४.०७ र ८०.१५ देखिन्छ ।
- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

शिक्षण संस्थाहरुको विवरण:

यस गाउँपालिकामा सामुदायिक विद्यालयहरु २२ वटा, संस्थागत विद्यालय १ वटा, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र ३ वटा, बालबिकास केन्द्र २८ वटा र क्याम्पस १ वटा रहेका छन जसको विस्तृत विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

सामुदायिक विद्यालयहरुको विवरण:

क्र.सं.	सामुदायिक विद्यालयको नाम	वडा नं.	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं.
१	च्युरीडाँडा मा.वि.	लिखु - १	बालविकास - १०	नोमराज सुवेदी	९८४४३९३२२०
२	ज्ञानज्योति मा.वि.	लिखु - २	बालविकास - १०	हरिकृष्ण दाहाल	९८५४०३३५६७
३	भिमसेनस्थान मा.वि.	लिखु - ३	बालविकास - १०	दिपक तामाङ	९८४२८९५६९६
४	गोरखनाथ आ.वि.	लिखु - ३	बालविकास - ५	पार्वती श्रेष्ठ	९८६१७१८५६२
५	सेतीदेवी आ.वि.	लिखु - ३	बालविकास - ३	थीर बहादुर जोगी	९८४४२१३०९५
६	नर्मदेश्वर आ.वि.	लिखु - ३	बालविकास - ३	जनार्दन सुवेदी	९८६१५०७७१
७	यसम मा.वि.	लिखु - ४	बालविकास - १२	चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	९८४३२५८००७
८	सिद्धमनपूर देवी आ.वि.	लिखु - ४	बालविकास - ५	बिमला खत्री	९८४४४४७५२०
९	गणेश आ.वि.	लिखु - ५	बालविकास - ५	शिव कुमार सुनुवार	९८४२९४७३०१
१०	बडडाँडा आ.वि.	लिखु - ५	बालविकास - ८	कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	९८४००७६२६१
११	ग्रामोदय युगकवि सिद्धिचरण मा.वि.	लिखु - ६	बालविकास - १२	नेत्र कुमारी पौडेल	९८६०६९१७१२
१२	ग्रामोन्नती आ.वि.	लिखु - ६	बालविकास - ८	हरिशंकर भट्टराई	९८४३६६०३४०
१३	ग्रामज्योति आ.वि.	लिखु - ७	बालविकास - ८	हेम कुमारी विष्ट	९८४०४११२३२
१४	राम्चे ग्रामविकास आ.वि.	लिखु - ७	बालविकास - ५	सञ्जिता तामाङ	९८६९१५२७४५
१५	जाल्पा मा.वि.	लिखु - ८	बालविकास - १२	कैलाश पौडेल	९८४४४२१४०६
१६	कालिका आ.वि.	लिखु - ८	बालविकास - ५	तारा पौडेल	९८६१४८६७०८
१७	मनकामना आ.वि.	लिखु - ८	बालविकास - ३	मित्रचन्द्र पौडेल	९८६१५६३२२७
१८	जनजीवन मा.वि.	लिखु - ९	बालविकास - १२	गोविन्द बहादुर खत्री	९८४३०२७९५३
१९	लेती मा.वि.	लिखु - ९	बालविकास - १०	कमल दंगाल	९८४२९६१९१५
२०	पोखरी आ.वि.	लिखु - ९	बालविकास - ८	पदम बहादुर खत्री	९८६३४९२३३२
२१	लाम्राङ आ.वि.	लिखु - ९	बालविकास - ८	विष्णु कुमार रुपाचा	९८४२९३९९४९
२२	पटनादेवी आ.वि.	लिखु - ९	बालविकास - ५	प्रमिला दाहाल	९८४५२७७९२६

संस्थागत विद्यालयको विवरण:-

क्र.स	संस्थागत विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं.
१	श्री ओम राईजिड स्टार बोर्डिङ	लिखु - ४	बालविकास - ५	ओम बहादुर कार्की	९८४१५१२८४

सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरुको विवरण:-

क्र.स.	सिकाइ केन्द्रको नाम	ठेगाना	स्थापना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.
१	गणेशनिधि सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	लिखु - ९	२०६८	केशवहरी ढुंगेल	९८५१२०६०४१
२	टारकेराबारी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	लिखु - ८	२०७०	भिम प्रसाद पौडेल	९८६३८५४२८६
३	उज्यालो सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	लिखु - ४	२०७१	मणिकुमार कटुवाल	९८४३९३६३५०

क्याम्पसको विवरण:

क्र.सं.	क्याम्पसको नाम	ठेगाना	संकाय	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	ग्रामोदय युगकवि सिद्धिचरण क्याम्पस	लिखु -६	शिक्षा	प्रेम बहादुर बस्नेत	९८४९२७२२६८

बालबिकासको केन्द्रको विवरण:

क्र.सं.	बालबिकास केन्द्र	विद्यालय/मातृ विद्यालयको नाम	ठेगाना	सहजकर्ताको नाम, थर	सम्पर्क नं.
१	च्युरीडाँडा वा.वि.के.	च्युरीडाँडा मा.वि.	लिखु - १	कल्पना थापा वोगटी	९८६०५८७१७६
२	लिखु वा.वि.के.	च्युरीडाँडा मा.वि.	लिखु - १	रिक्त	
३	ज्ञानज्योति वा.वि.के.	ज्ञानज्योति मा.वि.	लिखु - २	निरमाया तामाङ	९८४४२०४५६४
४	दमाइटोल सिंहदेवी वा.वि.के.	ज्ञानज्योति मा.वि.	लिखु - २	यसोदा पाण्डे	९८४३८२१६५६
५	इन्द्रज्योति वा.वि.के.	ज्ञानज्योति मा.वि.	लिखु - २	सुनिता कार्की	९८४३६६१३७९
६	भिमसेनस्थान वा.वि.के.	भिमसेनस्थान मा.वि.	लिखु - ३	नेत्र कुमारी श्रेष्ठ	९८४३८७७९८२
७	गोरखनाथ वा.वि.के.	गोरखनाथ आ.वि.	लिखु - ३	सुन्तला देवी योगी	९७४४०१५१३२
८	सेतीदेवी वा.वि.के.	सेतीदेवी आ.वि.	लिखु - ३	अस्मिता आले दुरा मगर	९८६३८५०२२०
९	नर्मदेश्वर वा.वि.के.	नर्मदेश्वर आ. वि.	लिखु - ३	भवानी श्रेष्ठ	९८६१३७९०४०
१०	जाल्पादेवी वा.वि.के.	सिद्धमनपूर आ.वि.	लिखु - ४	सिता बस्नेत	९७४१०५९०४९
११	यसम वा.वि.के.	यसम मा.वि.	लिखु - ४	सरिता कार्की	९८६४२३८१८३
१२	सेतिदेवी बाङ्गेपिपल वा.वि.के.	यसम मा.वि.	लिखु - ४	सीता मगर कार्की	९८६२८६३९१०
१३	टंकेश्वरी वा.वि.के.	गणेश आ.वि.	लिखु - ५	केशरीमाया सुनुवार	९८६१९८७६५०
१४	भैरव वालबिकास केन्द्र	बडडाँडा आ.वि.	लिखु - ५	लक्ष्मी खत्री	९८४६६९५३४८
१५	ग्रामोन्नती वा.वि.के.	ग्रामोन्नती आ.वि.	लिखु - ६	मिरामाया पुलामी मगर	९८६८८४४९३६
१६	ग्रा.यु.सी. वा.वि.के.	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	लिखु - ६	मन्जु खड्का भट्टराई	९८४२९८१९८१
१७	ग्रामज्योति वा.वि.के.	ग्रामज्योति आ.वि.	लिखु - ७	जानुका थापा विष्ट	९८६०५५२५६०
१८	साउने चौतारा वा.वि.के.	ग्रामज्योति आ.वि.	लिखु - ७	इन्द्र कुमारी परियार	९८४६८८८३३०
१९	राम्चे ग्रामबिकास वा.वि.के.	राम्चे ग्रामबिकास आ.वि.	लिखु - ७	देवी श्रेष्ठ	९७४३०४२७९०
२०	जाल्पा वा.वि.के.	जाल्पा मा.वि.	लिखु - ८	दिपा कार्की पौडेल	९८४३६३७६०५
२१	जनचेतना वा.वि.के.	जाल्पा मा.वि.	लिखु - ८	लिला कार्की रोका	९८४४३२६४९६
२२	मनकामना वा.वि.के.	मनकामना आ.वि.	लिखु - ८	रोजिना वाग्ले	९८६२९१६३९४
२३	कालिका वा.वि.के.	कालिका आ.वि.	लिखु - ८	सर्मिला भट्टराई	९८६६०७६४४८
२४	लाँकुरी वा.वि.के.	लाप्राङ आ.वि.	लिखु - ९	मिना तामाङ	९८६१३९८७१४
२५	लेति वा.वि.के.	लेति मा.वि.	लिखु - ९	सोजिना ढुंगेल	९८४४४१५८८२
२६	पटनादेवी वा.वि.के.	पटनादेवी आ.वि.	लिखु - ९	सुन्की माया तामाङ	९८४९४४३६२९
२७	जागरुक वा.वि.के.	जनजीवन मा.वि.	लिखु - ९	रेखा विष्ट खत्री	९८४३३१९२४०
२८	जनजीवन वा.वि.के.	जनजीवन मा.वि.	लिखु - ९	अलैंची खत्री थापा	९८६९०२५६२५

विद्यार्थी विवरण:

यस गाउँपालिका अन्तरगत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूको विद्यार्थी सत्यपन २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार कक्षागत विद्यार्थी विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

बालविकास केन्द्रमा विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र. सं.	बाल विकास केन्द्रको नाम	विद्यालय/मातृ विद्यालयको नाम	ठेगाना	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	जनजीवन र जागरुक बा.वि.के.	जनजीवन मा.वि.	लिखु - ९	१२	६	१८
२	लेती बा.वि.के.	लेती मा.वि.	लिखु - ९	३	१२	१५
३	लाँकुरी बा.वि.के.	लाम्राड आ.वि.	लिखु - ९	८	८	१६
४	पटनादेवी बा.वि.के.	पटनादेवी आ.वि.	लिखु - ९	५	३	८
५	जाल्पा र जनचेतना बा.वि.के.	जाल्पा मा.वि.	लिखु - ८	१५	२६	४१
६	कालिका बा.वि.के.	कालिका आ.वि.	लिखु - ८	९	५	१४
७	मनकामना बा.वि.के.	मनकामना आ.वि.	लिखु - ८	६	११	१७
८	ग्रामज्योति र साउने चौतारा बा.वि.के.	ग्रामज्योति आ.वि.	लिखु - ७	१३	४	१७
९	राम्चे ग्रामविकास बा.वि.के.	राम्चे ग्रामविकास आ.वि.	लिखु - ७	१८	८	२६
१०	ग्रा.यु.सी. बा.वि.के.	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	लिखु - ६	२०	१८	३८
११	ग्रामोन्नति बा.वि.के.	ग्रामोन्नति आ.वि.	लिखु - ६	८	७	१५
१२	भैरव बा.वि.के.	वडडाँडा आ.वि.	लिखु - ५	१०	११	२१
१३	टंकेश्वरी बा.वि.के.	गणेश आ.वि.	लिखु - ५	७	४	११
१४	यसम र सेतीदेवी बाडगेपिपल बा.वि.के.	यसम मा.वि.	लिखु - ४	२	५	७
१५	जाल्पादेवी बा.वि.के.	सिद्धमनपूर देवी आ.वि.	लिखु - ४	९	२	११
१६	भीमसेनस्थान बा.वि.के.	भीमसेनस्थान मा.वि.	लिखु - ३	४	९	१३
१७	गोरखनाथ बा.वि.के.	गोरखनाथ आ.वि.	लिखु - ३	२	२	४
१८	सेतीदेवी बा.वि.के.	सेतीदेवी आ.वि.	लिखु - ३	६	२	८
१९	नर्मद्वेश्वर बा.वि.के.	नर्मद्वेश्वर आ.वि.	लिखु - ३	८	५	१३
२०	ज्ञानज्योति,इन्द्रज्योति र दमाइटोल सिंहदेवी बा.वि.के.	ज्ञानज्योति मा.वि	लिखु - २	९	२६	३५
२१	च्युरीडाँडा र लिखु बा.वि.के.	च्युरीडाँडा मा.वि.	लिखु - १	८	६	१४
जम्मा				१८२	१८०	३६२

कक्षा १-५ सम्मका विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र. सं.	विद्यालय	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा	
		छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
१	जनजीवन मा वि	४	१०	४	५	६	४	१२	१४	१७	९	४३	४२

२	लेती मा.वि.	३	४	५	४	७	३	८	७	५	१५	३३	२३
३	पोखरी आ.वि.	१५	२१	९	१४	५	११	१०	७	७	९	४६	६२
४	लाम्राड आ.वि.	५	४	२	४	१	६	५	५	६	०	१९	१९
५	पटना देवी आ.वि.	४	५	४	४	३	४	५	३	४	३	२०	१९
६	जाल्पा मा.वि.	६	५	६	४	८	६	१३	७	१०	११	४३	३३
७	मनकामना आ.वि.	४	८	४	६	३	१	-	-	-	-	११	१५
८	कालिका आ.वि.	५	४	४	४	५	४	६	१	२	५	२२	१८
९	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	१७	१५	१०	१२	४	९	८	७	८	५	४७	४८
१०	ग्रामज्योति आ.वि.	५	६	१०	४	५	७	५	९	१०	३	३५	२९
११	ग्रामोन्नति आ.वि.	७	४	३	६	१	१०	८	३	७	२	२६	२५
१२	राम्चेग्रामविका आ.वि.	९	९	१३	५	६	७	८	७	१३	८	४९	३६
१३	यसम मा.वि.	८	९	५	६	१४	१७	६	१०	५	४	३८	४६
१४	बड डाँडा आ.वि.	७	९	५	४	६	८	९	५	१३	४	४०	३०
१५	गणेश आ.वि.	६	४	६	१	५	४	१०	४	७	७	३४	२०
१६	सिद्धमनपुर देवी आ.वि.	८	५	९	७	३	११	४	५	२	७	२६	३५
१७	भिमसेस्थान मा.वि.	७	२	३	४	४	३	७	९	७	१२	२८	३०
१८	गोरखनाथ आ.वि.	२	५	२	२	२	६	३	६	२	४	११	२३
१९	सेती देवी आ.वि.	१	५	३	३	५	१	-	-	-	-	९	९
२०	नर्मदेश्वर आ.वि.	८	५	२	१	१	२	-	-	-	-	११	८
२१	ज्ञानज्योति मा.वि.	७	१०	५	८	८	४	८	३	७	२	३५	२७
२२	च्युरी डाँडा मा.वि.	६	१०	७	३	५	२	९	५	३	८	३०	२८

कक्षा ६-१० सम्मका विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र.सं.	विद्यालय	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा	
		छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
१	जन जीवन मा.वि.	१७	१८	१५	१९	१५	२३	४०	२८	३०	१५	११७	१०३
२	लेती मा.वि.	१०	६	९	८	९	१०	१४	८	११	६	५३	३८
३	पोखरी आ.वि.	१३	८	१६	४	९	५	-	-	-	-	३८	१७
४	लाम्राड आ.वि.	३	११	७	६	४	३	-	-	-	-	१४	२०
५	जाल्पा मा.वि.	८	५	८	७	९	९	८	८	७	९	४०	३८
६	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	१२	१४	१०	१४	१५	१६	३९	३५	५९	४१	१३५	१२०
७	ग्रामज्योति आ.वि.	१८	१२	१४	११	२२	४	-	-	-	-	५४	२७
८	ग्रामोन्नति आ.वि.	३	६	४	८	६	७	-	-	-	-	१३	२१
९	यसम मा.वि.	११	२२	१५	२३	२६	१७	२८	३४	४३	३८	१२३	१३४
१०	बड डाँडा आ.वि.	८	५	१४	९	७	१०	-	-	-	-	२९	२४

११	भिमसेस्थान मा.वि.	१४	१०	१०	८	१९	११	१०	१३	१८	१५	७१	५७
१२	ज्ञानज्योति मा.वि.	९	४	८	१२	८	९	७	१०	४	१४	३६	४९
१३	च्युरीडाँडा मा.वि.	६	६	११	३	५	१०	१०	५	३	१२	३५	३६

कक्षा ११-१२ सम्मका विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	कक्षा ११		कक्षा १२		जम्मा	
		छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
१	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	१४	२५	४४	३३	५८	५८
२	यसम मा.वि.	१२	१४	२३	१३	३५	२७
३	जन जीवन मा.वि.	१९	२४	३३	२५	५२	४९
४	जाल्पा मा वि	९	१०	-	-	९	१०

कक्षा ९-११ सम्मका प्राविधिक धार तर्फका विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			जम्मा		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	७	७	१४	१९	७	२६	१५	१३	२८	४१	२७	६८

नर्सरी - ५ सम्मका विद्यार्थी संख्या-२०७८

क्र.सं.	विद्यालय	नर्सरी		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा	
		छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
१	श्री ओम राइजिड स्टार बोर्डिङ स्कुल	२०	१४	६	४	३	३	३	०	३	०	०	४	३५	२५

शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरणः

सि नं	विद्यालयको नाम	तह	शिक्षक																कर्मचारी	कुल जम्मा	
			स्वीकृत दरबन्दी									राहत अनुदान			इसिडी	शिक्षण अनुदान					कुल जम्मा
			स्थायी			अस्थायी			जम्मा			महिला	पुरुष	जम्मा		महिला	महिला	पुरुष			
			महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा										
१	श्री जन जीवन मा.वि.	१-१२	१	४	५	१	२	३	२	६	८	१	६	७	२	०	०	०	१७	२	१९
२	श्री लेती मा.वि.	१-१०	२	२	४	०	०	०	२	२	४	१	३	४	१	०	२	२	११	२	१३
३	श्री पोखरी आ.वि.	१-८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२	३	०	१	१	२	५	१	६
४	श्री लाम्राङ आ.वि.	१-८	०	३	३	०	०	०	०	३	३	०	०	०	१	०	२	२	६	१	७
५	श्री पटना आ .वि.	१-५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	०	३	१	०	०	०	४	१	५
६	श्री जाल्पा मा.वि.	१-१२	१	५	६	१	२	३	२	७	९	०	६	६	२	०	०	०	१७	२	१९
७	श्री कालिका आ.वि.	१-५	१	१	२	१	०	१	२	१	३	०	०	०	१	०	०	०	४	१	५
८	श्री मनकामना आ.वि.	१-३	०	२	२	०	०	०	०	२	२	०	०	०	१	०	०	०	३	१	४
९	श्री ग्रामज्योति आ.वि.	१-८	१	१	२	१	२	३	२	३	५	०	०	०	२	०	२	२	९	१	१०
१०	श्री राम्चेग्रामविका आ.वि.	१-५	१	१	२	०	२	२	१	३	४	०	०	०	१	०	०	०	५	१	६
११	श्री ग्रा.यु.सी. मा.वि.	१-१२	४	९	१३	२	१०	१२	६	१९	२५	०	०	०	१	०	०	०	२६	२	२८
१२	श्री ग्रामोन्नति आ.वि.	१-८	०	४	४	०	०	०	०	४	४	०	१	१	१	०	०	०	६	१	७
१३	श्री बड डाँडा आ.वि.	१-८	१	२	३	१	०	१	२	२	४	१	१	२	१	१	१	२	९	१	१०
१४	श्री गणेश आ.वि.	१-५	०	१	१	०	१	१	०	२	२	०	०	०	१	०	०	०	३	१	४

१५	श्री यसम मा.वि.	१-१२	०	५	५	०	२	२	०	७	७	२	४	६	२	०	०	०	१५	२	१७
१६	श्री सिध्दमनपुर देवी आ.वि.	१-५	०	०	०	१	१	२	१	१	२	१	०	१	१	०	०	०	४	१	५
१७	श्री भिमसेस्थान मा.वि.	१-१०	१	६	७	१	१	२	२	७	९	०	२	२	१	०	१	१	१३	२	१५
१८	श्री गोरखनाथ आ.वि.	१-५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	२	१	०	०	०	३	१	४
१९	श्री सेती देवी आ.वि.	१-३	०	१	१	०	१	१	०	२	२	०	०	०	१	०	०	०	३	१	४
२०	श्री नर्मदेश्वर आ.वि.	१-३	१	१	२	०	०	०	१	१	२	०	०	०	१	०	०	०	३	१	४
२१	श्री ज्ञानज्योति मा.वि.	१-१०	२	२	४	०	०	०	२	२	४	३	३	६	३	०	२	२	१५	२	१७
२२	श्री च्युरी डाँडा मा.वि.	१-१०	०	२	२	०	१	१	०	३	३	१	६	७	२	०	१	१	१३	२	१५
जम्मा			१६	५२	६८	९	२५	३४	२५	७७	१०२	१६	३४	५०	२८	२	१२	१४	१९४	३०	२२४

बिद्यालयको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था:

क्र.स.	विद्यालयको नाम	भवन	कक्षाकोठा	शौचालय	विज्ञान प्रयोगशाला	कम्प्युटर प्रयोगशाला	पुस्तकालय
१	जनजीवन मा वि	६	१७	२	१	१	१
२	लेती मा.वि.	३	१४	३	१	१	१
३	पोखरी आ.वि.	४	१४	२	-	१	-
४	लाम्राङ आ.वि.	६	१२	१	-	-	-
५	पटना देवी आ.वि.	२	६	२	-	-	-
६	जाल्पा मा.वि.	८	२३	३	१	१	१
७	कालिका आ.वि.	३	८	१	-	-	-
८	मनकामना आ.वि.	१	३	१	-	-	-
९	ग्रामज्योति आ.वि.	२	८	१	-	-	-
१०	राम्चे ग्रामविकास आ.वि.	१	६	१	-	-	-
११	ग्रा.यु.सी. मा.वि.	८	४५	३	१	१	१
१२	ग्रामोन्नति आ.वि.	४	१५	२	-	१	-
१३	बड डाँडा आ.वि.	६	१४	२	-	१	-
१४	गणेश आ.वि.	३	६	१	-	-	-
१५	यसम मा.वि.	२	१२	१	१	१	१
१६	सिध्दमनपुर देवी आ.वि.	२	४	१	-	-	-
१७	भिमसेस्थान मा.वि.	३	१७	२	१	१	१
१८	गोरखनाथ आ.वि.	२	६	३	-	१	-
१९	सेती देवी आ.वि.	२	४	१	-	-	-
२०	नर्मदेश्वर आ.वि.	१	७	१	-	-	-
२१	ज्ञानज्योति मा.वि.	५	१४	२	१	१	१
२२	च्युरी डाँडा मा.वि.	९	२२	४	१	१	१

सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

पृष्ठभूमि:

सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको द्रुततर विकासले नेपाल जस्तो अल्पविकसित मुलुकहरूमा शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार विकास, कृषि, पर्यटन तथा व्यापार लगायतका आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रको दिगो विकासमा टेवा पुर्‍याउन सुवर्ण अवसरहरू प्रदान गरेको छ। सूचना प्रविधि देश विकासको मूल आयामको रूपमा स्थापित भई हरेक क्षेत्रको विकासमा एक नवीनतम प्रयोगको अवधारणाको रूपमा विकास भई रहेको छ।

प्रविधिको व्यापक प्रयोगबाट कानूनको शासन, भ्रष्टाचारमुक्त र चुस्त प्रशासन, विकेन्द्रीकरण, आर्थिक अनुशासन, तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाह र स्रोतको कुशल व्यवस्थापन जस्ता असल शासनको आधारभूत मान्यतालाई आत्मासाथ गरि सर्वसाधारणले पाउनु पर्ने सेवा छिटो, सहज, सरल तथा कम खर्चिलो ढंगबाट प्रदान गर्ने संयन्त्रको विकास तथा विस्तार गर्न सूचना तथा सञ्चार प्रविधि उप-शाखाको स्थापना भई सञ्चालनमा रहको छ।

E-Governance को शासकीय अवधारणा कार्यान्वयन गर्न सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा विकास गर्न आजको टट्कारो आवश्यकता रहेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको क्षेत्रमा धेरै कार्यहरू भएको छ तथापि विकास र विस्तार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरू धेरै भएकोले समयानुकूल प्रविधिको नयाँ अन्वेषण हुने हुदाँ सोही बमोजिमका प्रविधिको प्रयोग गर्न सके Paperless Governance, E-governance जस्ता शासकीय प्रबन्धमा सघाउ पुग्दछ।

नीतिगत व्यवस्था:

नेपालको संविधान तथा नेपाल सरकारले सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। सूचना प्रविधि स्थापना र सोको प्रयोगको नीतिगत व्यवस्था देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- विद्युतीय कारोवार ऐन, २०६३ र सोको नियमावली, २०६४
- ई भिलेज सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७०
- डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
- नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७१
- स्थानीय एफ. एम. रेडियो सञ्चालन नियमावली, २०७५

उद्देश्य:

- विद्युतीय सरकार एवम् सुशासनको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई ग्रामिण जनस्तरमा पुर्‍याई यसको प्रयोगबाट प्राप्त हुने लाभांशमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने (Reducing Digital Divide),
- विद्युतीय स्वरूपमा रहेका सरकारी तथ्याङ्कलाई अध्यावधिक र सुरक्षित राख्ने,
- सूचना प्रविधि क्षेत्रको अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्य गर्ने, गराउने,

- सूचना प्रविधिको राष्ट्रिय प्रयास तथा विकासमा पहुँच पुऱ्याई त्यसलाई स्थानीय तहमा उपयोग गर्ने वातावरण सृजना गर्ने,
- सूचना प्रविधि क्षेत्रमा स्थानीय सरकारको परामर्शदाताको रूपमा काम गर्ने,
- सूचना प्रविधि क्षेत्रमा उपयुक्त मानव संशाधन विकास गर्न सहयोग पुऱ्याउने,
- कार्यालयमा हुने कामकाजलाई प्रविधिको प्रयोग गरि छिटो छरितो, मितव्ययी, भरपर्दो र सहज बनाउने,
- सफ्टवेयर प्रणालीको प्रयोग गरि काममा एकरूपता, सहजता, मितव्ययी र भरपर्दो बनाउने ।

कार्यप्रगति:

यस गाउँपालिकामा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई बढाई सरकारले जनतालाई प्रवाह गर्ने सेवा सुविधामा सहजता, मितव्ययीता र प्रविधिमैत्री बनाउने प्रमुख उद्देश्यका साथ सूचना प्रविधि शाखाले गरेको कार्यहरूको प्रगति विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

- वडा सचिव तथा गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई २/२ दिने सूचना प्रविधि सीपमूलक तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको,
- गाउँ कार्यपालिका तथा मातहतका कार्यालयहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरीरहेको,
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा विभिन्न वडा कार्यालयमा चट्यांगबाट क्षति भएका उपकरणहरूको मर्मत सम्भार तथा पुनर्स्थापना गरी सुचारु बनाईएको ।
- चट्यांगबाट हुन सक्ने क्षतिको न्यूनिकरण गर्न गाउँपालिकाको विभिन्न ७ स्थानमा ईर्थिंग जडान आयोजना कार्यान्वयन गरेको,
- ग्रामिण दुरसञ्चार प्राधिकरण र गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा लिखु गाउँपालिका भरीका सामुदायिक बिद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकाको कार्यालयमा बोर्डब्याण्ड फाईबर ईन्टरनेट जडान गरी सञ्चालन सञ्चालनमा ल्याईएको ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक रूपमा सूचना प्रविधि सीप हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको,
- संघ, प्रदेश तथा विभिन्न निकायबाट ईमेल तथा तत् तत् निकायका वेभसाईट मार्फत प्रेषित सूचना, परिपत्र तथा अन्य प्रतिवेदनहरू समयमै कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गरेको,
- सूचना हकको कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिका अन्तरगतका शाखा प्रमुख तथा कर्मचारीहरूसँग समयानुकुल अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरेको ।
- सूचनाको हकलाई प्रत्याभूत गराउन गाउँपालिकाबाट सम्पादित क्रियाकलाप तथा संरचनागत व्यवस्था सम्बन्धी नियमानुसार स्वतःप्रकाशन प्रकाशन गरेको,

- गाउँपालिकाबाट उत्पादन हुने सूचना तथा समाचारहरु आम नागरिकबाट माग भए अनुरूप सोही स्वरूपमा उपलब्ध गराएको,
- गाउँपालिकाबाट प्रकाशन हुने सम्पूर्ण सार्वजनिक सूचना, परिपत्र, प्रतिवेदनहरु वेभसाईट मार्फत सार्वजनिकरण गरेको,
- गाउँ कार्यपालिकाबाट तथा सभाबाट पारित भएका नियमावलीहरु तथा ऐनहरुको व्यवस्थित रूपमा अभिलेख गरेको,
- नियमावली तथा कार्यविधिहरुको राजपत्र तयार गरी वेभसाईट मार्फत समेत पनि प्रकाशन गरेको,
- बार्षिक प्रतिवेदन तथा ऐन कानूनको किताब छपाईको लागि आवश्यक कार्य गरेको,
- गाउँपालिकाको बार्षिक पात्रो (Calendar) प्रकाशन गरेको,
- कार्यपालिकाको बैठकका निर्णयहरुलाई कम्प्युटराईज अभिलेख गरि वेभसाईटमा समेत अद्यावधिक गरिरहेको,
- कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण तथा आम जनसमुदायमा जन स्वास्थ्यको मापदण्ड तथा कोभिडबाट बच्ने उपायहरुको सन्दर्भमा सचेतना फैलाउन आवश्यक कार्य गरेको,
- कोभिड-१९ खोप कार्ड भेरीफिकेशन कार्य नियमित सम्पादन गरिरहेको,
- प्रदेश तथा संघीय समपुरक तथा बिशेष अनुदान मागको लागि तत् तत् निकायका पोर्टलद्वारा प्रस्ताव पेश गरीएको तथा संघबाट बिशेष अनुदान-१, समपुरक अनुदान-२ तथा प्रदेशबाट समपुरक अनुदान-२ गरी यस गाउँपालिकाको लागि प्राप्त भएको,
- संघीय मालिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले विकास गरेको स्थानीय तहको बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पोर्टलमा यस गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष ०७९/८० को तथ्यांकहरुको प्रविष्ट गरेको,
- गाउँपालिकाबाट सञ्चालन भएका आयोजनाहरु तथा कार्यक्रमहरुको ई-बिडिंग मार्फत ठेक्का आव्हान तथा मूल्यांकन गर्नको लागि सो सफ्टवेयरको सञ्चालनार्थ पूर्वाधार विकास शाखालाई आवश्यक सहयोग तथा सहजिकरण प्रदान गरेको,
- स्थानीय तह संस्थागत स्वमूल्यांकन (LISA) तथा वित्तिय जोखिम मूल्यांकन (FRA) ले निर्धारण गरेको विभिन्न सूचकहरुमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्थानीय तह संस्थागत स्वमूल्यांकन तथा वित्तिय जोखिम मूल्यांकनको लागि सम्बन्धीत पोर्टलमा तथ्यांक अद्यावधिक गरी सोबाट प्राप्त नतिजा सार्वजनिक गरेको,
- गाउँपालिकाको राजश्व संकलन प्रणालि (Revenue Management System) को सञ्चालनको लागि वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरी सफ्टवेयर सञ्चालनमा देखा परेका प्राविधिक समस्याहरुको समधान समेत गरेको,
- सहास नेपालको सहयोगमा तयार गरिएको लिखु गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८ निर्माणमा सहयोग तथा सहजिकरण प्रदान गरेको,
- सहास नेपालको सहयोगमा सञ्चालित बार्षिक बजेट तथा तर्जुमा छलफल तथा अनुशिक्षण कार्यक्रममा सहजकर्ताको रूपमा कार्यक्रममा सहजिकरण गरेको,

- आर्थिक बर्ष ०७९/८० को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण प्रक्रियामा सक्रिय सहभागी भई सहयोग प्रदान गरेको,
- गाउँ सभाबाट पारित बार्षिक बजेट, आर्थिक बर्ष ०७९/८० लाई स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालि (SuTRA) मा प्रविष्ट गरेको,
- स्थानीय तहको बार्षिक खरिद योजना तथा बार्षिक गुर्योजना निर्माण गर्ने प्रयोजनको छलफल कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजिकरण गरेको,
- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

सहकारी, गैर सरकारी संस्था तथा व्यवसाय

पृष्ठभूमि:

समुदायमा छरिएर रहेको श्रम, सीप तथा पूँजी एकीकृत गरि जनताको जिविकोपार्जन बढाउँदै गरिबी निवारण गर्ने प्रमुख माध्यमको रूपमा सहकारीलाई लिईएको छ । नेपालको संविधानमा पनि सहकारीलाई अर्थ व्यवस्थाको आधारस्तम्भको रूपमा लिईएको छ । लिखु गाउँपालिका पनि सहकारिताको विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि सहकारी संस्था परिचालन शाखाको संरचना तयार गरिएको छ । संघ संस्थाहरु राज्य सञ्चालनका सहयोगी पात्रका रूपमा रहेका हुन्छन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई संघ संस्था, क्लब, मन्दिर, समूह लगायतका समुदायमा आधारित संरचनाको प्रशासनको अधिकार प्रदान गरेको छ । लिखु गाउँ कार्यपालिका कार्यालय अन्तर्गत गैह्र सरकारी संस्था परिचालन, समन्वय तथा नियमन शाखा स्थापना भई संघ संस्थाको प्रशासन गरेको छ भने केही अधिकारहरु वडा कार्यालयलाई पनि दिईएको छ । उद्योग तथा व्यवसाय आर्थिक गतिविधि, आर्थिक वृद्धि एवम् रोजगारी श्रृजनाको प्रमुख माध्यमको रूपमा रहेको हुन्छ । उद्योग, व्यवसायको प्रशासन स्थानीय तहमा नै हुने व्यवस्था अनुसार लिखु गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा उद्योग तथा व्यवसायको प्रशासन सम्बन्धी कार्यको थालनी भएको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४
- स्थानीय संस्था दर्ता ऐन, २०७५ र सो को नियमावली, २०७५
- स्थानीय पूर्वाधार विकास ऐन, २०७५
- कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
- कृषि बिकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक मार्गदर्शन तथा मापदण्ड, २०७६
- टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७७
- होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६
- कम्पनी ऐन, २०६३
- प्रदेश औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७७
- प्रदेश निजी तथा साझेदारी फर्म दर्ता ऐन, २०७७
- स्थानीय औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६
- स्थानीय व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७

- संघीय सहकारी ऐन, २०७४ र सो को नियमावली, २०७५
- प्रदेश सहकारी ऐन, २०७६
- स्थानीय सहकारी ऐन, २०७५
- सहकारी संस्था दर्ता दिगदर्शन, २०७४

उद्देश्य:

- गैर सरकारी संस्थाहरूको परिचालन, समन्वय र नियमन गर्ने,
- व्यवसायीलाई उद्यमशील बनाउन प्रोत्साहन गर्ने,
- आम जनतालाई गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवाहरू उचित मूल्यमा उपलब्ध गराउन नियमन गर्ने,
- बजारमा हुन सक्ने कालोबजारी तथा एकाधिकारलाई नियन्त्रण गर्ने,
- शिक्षा, तालिम र सूचनाको माध्यमबाट सहकारीको संस्थागत क्षमता विकास र सहकारी सम्बन्धी जनचेतनाको अभिवृद्धि गर्ने,
- नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन सहकारीको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- सहकारी प्रवर्द्धित उद्योग व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्दै सहकारी क्षेत्रलाई प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी एवम् गुणस्तरीय बनाउने,
- सहकारी उद्योग, व्यवसायको विकास, विस्तार र प्रबर्द्धन गर्न सरकार, सहकारी निजी क्षेत्र बिच सहकार्य र सहयोगलाई प्रबर्द्धन गर्ने ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम बिकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

कार्यप्रगति:

- सहकारी, गै.स.स., व्यवसाय दर्ता, नविकरण तथा नियमन सँग सम्बन्धीत कार्यहरू नियमित गरिरहेको,
- सहकारी प्रवर्द्धित उद्योग व्यवसायको विकास तथा विस्तार गर्दै सहकारी क्षेत्रलाई प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी एवम् गुणस्तरीय बनाउन आवश्यक कार्य गरिरहेको,
- सहकारी उद्योग, व्यवसायको विकास, विस्तार र प्रबर्द्धन गर्न सरकार, सहकारी निजी क्षेत्र बिच सहकार्य र सहयोगलाई प्रबर्द्धन गर्न आवश्यक कार्य गरिरहेको,
- आम जनतालाई गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवाहरू उचित मूल्यमा उपलब्ध गराउन नियमनकारी भूमिका निर्वाह गरेको,
- गैर सरकारी संस्थाहरूको परिचालन, समन्वय र नियमन कार्य गरिरहेको,
- सहकारी संस्थाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूका लागि व्यवस्थापन तथा लेखा सम्बन्धी ६ दिने तालिम सञ्चालन गरिएको । तालिम प्राप्त गर्ने गर्ने पदाधिकारीहरूको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ,

क्र.स.	सहभागीको नाम	सम्बन्धित सहकारी संस्था	ठेगाना
--------	--------------	-------------------------	--------

१	केशव रोका	जाल्पा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ८
२	धन बहादुर मुदेल	जाल्पा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ८
३	चुडा बहादुर खत्री	ग्रामविकास कृषि सहकारी संस्था	लिखु ६
४	भोला बुढाथोकी	ग्रामविकास कृषि सहकारी संस्था	लिखु ६
५	नवराज कार्की	नमस्ते कृषि सहकारी संस्था	लिखु ४
६	निल बहादुर कार्की	नमस्ते कृषि सहकारी संस्था	लिखु ४
७	दान बहादुर श्रेष्ठ	सारथी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ३
८	मिना कार्की (घिमिरे)	सारथी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ३
९	शंकर कुमार भण्डारी	जनसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु २
१०	सुदिप थापा मगर	जनसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु २
११	तस्मिरा बुढाथोकी	लिखु साना किसान कृषि सहकारी संस्था	लिखु २
१२	जानुका बराल	लिखु साना किसान कृषि सहकारी संस्था	लिखु २
१३	सोम बहादुर कार्की	नागरिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ४
१४	मेनुका कार्की	नागरिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ४
१५	यज्ञ बहादुर थापा मगर	जनउद्धार कृषि सहकारी संस्था	लिखु ५
१६	रमेश कुमार खत्री	जनउद्धार कृषि सहकारी संस्था	लिखु ५
१७	प्रेम कुमारी दाहाल	लिखु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	लिखु ६
१८	भुवन श्रेष्ठ	लिखु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	लिखु ६
१८	हरि भट्टराई	ग्रामोदय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ६
२२	नीलकमल भट्टराई	ग्रामोदय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ६
२१	गोपाल प्रसाद भट्टराई	गाम्नाड्टार बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	लिखु ६
२२	लिला बहादुर खत्री	गाम्नाड्टार बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	लिखु ६
२३	तेज बहादुर जोगि	संगम जाल्पादेवी कृषि सहकारी संस्था	लिखु ३
२४	किरण श्रेष्ठ	संगम जाल्पादेवी कृषि सहकारी संस्था	लिखु ३
२५	बाल कुमार पौडेल	लिखु टारकेराबारी साना किसान कृषि सहकारी संस्था	लिखु ८
२६	लिला कार्की (रोका)	लिखु टारकेराबारी साना किसान कृषि सहकारी संस्था	लिखु ८
२७	अविशा बस्नेत	यसम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ५
२८	अविस्मा मगर	यसम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	लिखु ५
२९	रोशनी श्रेष्ठ	गतिशील कृषि सहकारी संस्था	लिखु ५
३०	अन्जना मगर	गतिशील कृषि सहकारी संस्था	लिखु ५

- कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम सूचना आवाहन गरि सेवा प्रदायक छनौट विधि मार्फत तुलसी मोटर ड्राईभिङ सेन्टर, सुनसरी लाई सवारी चालक तालिमको अनुमति दिई उक्त तालिम सञ्चालन गरीएको । यस स्वरोजगार तालिमबाट लाभान्वित युवाको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ,

क्र. सं.	वडा नं.	सहभागीको विवरण	सम्पर्क नं.
१	लिखु गाउँपालिका वडा नं. १	टेक बहादुर कार्की	९८४०६८५५२९
२		निरोज बोगटी	९८६६४५४६२९
३		ज्ञान बहादुर बोगटी	९८४३२७५७२४
४		बिशाल कार्की	९८४३९९५८९१
५	लिखु गाउँपालिका वडा नं. २	मिन बहादुर खत्री	९८४४४४०३४१
६		सरोज तिमल्सिना	९८६९२७०४२२
७		इन्द्र बहादुर राउत	९८४०४१४१५९
८		रन्जित रिजाल	९८४८७४००५४
९	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ३	तेज बहादुर श्रेष्ठ	९८६३४८८४२०
१०		रिना श्रेष्ठ	९८४४३९७६४२
११		नारायण कुमार श्रेष्ठ	९८४९६३६६२७
१२		हरी कुमार श्रेष्ठ	९८६८८३२७८६
१३		चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	९८६४०१५३८०
१४	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ४	अम्बर बहादुर श्रेष्ठ	९८४००१३९९२
१५		खेम श्रेष्ठ	९८४८९३३५९३
१६		अनोज कुमार कार्की	९८४९८०६१८४
१७		अमन श्रेष्ठ	९८६१९७५९५०
१८	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ५	विपन श्रेष्ठ	९८६१९२४४२७
१९		सुमन सुनुवार	९८६२९२३१४८
२०		रविन्द्र राज तामाङ	९८६३४९२४५३
२१		रबिन मगर	९८६१६१२०८०
२२	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ६	गणेश मगर	९८६३८५८०४६
२३		बिनोद पुलामी	
२४		पदम मगर	९८४४२५०६३४
२५		शंकर खड्का	
२६	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ७	दिपक श्रेष्ठ	९८४४६६२९६६
२७		गोपाल थापा	९८४४३४८७६०
२८		खेमराज घले	९८६१७३६१३५
२९		रित बहादुर कार्की	९८४३६६०३२७
३१	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ८	सुप बहादुर दर्जी	९७४१८०२७८१

३२		राम कुमार तामाङ	९८४३८७०८४९
३३		भुवन पौडेल	९८६४२४५५७६
३४		अर्जुन भट्टराई	
३५		प्रेम कुमार विष्ट	९८४२८१२३७७
३७	लिखु गाउँपालिका वडा नं. ९	खेमराज खड्का	९८६१२२३२८९
३८		संजिव खत्री	९८४३२५९३८०
३९		राज कुमार तामाङ	९८६१३९८९४५
४०		टेक बहादुर तामाङ	९८६२७९२६५४
४१		धन बहादुर खड्का	९८६०८४२७६२
४२		बिर बहादुर तामाङ	९८६२३१९९३०

- लिखु गाउँपालिकाको लगानीमा निर्मित धौले गैरा स्थित बजार व्यवस्थापन भवनमा हाल सम्म भाडामा लागेका सटर सोको विवरण तथा भाडा बुझाएको समयावधि,

क्र.स.	भाडामा लिनेको नाम	सटर नं.	भाडा लागेको मिति	भाडा बुझाएको अन्तिम अवधि
१	नितेस कुमार राउत	१, २, ३ र १२	२०७८/०४/०१	२०७९/०३/३१
२	रञ्जित रायमाझी	३ र १४	२०७८/१०/२७	२०७९/०३/३१
३	जुकेदोभान लघु जलविद्युत कार्यालय	१६	२०७८/०७/१५	२०७९/०३/३१
४	मोहन कार्की	५	२०७९/०५/०१	

- लिखु गाउँपालिकाको परिसरमा सञ्चालित चमेना गृहको अवस्था :-

क्र.स.	भाडामा लिनेको नाम	कोठा संख्या	भाडा लागेको मिति	भाडा बुझाएको अन्तिम अवधि
१	खड्का होटल (राम कृष्ण खड्का)	४	२०७९/०१/१४	२०७९/०१/३०

गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम कार्यक्रम

कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम यस कार्यक्रम सञ्चालनका लागि छनौट भएका वाडाहरु: ६, ७, ८ र ९

- ८ दिने उद्यमसिलता विकास तालिम (TOPE/TOSE) लिने व्यक्तिहरुको विवरण:

लिखु ६, गाम्नाडटार

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	इन्दिरा भट्टराई	लिखु ६	९	अन्जिता भट्टराई	लिखु ६
२	सस्मिता भट्टराई	लिखु ६	१०	रिता खुट्टे	लिखु ६
३	कुमार श्रेष्ठ	लिखु ६	११	वसन्ता भट्टराई	लिखु ६

४	विशाल भट्टराई	लिखु ६	१२	दिपक भट्टराई	लिखु ६
५	प्रेम कुमारी दाहाल	लिखु ६	१३	होम बहादुर मगर	लिखु ६
६	कोपिला खुट्टे	लिखु ६	१४	बुना ढकाल भट्टराई	लिखु ६
७	सिर्जना राउत	लिखु ६	१५	झगेन्द्र पोखरेल	लिखु ६
८	प्रतिभा भट्टराई	लिखु ६	१६	पवन भट्टराई	लिखु ६

लिखु-७, गाम्नाडटार

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	सुर्य थापा	लिखु ७	५	सुदिप राई	लिखु ७
२	सोम तामाङ	लिखु ७	६	बुद्धिराज घले गुरुङ	लिखु ७
३	तारा बहादुर खत्री	लिखु ७	७	खेम राज घले गुरुङ	लिखु ७
४	कृष्ण खत्री	लिखु ७	८	अशोक गुरुङ	लिखु ७

लिखु ८ टारकेराबारी

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	सरस्वती बस्नेत	लिखु ८	२०	उर्मिला भुजेल	लिखु ८
२	चन्द्र कुमारी पौडेल	लिखु ८	२१	लक्ष्मि विष्ट	लिखु ८
३	रीता भट्टराई	लिखु ८	२२	निरुता पौडेल	लिखु ८
४	अस्मिता विष्ट	लिखु ८	२३	शान्ता विष्ट	लिखु ८
५	श्रीकृष्ण विष्ट	लिखु ८	२४	हिरा खत्री	लिखु ८
६	शंकर विष्ट	लिखु ८	२५	निर्मला कुमारी फुयल	लिखु ८
७	अर्जुन भट्टराई	लिखु ८	२६	बविता विष्ट	लिखु ८
८	सुप बहादुर दर्जी	लिखु ८	२७	कमला पौडेल	लिखु ८
९	अम्मर बहादुर दर्जी	लिखु ८	२८	निरुता खत्री	लिखु ८
१०	बिन्दा बुढाथोकी	लिखु ८	२९	लक्ष्मि तिमल्सिना	लिखु ८
११	मोहन रिखाम मगर	लिखु ८	३०	पवित्रा विष्ट	लिखु ८
१२	सुष्मिता बर्म	लिखु ८	३१	बाल कुमारी मगर	लिखु ८
१३	निर्जला अधिकारी	लिखु ८	३२	सरिता रोका	लिखु ८
१४	जमुना मगर	लिखु ८	३३	एक माया मगर	लिखु ८
१५	अम्बिका गुरागाई	लिखु ८	३४	सरिता खड्का	लिखु ८
१६	जुना सुनुवार	लिखु ८	३५	बिनिता दर्जी	लिखु ८
१७	रिता मुदेल	लिखु ८	३६	सर्मिला दर्जी	लिखु ८
१८	लक्ष्मि मगर	लिखु ८	३७	टुक बहादुर विष्ट	लिखु ८
१९	निरुता भुजेल	लिखु ८			

लिखु-९, पोक्ली

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	ओम कुमारी घिमिरे	लिखु ९	९	तारा विष्ट	लिखु ९

२	गिता घिमिरे	लिखु ९	१०	अनिता बस्नेत	लिखु ९
३	गोमा भुजेल	लिखु ९	११	अनिता सुनुवार	लिखु ९
४	बविता विष्ट	लिखु ९	१२	कविता राउत	लिखु ९
५	चिना परियार	लिखु ९	१३	बिष्णु थापा विष्ट	लिखु ९
६	देव कुमारी खत्री	लिखु ९	१४	मुना घिमिरे	लिखु ९
७	सविता विष्ट	लिखु ९	१५	ज्ञानु खत्री	लिखु ९
८	दिपा परियार	लिखु ९	१६	सञ्जोक तिमल्सीना	लिखु ९

● आधारभुत सीप विकास तालिम

क) १५ दिने तरकारी खेती तालिम: तालिम प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	बिष्णु प्रसाद सुवेदी	लिखु १	१२	अस्मिता श्रेष्ठ	लिखु ५
२	मनिता माझी	लिखु १	१३	सन्जना श्रेष्ठ	लिखु ५
३	सविता माझी	लिखु १	१४	जितमाया श्रेष्ठ	लिखु ५
४	सविना माझी	लिखु १	१५	चन्द्रमाया खत्री	लिखु ५
५	विमला माझी	लिखु १	१६	भगवती काफ्ले	लिखु ५
६	पुर्णिमा माझी	लिखु १	१७	गुनमाया तामाङ	लिखु ५
७	सर्मिला माझी	लिखु १	१८	लालमाया श्रेष्ठ	लिखु ५
८	सुनिता माझी	लिखु १	२९	लक्ष्मि तामाङ	लिखु ५
९	कुसुम माझी	लिखु १	२०	बिमला श्रेष्ठ	लिखु ५
१०	टिका लक्ष्मि श्रेष्ठ	लिखु ५	२१	टिका बहादुर श्रेष्ठ	लिखु ५
११	लिला माया श्रेष्ठ	लिखु ५			

ख) ४५ दिने सिलाई कटाई तालिम: तालिम प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	यसोदा खत्री	लिखु ५	१६	लक्ष्मी खत्री	लिखु ५
२	सुनिता खड्का	लिखु ५	१७	सविना कार्की	लिखु ४
३	सुनिता पौडेल	लिखु ५	१८	लक्ष्मि बुढाथोकी	लिखु ४
४	दिल कुमारी श्रेष्ठ	लिखु ५	१९	कल्पना श्रेष्ठ	लिखु ५
५	सविना श्रेष्ठ	लिखु ४	२०	निता खड्का	लिखु ४
६	बिष्णु श्रेष्ठ	लिखु ४	२१	मेनुका कार्की	लिखु ४
७	अञ्जु श्रेष्ठ	लिखु ४	२२	लक्ष्मि श्रेष्ठ	लिखु ५
८	सुमिता श्रेष्ठ	लिखु ४	२३	कौसिला थापा	लिखु ५
९	गिता श्रेष्ठ	लिखु ४	२४	लक्ष्मि कटुवाल	लिखु ५
१०	अस्मिता गजमेर	लिखु ४	२५	शेर बहादुर खत्री	लिखु ५
११	सलना थापा मगर	लिखु ४	२६	लाल बहादुर नेपाली	लिखु ५

१२	मनिषा भुजेल मगर	लिखु ४	२७	पुष्ट बहादुर नेपाली	लिखु ४
१३	उमा कार्की	लिखु ४	२८	देव कुमारी श्रेष्ठ	लिखु ५
१४	रुविना परियार	लिखु ४	२९	इन्द्रमाया खत्री	लिखु ५
१५	टिका माया श्रेष्ठ	लिखु ५	३०	रोसिका कार्की	लिखु ५

ग) ३० दिने ब्युटिपार्लर तालिम: तालिम प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	वेद कुमारी खड्का	लिखु २	६	फुल माया नेपाली	लिखु २
२	अप्सरा खड्का	लिखु २	७	ओम कुमारी बि.क.	लिखु २
३	सविना तामाङ	लिखु २	८	हिरा बुढाथोकी	लिखु २
४	अनिता खड्का	लिखु २	९	सन्जु कुमारी रसाईली	लिखु २
५	सुमिता भण्डारी	लिखु २	१०	शिव कुमारी कटुवाल	लिखु २

घ) ३० दिने हाउस वायरिड तालिम: तालिम प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण

क्र. स.	नाम	ठेगाना	क्र. स.	नाम	ठेगाना
१	सुर्य थापा	लिखु ७	६	सुदिप राई	लिखु ७
२	सोम तामाङ	लिखु ७	७	बुद्धिराज घले गुरुङ	लिखु ७
३	तारा बहादुर खत्री	लिखु ७	८	खेम राज घले गुरुङ	लिखु ७
४	कृष्ण खत्री	लिखु ७	९	अशोक गुरुङ	लिखु ७
५	अर्जुन भट्टराई	लिखु ८			

- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम अन्तरगत विभिन्न आधारभूत सीप विकास तालिमका प्रशिक्षकहरू

क्र.स	प्रशिक्षकको नाम	ठेगाना	सम्बन्धित सीप तालिम
१	लोकमणी ढुंगाना	दिक्तेल २ खोटाङ	तरकारी खेती (तह दुई)
२	जीवन कुमार तामाङ	लिखु ५ ओखलढुंगा	तरकारी खेती (तह दुई)
३	अनुराधा कार्की	लिखु ४ ओखलढुंगा	सिलाई कटाई (तह एक)
४	टुकामाया रिखामी पुलामी	लिखु ६ ओखलढुंगा	सिलाई कटाई (तह एक)
५	प्रेम कुमारी तामाङ सेढाई	राप्ती न.पा. ४ चितवन	ब्युटिसियन (तह एक)
६	अम्मर बहादुर श्रेष्ठ	दिक्तेल २ खोटाङ	हाउस वायरिड (तह दुई)

- गाउँपालिकामा दर्ता भएका सहकारी संस्था, गै.स.स., जल उपभोक्ता संस्था, व्यवसाय, कृषि फार्म सम्बन्धी विवरण

सहकारी संस्था:

सि.न.	संस्थाको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना	सदस्य संख्या			संस्थाको अध्यक्ष
				महिला	पुरुष	जम्मा	
१	श्री गाम्नाडटार बहुउद्देश्यीय सहकार संस्था लि.	०२/१४/२०६६	लिखु -६ गाम्नाडटार	१५५	२५५	४१०	हरि भट्टराई

२	प्रगती बचत तथा ऋण सहकारी स्था लि.	०७/१७/२०६६	लिखु-९ पोकली	२६	२५	५१	शंकर सुनुवार
३	श्री ग्रामविकास कृषि सहकारी संस्था लि.	११/१४/२०६९	लिखु-६ गाम्नाडटार	३५	७०	१०५	निर कमल भट्टराई
४	ग्रामोदय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१०/०७/२०५०	लिखु-६ गाम्नाडटार	७२	७२	१४४	इन्द्र प्रसाद भट्टराई
५	नागरिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१०/२०/२०६७	लिखु-४ यसम	७४	१४३	२१७	पूर्ण बहादुर खड्का
६	संगम जाल्पा देवि कृषि सहकारी संस्था लि.	०९/०८/२०७३	लिखु-३ नर्मदेश्वर	१२४	१३५	२५९	टेक बहादुर श्रेष्ठ
७	नमस्ते कृषि सहकारी संस्था लि	०६/२२/२०६९	लिखु-४ यसम	५६	१५०	२०६	मोहन कार्की
८	श्री जाल्पा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	०४/१६/२०६६	लिखु-८ टारकेराबारी	७४	१२६	२००	बिशाल कुमार पौडेल
९	जनउद्धार कृषि सहकारी संस्था लि.	०९/२१/२०६५	लिखु-५ यसम	३८	११४	१५२	एकिन्द्रराज कटुवाल
१०	यसम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	०७/१२/२०६६	लिखु-४ यसम	५१		५१	पूर्ण कुमारी सुवेदी
११	प्रतिशिल कृषि सहकारी संस्था लि.	११/१६/२०६९	लिखु-८ टारकेराबारी	२०	२०	४०	थल बहादुर दर्जि
१२	गतिशिल कृषि सहकारी संस्था लि.	०९/१६/२०६७	लिखु-५ यसम	४२	४७	८९	मेघ बहादुर कार्की
१३	लिखु साना किसान तथा कृषि सहकारी संस्था लि.	०९/०१/२०७६	लिखु-२ सिंहदेवी	४००	३१	४३१	देब कुमारी खड्का
१४	लिखु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	१२/३१/२०७७	लिखु-६,७ र ९	७	२३	३०	लोचन बस्नेत
१५	जनसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१४/०९/२०६३	लिखु २	३६१	४९३	८६१	राम कुमार बोगटी
१६	लिखु टारकेराबारी साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	०७/०४/२०७८	लिखु ६,७,८	२४	११	३५	राधिका कार्की

गैर सरकारी संघ संस्था:

क्र.सं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	दर्ता नं./ दर्ता मिति	प्रमुख उद्देश्यहरु	अध्यक्ष
१	लिखु वार्ड नं. १ र २ लिफ्टीड खानेपानी आयोजना	लिखु १- २	०१-२०७५/१०/२८	खानेपानी तथा सरसफाइ	शिवराम खड्का
२	माथिल्लो मझुवा खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाइ समिति	लिखु-५	०२-२०७५/१२/१९	खानेपानी तथा सरसफाइ	जेनिसा तामाड
३	तल्लो मझुवा खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाइ समिति	लिखु-५	०३-२०७५/१२/१९	खानेपानी तथा सरसफाइ	विष्णुमाया सुनुवार

४	प्रगतिशिल स्वास्थ्य आमा समूह संजाल	लिखु-८	०४-२०७५/१२/१९	महिला सशक्तिकरण	सजिता बुढाथोकी
५	पध्मावती वरदा सँगम युवा क्लव	लिखु-९	०५-२०७५/१२/२०	सेवा मूलक	निर्मल बराल
६	श्री जुके महाभिर खोला खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति	लिखु-५	०७-२०७५/१२/२५	खानेपानी तथा सरसफाइ	एकिन्द्रराज कटवाल
७	जागरुक स्वास्थ्य आमा समूह संजाल	लिखु-६	०८-२०७६/०१/०५	महिला सशक्तिकरण	मृदला (ओझा□) भट्टराई
८	सनराइज युवा क्लव	लिखु-७	११-२०७६/०४/०७	खेलकुद क्षेत्र	राज कुमार थापा
९	पालिका स्तरिय आमा समूह संजाल	लिखु गा.पा.	१२-२०७६/०५/२३	सामाजिक कार्य, महिला सशक्तिकरण	रमा ढुंगेल
१०	लिखु मगर समाज	लिखु-४	१३-२०७६/०९/२७	भाषा संस्कृतिको संरक्षण	प्रेम बहादुर लुङ्गेली मगर
११	प्यागर ग्याल्चो तामाङ समाज	लिखु-२	१४-२०७७/०३/१४	जातिय पहिचान, भाषा संस्कृतीको जगेर्ना	तेज बहादुर तामाङ
१२	श्री लिखु युथ क्लव	लिखु-४	१५-२०७७/०५/१७	संस्कृतीको संरक्षण, खेलकुद, पर्यटन विकासमा सहयोग	ओम बहादुर कार्की
१३	दिपनज्योती स्वास्थ्य आमा समूह	लिखु-५	१६-२०७७/०५/२९	सामाजिक कार्य, महिला सशक्तिकरण	मैया खत्री
१४	लिखु मातृभूमि युथ क्लव	लिखु-४	१७-२०७७/६/४	जनहितकारी सामाजिक बिकृति विसंगती हटाउने	सुवोद सुवेदी
१५	श्री पोखरी एकता युवा क्लव	लिखु-९	१८-२०७७/६/१२	खेलकुद क्षेत्र, सामाजिक विसंगती हटाउने	चन्द्र बहादुर तामाङ
१६	चिनेटार भकारेढुंगा सेवा समाज	लिखु-८	१९-२०७७/६/२१	खेलकुद क्षेत्र सामाजिक बिकृति हटाउने वातारण संरक्षण सामाजिक कार्य	कृष्ण पौडेल
१७	नर्मदेश्वर रमाइलो डाँडा युवा क्लव	लिखु-३	२०-२०७७/१०/६	खेलकुद विकास र प्रवर्द्धन स्वच्छ समाज निर्माण सामाजिक कार्य	टंकराज जोगी
१८	जनउत्थान क्षेत्री सेवा समाज	लिखु-९	२१-२०७७/१२/३१	सामाजिक सेवा क्षेत्री समदायको हक हितमा कार्य गर्ने	कुल बहादुर खड्का
१९	सिद्धिचरण युवा समाज	लिखु ६	२२-२०७८/०४/२९	जनहितकारी सामाजिक बिकृति विसंगती हटाउने	लक्ष्मण भट्टराई

जल उपभोक्ता संस्था:

क्र.सं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	दर्ता नं./ दर्ता मिति	प्रमुख उदेश्यहरु	पदाधिकारी
१	पोकली खोला चिलाउने जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-९	०१-२०७७/०६/१५	सिंचाइ	जय प्रसाद घिमिरे
२	टारिकुलो सिंचाइ मर्मत जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-२	०२-२०७७/६/१९	सिंचाइ	अरुण कुमार बुढाथोकी
३	पोकली खोला खेत मुहान गरि डाँडाखर्क सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-८	०३-२०७७/६/२१	सिंचाइ	दुर्गाहरी पौडेल
४	साकाले खोला पचासे मझुवा सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-८	४-२०७७/६/२६	सिंचाइ	डोर बहादुर पौडेल
५	सुन्तले पोखरी सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-२	५-२०७७/१०/११	सिंचाइ	शिवराम बुढाथोकी
६	अग्राखे कुलो मर्मत सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-२	६-२०७७/१२/१२	सिंचाइ	ज्ञानेन्द्र ब. भण्डारी
७	महावीर खोला मुहान भालुडाडा चुवाडाडा सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-४/५	७-२०७७/१२/२५	सिंचाइ	मोहन कार्की
८	लिखु वडा नं.३ डिप बोर्डिङ(लिफिटिङ) खा.पा. तथा सरसफाइ उपभोक्ता संस्था	लिखु-३	८-२०७७/१२/२६	सिंचाइ तथा खानेपानी	दान बहादुर श्रेष्ठ
९	चुनबोटे कुलो सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-१	९-२०७७/१२/३१	सिंचाइ	तेज बहादुर मगर
१०	पावर हाउस सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु-४ १५	१०-२०७८/०८/१५	सिंचाइ	गोबिन्द बहादुर बुढाथोकी
११	गुँडेखोला खुदुकी साघुटार सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ८	११-२०७८/०८/२०	सिंचाइ	नबराज पौडेल
१२	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ४	१२-२०७८/०९/०५	सिंचाइ	मनिषा भुजेल
१३	हुँडेखोला माटेबेशी सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ६	१३-२०७८/०९/०८	सिंचाइ	बिष्णु कुमार मगर
१४	साकाले खोला मझुवा सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ८	१४-२०७८/०९/१९	सिंचाइ	बाबुराम विष्ट
१५	लेतीखोला पिपलडाडा सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ९	१५-२०७८/०९/२९	सिंचाइ	तिर्थ प्रसाद गौतम
१६	सेलेले बोलकती सिंचाइ जल उपभोक्ता संस्था	लिखु ९	१६-२०७८/१०/१८	सिंचाइ	कुबेर तामाङ

व्यवसाय:

दर्ता नं.	दर्ता मिति	व्यवसायको विवरण	पूजी	व्यवसायीको नाम	ठेगाना
१	०६/०६/२०७५	तामाङ किराना पसल	१ लाख	कर्ण ब. तामाङ	लिखु-५
२	०६/०६/२०७५	न्यू श्रेष्ठ इलेक्ट्रिक एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स पसल	१ लाख	यादव श्रेष्ठ	लिखु-५
३	०६/०६/२०७५	न्यू श्रेष्ठ भेराइटी सप्लायर्स		सुर्य ब. श्रेष्ठ	लिखु-५
४	०६/०६/२०७५	युनिका एण्ड युनिसा किराना पसल	१ लाख सम्म	अनिल बस्नेत	लिखु-५
५	०६/०६/२०७५	सज्जन एण्ड घनश्याम किराना पसल	१ लाख सम्म	झलमाया श्रेष्ठ	लिखु-५
६	०६/०६/२०७५	जि.एस.किराना पसल	१ लाख सम्म	टिका ब. श्रेष्ठ	लिखु-५
७	०६/०६/२०७५	अशोक किराना पसल	१ लाख सम्म	सन्त कुमार श्रेष्ठ	लिखु-५
८	०६/०६/२०७५	स्वामीबाबा किराना पसल	१ लाख सम्म	घन ब. कार्की	लिखु-४
९	०६/०७/२०७६	प्रेम किराना पसल	१ लाख सम्म	प्रेम ब. श्रेष्ठ	लिखु-५
१०	०६/०७/२०७५	मुनामदन किराना पसल	१ लाख सम्म	मदन कुमार श्रेष्ठ	लिखु-५
११	०६/०७/२०७५	भूमेडाँडा किराना पसल	१ लाख सम्म	केशर ब. मगर	लिखु-५
१२	०६/०७/२०७५	युवराज खाजा घर	१ लाख सम्म	युवराज श्रेष्ठ	लिखु-४
१३	०६/०७/२०७५	अनिता किराना पसल	१ लाख सम्म	रोशन कार्की	लिखु-४
१४	०६/०७/२०७५	अर्जुन किराना पसल	१ लाख सम्म	भुपाल ब. खड्का	लिखु-४
१५	०६/०७/२०७५	मनमाया मिल		मनमाया खड्का	लिखु-५
१६	०६/०७/२०७५	सृजना स्टोर एण्ड सप्लायर्स		सिर्जना कार्की	लिखु-२
१७	०६/०७/२०७५	यदुराज किराना पसल	१ लाख सम्म	राम ब. आले मगर	लिखु-२
१८	०६/०७/२०७५	के.सि. किराना पसल		मिन ब. खत्री	लिखु-२
१९	०६/०७/२०७५	खुम किराना पसल	१ लाख सम्म	ज्ञानीमाया तामाङ	लिखु-५
२०	०६/०७/२०७५	शान्ता किराना पसल	१ लाख सम्म	शान्तामाया खड्का कार्की	लिखु-४
२१	०६/०७/२०७५	एस.एस.किराना पसल	१ लाख सम्म	शेषराज दाहाल	लिखु-२
२२	०६/०७/२०७५	दिल कुमार किराना पसल		दिल कुमार श्रेष्ठ	लिखु-५
२३	०६/०७/२०७५	रोहित किराना पसल	१ लाख सम्म	रोहित ब. श्रेष्ठ	लिखु-४
२४	०६/०७/२०७५	आर्शु किराना पसल	१ लाख सम्म	अनोज कुमार कार्की	लिखु-४
२५	०६/०७/२०७५	सिम्ले किराना पसल	१ लाख सम्म	खिल ब. कालीकोटे	लिखु-२
२६	०६/०७/२०७५	उद्दिम किराना पसल	१ लाख सम्म	उद्दिम ब. खत्री	लिखु-५
२७	०६/०७/२०७५	रामजी किराना पसल		भोज ब. खत्री	लिखु-४
२८	०६/०७/२०७५	शान्ती किराना पसल		युवराज तामाङ	लिखु-२
२९	०६/०८/२०७५	केशरी कस्मेटिक पसल	१ लाख सम्म	केशरी माया श्रेष्ठ	लिखु-४
३१	०६/०९/२०७५	हर्क किराना पसल	१ लाख सम्म	हर्क ब. श्रेष्ठ	लिखु-५
३२	०६/०९/२०७५	खड्ग किराना पसल	१ लाख सम्म	खड्ग ब. बस्नेत	लिखु-८
३३	०६/०९/२०७५	दीर्घ किनारा पसल	१ लाख सम्म	दीर्घ ब. बिष्ट	लिखु-८
३४	०६/०९/२०७५	दुर्गा किनारा पसल	१ लाख सम्म	दुर्गा ब. बिष्ट	लिखु-८
३५	०६/०९/२०७५	अरुण किराना पसल	१ लाख सम्म	खिला ब. खत्री	लिखु-७
३६	०७/०९/२०७५	शेर किराना पसल	१ लाख सम्म	शेर ब. मगर	लिखु-६
३७	०६/०९/२०७५	नेत्र किराना पसल	१ लाख सम्म	नेत्र ब. बुढाथोकी	लिखु-८

३८	०६/०९/२०७५	अस्मिता कुटानी पिसानी मिल		अस्मिता खड्का	लिखु-४
३९	०६/१८/२०७५	सुनुवार किराना पसल	१ लाख सम्म	रत्न ब. सुनुवार	लिखु-५
४०	०६/२२/२०७५	टोक्सिड डाँडा किराना पसल	१ लाख सम्म	गोविन्द ब. सुनुवार	लिखु-५
४१	०६/२६/२०७५	बस्नेतको किराना पसल	१ लाख सम्म	धन ब. बस्नेत	लिखु-५
४२	०७/१३/२०७५	एस.पि.नविन एण्ड नयन किराना पसल	१ लाख सम्म	सिता पौडेल	लिखु-६
४६	०८/०५/२०७५	सुनिता स्टेशनरी तथा फोटोकपि सेन्टर		सुनिता आचार्य भट्टराई	लिखु-६
४७	०९/२३/२०७५	थापा किराना पसल		चेत ब. थापा	लिखु-७
४७	०९/१६/२०७५	लाकुरी भञ्ज्याङ्ग किराना पसल		कर्ण ब. जोगी	लिखु-३
४८	०९/१६/२०७५	पोखरी किराना पसल		भविध्वज थापा	लिखु-७
४९	०९/१६/२०७५	नर्मदेश्वर इटा भट्टा उद्योग प्रा.लि.		विष्णु कुमार श्रेष्ठ	लिखु-३
५२	०९/२३/२०७५	खत्री किराना पसल		चित्र ब. खत्री	लिखु-७
५३	०९/२३/२०७५	अनिस किराना पसल		गोमा बुढाथोकी	लिखु-७
५४	०९/२३/२०७५	खड्का किराना पसल		चन्द्र ब. खड्का	लिखु-७
५५	०९/२५/२०७५	सिद्धि गणेश कृषि सप्लायर्स		दिनेश कुमार खत्री	लिखु-४
५६	१०/१०/२०७५	मोहन किराना पसल	१ लाख सम्म	मोहन दास श्रेष्ठ	लिखु-३
५७	१०/१०/२०७५	चेतना किराना पसल	३ लाख सम्म	सर्मिला श्रेष्ठ	लिखु-३
५८	१०/१०/२०७५	नर्मदेश्वर किराना पसल	१ लाख सम्म	हरि कुमार श्रेष्ठ	लिखु-३
६०	१०/१०/२०७५	मणि इलेक्ट्रोनिक्स स्टेसनरी छाप सेन्टर		मणि कुमार कटवाल	लिखु-५
६१	२०७५/१०/१/२२	श्रेष्ठ स्टोर एण्ड सप्लायर्स	३ लाख सम्म	तारा देवी श्रेष्ठ	लिखु-५
६२	११/०८/२०७५	सिद्ध पुर्खा किराना पसल	१ लाख सम्म	देवेन्द्रराज पौडेल	लिखु-८
६४	११/१०/२०७५	खाल्टे राइस मिल		शंकर मगर	लिखु-६
६६	११/१५/२०७५	लिखु फर्निचर उद्योग	३ लाख सम्म	डिल्ली ब. के.सी.	लिखु-४
६७	१२/१७/२०७५	कृष्ण कुटानी-पिसानी मिल	१ लाख सम्म	धन प्र. पुडासैनी	लिखु-६
६८	०१/०४/२०७६	बस्नेत किराना पसल	१ लाख सम्म	लिला ब. बस्नेत	लिखु-७
६९	०१/१९/२०७६	इन्द्र किराना पसल	१ लाख सम्म	इन्द्र ब. कटुवाल	लिखु-५
७३	०१/२३/२०७६	श्याम दाईको पसल	१ लाख सम्म	शेर ब. श्रेष्ठ	लिखु-३
७४	०१/२६/२०७६	खड्का किराना पसल	१ लाख सम्म	फत्त ब. खड्का	लिखु-३
७५	०१/२७/२०७६	दिप किराना पसल	१ लाख सम्म	दिप ब. श्रेष्ठ	लिखु-३
७६	०२/०७/२०७६	अस्मिता किराना पसल	१ लाख सम्म	अस्मिता खड्का	लिखु-४
७७	०२/१०/२०७६	कटवाल किराना पसल	३ लाख सम्म	डुकिन्द्र राज कटवाल	लिखु-४
७९	०२/१३/२०७६	सोम बहादुर किराना पसल	१ लाख सम्म	सोम ब. तामाङ	लिखु-९
८०	०२/१३/२०७६	सन्दर्भ पोक्ली झरना ओखलढुंगा पसल	३ लाख सम्म	यादव प्र. गौतम	लिखु-९
८१	०२/१३/२०७६	जनभाव खाद्यान्न तथा इलेक्ट्रिक सेन्टर	३ लाख सम्म	भोलामणी दाहाल	लिखु-९
८४	०३/०९/२०७६	दानियल किराना पसल	१ लाख सम्म	अन ब. वर्म	लिखु-८
८५	०३/१६/२०७६	स्वराली किराना पसल	१ लाख सम्म	प्रेम कुमारी स्वराली	लिखु-३
८८	०४/२९/२०७६	बिना किराना पसल	३ लाख सम्म	दल ब. खत्री	लिखु-९
८९	२०७६/४/३१	न्यू अनिसा किराना पसल	१ लाख सम्म	छत्र सिंह योज्जन	लिखु-५
९१	०५/११/२०७६	संगिता किराना पसल	१ लाख सम्म	मेन्दो तामाङ	लिखु-७
९३	०५/११/२०७६	न्यू बस्नेत किराना पसल	१ लाख सम्म	रुद्र ब. बस्नेत	लिखु-५

९४	०५/१२/२०७६	स्टार फेन्सी पसल	३ लाख सम्म	सुर्य ब. कटुवाल	लिखु-५
९५	०५/१२/२०७६	नागमणि खाद्य स्टोर	३ लाख सम्म	उत्तमराज कटुवाल	लिखु-५
९६	०५/१२/२०७६	सरिता किराना पसल	१ लाख सम्म	हेम ब. खड्का	लिखु-२
९९	०५/१२/२०७६	रमाइलो टार किराना पसल	१ लाख सम्म	शिव ब. पौडेल	लिखु-८
१००	०५/१२/२०७६	शिव किराना पसल	१ लाख सम्म	शिवहरी अधिकारी	लिखु-८
१०१	०५/१२/२०७६	युवराज एण्ड राज किराना पसल	१ लाख सम्म	हेम ब. बुढाथोकी	लिखु-८
१०२	०५/१२/२०७६	हरि किराना परल	१ लाख सम्म	गणेश बुढाथोकी	लिखु-८
१०३	०५/१२/२०७६	जाल्पा किराना पसल	१ लाख सम्म	एक ब. रोका	लिखु-८
१०६	०५/१२/२०७६	रेनुका किराना पसल		डोर कुमार सुवेदी	लिखु-३
१०७	०५/१३/२०७६	कुन्तादेवि किराना पसल	१ लाख सम्म	सम्भु कुमार गुरुड	लिखु-२
१०८	०५/१३/२०७६	सागर किराना पसल	१ लाख सम्म	कल्पना खड्का	लिखु-२
१०९	२०७६/५/१३	न्यू चर्चित किराना पसल	१ लाख सम्म	सुवास कुमार श्रेष्ठ	लिखु-३
११०	०५/१३/२०७६	जय किराना पसल	१ लाख सम्म	जय ब. कार्की	लिखु-१
१११	०५/१३/२०७६	भुजेल किराना पसल	१ लाख सम्म	कृष्ण ब. भुजेल	लिखु-२
११२	०५/१३/२०७६	रेनुका मदिरा पसल	१ लाख सम्म	डोर कुमार सुवेदी	लिखु-३
११३	०५/१३/२०७६	चतुरेपानी किराना पसल	१ लाख सम्म	मान ब. खत्री	लिखु-७
११४	०५/१३/२०७६	मोहन फर्निचर उद्योग	३ लाख सम्म	मोहन ब. साकी	लिखु-८
११५	०५/१३/२०७६	ग्लोवल कम्प्युटर इस्टिच्युट	१ लाख सम्म	विजय तामाड	लिखु-९
११६	०५/१३/२०७६	बुढाथोकी किराना पसल	१ लाख सम्म	सुनिल बुढाथोकी	लिखु-२
११७	०५/१३/२०७६	डि.आर. किराना पसल	१ लाख सम्म	डम्बर कुमारी मगर	लिखु-८
११८	०५/१३/२०७६	सुमन किराना पसल	१ लाख सम्म	सुमन श्रेष्ठ	लिखु-४
११९	०५/१३/२०७६	प्रवेश किराना पसल	३ लाख सम्म	मिन कमारी सुनुवार	लिखु-९
१२१	०५/२९/२०७६	हिमगंगा किराना पसल	१ लाख सम्म	मिन कमारी सुनुवार	लिखु-९
१२२	०५/२९/२०७६	करुणा किराना पसल	१ लाख सम्म	बेद ब. तामाड	लिखु-९
१२४	०६/२८/२०७६	बेशीटोल किराना पसल	१ लाख सम्म	धन ब. मगर	लिखु-४
१२६	०७/०७/२०७६	पोखरी किराना पसल	१ लाख सम्म	दिप ब. थापा	लिखु-७
१२७	०७/०७/२०७६	सोनी किराना पसल	१ लाख सम्म	छोप्पेन शेर्पा	लिखु-९
१२८	०७/०७/२०७६	सोनी मदिरा पसल	१ लाख सम्म	छोप्पेन शेर्पा	लिखु-९
१२९	०३/०१/२०७७	पोखरीडाँडा किराना पसल	१ लाख सम्म	चन्द्र ब. तामाड	लिखु-९
१३०	०३/०१/२०७७	पोखरीडाँडा मदिरा पसल	१ लाख सम्म	चन्द्र ब. तामाड	लिखु-९
१३१	०७/१९/२०७६	कन्यादेवि किराना पसल	१ लाख सम्म	डिल्ली ब. बुढाथोकी	लिखु-४
१३२	०७/१९/२०७६	कन्यादेवि कुटानी पिसानी मिल	१ लाख सम्म	डिल्ली ब. बुढाथोकी	लिखु-४
१३३	०७/२४/२०७६	अन्नपूर्ण किराना पसल	१ लाख सम्म	अन्नपूर्ण तामाड	लिखु-९
१३४	०७/२४/२०७६	अन्नपूर्ण पदिरा पसल	१ लाख सम्म	अन्नपूर्ण तामाड	लिखु-९
१३५	०८/०१/२०७६	उमा किराना पसल	१ लाख सम्म	उमा कुमारी थापा	लिखु-४
१३६	०८/०१/२०७६	सविता एण्ड ईश्वर किराना पसल	३ लाख सम्म	सविता खत्री	लिखु-४
१३८	०८/०९/२०७६	जजालु किराना पसल	१ लाख सम्म	नर ब. मगर	लिखु-९
१३९	०८/११/२०७६	पदम सेलर मिल	३ लाख सम्म	पदम ब. कार्की	लिखु-१
१४०	०८/१९/२०७६	पोकली झरना पर्निचर उद्योग	३ लाख सम्म	कुल ब. बस्नेत	लिखु-९
१४२	०९/०५/२०७६	विक्रम सेलर मिल	५ लाख सम्म	सिवराम बुढाथोकी	लिखु-२

१४५	०९/१६/२०७६	गाम्नाडटार सप्लायर्स प्रा.लि.	३ लाख सम्म	राम ब. खत्री	लिखु-८
१४६	०९/१७/२०७६	इम्मानुयल किराना पसल	१ लाख सम्म	सुन्तली वर्म	लिखु-८
१५६	०२/०९/२०७७	सिता किराना स्टोर	३ लाख सम्म	सोम ब. खड्का	लिखु-२
१५७	०२/२१/२०७७	पोकली झरणा किराना पसल	१ लाख सम्म	ठाकुर घिमिरे	लिखु-९
१५८	०२/२२/२०७७	वाच्यु किराना पसल	१ लाख सम्म	खड्ग ब. सुनुवार	लिखु-९
१६७	०३/१८/२०७७	आर आर ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	२० लाख सम्म	इला ब. मुदेल	लिखु-८
१७१	०४/२०/२०७७	अन्जु किराना पसल	१ लाख सम्म	अन्जु श्रेष्ठ	लिखु-४
१७३	०४/२६/२०७७	पोकली झरणा किराना पसल (क्ष्)	३ लाख सम्म	भिम प्र. घिमिरे	लिखु-९
१९१	०६/१२/२०७७	लासो फ्याफुल्ला किराना पसल	१ लाख सम्म	ध्रुव बहादुर तामाङ	लिखु-९
१९८	०६/१८/२०७७	देवी माया महत	५ लाख सम्म	देविमाया महत	लिखु-६
१९९	०६/२५/२०७७	शोर्पा किराना पसल	१ लाख सम्म	सन्तेन्जी शोर्पा	लिखु-४
२००	०७/१७/२०७७	रायस किराना पसल	१ लाख सम्म	यमुना बस्नेत	लिखु-६
२०३	०७/२१/२०७७	अस्मिता जनरल स्टोर्स	१ लाख सम्म	बेद कुमारी श्रेष्ठ	लिखु-४
२०५	०८/१६/२०७७	पसलटार किराना पसल	१ लाख सम्म	रमेश बहादुर खड्का	लिखु-१
२१२	०९/२१/२०७७	रविनाज इलेक्ट्रोनिक्स स्टेशनरी एण्ड फोटो स्टुडियो	३ लाख सम्म	रविना वि.क.	लिखु-७
२१३	१०/०४/२०७७	मेन सावुन उद्योग	१० लाख सम्म	बल बहादुर तामाङ	लिखु-९
२१६	११/०२/२०७७	श्रेष्ठ किराना पसल	५ लाख सम्म	टाँक लक्ष्मी श्रेष्ठ	लिखु-३
२१८	११/१६/२०७७	लक्ष्मी स्टेशनरी एण्ड फोटो स्टुडियो	१ लाख सम्म	दिपेन्द्र कार्की	लिखु-४
२१९	११/१६/२०७७	एन.के. मोटरसाइकल वर्कसप	१ लाख सम्म	नितेश कुमार राउत	सर्लाही बरहथवा-१४
२२५	१२/०५/२०७७	सेतीदेवी बाङ्गेपिपल टेलरिड सेन्टर	१ लाख सम्म	विष्णु कुमारी मगर	लिखु-४
२२६	१२/०५/२०७७	सलना कस्मेटिक पसल	१ लाख सम्म	सलना थापामगर	लिखु-४
२२७	१२/०५/२०७७	बाङ्गेपिपल फेन्सी पसल	१ लाख सम्म	बिनोद खत्री	लिखु-४
२३०	१२/२७/२०७७	एस.एण्ड एस.किराना पसल	१ लाख सम्म	झगेन्द्र पौडेल	लिखु-८
२३२	०१/०३/२०७८	सुशिला कुटानी पिसानी मिल	१ लाख सम्म	खड्ग ब. सुनुवार	लिखु-९
२५५	१०/२६/२०७८	दिपक एण्ड संगिता किराना पसल	१ लाख सम्म	संगिता कार्की	लिखु ७
२५९	११/१२/२०७८	प्रशान्त खुजुरा पसल	३ लाख सम्म	प्रेम कुमार विष्ट	लिखु ८
२६१	२२/११/२०७८	भेष बहादुर विष्ट किराना पसल	१ लाख सम्म	भेष बहादुर विष्ट	लिखु ८
२६७	०२/११/२०७९	जे.एस.फर्निचर	५ लाख सम्म	जानुका कार्की खड्का	लिखु ६

कृषि व्यवसाय फर्म:

दर्ता नं.	दर्ता मिति	व्यवसायको विवरण	पूजी	पदाधिकारी	ठेगाना
४३	०७/१८/२०७५	कलेक्सन कृषि फार्म तथा विक्री केन्द्र		रेशम कुमार विष्ट	लिखु-८
४४	०८/०२/२०७५	लिखु एग्रिकल्चर		लिखु एग्रिकल्चर	लिखु-६
४५	०८/०४/२०७५	कुवापानी मुलपधेरा कृषि तथा पशुपालन फार्म		चिनादेवी बुढाथोकी	लिखु-२

६३	११/०८/२०७५	लिखु बहुउद्देश्यीय पशु पालन तथा कृषि फार्म	२० लाखसम्म	निर्मला कटवाल	लिखु-४
६५	११/१०/२०७५	नारायण हिमगंगा कृषि फर्म	१ करोडसम्म	रामहरि पाण्डे	लिखु-४
७०	०१/१९/२०७६	रुपक पशु तथा कुखुरा पालन	१ लाखसम्म	गोपाल ब. पौडेल	लिखु-८
७१	०१/१९/२०७६	निरोज पशु पालन	१ लाखसम्म	बाबुराम दर्जी	लिखु-८
७२	०१/१९/२०७६	लिखु खोला पशु पालन	१ लाखसम्म	डिल्ली ब. विष्ट	लिखु-८
८६	०४/०७/२०७६	मोहरिया कृषि फार्म	२० लाखसम्म	तिर्थ ब. लामिछाने	लिखु-४
९७	०५/१२/२०७६	पोकली बाख्रा फर्म	५ लाखसम्म	कुमारहरी अधिकारी	लिखु-९
९८	०५/१२/२०७६	कालिमन्दिर तरकारी खेती तथा कुखुरा फार्म	१ लाखसम्म	डम्बर कुमारी पौडेल	लिखु-८
१२०	०५/१८/२०७६	ओमहरि कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म	२० लाखसम्म	ओमहरी खड्का	लिखु-१
१२३	०६/१४/२०७६	हिमगंगा एकिकृत कृषि फार्म	२५ लाखसम्म	लक्ष्मीराज अधिकारी	लिखु-६
१२५	०७/०६/२०७६	सोम कृषि, पशुपालन तथा पोल्ट्री फार्म	१ लाखसम्म	सोम ब. खत्री	लिखु-१
१४१	१०/०५/२०७६	कार्की बहुउद्देश्यिय पशुपालन तथा कृषि फार्म	१ करोडसम्म	अनोज कुमार कार्की	लिखु-४
१४४	०९/१३/२०७६	सेतीदेवि पशुपालन तथा कृषि फार्म	५ लाखसम्म	नारायण ब. बुढाथोकी	लिखु-२
१४७	०९/१७/२०७६	इम्मानुयल पशुपंक्षी तथा कृषि फार्म	५ लाखसम्म	सुन्तली वर्मे	लिखु-८
१४९	१०/१०/२०७६	लिखु दिप पशु तथा कृषिजन्य बस्तु उत्पादन तथा बिक्री केन्द्र	३ लाखसम्म	उत्तमराज कटवाल	लिखु-५
१५०	११/२१/२०७६	पूर्णमाता देवि कृषि तथा पशुपालन फार्म	३ लाखसम्म	राम ब. खड्का	लिखु-३
१५१	११/३०/२०७६	देउसा कृषि तथा पशु फार्म	३ लाखसम्म	मुकुन्द खड्का	लिखु-३
१५२	१२/०३/२०७६	मजुवा कृषि तथा पशुपालन फार्म	५ लाखसम्म	सविना तामाड	लिखु-८
१५३	१२/०६/२०७६	रैका टोल कृषक तथा पशुपालन फार्म	५ लाखसम्म	डिम ब. मगर	लिखु-३
१५४	१२/०६/२०७६	देविथान कृषि तथा पशुपालन फार्म	१ लाखसम्म	कुश थापा मगर	लिखु-३
१५९	०२/२२/२०७७	उत्पादनशिल कृषि तथा पशुपंक्षि फार्म	३ लाखसम्म	शुसिला खुट्टे	लिखु-८
१६०	०२/२२/२०७७	प्रशान्त पशुपंक्षि फार्म	३ लाखसम्म	जानुका वर्मे	लिखु-८
१६१	०२/२५/२०७७	आभास कृषि तथा पशुपालन फार्म	२० लाखसम्म	अनिस बुढाथोकी	लिखु-२
१६२	०२/२५/२०७७	प्रभास कृषि तथा पशुपालन फार्म	५ लाखसम्म	पुरुषोत्तम भण्डारी	लिखु-२
१६३	२०७७/२/३१	लिखुखोला पशु तथा कृषि फार्म	२० लाखसम्म	विजय कुमार बस्नेत	लिखु-७
१६४	०३/११/२०७७	बरडाँडा पशुपंक्षि फार्म	१ लाखसम्म	मेन माया श्रेष्ठ	लिखु-५
१६५	०३/०८/२०७७	टारकेराबारी पशुपंक्षी तथा कृषि फार्म	२० लाखसम्म	विष्णु प्र. विष्ट	लिखु-८
१६६	०३/०९/२०७७	सुभसम्राट बाख्रा पालन	३ लाखसम्म	प्रकाश गौतम	लिखु-६
१६८	०३/२४/२०७७	राडभाती कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	तेज ब. जोगी	लिखु-३
१६९	०४/१५/२०७७	नमुना पशुपंक्षी तथा कृषि उत्पादन, विक्री केन्द्र	१० लाखसम्म	सरिता खत्री	लिखु-५
१७४	०४/२६/२०७७	उपहार कृषि फार्म प्रा.ली.	९६ लाखसम्म	नेत्र ब. बोगटी	लिखु-२
१७५	२०७७/४/३२	तारादेवी कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	५ लाखसम्म	सन्तोष भट्टराई	लिखु-६
१७७	०५/०३/२०७७	संगिता पोल्ट्री फर्म	१ लाखसम्म	संगिता श्रेष्ठ	लिखु-५

१७८	०५/१०/२०७७	नमुना कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२० लाखसम्म	भुपाल ब. थापा	लिखु-७
१७९	०५/१०/२०७७	गुरुङ कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाखसम्म	बुद्धिराज घले	लिखु-७
१८०	०५/११/२०७७	सिर्जना पशुपंक्षी फर्म	१० लाखसम्म	अम्बर गुरुङ	लिखु-७
१८१	०५/११/२०७७	मिलन कृषि तथा पशुपंक्षी पालन फर्म	३ लाखसम्म	मिलन मिजार	लिखु-३
१८२	०५/१७/२०७७	पूर्ण बाख्रा तथा तरकारी फर्म	५ लाखसम्म	पूर्ण ब. पौडेल	लिखु-८
१८३	०५/१७/२०७७	स्वामीबाबा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	सुवास कुमार श्रेष्ठ	लिखु-३
१८४	०५/१७/२०७७	रमेश कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	३ लाखसम्म	रमेश थापा मगर	लिखु-३
१८५	०५/१८/२०७७	परिचित एग्रीकल्चर प्रा.लि.	१५ लाखसम्म	नानीबाबु बुढाथोकी	लिखु-२
१८६	०५/२८/२०७७	तिमल्सीना बाख्रा फर्म	३ लाखसम्म	रुद्र ब. तिमल्सीना	लिखु-९
१८७	०५/२८/२०७७	सिर्जनसिल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाखसम्म	कृष्ण कुमार अधिकारी	लिखु-६
१८९	०६/०१/२०७७	एकता कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाखसम्म	रुद्रमाया बुढाथोकी	लिखु-२
१९०	०६/०४/२०७७	बासपानी कृषि तथा पशुपालन फर्म	३ लाखसम्म	केशवहरी ढुंगेल	लिखु-९
१९२	०६/१२/२०७७	लिखु कृषि फलफुल तथा पशु फर्म	३ लाखसम्म	ईश्वरी कार्की	लिखु-४
१९३	०६/१५/२०७७	गैयादेवी कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	३ लाखसम्म	किरण श्रेष्ठ	लिखु-३
१९४	०६/१६/२०७७	प्रगतीशील पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	३ लाखसम्म	विन्दा कुमारी श्रेष्ठ	लिखु-३
१९५	०६/१६/२०७७	लगनशिल पशुपंक्षी तथा कृषि फार्म	३ लाखसम्म	ज्ञानु श्रेष्ठ	लिखु-३
१९६	०६/१६/२०७७	प्रतिभा कृषि तथा पशुपालन	३ लाखसम्म	ज्ञान कुमारी श्रेष्ठ	लिखु-३
१९७	०६/१६/२०७७	वाघखोर पशु तथा कृषि फर्म	३ लाखसम्म	सितामाया श्रेष्ठ	लिखु-३
२०१	०७/१७/२०७७	पौडेल कृषि तथा पशु पंक्षी फर्म	२० लाखसम्म	हरि बहादुर पौडेल क्षेत्री	लिखु-८
२०४	०८/०७/२०७७	रामदेव कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाखसम्म	रामचन्द्र बोगटी	लिखु-१
२०६	०७/१६/२०७७	श्री झाक्री थान कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	राजु कुमार खड्का	लिखु-१
२०७	०८/२१/२०७७	घुर्विसे कृषि तथा पशुपालन फर्म	३ लाखसम्म	चन्द्रमाया खड्का	लिखु-५
२०८	०८/२३/२०७७	रुद्र हिमगंगा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२० लाखसम्म	रुद्र ब. विश्वकर्मा	लिखु-१
२०९	०९/०९/२०७७	भैरमटोल कृषि तथा पशुपालन फर्म	५ लाखसम्म	तिल माया खत्री	लिखु-५
२१०	०९/०९/२०७७	सुन्तली कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	५ लाखसम्म	सुन्तली श्रेष्ठ	लिखु-५
२११	०९/१९/२०७७	दिलमाया एण्ड अप्सराकृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	५ लाखसम्म	राधिका खड्का	लिखु-६
२१४	१०/१२/२०७७	शुभश्री एग्रीकल्चर कृषि फर्म	२० लाखसम्म	गुणराज खत्री	लिखु-८
२१५	१०/२०/२०७७	मल्खु देवीथान पशुपंक्षी पालन फर्म	१० लाखसम्म	मुना पौडेल खत्री	लिखु-९
२१७	११/११/२०७७	मल्खु मुलपानी पशुपालन फर्म	५ लाखसम्म	बुद्धि बहादुर खत्री	लिखु-९
२२०	११/२१/२०७७	सेराबेसी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	पार्वती श्रेष्ठ	लिखु-३
२२२	११/२६/२०७७	डुडेगैहा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	सुनिल खड्का	लिखु-३
२२३	१२/०२/२०७७	सदभाव कृषि फर्म	२० लाखसम्म	सीता देवी भट्टराई	लिखु-६
२२४	१२/०२/२०७७	नर्मदेश्वर महादेवस्थान कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाखसम्म	सरोज खड्का	लिखु-३
२२८	१२/१०/२०७७	निसानी कृषि तथा पशुपालन फर्म	३ लाखसम्म	लाल बहादुर थापाक्षेत्री	लिखु-५
२२९	१२/२३/२०७७	राजु कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	तेज बहादुर थापामगर	लिखु-३

२३१	१२/२७/२०७७	एस.एण्ड एस. पशुपंक्षी तथा कृषि फर्म	१० लाखसम्म	झोन्द्र पौडेल	लिखु-८
२३३	०१/१२/२०७८	दिपक एण्ड दिनुसा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाखसम्म	दिपक भट्टराई	लिखु-६
२३४	०१/१४/२०७८	आरुबोटे कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाखसम्म	शर्मिला बि.क.	लिखु-२
२३६	०३/११/२०७८	एस.पि. कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाख सम्म	सुजन पाण्डे	लिखु ४
२३८	०४/१३/२०७८	गाउँबेशी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२० लाख सम्म	भिम बहादुर कार्की	लिखु ४
२३९	०५/०९/२०७८	ए.एण्ड. एस. कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाख सम्म	कृष्ण बहादुर कार्की	लिखु ४
२४०	०५/२२/२०७८	होम कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	होम बहादुर भुजेल	लिखु ३
२४१	०५/२८/२०७८	लगनसिल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाख सम्म	सुन्तली दमाई	लिखु ३
२४२	०५/२९/२०७८	मसाली भक्त कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	मसाली बस्नेत	लिखु ७
२४३	०५/३०/२०७८	पुनदेवी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	देव कुमार खड्का	लिखु २
२४४	०६/०१/२०७८	सोभा सृजनसिल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	सोभा तामाङ थापा	लिखु ७
२४५	०६/१०/२०७८	बुढाथोकी बाख्रा पालन फर्म	१० लाख सम्म	राजन बुढाथोकी	लिखु २
२४६	०६/१९/२०७८	गणेश कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	प्रेम कुमारी साकी	लिखु ७
२४७	०८/०१/२०७८	गोल्माथान कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाख सम्म	बिमल जोगी	लिखु ३
२४८	०८/०१/२०७८	रामकृष्ण कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाख सम्म	राम कृष्ण खड्का	लिखु ३
२४९	०८/०१/२०७८	नर्मदेश्वर कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाख सम्म	प्रेम बहादुर मगर	लिखु ३
२५०	०८/१४/२०७८	लिखु देम्बा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१० लाख सम्म	बाबुराज खड्का	लिखु ३
२५१	०८/१५/२०७८	जामुनेटोल कृषि तथा नमुना बाख्रा फर्म	१० लाख सम्म	यज्ञ बहादुर थापा मगर	लिखु ४
२५२	०९/१८/२०७८	संसारिथान बाख्रा फर्म	३ लाख सम्म	रेणुका कार्की	लिखु १
२५३	०९/२९/२०७८	पाहेलेखोला कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२० लाख माथी	कालीदास श्रेष्ठ/डोर प्रसाद ढुंगेल	लिखु १
२५६	१०/२७/२०७८	डाँडाखर्क पशुपंक्षी फर्म	१ लाख सम्म	रोसन कुमार बर्मो	लिखु ८
२५७	११/०१/२०७८	शुसिला कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	शुसिला भुजेल	लिखु ६
२६०	११/१५/२०७८	आतपी व्यवसायीक कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१ करोड सम्म	भक्त बहादुर खत्री	लिखु ४
२६२	११/२५/२०७८	थामडाँडा बाख्रा फर्म	३ लाख सम्म	भुपाल बहादुर कार्की	लिखु १
२६३	११/२५/२०७८	होक्से बाख्रा फर्म	३ लाख सम्म	कबिराज कार्की	लिखु १
२६४	१२/२३/२०७८	कल्पना ड्रगन फल खेती तथा नर्सरी फर्म	२० लाख सम्म	चन्द्र बहादुर तामाङ	लिखु २
२६५	१२/३०/२०७८	आशिर्वाद कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३ लाख सम्म	चिना श्रेष्ठ	लिखु ३
२६८	०४/२३/२०७९	सनराइज कृषि तथा पशुपालन फर्म	१ लाख सम्म	सुर्य बहादुर कटवाल	लिखु ४
२६९	०५/०७/२०७९	मेनुका कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	सावित्री घले गुरुड	लिखु ७
२७०	०५/२२/२०७९	प्रशान्त कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म	५ लाख सम्म	प्रेम कुमार विष्ट	लिखु ८
२७१	०५/२६/२०७९	विशाल कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	५ लाख सम्म	रेखा कुमारी तामाङ	लिखु ५

२७२	०५/२८/२०७९	सृजनशिल मझुवा कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२० लाख सम्म	बल माया तामाङ	लिखु ५
-----	------------	---------------------------------------	-------------	---------------	--------

होटल तथा खाजा घर:

क्र.स.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	ब्यवसायको विवरण	पूँजी लाखमा	सञ्चालक	ठेगाना
१	५१	०९/२२/२०७५	लिखु सुशेली आले भोजनालय होटल एण्ड लज		पूर्ण ब. आले	लिखु-९
२	८२	०२/२०/२०७६	मनिष होटल		राजिव श्रेष्ठ	लिखु-४
३	८३	०२/२३/२०७६	नर्मदेश्वर महादेवस्थान खाजा घर	१	श्रीमाया मगर	लिखु-३
४	८७	०४/२६/२०७६	गोबिन्द खाजा घर	१	ज्ञानु श्रेष्ठ	लिखु-४
५	९०	०५/०१/२०७६	श्रेष्ठ खाजा घर	१	कुमार श्रेष्ठ	लिखु-५
६	९४	०५/११/२०७६	न्यू कार्की होटल एण्ड लज	३	कृष्ण कुमार कार्की	लिखु-५
७	१०५	०५/१२/२०७६	गाउँबेशी खाजा खाजा पसल	१	दुर्गा ब. मगर	लिखु-८
८	१३७	०८/०१/२०७६	इसानी होटल एण्ड लज	१	सविता खत्री	लिखु-४
९	१४३	०९/०७/२०७६	सुरक्षा एण्ड सुदिना होटल एण्ड लज	३	सुभद्रा कटवाल	लिखु-५
१०	१४८	०९/२४/२०७६	बि.एण्ड बि. होटल एण्ड लज	१	गोपालदास श्रेष्ठ	लिखु-३
११	१५५	०१/२४/२०७७	शुशिला खाजा घर	१	शुसिला भुजेल	लिखु-६
१२	१७२	०४/२६/२०७७	श्रेष्ठ होटल	३	गिता श्रेष्ठ	लिखु-४
१३	१७६	०५/०१/२०७७	पोकली झरणा होटल	१	भिम प्र. घिमिरे	लिखु-९
१४	२०२	०२/१९/२०७७	समिर गाउँबेशी खाजा घर	१	चेत ब. खड्का	लिखु-५
१५	२२१	११/२६/२०७७	खड्का होटल	१	सुनिल खड्का	लिखु-३
१६	२५८	१२/११/२०७८	कुण्डलेश्वर किराना पसल एण्ड खाजा घर	१	सकुन्तला विष्ट	लिखु-८
१७	२६६	०१/१९/२०७९	आर.एस खाजा घर	१	सुमिता श्रेष्ठ	लिखु-४

दर्ता खारेजि व्यवसायहरु:

क्र.सं.	दर्ता नं.	खारेजी मिति	ब्यवसायको विवरण	पूँजी लाखसम्म	प्रोपाइटरको नाम	ठेगाना
१	५९	०५/१५/२०७५	पोकली वाइन एण्ड खुद्रा पसल	३ लाखसम्म	गोरमान तामाङ	लिखु-९
२	७८	०७/२९/२०७६	इशानी किराना पसल	३ लाखसम्म	ईश्वर कटवाल	लिखु-४
३	१७०	०४/१८/२०७७	बेबिका प्रशोधन मिल एण्ड चाउमिन सप्लायर्स	५ लाखसम्म	हेम कुमारी कटुवाल	लिखु-५

कृषि विकास

पृष्ठभूमि :

देशको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा ठुलो योगदान दिने कृषि क्षेत्रमा करिव दुई तिहाई जनसंख्या अर्थात् ६०.४% मानिसहरु कृषि पेशामा आवद्ध छन् । अधिकांश जनताको जीविकोपार्जनको प्रमुख आधार कृषि नै रहेको छ । यस क्षेत्रका प्रमुख वालीहरुमा धान, मकै, आलु, कोदो रहेका छन भने नगदे वालीको रुपमा केही मात्रामा अलैंची तथा बेसार पनि लगाउने गरेको पाईन्छ । उत्पादित कृषि जन्य उपजहरुको विक्रि वितरण र सेवा तथा वस्तुहरुको आदानप्रदानको लागि पालिकामा कृषि हाटवजार केन्द्र र कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना भई सञ्चालनको प्रक्रियामा रहेको छ । कृषि सम्बन्धी विकास तथा विस्तारको लागि गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत कृषि विकास उप-शाखा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:

कृषि क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धन गर्न संघ प्रदेशका नीति संगसंगै गाउँपालिकाले विभिन्न नीतिगत व्यवस्थाहरु गरेको छ, जसमा स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७५, कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ र कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक मार्गदर्शन तथा मापदण्ड, २०७६ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेका छन ।

उद्देश्य:

- स्थानीय कृषि नीति तर्जुमा गर्न सहयोग गरि कार्यान्वयन तथा नियमन गर्ने,
- कृषक समूह तथा कृषि व्यवसायको दर्ता, नवीकरण, प्रवर्द्धन र नियमन गर्ने,
- अनुसन्धानबाट प्राप्त उन्नत प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिने,
- कृषकहरुको सहभागिता तथा मागमा आधारित कार्यक्रम तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्ने,
- साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- माटो शिविर सञ्चालन, साधारण औषधी तथा विषादीहरुको वितरण गर्ने ।

कार्यप्रगति:

- बाली संरक्षणको लागि विषादी खरिद पश्चात २५०१ जना कृषक लगायत विभिन्न कृषक, कृषक समुह तथा फर्महरु लाभान्वीत भएका ।
- तरकारीको बिउबिजन खरिद गरी ३०० जना कृषक/ कृषक समुह /फर्महरु लाभान्वीत भएका ।
- हिउँदे तथा बर्षे बाली , पशुपंक्षी तथ्यांक संकलन र क्रप कटिङ्गको कार्य सम्पन्न भएको ।
- मसला बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा नं ०२ उपहार कृषि तथा फार्ममा सम्पन्न भएको ।
- कृषक तालिम (तरकारी खेति सम्बन्धि १ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम) ९ वटा नै वडामा सम्पन्न भएको ।
- हालसम्म ८० वटा कृषक समुह दर्ता भएका र दर्ता भए मध्ये १ वटा कृषक समुह खारेज भएको ।
- कृषक पाठशाला आ.पि.एम कार्यक्रम लिखु गाउँपालिका वडा नं.३ जनज्योति कृषक समुहमा सम्पन्न भएको ।
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका ३ वटा पकेटहरु आ.व. २०७८/७९ मा सोहि पकेटलाई निरन्तरता दिइएको मध्ये २ वटा पकेट (आलुबाली पकेट वडा नं. ०९ , आलुबाली पकेट वडा नं. ५ , मकै बाली पकेट वडा नं. ०३ मा सम्पन्न भएको ।

- डिजिटल माटो परीक्षण किटबाट २५ जना कृषकको माटो परीक्षण गरीएको ।
- बिउ बैंक निर्माण वडा नं. ०४ धौले गैहामा निर्माण गरीएको ।
- टारकेराबारी संकलन केन्द्र स्तरोन्नति कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम र पोषण संवेदनशिल अन्तर्गत सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई तरकारीको बिउबिजन वितरण सम्पन्न गरीएको ।
- हालसम्म ८० वटा कृषक समूह दर्ता भएका छन् भने जसको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	कृषक समूहको नाम	ठेगाना	समूह दर्ता मिति
१.	रातमाटे कृषक समूह	लिखु - १	२०७६/०३/२९
२.	रामेश्वर सिर्जनशिल कृषक समूह	लिखु - १	२०७६/०३/२९
३.	सिर्जनशिल कृषक समूह	लिखु - १	२०७७/०५/१५
४.	सिंहदेवी कृषक समूह	लिखु - १	२०७७/०५/१५
५.	भैँसेपानी कृषक समूह	लिखु - १	२०७७/०५/१४
६.	कालिका देवी कृषक समूह	लिखु - १	२०७७/०५/१४
७.	फुलमाला दलित कृषक समूह	लिखु - २	२०७३/०४/०३
८.	श्री मिलिजुलि तरकारी कृषक समूह	लिखु - २	२०६६/०७/२५
९.	श्री कालिदेवी कृषक समूह	लिखु - २	
१०.	सेतीदेवी कृषक समूह	लिखु - २	२०७६/०६/०२
११.	भुमस्थान कृषक समूह	लिखु - २	२०७७/०५/१५
१२.	सेतिदेवि मिश्रित कृषक समूह	लिखु - २	२०७७/०५/१८
१३.	कुवापानी कृषक समूह	लिखु - २	२०७७/०५/२८
१४.	भिमसेनस्थान कृषक समूह	लिखु - ३	२०७६/०३/२९
१५.	जन ज्योति कृषक समूह	लिखु - ३	२०७६/०३/२९
१६.	एकता ज्योति कृषक समूह	लिखु - ३	२०७१/१२/०४
१७.	बाघखोर डाँडा कृषक समूह	लिखु - ३	२०७६/०३/२९
१८.	सयपत्री कृषक समूह	लिखु - ३	२०७३/०४/१८
१९.	बरपिपल चौतारी कृषक समूह	लिखु - ३	२०७७/०५/०९
२०.	सिर्जनशिल देउराली कृषक समूह	लिखु - ३	२०७६/०३/२९
२१.	सयपत्री कृषक समूह	लिखु - ३	२०७७/०४/१५
२२.	सिर्जनशिल देउराली कृषक समूह	लिखु - ३	२०७६/१२/०४
२३.	प्रगतिशिल कृषक समूह	लिखु - ३	२०७१/०३/२३
२४.	जाल्पा देवी कृषक समूह	लिखु - ३	२०७७/०५/१४
२५.	सेतिदेवी कृषक समूह	लिखु - ३	२०७७/०५/१५
२६.	जामुने कृषक समूह	लिखु - ४	२०७७/०४/१२
२७.	मखमली कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९

२८.	उत्पादनशिल अगुवा कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९
२९.	तारुके बेसी कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९
३०.	सिर्जनशिल कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९
३१.	कन्यादेवी कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९
३२.	गौरी शंकर कृषक समूह	लिखु - ४	२०७६/०३/२९
३३.	हातेमालो कृषक समूह	लिखु - ४	२०७७/०५/२९
३४.	सेतिदेवी बाङ्गेपिपल कृषक समूह	लिखु - ४	२०७७/०५/०२
३५.	चुवाडाँडा कृषक समूह	लिखु - ४	२०७७/०५/१८
३६.	मझुवा कृषक समूह	लिखु - ५	२०७५/०१/२८
३७.	श्री घुर्बिसे उत्साही कृषक समूह	लिखु - ५	२०७७/०४/३२
३८.	श्री मानेडाँडा कृषक समूह	लिखु - ५	
३९.	सुधार कृषक समूह	लिखु - ५	२०७७/०४/२६
४०.	प्रगतिशिल कृषक समूह	लिखु - ५	२०७६/०३/२९
४१.	श्री जागरण कृषक समूह	लिखु - ५	२०७७/०४/२२
४२.	नमुना सिर्जनशील कृषक समूह	लिखु - ५	२०७७/०५/०८
४३.	हरेडाडा कृषक समूह	लिखु - ६	२०७७/०५/१५
४४.	कार्तिके कृषक समूह	लिखु - ६	२०७६/०३/२९
४५.	सयपत्रि कृषक समूह	लिखु - ६	२०७६/०३/२९
४६.	चेतनशिल कृषक समूह	लिखु - ६	२०७६/०३/२९
४७.	लालि गुँरास कृषक समूह	लिखु - ६	२०७६/०३/२९
४८.	नवोदित वीउ उत्पादक कृषक समूह	लिखु - ६	२०७०/०३/१२
४९.	आइतबारे कृषक समूह	लिखु - ६	२०७७/०५/१०
५०.	रमाइलो मगर कृषक समूह	लिखु - ६	२०७७/०५/०८
५१.	गाम्नाड विर्ता महिला कृषक समूह	लिखु - ६	२०७७/०५/०८
५२.	नमुना कृषक समूह	लिखु - ७	२०७३/०३/१४
५३.	कालिका कृषक समूह	लिखु - ७	२०७३
५४.	झल्किने कृषक समूह	लिखु - ७	२०७७/०४/२३
५५.	लाकुरी डाँडा महिला कृषक समूह	लिखु - ७	२०७७/०५/०१
५६.	ग्राम ज्योति नमुना कृषक समूह	लिखु - ७	२०७७/०५/०१
५७.	प्रगतिशिल दलित महिला कृषक समूह	लिखु - ७	२०७७/०५/१७
५८.	चुनादेवी कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/१५
५९.	सिद्धपुर्या कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/२२
६०.	सिर्जनशिल कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/२२
६१.	मुलपानी कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/१८
६२.	सिद्धेश्वर जनचेतना कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/१७
६३.	नमुना डाडाखर्क कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/१५

६४.	जाल्पादेवि कृषक समूह	लिखु - ८	२०७७/०५/२२
६५.	लिखुखोला कृषक समूह	लिखु - ८	
६६.	लगनशिल कृषक समूह	लिखु - ८	२०७६/०३/२९
६७.	जनएकता प्रगतिशिल कृषक समूह	लिखु - ८	२०७३/०३/२१
६८.	ग्रामिण उत्थान कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/११/२७
६९.	जागरुक कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०८/०८
७०.	दोवर फेदि कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०८/१९
७१.	जिमपाखा कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०६/०२
७२.	हातेमालो कृषक समूह(पोकली-७)	लिखु - ९	२०७१/०८/१९
७३.	हातेमालो कृषक समूह(पोकली -३)	लिखु - ९	२०७१/०५/३१
७४.	जनचेतना कृषक समूह	लिखु - ९	२०७५/०६/०७
७५.	उत्तम जनजाति कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०३/११
७६.	थाम डाँडा कृषक समूह	लिखु - ९	२०७०/०५/३१
७७.	जुनेली महिला कृषक समूह	लिखु - ९	२०७७/०५/२१
७८.	खोला खर्क कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०८/१९
७९.	सुन्दर पोकली महिला कृषक समूह	लिखु - ९	२०७७
८०.	विसाउने कुलो कृषक समूह	लिखु - ९	२०७१/०८/०८

- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

पशुपंछी विकास

पृष्ठभूमि:

नेपाल कृषि प्रधान मुलुक हो । नेपालको करिब ६०.४ प्रतिशत जनसंख्या कृषि पेशामा संलग्न छन् । कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा पशुपन्छीको योगदान ११ % रहेको छ । कृषिको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा २७% योगदान रहेको छ । नेपाल अण्डा, मासु र धुलो दुधमा आत्म निर्भर भएको छ । लिखु गाउँ पालिकाका प्रायः सबै घरमा कुनै न कुनै पशु चौपाया पालेको देखिन्छ । भौगोलिक र जैविक विविधताको दृष्टिकोणले गाउँपालिका निकै धनी रहेको छ । भविष्यमा दिगो व्यवसायिक पशुपालन जोन बनाउन सकिने सम्भावना रहेको छ । १५ औं योजना, १० बर्षे प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण तथा २० बर्षे कृषि विकास रणनीति अनुरूप व्यापार घाटा कम गर्न मुख्य निर्यात योग्य वस्तुमा कृषिलाई राखिएको छ । कृषिको व्यवसायिकरण, औद्योगिकरण, विविधिकरण र आधुनिकिकरण गर्नका लागि गाउँपालिका अध्यक्ष श्री गोविन्द बहादुर पौडेल ज्यूको संयोजक रहेको स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन समिति र कृषकका लागि कृषि सामाग्री, कृषि उपचको उचित मूल्य र बजारको व्यवस्था, स्थानीय कार्य विभाजन तथा कार्यसम्पादन र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरी सामाजिक न्याय प्रत्याभूत गर्ने आर्थिक विकास समितिका प्रमुख श्री रामहरी बुढाथोकी ज्यूको संयोजकमा कृषि विकास समिति रहेको छ । लामो र दिर्घ जीवन जीउन पनि असल कृषि कार्य तथा सोको उपभोग हुनु जरुरी देखिन्छ । "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" परिकल्पना कृषिको विकासबाट मात्र सम्भव छ ।

नीतिगत व्यवस्था :-

नेपालको संविधान २०७२ मा कृषि सम्बन्धि विशेष व्यवस्था गरिएको छ । खाद्यवस्तुको अभावमा जीवन सुरक्षित गर्ने तथा खाद्य सम्प्रभुताको हक प्रदान गरेको छ । वैज्ञानिक भूमिसुधार सहित चक्लावन्दि खेति, किसानको हकहित

संरक्षण र संवर्धन गर्दै कृषि उत्पादन र उत्पादनकत्व बढाउन भू-उपयोग नीति अबलम्बन गर्ने नीति लिइने भनिएको छ । अनुसूची ८ मा कृषि, पशुपालन, उत्पादन, कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, संचालन र नियन्त्रण जस्ता अधिकार स्थानीय तहलाई दिएको छ । पशुपन्छी सम्बन्धि लिखु गाउँपालिकाले स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७५, कृषि विकास कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ र कृषि विकास कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक मार्गदर्शन तथा मापदण्ड, २०७६ लागू गरी कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

उद्देश्य:

- पशुपन्छीको तथ्यांक संकलन, अभिलेखिकरण तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्नु,
- समूह व्यवस्थापन, परिचालन, तथ्यांक तथा सुचना प्रणाली चुस्तदुरुस्त राख्नु,
- नियमित रूपमा पशु उपचार तथा खोप संचालन गर्नु,
- पशुजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण गर्नु,
- पशुपन्छीजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुनुका साथै पशुजन्य प्रोटीनको मागलाई दोब्बर बनाउनु,
- स्थानीय तथा प्रदेश र सघंको कानूनको परिधिमा रहि विविध कृषाकलाप गर्नु ।

कार्य प्रगति:

- कृषकहरूको निवेदन मागको आधार शाखाले यथासम्भव छिटो र छरितो तरिकाले सेवा तथा परामर्श उपलब्ध गराईएको,
- २२०८ जना कृषकका ११६२ वटा गाई, गोरू, बाच्छा, बाच्छी १०३९ वटा भैसी, रागो, पाडा, पाडी ५५२१ वटा बाख्रा, बोका, पाठापाठी ३८३९ वटा कुखुरा, ५१ वटा बंगुर ३२ वटा कुकुरलाई औषधी तथा उपचार सेवा प्रदान गरेको,
- पशुपन्छि घुम्ति शिविर अन्तर्गत लिखु वडा नं. १, २, ६, ७, ८ र ९ मा ४६७ जना कृषकहरूका पशुपन्छिलाई उपाचार तथा औषधी वितरण गरिएको,
- बाख्राहरूको बाह्य पराजिवि नियन्त्रणका लागि सहास नेपालसँगको सहकार्यमा लिखु ८ मा १२९ बाख्रालाई डिपिङ्ग गर्ने कार्य सम्पन्न गरेको,
- विभिन्न वडाहरूमा असल पशुपालन र पशुपालक कृषक समूहहरूलाई ज्ञमता विकास सम्बन्धि १/१ दिने गोष्ठि सञ्चालन गरिएको,
- बाख्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्रको निरन्तरता कार्यक्रमको १७ वटा खोर निर्माण तथा मर्मत, घाँसको विउ तथा तालिम सञ्चालन गरिएको,
- नेपाल सरकारले सन् २०३० सम्म रेविज रोग मुक्त देश बनाउने अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धतालाई पुरा गर्न गाउँपालिकाले २०० डोज रेविज भ्याक्सिन खरिद गरि लगाइको, साथै ८०० डोज खोरेत र ४२०० पिपिआरको खोप लगाएको,
- यो शाखाबाट विभिन्न ठाउँमा १३० वटा पत्रहरू चलानी गरिएको,
- भकारो सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडाबाट वडाको सिफारिसमा ४/४ जनाको थलो सुधार गरिएको,

- पशु विमा गराउने कार्यमा बृद्धि भएको छ, विमा गरेका बिमितले तिरेको प्रिमियमको आधा मूल्य फिर्ता गर्ने गरिएको,
- उन मिसन कार्यक्रम लिखु ९ को पोखरी डाँडाका ३ वटा समूहका ६० जना कृषकहरूको बाख्राको खोर निर्माण तथा मर्मत गरिएको, १५ वटा च्यांग्रा खरिद गरिएको, औषधि तथा घाँसको विउ, तालिम तथा समूहको संस्थागत विकासको लागि आवश्यक सामग्रीहरू वितरण गरिएको,
- शाखाले पशुपन्धी फार्म, समूहहरू दर्ता तथा नविकरण र सेवा शुल्कबाट आन्तरिक राजस्व संकलनमा महत्पूर्ण योगदान पुर्याईरहेको,
- स्थलगत रुपमा झन्डै ६५० पशुपन्धीहरूको घरमा गई उपचार गरिएको,
- आ.व. २०७८/७९ मा कृषक समूह/फार्मले पाएको अनुदानको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	कृषक समूह /फार्मको विवरण	ठेगाना	रकम	कैफियत
१	आरुबोटे कृषि तथा पशुपन्धी फार्म	लिखु - २	१,००,०००।००	लागत साझेदारी
२	नमुना पशुपन्धी तथा कृषि उत्पादन, बिक्री केन्द्र	लिखु - ५	१,००,०००।००	लागत साझेदारी
३	मजुवा कृषि तथा पशुपालन फार्म	लिखु - ८	१,००,०००।००	लागत साझेदारी
४	राङ्भाङ्ती कृषि तथा पशुपन्धी फर्मले सम्झौता गरी अन्य १५ वटा फार्म तथा समूह	लिखु - ३	७,००,०००।००	लागत साझेदारी

- हालसम्म २७ वटा पशुपालन कृषक समूह गठन तथा नविकरण गरिएको, समूहको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	कृषक समूहको नाम	वडा नं.	दर्ता मिति
१	श्री सिर्जनशिल पशुपालन समूह	लिखु १	२०७६/०३/२५
२	सल्लेरी पशुपन्धि कृषक समूह	लिखु १	२०७७/०५/१५
३	श्री मिलिजुलि पशुपालन कृषक समूह	लिखु २	२०७६/०६/०१
४	श्री सिंहदेवी पशुपालन कृषक समूह	लिखु २	२०७६/०६/१४
५	दुरा गाउँ पशुपालन कृषक समूह	लिखु ३	२०७६/१२/०२
६	एकता ज्याति पशुपालन कृषक समूह	लिखु ३	२०७६/०३/१२
७	सेति देवि पशुपन्धी कृषक समूह	लिखु ४	२०७७/०४/२६
८	श्री उन्नती पशुपालन कृषक समूह	लिखु ४	२०७६/०३/०९
९	श्री चुवाडाँडा पशुपालन कृषक समूह	लिखु ४	२०७७/०५/१८
१०	बालकन्या देवि पशुपन्धी कृषक समूह	लिखु ५	२०७६/०२/०३
११	उदयमाला पशुपन्धी कृषक समूह	लिखु ५	२०७६/०५/२५
१२	स्वावलम्बी पशुपालन कृषक समूह	लिखु ५	२०७६/०६/०२
१३	यसम पशुपालन कृषक समूह	लिखु ५	२०७७/०७/२१
१४	नमुना सिर्जनशिल पशुपालन कृषक समूह	लिखु ५	२०७७/०५/०८

१५	अगुवा बंगुरपालन कृषक समूह	लिखु ६	२०७५/११/७
१६	नबोदित पशुपालन कृषक समूह	लिखु ६	२०७५/११/१३
१७	मौला मुलपधेरा पशुपालन कृषक समूह	लिखु ६	२०७५/११/०७
१८	रमाईलो मगर बस्ति बंगुरपालन कृषक समूह	लिखु ६	२०७७/०५/११
१९	उन्नत घाँस उत्पादक कृषक समूह	लिखु ७	२०७५/११/०८
२०	नवजागरण पशुपालन कृषक समूह	लिखु ७	२०७७/०६/०५
२१	नमुना बाख्रा पालन कृषक समूह	लिखु ८	२०७६/०६/१३
२२	अमलेश्वर महिला कृषक बाख्रा समूह	लिखु ८	२०७७/०५/१५
२३	प्रगतिशिल पशुपालन कृषक समूह	लिखु ८	२०७७/०५/१५
२४	जनजागरण पशुपालन कृषक समूह	लिखु ८	२०७७/०५/२२
२५	जागरुप पशुपालन कृषक समूह	लिखु ८	२०७७/०५/२२
२६	जाल्पादेवी पशुपालन कृषक समूह	लिखु ८	२०७७/०५/१८
२७	मिलन बंगुरपालन कृषक समूह	लिखु ९	२०७६/१२/०३

- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

रोजगार सेवा केन्द्र

पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधानको धारा ३३ मा रोजगारीको हकलाई मौलिक हकको रूपमा समावेश गरिएको छ । सोही मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्न रोजगारीको हक सम्बन्धी ऐन, २०७५, रोजगारीको हक सम्बन्धी नियमावली, २०७५, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम निर्देशिका, २०७५ एवं युवा रोजगारीको लागि रूपान्तरण पहल (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ तर्जुमा गरी स्थानीय तहमा रोजगार सेवा केन्द्र स्थापना मार्फत बेरोजगार व्यक्तीहरूको पहिचान गर्ने, सूचिकरण गर्ने र सूचिकृत व्यक्तिलाई रोजगारी प्रदान गरिनुका साथै रोजगार सहायता प्रदान गरिन्छ ।

वि.सं. २०७५/११/१ गते नेपाल सरकारले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याए पश्चात यस कार्यक्रम मार्फत निजि, सहकारी, गैर सरकारी क्षेत्रसंग समेत समन्वय र सहकार्य गरी ति क्षेत्रहरूमा व्यवसायिक कृषि, सिंचाई, खानेपानि, नदि नियन्त्रण, वन, पर्यटन, यातयात जस्ता पुर्वाधार विकास लगाएत सर्वजनिक निर्माण तथा अन्य सार्वजनिक कार्यहरूमा थप रोजगारीको सिर्जना गरी सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम एक सय दिनको रोजगारी प्रत्याभूति गरिनुका साथै श्रमिकको क्षमता तथा सीप विकास तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन मार्फत उद्यमशिलता वृद्धि गर्ने, स्वरोजगार बन्न सक्षम बनाउने तथा अन्य रोजगार सहायता प्रदान गर्ने लक्ष्य लिएको छ, जस मार्फत कुनै पनि नेपाली नागरिक वाध्यताले वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस कार्यक्रमले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरूका कार्यक्रमहरूमा सहकार्य, समन्वय एवं योजनावद्ध ढंगले कार्यान्वयन गर्न अभिप्रेरित गरेको छ । स्थानीय तहमा रोजगार सेवा केन्द्रलाई आवश्यक मार्गदर्शन, आवधिक समिक्षा गर्नको लागि स्थानीय तहको प्रमुखको अध्यक्षतामा ६ सदस्यीय स्थानीय निर्देशक समितिको व्यवस्था गरिएको छ ।

उद्देश्य:

- बेरोजगार व्यक्ति, रोजगारदाताहरूको तथ्यांक संकलन, प्रविष्टिकरण, प्राथमिकिकरण, प्रमाणिकरण गर्ने तथा नियमित रूपमा तथ्यांकको आद्यवधिक विवरण राख्ने तथा सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने,
- बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभुति गर्न आवश्यक रोजगार सेवा तथा सहायता प्रदान गर्नु,
- दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरि रोजगारीको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने,
- सरकारी, निजि, सहकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरू विचको समन्वय बाट थप रोजगारी सिर्जन गर्ने,
- सार्वजनिक पुर्वाधारहरूको निर्माण, स्तरोन्नती र विस्तारमा योगदान पुर्याउने,
- रोजगारीका नयाँ क्षेत्रहरूको पहिचान गर्ने,
- बेरोजगार व्यक्तिलाई स्वरोजगार हुनको लागि आवश्यक तालिम तथा वित्तिय सहयोगको लागि सम्बन्धित निकायमा सम्वन्ध गर्ने,
- रोजगारी सिर्जना हुने किसिमका आयोजना छनौट गर्नको लागि सिफारिस गर्ने,
- रोजगार आयोजनाहरूको अनुगमन, मूल्यांकन र प्रतिवेदन गर्ने,
- श्रमिकको ज्याला र निर्वाह भत्ता बैङ्किक प्रणालीबाट भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्ने ।

कार्यप्रगति:

सूचिकृत बेरोजगार तथा रोजगारी सम्बन्धी तथ्याङ्क

सि. नं.	वडा नं.	सूचिकृत बेरोजगार संख्या		०७८/७९ मा रोजगार पाएका लाभग्राही संख्या	०७८/७९ मा रोजगार पाएको दिन
		०७८/७९ (अध्यावधिक)	०७९/८०		
१	१	५६	३७	२५	२०००
२	२	२२	४१	११	११००
३	३	९३	४५	३७	२७००
४	४	४७	५८	२५	२०००
५	५	६७	८२	२५	२०००
६	६	४१	७८	२५	१९९९
७	७	८२	१०८	३८	२७८०
८	८	७४	८९	३६	२६५०
९	९	२०	७२	१७	१३४८
जम्मा		५०२	६१०	२३९	१८५७७

- आर्थिक बर्ष ०७८/७९ मा युवा रुपान्तरणको लागि पहल आयोजना मार्फत ६६ जना श्रमिकको लागि जम्मा ६५९९ दिन रोजगारी सिर्जना भएको ।

- आर्थिक बर्ष ०७८/७९ मा कामका लागि पारिश्रमिक आयोजनामा १७३ जना श्रमिकले जम्मा ११९७८ दिन रोजगारी सिर्जना भएको ।

आयोजना तथा कार्यक्रम प्रगति:

आर्थिक बर्ष २०७८/७९ मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कुल आयोजनाको लागि बिनियोजित रकम तर्फ:

- श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बाट संधिय शसर्त रकम स्वरुप युवा रोजगारको लागि रुपान्तरण पहल आयोजनाको लागि रु: ४२,००,०००।००
- श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बाट संधिय शसर्त रकम स्वरुप कामका लागि पारिश्रमिकका लागि प्रथम पटक रु: ३४,७४,०००।००
- श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बाट संधिय शसर्त रकम स्वरुप कामका लागि पारिश्रमिकका लागि थप रकम रु: ३७,८८,०००।००
- वडा नम्बर १ बाट निर्माण सामाग्री तथा सामाग्री ढुवानी को लागि कल्ले दह आयोजनामा रु १,५००००।०० र सिलढुंगे आयोजनामा रु ३,००,०००।०० गरि कुल जम्मा रकम रु: ४,५०,०००।०० साझेदारी ।
- ड) वडा नम्बर ७ बाट लिखु ७ बाटो मर्मत आयोजनामा सामाग्री ढुवानी को लागि रकम रु: १,००,०००।०० साझेदारी ।
- जम्मा संधिय शसर्त बजेट रु: १,१४,६२,०००।००, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लिखु गाँउपालिकाको साझेदारी सहित कूल आयोजना सञ्चालानर्थ बजेट रु: १,२०,१२,०००।-

खर्च तर्फ:

- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बाट संधिय शसर्त रकम स्वरुप युवा रोजगारको लागि रुपान्तरण पहल आयोजनाको लागि श्रमिकको ज्याला वापत रु: ३८,०७,६२३।००
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बाट संधिय शसर्त रकम स्वरुप कामका लागि पारिश्रमिकका लागि श्रमिकको ज्याला वापत कुल रकम रु ७२,४३,८२०।००
- वडा नम्बर १ र ७ बाट प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा निर्माण सामाग्री र ढुवानीको लागि साझेदार कुल रकम रु ५,५०,०००।००
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लिखु गाउपालिकाको साझेदारी सहित कूल आयोजना सञ्चालानर्थ बजेट खर्च रु १,१६,०१,४४३।००
- आर्थिक बर्ष २०७८/७९ मा लिखु गाउपालिकामा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रति व्यक्ति १०० दिन रोजगार उपलब्ध युवा रोजगारको लागि रुपान्तरण पहल आयोजनाको विवरण

क्र. स.	वडा नं.	आयोजनाको नाम	लाभग्राहि संख्या	बजेट	खर्च	मुख्य भौतिक उपलब्धि
१	२	हुलाकचौर ढलेपिपल सिम्ले सडक स्तरोन्नती योजना	११	६,३४,७००।००	६,३४,७००।००	सडक सोलिङ्ग ल. २२० मि., औषत चौ. ३.३ मि. परिमाण-१३८ घन मि.
२	३	भिमसेन स्थान जोगिडाँडा सडक स्तरोन्नती योजना	१७	९,८०,९००।००	९,८०,९००।००	सडक सोलिङ्ग ल. २९७ मि., औषत चौ. ३.५ मि. परिमाण-२१० घन मि.
३	४	डाँडा गाउँ मोहरिया सडक स्तरोन्नती योजना	१५	८,६५,५००।००	८,६५,५००।००	सडक सोलिङ्ग ल. २३३ मि., औषत चौ. ३.४ मि. परिमाण- १६४ घन मि. र १०० मि. ल., ०.४५ मि. चौ. र ०.५ मि. गहिराइ परिणाम २२.५ घन मि. ड्रेन निर्माण।
४	५	लिखु ५ बाटो मर्मत योजना	८	४,६१,६००।००	४,६१,६००।००	सडक सोलिङ्ग ल. १३७ मि., औषत चौ. ३.३ मि. परिमाण- ८७ घन मि.
५	६	माटेवेशी खाल्टे राम्चे रवेवर सडक स्तरोन्नती योजना	१५	८,६५,५००।००	८,६४,९२३।००	सडक सोलिङ्ग ल. २५९ मि., औषत चौ. ३.५ मि. परिमाण- १८०घन मि. र २६० मि. ल., ०.४७ मि. चौ. र ०.४ मि. गहिराइ परिणाम ४८.८८ घन मि. ड्रेन निर्माण।
जम्मा			६६	३८,०८,२००।-	३८,०७,६२३।-	

- आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा लिखु गाउँपालिकामा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रति व्यक्ति १०० दिन रोजगार उपलब्ध गराएका कामका लागि पारिश्रमिक आयोजनाको विवरण

क्र. स.	वडा नं.	आयोजनाको नाम	बजेट शसर्त	बजेट गाउँपालिका	कुल खर्च	मुख्य भौतिक उपलब्धि
१	१	सिलढुंगा पधेरो सिँचाई पोखरी तथा खानेपानि व्यवस्थापन योजना (गाउँपालिका साझेदार)	४,०३,९००।००	३,०००००।००	७,०३,९००।००	१००० मि. ल. ०.५ मि. चौ. र गहिराई ०.७५ मि. पाइप लाइन ड्रेन खनि २० mm. पाएप राखि पुरेको, ३०० मि. ल. ०.५ मि. चौ. र गहिराई ०.७५ मि. पाइप लाइन ड्रेन खनि २५ mm. पाएप राखि पुरेको, १००० मि. ल. ०.५ मि. चौ. र गहिराई ०.७५ मि. पाइप लाइन ड्रेन खनि ३२ mm. पाएप राखि पुरेको, M S steel (ट्याङ्की घेराबाराको लागि) १९६ के.जी. लगाएको।

२	१	कत्ले दह खेत संरक्षण तथा सडक तारजाली बुन्ने योजना (गाउँपालिका साझेदार)	४,६१,६००।००	१,५०,०००।००	६,११,६००।००	८१ वटा (2*1*1) तार जालिबाट कत्ले दहमा तटबन्धन निर्माण सम्पन्न गरेको।
३	५	बाटुले बतासे सडक निर्माण योजना	४,०३,९००।००	-	४,०३,९००।००	सडक सोलिङ्ग ल. ५३ मि., औषत चौ. ३.२ मि. परिमाण- ३४ घन मि. र गोरेटो बाटो ९६० मि. ल. र औषत चौ. १ मि., औषत उ. ०.७५ मि. र परिणाम ४९२ घ.मि.
४	७	लिखु ७ सडक मर्मत योजना (गाउँपालिका साझेदार)	१०,३८,६००।००	१,००,०००।००	११,३८,६००।००	सडक सोलिङ्ग ल. ३१४ मि., औषत चौ. ३.५ मि. परिमाण- २२० घन मि. र १०० मि. ल., ०.४ मि. चौ. र ०.४ मि. गहिराइ परिणाम १६ घन मि. ड्रेन निर्माण।
५	८	सिरिसे सम्मटार वडा कार्यलय डाँडाखर्का मझुवा पोखरीडाँडा स्तरोन्नती योजना	९,८०,९००।००	-	९,८०,९००।००	सडक सोलिङ्ग ल. २८५ मि., औषत चौ. ३.८ मि. परिमाण-२१० घन मि.
६	९	पोकली वाचु सडक सोलिङ्ग योजना	५,७७,०००।००	-	५,७७,०००।००	सडक सोलिङ्ग ल. १६७ मि., औषत चौ. ३.८ मि. परिमाण-१२४ घन मि.
जम्मा			३८,६५,९००।००	५,५०,०००।००	४४,१५,९००।००	

- आर्थिक बर्ष २०७८/७९ मा लिखु गाउँपालिकामा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रति व्यक्ति ५० दिन रोजगार उपलब्ध गराएका कामका लागि पारिश्रमिक आयोजनाको विवरण

क्र. स.	वडा नं.	आयोजनाको नाम	लाभग्राहि संख्या	बजेट	कुल खर्च	मुख्य भौतिक उपलब्धि
१	१	सुनारपानि कुवा, च्युरिडाँडा, पसलटार, नौविसे गोरेटो बाटो निर्माण योजना	१०	३,२०,०००।००	३,२०,०००।००	९०० मि. लम्वाई, १.५ मि. चौडाई परिणाम ५९० घ.मि. भएको गोरेटो बाटो निर्माण
२	३	इयाप्ले बाघखोरडाँडा, स्वास्थ्य चौकी सडक सोलिङ्ग योजना	२०	६,४०,०००।००	६,४०,०००।००	सडक सोलिङ्ग ल. १६३ मि., औषत चौ. ३.८ मि. परिमाण १२५ घन मि.
३	४	जुके, डाँडा गाउँ सिँचाई कुलो मर्मत योजना	१०	३,२०,०००।००	३,२०,०००।००	कुलो मर्मत (सोर्ने) १८०० मि. ल, परिमाण ३५८ घ. मि., पहिरो पन्छाउने २४ घन मि., सुख्खा पर्खाल

						१२ मि. ल., चौ. ०.४५ मि. र.उ. १.२७ मि. र परिणाम ६.८५ घ.मि.
४	५	गंगटे महाभिर कुटिडाँडा सिँचाई कुलो मर्मत योजना	१०	३,२०,०००।००	३,२०,०००।००	कुलो मर्मत (सोर्ने) १८०० मि. ल, परिमाण ३५८ घ. मि., पहिरो पन्छाउने १९ घन मि., सुख्खा पर्खाल १२ मि. ल., औ. चौ. ०.७५ मि. र.उ. १.३मि. र परिणाम ९.१८ घ.मि., गोरेटो बाटो २७५ मि., औ. चौ. १ मि. परिणाम १३७.५ घ.मी.
५	(६, ७ र ८ समेत)	दाह्रौगौडा, खाल्टे सडक स्तरोननी योजना	४९	१५,६८,०००।००	१५,५५,२००।००	सडक सोलिङ्ग ल. ३६७ मि., औषत चौ. ३.५ मि. परिमाण २६९ घन मि., गोरेटो बाटो ५०० मि. ल., औ. चौ. १.२ मि., औ. उ. ०.५ मि. परिमाण ३०० घ.मि., ड्रेन ल. ५०० मि., औ. चौ. ०.४५ मि., गहिराई ०.४५ मि. परिमाण १०१.२५ घ. मि.
६	७	लेति काउले सडक सोलिङ्ग योजना	७	२,२४,०००।००	२,२२,७२०।००	सडक सोलिङ्ग ल. ७५ मि., औषत चौ. ३ मि. परिमाण ४५ घन मि.
जम्मा			१०६	३३,९२,०००।००	३३,७७,९२०।००	

आयुर्वेद

पृष्ठभूमि:

आयुर्वेद चिकित्सा हाम्रो मौलिक चिकित्सा पद्धति हो । मानव सभ्यतासँगै मानव स्वास्थ्यको संरक्षण र सम्बर्धनका लागि यसको अहम् भूमिका छ । आजपनि सबैलाई स्वस्थ जीवन सबैका लागि भन्ने अवधारणा अनुरूप आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको सुदृढिकरण र स्तरीयता कायम गरि जनमानसमा सुरक्षित, प्रभावकारी, र गुणस्तरीय सेवा पुर्याउन आवश्यक भएकोले आयुर्वेद उपचार प्रणाली एक महत्वपूर्ण पद्धतिको रूपमा स्थापित भएको छ ।

आयुर्वेद संस्थाबाट आम जनसमुदायको लागि आयुर्वेद चिकित्सा सेवा निःशुल्क रूपमा प्रदान गरिदै आएको छ । विश्व स्वास्थ्य संगठनले विकासशिल राष्ट्रहरूमा आवश्यक ठानिएका ओखतिमुलोको अभावलाई स्वीकारिँ ती देशहरूमा आयुर्वेद लगायत परम्परागत चिकित्सा पद्धतिले रोगबाट पिडित जनताहरूको स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने कुरालाई स्वीकारेका छन् । त्यसैले विद्यालय स्तरदेखि नै विद्यार्थीहरूलाई देशको मौलिक चिकीत्सा पद्धति बारे जानकारी दिने स्थानीय स्तरको जडिबुटी बढिभन्दा बढि प्रयोग गर्न जडिबुटीको संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने र नागरिकको स्वास्थ्यको रक्षा गरी स्वस्थ समाज र समृद्धी देश विकासमा आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको अवलम्बन गरी स्वस्थ समाज निर्माणको

लागि गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत रहने गरी पोकलि आयुर्वेद औषधालय र सो सेवालाई विस्तार गर्न पालिकामा पनि आयुर्वेद ईकाईको स्थापना गरि सञ्चालन गरिएको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:

- राष्ट्रिय आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति, २०५२

उद्देश्य:

- आयुर्वेद सेवाको सर्वसुलभ पहुँच र गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्न, योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने,
- स्वस्थ मानिसको स्वास्थ्य रक्षा गर्नु र रोगि व्यक्तिको रोगको निवारण गर्नु,
- विरामी परीक्षण गर्नु, निःशुल्क औषधि वितरण गर्नु तथा परामर्श दिनु,
- ज्येष्ठ नागरीकका लागि रसायन औषधि वितरण गर्नु,
- स्थानीय स्तरमा प्राप्त जडिबुटीको उपयोगता बारे जनचेतना जगाई त्यसको प्रयोग तथा संरक्षण गराउनु,
- स्वास्थ्य संस्थाको सेवाबाट बन्चित रहेका स्थानीय गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन गर्नु,
- मातृ शिशु सुरक्षार्थ तथा कुपोषणबाट जोगाउन दुग्धबर्द्धक औषधि बितरण गर्नु,
- शरीरका विकार निरहरण यतु पंचकर्म सेवा सञ्चालन गर्नु ।

कार्यप्रगति:

- विरामी परीक्षण तथा औषधी वितरण गरिएको (२१५९ जना जसमा महिला-१२०० पुरुष-११५९),
- योग दिवस मनाइएको तथा योग शिविर संचालन गरिएको,
- ज्येष्ठ नागरिकको लागि रसायन औषधि वितरण गरिएको (५०७ जना जसमा महिला-२५५ पुरुष-२५२),
- स्तनपायी आमालाई मातृशिशु सुरक्षार्थ जडिबुटीजन्य औषधी वितरण गरिएको (३०५),
- स्थानीय जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम संचालन गरिएको,
- विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा संचालन गरिएको,
- पञ्चकर्म/पूर्वकर्म सेवा संचालन गरेको (६०६ जना)
- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

लैंगिक समानता

पृष्ठभूमि:

विपन्न, अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफैँ गर्न नसक्ने, ज्येष्ठ नागरिक तथा लोपोन्मुख जातिका नागरिक तथा लैंगिक, यौनिक हिंसामा परेका पिडित नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षाको हक हुने संवैधानिक व्यवस्था अनुसार सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति गराई

सामाजिक न्याय, सुशासन, कानूनी राज्य स्थापना गर्न गाउँ कार्यपालिका अन्तर्गत लैंगिक समानता तथा सामाजिक विकास उप-शाखाको स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:

- बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी ऐन, २०६३ र सो को नियमावली, २०६५,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी नियमावली, २०७७,
- घरेलु हिंसा (कसुर र सजाय) ऐन, २०६६,
- राष्ट्रिय लैंगिक समानता नीति, २०७५,
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति परिचय-पत्र कार्यविधि, २०७५,
- अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिका र सामाजिक कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५,
- लैंगिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि , २०७८ ।

उद्देश्य:

- ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता तथा लैंगिक विषयमा आवश्यक तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्न योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्नु,
- कानूनको अधिनमा रहि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नु ,
- ज्येष्ठ नागरिक क्लव, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्र, अपाङ्गता पुनस्थापना केन्द्र, अशक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नु,
- ज्येष्ठ नागरिक , अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लगत अद्यावधिक गरि परिचयपत्र वितरण गर्नु,
- महिला, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्नु ,

कार्यप्रगति:

- महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यका तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गरि महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाईएको,
- सम्पूर्ण वेभसाईटका १० वटा महिला विकास समूहहरूमा कुरीति, कुप्रथा सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिएको,
- प्रदेश तथा संघबाट प्राप्त लैंगिक हिंसा निवारण अनुदान स्थानीय हिंसा निवारण कोष स्थापना गरी रकम जम्मा गरिएको,
- अन्तराष्ट्रिय नारी दिवसको अवसरमा सम्पूर्ण वडामा महिला समूहद्वारा कार्यक्रम सञ्चालन गराईएको,

- तीज विशेष कार्यक्रमको सन्दर्भमा गाउँपालिकामा जनप्रतिधि र कर्मचारी महिलाहरूलाई सचेतनामुलक कार्यक्रम र नौ वटा वेभसाईटमा विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रम गरिएको,
- सवारी चालक तालिम अन्तर्गत ४० जनालाई सवारी चालक तालिम दिएको ।
- कार्यक्रमको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता

पृष्ठभूमि:

राज्यमा बसोबास गर्ने प्रत्येक व्यक्तिका महत्वपूर्ण व्यक्तिगत घटनाहरूलाई आधिकारिक रूपमा रेकर्ड राख्नुलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता भनिन्छ । हाम्रो देशमा भने जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई र सम्बन्धविच्छेद गरी पाँच किसिमका घटनाहरूलाई लिइन्छ । यसअन्तर्गत सम्बन्धित कार्यालयहरूले रेकर्ड राख्ने, भण्डारण गर्ने, उपयोग तथा वितरणसम्बन्धी कार्यहरू गर्दछन् ।

मानिस सक्रिय जीवन यापन गरिरहेका बेलामा होस् या असक्त अवस्थामा होस् उसका आधारभूत मानवीय आवश्यकताहरू पूरा हुने सुनिश्चितता हुनु नै सामाजिक सुरक्षा हो । समय र लक्षित वर्गअनुसार ससामाजिक भत्ताका दरहरू पनि सोहिबमोजिम परिमार्जन गरिदै लगिएको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई सरल र पारदर्शी बनाउन अनलाइन प्रविधि र बैकिङ्ग प्रणालीमार्फत रकम वितरण गर्नेकार्य अघि बढिरहेको छ । अहिले ३५ लाखभन्दा बढी लाभग्राहीहरू अनलाईनमा आबद्ध भैसकेका छन् ।

गाउँपालिका उपप्रमुखको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण समन्वय समिति, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण कार्यक्रममा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकतामा गुनासो सुनुवाई समिति त्यसैगरी वडा कार्यालयमा वडा अध्यक्षको संयोजकतामा वडा कार्यालयको गुनासो सुनुवाई समिति रहेको र उक्त समितिहरूले यस उप-शाखाको काम कारवाहीमा आवश्यक निर्देशन तथा सहजीकरण गर्ने गरेको व्यहोरा अवगत गराउदछु ।

नीतिगत व्यवस्था:

नेपालमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने ऐन, २०३३, जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने दोस्रो संसोधन नियमावली, २०७५, सामाजिक सुरक्षा ऐन २०७५, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ साथै स्थानीय जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता ऐन, २०७५ रहेका छन् ।

उद्देश्य:

- सबै वडाहरूको अनुगमन गरी वडामा भएका व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ताका तथ्याङ्कहरूको अभिलेख, दोहोरो मिलान गरी अध्यावधिक गर्ने/गराउने,
- वडा अन्तर्गत सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी समस्याहरूको पहिचान तथा वर्गिकरण गरी उचित समाधान गर्ने/गराउने,

- वडा कार्यालय तथा गाउँपालिका स्तरमा भएका तथ्याङ्कहरु प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित शाखा हेर्ने विभाग तथा मन्त्रालयमा पठाउने साथै सूचना तथा सञ्चारका माध्यमद्वारा सार्वजनिक गर्ने/गराउने,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा भएका अनियमिताहरुको रेखदेख गरी अनियमितता हुन नदिन तथा अटाउन सहयोग गर्ने/गराउने,
- अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली (VERSP-MIS) लाई लागु गर्ने तथा त्यसमा देखा पर्ने समस्याहरुको रेखदेख गर्ने र समस्याहरुको प्रकृति हेरी निराकरण गर्ने/गराउने,
- वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई सूचना प्रविधिसँग जोड्न आवश्यक प्रविधिमैत्री, क्षमता विकास तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम गर्ने/गराउने,
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी तथ्यांकहरुलाई चुस्त दुरुस्त राख्न आवश्यक जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन तथा अभियानमा सहयोग गर्ने/गराउने,
- प्रविधिमैत्री, सुशासित र सुदृढ सेवा प्रवाह गर्ने नेपालको अभियानलाई मुर्त रुप दिन जैविक विवरण सहितको राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण संकलन तथा वितरणलाई स्थानीय निकायमा रहि समन्वय र सहयोग गर्ने/गराउने,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता विवरण बैकिङ प्रणालीमा लैजान वित्तिय संस्थाहरूसँग समन्वय र सम्झौता गर्ने तथा गराउने,
- व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सम्सोधित ऐन, नियमावलीको बारेमा अध्यावधिक रहि सबै वडा कार्यालयहरुमा सूचना सम्प्रेषण गर्ने तथा नियमावलि अनुसारको काम कारवाही गर्न निर्देशन तथा प्रोत्साहित गर्ने/गराउने ।

कार्यप्रगति:

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता चार वटा नै त्रैमासिक सम्मको निकास तथा वितरणको लागि बैकमा पठाईएको,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको नामावली नविकरणको लागि निवेदन सकलन गर्न सूचना प्रचार प्रसार गरिएको,
- जनप्रतिनिधिहरु, स्थानीय CSO र स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुको लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढिकरण आयोजना सम्बन्धी ३ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको,
- स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई (VERSP-MIS) सम्बन्धित २ दिने तालिम सम्पन्न गरिएको,
- प्रत्येक मासमा व्यक्तिगत घटना दर्ताका तथ्याङ्कहरु संकलन र अध्यावधिक गरिएको,
- वडा कार्यालयबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न योग्य लाभग्राहिहरु एम.आई.एस. (MIS) सिस्टममा दर्ता भए पश्चात विवरणहरु रुजु गर्ने गरिएको,
- दर्ता शिविर सञ्चालन अभियान सम्बन्धी सूचना सामग्री छपाई गरी प्रचार प्रसार कार्यक्रम अन्तर्गत सबै वडा कार्यालयका स्टेसनहरु सम्म सूचना टाँस तथा अडियो जिंगल/विज्ञापन बनाई रेडियोद्वारा प्रचार प्रसार गरिएको,
- दर्ता शिविर सञ्चालनार्थ सेवा करार कर्मचारीहरुलाई २ दिने तालिम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको,

- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता शिविर सवै वडा अन्तर्गतका २३ वटा स्टेसनहरूमा सञ्चान गरि सम्पन्न गरिएको,
- VPN जडान गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी १ दिने तालिम सञ्चालन सम्पन्न VPN प्रयोगकर्ताको युजर आईडी तथा पासवर्ड सम्बन्धित वडा कार्यालयहरूमा सम्प्रेषण गरिएको,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढिकरण आयोजना सम्बन्धी १ दिने समिक्षा तथा छलफल कार्यक्रम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको,
- प्रत्येक त्रैमासिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित शाखा हेर्ने प्रदेश कार्यालय तथा बिभागमा सम्पेषण तथा वेवसाईडमा अपलोड गर्ने गरिएको,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता उप-शाखाबाट सम्पन्न गरिएका कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदनहरू कार्यालयको वेवसाईडमा अध्यावधिक गरिएको,
- कार्यक्रमको वित्तीय विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी थप विवरण

वडा नम्बर	क्र.स.	किसिम	जन्म दर्ता	मृत्यु दर्ता	विवाह दर्ता	बसाई सराई दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता
	१	महिला	२२	४	९		०
		पुरुष	२१	५	९		०
		जम्मा	४३	९	९	२	०
	२	महिला	३४	८	२७		०
		पुरुष	३८	२	२७		०
		जम्मा	७२	१०	२७	११	०
	३	महिला	१५	७	१०		०
		पुरुष	२५	६	१०		०
		जम्मा	४०	१३	१०	२	०
४	महिला	३	२	६		०	
	पुरुष	७	५	६		०	
	जम्मा	१०	७	६	१	०	
५	महिला	३६	१	१२		०	
	पुरुष	३१	१	१२		०	
	जम्मा	६७	२	१२	१	०	
६	महिला	१७	६	४		०	
	पुरुष	२७	५	४		०	
	जम्मा	४४	११	२५	६	०	
७	महिला	१४	४	१२		१	
	पुरुष	१७	१२	१२		१	
	जम्मा	३१	१६	१२	१	१	
८	महिला	२३	७	१३		०	
	पुरुष	२९	६	१३		०	
	जम्मा	५२	१३	१३	४	०	
९	महिला	४२	५	१२		०	
	पुरुष	६९	४	१२		०	
	जम्मा	१११	९	१२	०	०	
कुल जम्मा			४७०	९०	१०५	३४	१
जम्मा म,पु	महिला	२०६	४४	१०५		१	
	पुरुष	२६४	४६	१०५		१	

आ.व. ०७७/०७९ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहिहरू सम्बन्धी विवरण

नयाँ लगत कायम											
क्र.स.	किसिम	१	२	३	४	५	६	७	८	९	जम्मा
१	जेष्ठ नागरिक ७० वर्ष भन्दा माथि	६	९	१२	१०	२	५	११	८	१६	७९
२	जेष्ठ नागरिक दलित	१	७	४	३	०	२	१	६	१	२५

३	जेष्ठ नागरिक एकल महिला	०	१	०	२	०	२	०	०	४	९
४	विधवा	१	०	३	०	२	३	३	२	१	१५
५	पुर्ण अपाङ्ग	०	१	१	०	०	१	१	०	४	८
६	अति अशक्त अपाङ्ग	०	२	६	३	१७	१	६	७	२२	६४
७	दलित बालबालिका	२	१०	७	३	१	२	३	१०	२	४०
जम्मा		१०	३०	३३	२९	२२	१६	२५	३३	५०	२४०

लगत कट्टा गरिएको संख्या

क्र.स.	किसिम	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	जेष्ठ नागरिक ७० वर्ष भन्दा माथि	०	१	५	३	०	०	१५	२	१	२७
२	जेष्ठ नागरिक दलित	०	१	१	०	०	०	०	०	०	२
३	जेष्ठ नागरिक एकल महिला	०	०	१	०	०	०	१	१	०	३
४	विधवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	पुर्ण अपाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	अति अशक्त अपाङ्ग	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१
७	दलित बालबालिका	०	१२	९	१	०	५	६	८	६	४७
जम्मा		०	१४	१६	४	०	५	२३	११	७	८०

हाल सम्म खाई-पाई आईरहेकाको संख्या

क्र.स.	किसिम	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	जम्मा
१	जेष्ठ नागरिक ७० वर्ष भन्दा माथि	७८	८९	१२२	१२०	१०९	११६	१३४	१३७	२५१	११५६
२	जेष्ठ नागरिक दलित	६	१२	२१	१४	४	७	१२	२४	१५	११५
३	जेष्ठ नागरिक एकल महिला	१२	१०	१५	१७	२०	१४	२२	२४	३१	१६५
४	विधवा	८	१०	१७	१९	२८	१६	२१	१९	२९	१६७
५	पुर्ण अपाङ्ग	४	८	१५	६	१०	७	६	२८	१६	१००
६	अति अशक्त अपाङ्ग	७	६	९	१७	३७	९	१८	२३	५९	१८५
७	दलित बालबालिका	७	३९	३१	१३	६	८	१४	४७	२२	१८७
जम्मा		१२२	१७४	२३०	२०६	२१४	१७७	२२७	३०२	४२३	२०७५

आर्थिक प्रशासन शाखा

पृष्ठभूमि:

स्रोत र साधनको संकलन तथा परिचालन सम्बन्धी योजना, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुमगन तथा मूल्याङ्कन र आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने संयन्त्रलाई राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन भनिन्छ । प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त हुने राजश्व र अनुदानलाई संचित कोषमा दाखिला गरि बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट अनुसार आम्दानी, निकास र खर्चलाई व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गर्नु शाखाको प्रमुख दायित्व हो । राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनले स्रोतको आवश्यकता तथा उपलब्धताबीच सन्तुलन कायम गराउनुको साथै विनियोजन खर्चमा नियन्त्रण पनि गराउँछ ।

नीतिगत व्यवस्था:

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा सोको नियमावली, २०७७
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सो को नियमावली, २०६४,
- स्थानीय सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७५,
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- स्थानीय आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७५,
- आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐनहरू ।

उद्देश्य:

- गाउँपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउन तर्जुमा भएका नीतिको मातहतमा रही, पारदर्शी तथा मितव्ययी तवरले आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने,
- स्रोतको आवश्यकता तथा उपलब्धताबीच सन्तुलन कायम गराउनुको साथै विनियोजन खर्चमा नियन्त्रण गराउने,
- नियमानुसार राजश्व संकलन गर्ने,
- आर्थिक कारोबारको आन्तरिक र अन्तिम लेखा परीक्षण गराउने,

कार्यप्रगति:

- विनियोजन ऐन, आर्थिक ऐन तथा आर्थिक कार्यविधि ऐनको अधिनमा रही खर्च गरिएको,
- विनियोजन तथा खर्चलाई प्रभावकारी बनाउन SuTRA प्रणालिको अवलम्बन गरिएको,
- आर्थिक ऐन अनुरूप राजश्व तथा करको संकलन गरिएको जसलाई व्यवस्थित बनाउन गाउँ कार्यपालिका तथा वेभसाईट कार्यालयहरूमा RIMS प्रणालिको प्रयोग गरिएको,
- राजश्व तथा कर संकलन प्रणालिको तालिम सञ्चालन गरिएको,
- आर्थिक कार्यप्रणालिका चुस्त, पारदर्शी बनाउन खर्च केन्द्रलाई आवश्यक परामर्श प्रदान गरिएको,
- आर्थिक वर्ष ०७७/७८ को अन्तिम लेखा परीक्षण गराईएको ।

आर्थिक वर्ष ०७७/७८ मा भएको क्षेत्रगत विनियोजन तथा खर्च देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	आर्थिक विकास	५२,२८,२०,००	४३,७४,८४,६४	८३.६८	८,५३,३५,३५
१	कृषि	१३,५३,००,००	७,९४,००,८३	५८.६९	५,५८,९९,१६
२	उद्योग	४,०५,००,००	३,११,८९,३६	७७.०१	९३,१०,६४
३	पर्यटन	६,४३,००,००	६,२६,५३,३५	९७.४४	१६,४६,६५
४	सहकारी	५०,००,००	४९,५३,८९	९९.०८	४६,११
५	जलश्रोत तथा सिंचाई	२५,१७,२०,००	२३,६५,२५,४५	९३.९६	१,५१,९४,५५
६	पशुपन्छी विकास	१,७५,००,००	१,४२,६१,७६	८१.५	३२,३८,२४
७	भूमि व्यवस्था	८५,००,००	८५,००,००	१००	०
२	सामाजिक विकास	२,१८,२२,८६,६६	१,९६,७१,५९,०१	९०.१४	२१,५१,२७,६५
१	शिक्षा	१,३८,५२,७७,१०	१,२९,६५,५७,९१	९३.६	८,८७,१९,१८
२	स्वास्थ्य	५८,१२,१०,००	४८,७३,१७,९५	८३.८५	९,३८,९२,०४
३	खानेपानी तथा सरसफाई	७,१७,५०,००	६,५२,१८,००	९०.९	६५,३२,००
४	भाषा तथा संस्कृति	१,६३,७९,५६	१,५७,४१,४६	९६.१	६,३८,१०
५	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२,३१,७०,००	९८,९८,१०	४२.७२	१,३२,७१,९०
६	युवा तथा खेलकुद	९०,००,००	४९,७६,५५	५५.३	४०,२३,४५
७	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	९,५५,००,००	८,७४,४९,०३	९१.५७	८०,५०,९७
३	पूर्वाधार विकास	९४,४०,२०,९७	६९,५९,२६,१८	७३.७२	२४,८०,९४,७८
१	यातयात पूर्वाधार	६९,४६,३३,३३	५१,५६,४१,५८	७४.२३	१७,८९,९१,७५
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	१२,००,९०,००	८,९१,५७,३७	७४.२३	३,०९,३२,६३
३	उर्जा	२,११,४०,००	२,१०,९५,००	९९.७९	४५,००
४	संचार तथा सूचना प्रविधि	७,२१,५७,६४	३,४२,५०,२३	४७.४७	३,७९,०७,४०
५	सम्पदा पूर्वाधार	३,६०,००,००	३,५७,८२,००	९९.३९	२,१८,००
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	११,६२,५०,००	८,८०,८४,२३	७५.७७	२,८१,६५,७६
१	वातावरण तथा जलवायु	१,५०,००,००	१,१७,३७,९६	७८.२५	३२,६२,०३
२	विपद व्यवस्थापन	३,००,००,००	३,००,००,००	१००	०
३	मानव संशाधन विकास	२,२३,२०,००	१,०५,८३,९०	४७.४२	१,१७,३६,१०

४	कानून तथा न्याय	३०,००,००	२०,००,००	६६.६७	१०,००,००
५	शासन प्रणाली	५०,००,००	०	०	५०,००,००
६	तथ्यांक प्रणाली	१,४३,६०,००	१,३९,८३,८७	९७.३८	३,७६,१३
७	गरिबी निवारण	१०,००,००	०	०	१०,००,००
८	श्रम तथा रोजगारी	६०,००,००	४०,००,००	६६.६७	२०,००,००
९	प्रशासकीय सुशासन	८५,००,००	५९,०८,५०	६९.५१	२५,९१,५०
१०	वित्तीय सुशासन	१,१०,७०,००	९८,७०,००	८९.१६	१२,००,००
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	५४,७६,२०,००	५१,४८,६६,३७	९४.०२	३,२७,५३,६२
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	५४,७६,२०,००	५१,४८,६६,३७	९४.०२	३,२७,५३,६२
कुल जम्मा		४,३१,२९,९७,६४	३,७०,३५,२०,४५	८५.८६	६०,९४,७७,१८

आर्थिक वर्ष ०७८/७९ को खर्च शीर्षक अनुसारको लेखा तथा राजस्व प्रतिवेदन अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

सार्वजनिक सम्पति व्यवस्थापन तथा जिन्सी भण्डारण

पृष्ठभूमि:

नेपाल सरकारको जिन्सी लेखा वा सेस्ता प्रणाली वि.स. २०२० सालमा सुरु भएको हो । यो नयाँ सेस्ता प्रणालीको एक अभिन्न अंग पनि हो । यस उप-शाखाबाट यस गाउँपालिकाको विभिन्न शाखा, उपशाखा, वेभसाईट कार्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरूको लागि बार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिमको सामानहरू खरिद गरिन्छ । खरिद गरिएका सामानहरूलाई अभिलेखीकरण तथा अध्यावधिक गरी आवश्यकता अनुसारका सामानहरू माग बमोजिमका सम्पूर्ण शाखा, उपशाखा, वेभसाईट कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई माग फारमको आधारमा उपलब्ध गराउने गरिन्छ । साथै खरिद कार्यलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनका लागि खरिद समितिको व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाको सार्वजनिक सम्पति तथा जिन्सी व्यवस्थापनको लागि कार्यपालिका अन्तर्गत रहने गरि सार्वजनिकसम्पति व्यवस्थापन तथा जिन्सी भण्डार उप-शाखाको स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

नीतिगत व्यवस्था:-

- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३,सोको नियमावली, २०६४,
- स्थानीय सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७६

उद्देश्य:

- आवश्यक सामग्रीहरू बजेटको सीमा र प्रचलित नियमको आधारमा खरिद आदेश अनुसार खरिद गर्ने,
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने, गराउने,
- जिन्सी निरीक्षण गरी उपयोगलाई व्यवस्थित गर्ने,

- जिन्सी सामानको लिलाम बिक्री मिन्हा र हस्तान्तरणको लेखा राख्ने,
- जिन्सी आम्दानी खर्च र बाँकीको अवस्थालाई अभिलेख गर्ने,

कार्यप्रगति:

आर्थिक बर्ष २०७७/७८ को खरिद कार्यलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनको लागि वार्षिक खरिद योजना तयार गरी कार्यपालिकाबाट पारित गराई कार्यान्वयन गरिएको छ । साथै बजेट कार्यान्वयनको अवस्था तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

- कार्यालय तथा मातहका कार्यालयहरूलाई आवश्यक मसलन्द सामग्रीहरू समय मै उपलब्ध गराएको,
- सार्वजनिक सम्पतिको अभिलेख राखि संरक्षणमा कार्य गरेको,
- कार्यालयमा आवश्यक फर्निचर तथा फिक्चर्सको व्यवस्थापन गरिएको,
- कार्यालयमा रहेका सवारी साधन तथा मेसिनरी औजारको अभिलेख राख्ने तथा व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गर्न आवश्यक नियमन गरेको,
- **खर्चको वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।**

गाउँपालिका प्रहरी व्यवस्थापन

पृष्ठभूमि:

लिखु गाउँपालिका भरि सार्वजनिक सम्पतिको संरक्षण, कानूनको परिपालना गर्ने गराउने, कार्यालयको सुरक्षा तथा सुव्यवस्था कायम गर्ने पालिका प्रहरी व्यवस्थापन शाखाको प्रमुख दायित्व हो ।

नीतिगत ब्यवस्था :

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,
- पालिका प्रहरी व्यवस्थापन तथा सञ्चालन सम्बन्धी नियमावली, २०७५,
- पालिका प्रहरी ऐन, २०७६ ।

उद्देश्यहरू:

- गाउँपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- गाउँपालिकाको चल अचलसम्पतिको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने,
- स्थानीय स्तरमा हुने सभा, समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने,
- न्यायीक समितिले गरेको निर्णय तथा मिलापत्रको कार्यान्वयन गराउने,
- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजि उद्धार, राहत तथा पुनस्थापना कार्य गर्ने ।

कार्य प्रगती:

- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय परिसर भित्र सुरक्षा सम्बन्धी कार्य गरेको,
- कोभिड संक्रमणको समयमा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय प्रवेश स्थान (गेट) मा स्वास्थ्य सुरक्षाको मापदण्ड अपनाउन लगाइ कार्यालयमा प्रवेश अनुमति दिएको र सो व्यक्तिहरूको अभिलेख गरिएको,

- अस्थायी कोभिड हस्पिटल, यसममा कोभिड बिरामीहरुको सुरक्षा गरेको,
- गाउँपालिका परिसर भित्र सरसफाइ, बृक्षारोपण तथा फूलहरु रोपि गोडमेल गर्ने कार्य गरेको,
- गाउँपालिकाको सभा तथा कार्यपालिकाको बैठक हल व्यवस्थापनमा सहजिकरण गरेको,
- विपद् तथा खोजि उद्धार कार्यमा सक्रिय भुमिका निर्वाह गरेको ।

परिच्छेद-५, वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

नेपालको संविधानले संघीय शासन व्यवस्थाको संरचना तयार गरे संगै जनताको सबै भन्दा नजिकको सरकारको रूपमा स्थानीय सरकारको स्थापना भएको छ । आर्थिक वर्ष ०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दा विगतको समयमा व्याप्त रहेको नीतिगत अभाव, कर्मचारीहरूको अभाव, श्रम तथा सीपको अभाव लगायतका समस्याहरू क्रमशः समाधान हुंदै आएका छन् । संवैधानिक रूपमा व्यवस्था भएका राज्यका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक उद्देश्यहरू पुरा गर्ने क्रममा यस गाउँपालिकाले “लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि: सुशासन मार्फत समृद्धि” को नीति अख्तियार गरेको छ । जसबाट यस गाउँपालिका प्रति जनताको अपन्त्व पनि बढ्दै गईरहेको छ । नेपालको संविधानमा भएको व्यवस्था तथा आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७६, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ तथा प्रदेश र स्थानीय कानूनहरूमा भएको मापदण्ड तथा प्रक्रिया बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरि मिति २०७९/०३/१० गते गाउँ सभामा प्रस्तुत गरिएको थियो ।

आर्थिक वर्ष ०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम

सोच: लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि, सुशासन मार्फत समृद्धि ।

लक्ष्य: भौगोलिक, क्षेत्रिय, वर्गिय सन्तुलन कायम गर्दै आर्थिक, प्रशासनिक एवं राजनीतिक सुशासन मार्फत समृद्ध, समुन्नत, न्यायपूर्ण तथा सुखी लिखुको निर्माण गर्न ।

उद्देश्य:

- आर्थिक, प्रशासनिक तथा राजनीतिक क्षेत्रमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सहभागिता कायम गरी सुशासन स्थापित गर्नु,
- कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्र, उद्योग तथा व्यापार, पर्यटन तथा अन्य सेवा क्षेत्रको समूचित व्यावस्थापन गरी गरिवी निवारण गर्नु,
- दिगो पूर्वाधार विकासको जग स्थापित गरी हरेक महिना सञ्चालन हुने गरी सडक व्यवस्थापन गर्नु,
- सिंचाई, खानेपानी विद्युत, ईन्टरनेट लगायतका पूर्वाधार सेवा दिगो, भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउनु,
- विद्यमान समयमा देखा परेको COVID-19 महामारी लगायत अन्य विपद्का अवस्था सँग लड्न सक्ने गरी स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गर्नु,
- गुणस्तरीय शिक्षा, खेलकुद, महिला विकासका क्रियाकलापको पहुँच र सेवा विस्तार गर्नु,
- प्रशासनिक संरचना चुस्त, दुरुस्त तयार गरी रिक्त दरवन्दी पदपूर्ति गरिनुका साथै क्षमता विकास गर्नु ।

अपेक्षित उपलब्धि:

- गाउँपालिकाको स्रोत व्यावस्थापन लक्ष्य अनुरूप भई समग्र वित्तिय व्यवस्थापनमा सुशासन कायम हुने,

- सडक, खानेपानी, सिंचाई, विद्युत, ईन्टरनेटको सेवाको विस्तार हुने साथै गुणस्तर तथा पहुँचका दृष्टिले विश्वसनीय र भरपर्दो हुने,
- कृषि तथा पशुपन्छी, उद्योग व्यापार तथा पर्यटन सेवा गरिवी निवारणको आधारको रूपमा तयार हुने,
- प्रशासनिक संरचना मर्यादित, कर्तव्यनिष्ठ, सदाचारी तथा नतिजा उन्मुख हुने,
- सामाजिक क्षेत्रमा आमूल परिवर्तन भई जनजीवन गुणस्तरीय हुने,
- महामारी लगायतका विपद् व्यवस्थापनको लागि क्षमता विस्तार हुने,

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू:-

प्राथमिकता तथा मागलाई सम्बोधन नगरि वास्तविक रूपमा जनताका समस्या, इच्छा, आकांक्षालाई फलिभूत गर्न नसकिने हुँदा मूलतः जनताका माग, आवश्यकता समेत बिश्लेषण गरि राज्यले प्रत्याभूत गरेका जनताका मौलिक हक, राष्ट्रिय लक्ष्य तथा उद्देश्य, आवधिक योजना, स्थानीय कानून, स्रोत साधनको विद्यमान अवस्थालाई मध्यनजर गरी देहायका प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ;

- आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने,
- उत्पादनमूलक छिटो प्रतिफल दिने,
- जनताको जीवनस्तर, आम्दानी तथा रोजगारी बढ्ने,
- स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयं सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने,
- स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम उपयोग हुने,
- महिला, बालबालिका, पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने,
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने,
- दिगो विकास, वातावरण संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुग्ने,
- भाषिक तथा सांस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सदभाव तथा एकता अभिवृद्धि सघाउ पुग्ने,
- कोभिड १९ लगायतका महामारी तथा विपद् व्यवस्थापन ।

समग्र नीति तथा आधारहरू:

“लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि: सुशासन मार्फत समृद्धि” भन्ने मूल नीतिका साथ समृद्ध, समुन्नत, न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने लक्ष्यका साथ आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, संस्थागत विकास एवम् सुशासन तथा वातावरण विपद् व्यवस्थापन लगायत समग्र क्षेत्रगत विकास सन्तुलन कायम गर्न वार्षिक नीति निर्धारण गरिएको छ । तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेका स्थानीय कानून तथा नीतिहरू, कर्मचारी पदपूर्ति व्यवस्थापन, गाउँपालिका तथा वडातहहरूमा निर्माण भएका भवन संरचना, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, खोप केन्द्र एवम् गाउँघर क्लिनिकका निर्माण भएका संरचनाहरू, विद्यमान आन्तरिक, संघिय र प्रादेशिक स्रोत साधन, प्रशासनिक तथा राजनीतिक दक्षताका साथै प्रणाली

निर्माण एवम् जनताको अगाध विश्वास र अपनत्व यस गाउँपालिकाको समग्र नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको आधारको रूपमा लिईएको छ ।

सभामा प्रस्तुत तथा पारित नीति तथा कार्यक्रम:

सभाध्यक्ष ज्यू,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तह देखि नै सुदृढीकरण गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न नेपालको संविधान वमोजिम गठित स्थानीय सरकारको उप-प्रमुखको रूपमा लिखु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम भर्खरै निर्वाचित भएर आएको अवस्थामा गरिमामय यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले गौरव महसुस गरेको छु ।

यस घडीमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि बिभिन्न समयमा भएका आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरु तथा नेपालको प्रजातान्त्रिक, बाम लोकतान्त्रिक आन्दोलनका शिखर पुरुषहरु स्वर्गीय पुष्पलाल श्रेष्ठ, वीपी कोइराला, मदन भण्डारी, मनमोहन अधिकारी, जीवराज आश्रित लगायत अग्रजहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

आज यस रोष्टमबाट गाउँपालिका उपाध्यक्षको रूपमा पहिलो पटक वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दै गर्दा म नेपालमा स्थानीय सरकारको जग स्थापना गर्ने जनसहभागितामूलक कार्यक्रम ग्रामिण स्वालम्बन, पहिलो लोकप्रिय आफ्नो गाउँ आफैं बनाउँ कार्यक्रम शुरुआत गर्ने तत्कालीन प्रधानमन्त्री द्वय स्वर्गीय गिरिजा प्रसाद कोइराला, मनमोहन अधिकारीलाई विशेष स्मरण गर्न चाहान्छु ।

२०५२ सालको मनमोहन अधिकारी सरकारले थालेको आफ्नो गाउँ आफैं बनाउँ कार्यक्रम पछि गएर स्थानीय स्वायत्त शासन हुँदै ऐतिहासिक संविधानसभाबाट तत्कालीन राष्ट्रप्रमुख रामवरण यादवद्वारा जारी भएको संविधानले हामीलाई अधिकार सम्पन्न स्थानीय तह दिएको छ । आज हामीले स्थानीय सरकार र स्थानीय संसद दुवै अभ्यास गर्न पाएका छौं ।

सिमित साधन स्रोत र सिमितताबीच हामीले अब समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षा पूरा गर्ने बाटो तय गर्नुछ । म यस गाउँसभा समक्ष यो राष्ट्रिय आकांक्षासँग जोडिने कार्यक्रम र सल्लाह सुझावहरुको पनि निरन्तर अपेक्षा गर्दछु र हामी समृद्ध लिखु निर्माणको अभियानमा सबै आग्रह पुर्वाग्रह र राजनीतिक दायराभन्दा माथि उठेर अघि बढ्न चाहान्छौं । हामीसँग भएका प्राकृतिक स्रोत र सम्पदाहरुको उपयोगको नीति र त्यसबाट आयआर्जन कसरी गर्ने । यसबारेमा पनि हामीले सामुहिक चिन्तन गर्दै पर्यटन र कृषिमा उद्यमशीलता तथा रोजगारी सिर्जना गर्नुपर्नेछ ।

लोकतन्त्रको आधारस्तम्भको रूपमा एवं जनताले महसुस गर्न सक्ने र भेट्न सक्ने सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय सरकारसँग जनताको विकास प्रतिको उच्च आकांक्षालाई समायोचित सम्बोधन गर्दै समग्र गाउँपालिका समृद्धि तर्फ तिव्र गतिको यात्रा तय गर्नु पर्ने अवस्थामा स्थानीय सरकार रहेको छ । यस बीचमा स्थानीय सरकारको स्वरूपलाई संविधान प्रदत्त व्यापक क्षेत्राधिकार भएको वलियो स्थानीय सरकारको रूपमा रुपान्तरण गर्ने प्रक्रियालाई सगंसगै सावधानीपूर्वक अघि बढाउनु परेको छ । यस्तो जटिल र चुनौतिपूर्ण मोडमा लोकतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न सदा सजग र संवेदनशील रहि स्थानीय सरकार काम गर्दछ, नतिजा ल्याउँदै अघि बढ्दछ ।

नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको तीन तहको सरकार, त्यसका अधिकार क्षेत्र संघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार बीचको सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्व समेतको मर्म अनुसार नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले प्रस्तुत गरेको दिगो

विकासको लक्ष्य प्राप्त सहितको नीति तथा कार्यक्रम समेतलाई हृदयंगम गरी स्थानीय सरकार संचालनको पूर्व अभ्यासलाई गाउँसभा तथा कार्यपालिकामार्फत पारित ऐन, नियम तथा कार्यविधि साथै लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि शुशासन मार्फत समृद्धि सोचका साथ आर्थिक वर्ष २०७९/०८० नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

हाल कोभिड महामारीको विषम परिस्थिति पश्चात गुञ्जिएको अर्थतन्त्र अनुसार स्थानीय सरकारलाई प्राप्त बजेटको दायरामा रहि आ.व. २०७९/०८० को लक्ष्य भौगोलिक, क्षेत्रिय, वर्गिय, सन्तुलन कायम गर्दै आर्थिक प्रशासनिक एवं राजनैतिक शुशासन मार्फत सुखी सम्मुनत न्यायपूर्ण तथा समृद्ध लिखुको निर्माण गर्ने रहेको छ । स्थानीय सरकार जनभावना, जनआकांक्षा र आवश्यकताका आधारमा स्थानीय नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार गर्न तथा विकास र अपेक्षा पूरा गर्न दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढिरहेको छ । भौतिक संरचना पर्याप्त नहुनु, कर्मचारी र अन्य स्रोतसाधनको कमी हुनु तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच आयोजनाको वर्गीकरण समयमा नहुनु जस्ता अनेकन प्रतिकूलताका बाबजुद स्थानीय सरकारले काम गर्नुपर्ने व्यहोरा यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

नेपालको सन्दर्भमा स्थानीय सरकार नवीनतम् प्रयोग भएकाले स्थानीय सरकारको सुशासन, विकास र समृद्धिको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालनका क्रममा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा २७ वटा महत्वपूर्ण ऐन, ४५ वटा नियम, कार्यविधि, मापदण्ड तथा निर्देशिका जारी भई कार्यान्वयनमा आएका छन् । यसबाट स्थानीय सरकारलाई संविधान एवं कानून वमोजिम प्रदत्त विधायिकी अधिकारको संस्थागत हुँदै गएको र गाउँपालिकामा कानुनी र कार्यविधिगत आधार तयार भई काम कारवाहीमा थप सहजता प्राप्त भएको छ ।

स्थानीय तहमा न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न नेपालको संविधान र कानून वमोजिम न्यायीक समिति गठन भई न्यायीक समिति समक्ष दर्ता भएका विवादहरुको आपसी छलफल र मेलमिलापको माध्यमबाट समाधान गरिनेछ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ ले व्यवस्था गरेको न्यायीक समितिको अधिकार क्षेत्रको मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद समाधान गर्न सूचीकृत मेलमिलापकर्ताको क्षमता अभिवृद्धी गरी कामकारवाही अगाडि बढाइनेछ ।

नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ को बुँदा नं. ४ मा उल्लेखित स्थानीय कर संकलनका लागि आवश्यक ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि बनाई स्थानीय कर संकलन गरिनुका साथै व्यवसाय दर्ता लगायत राजश्वको स्रोतको दायरा फराकिलो बनाई चालु आर्थिक वर्ष ०७९/०८० आन्तरिक आय रु. ६९ लाख ९५ हजार ३ सय १८ प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ ।

शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण गर्न गाउँ शिक्षा समितिको गठन गरिएको छ । आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुमगन र व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन तथा नियमावली बमोजिम गठित परीक्षा व्यवस्थापन समिति मार्फत कक्षा आठको परीक्षा मर्यादित एवं व्यवस्थित रुपमा सम्पन्न गरिनेछ । विद्यालयमा प्रविधिको विस्तार तथा शैक्षिक सामग्री निर्माणका लागि सहयोग गरिनेछ । सामूदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरुलाई व्यवस्थित रुपमा सेनिटरी प्याड वितरण गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र रहेको आधारभूत विद्यालयहरु मध्येबाट छनौट गरी कुनै एक विद्यालयलाई नमूना विद्यालयको रुपमा संचालन गर्दै लगिने व्यवस्था मिलाईनेछ । सामूदायिक विद्यालयहरुमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि

गुरुयोजना बनाइ शिक्षाको स्तरोन्नती गरिनेछ । सबै सामूदायिक विद्यालयलाई सूचना तथा संचारको पहुँच पुर्याउने कम्प्युटर शिक्षा उच्चतम प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

गाउँपालिकाले सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृत्यामार्फत चालु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा स्थानीयस्तरको विकासका लागि वार्षिक योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । त्यस्तै संस्थागत सुशासन र सेवा प्रवाह संग जोडिएका योजना तथा कार्यक्रमलाई निरन्तरा दिदै जनप्रतिनिधिहरुको भूमिका नीति निर्माण र विकास निर्माणको अगुवाइ, अनुगमन एवं जनताको सुख दुःखमा साथ दिने गरी स्थानीय सरकार सशक्त बनाइनेछ ।

स्थानीय सरकारले आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगको लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग साझेदारी एवं संयुक्त व्यवस्थापनमा पूर्वाधार निर्माण लगायतका कार्य गरिनेछ । प्रदेश, संघका विभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजना समन्वय, सहकारीता र सहअस्तित्वका साथ साझेदारी कार्यक्रम गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र रहेका प्रमुख सडकहरुलाई संघ, प्रदेशसँगको साझेदारी कार्यक्रम गरि स्तरोन्नती गरिनेछ । वडास्तरीय प्रमुख सडकको स्तरोन्नती गरिनेछ । वातावरण संरक्षणलाई समेत मध्ये नजर गरि नयाँ ट्रयाक खन्ने क्रमलाई क्रमशः नियन्त्रण गरि लगिनेछ । प्रमुख पूर्वाधार बिकासका लागि समपूरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ । बाह्रै महिना मोटर चल्ने गरि सडकको व्यवस्थापन वडा नं. १ देखि ९ सम्म जोड्ने गाउँपालिका चक्रपथ सडक स्तरोन्नती तथा कालोपत्रे गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र विगतदेखि सञ्चालित क्रमागत आयोजनाहरुलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइनेछ ।

नयाँ संरचना, कर्मचारी अभाव, भौगोलिक कठिनाई, कानूनी अस्पष्टता र अन्यौलताका बावजूद पनि सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासनलाई पहिलो प्राथमिकता दिंदै जनताको सुख दुःखमा अभिभावकत्व ग्रहण गर्दै सम्पूर्ण वडामा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गर्दै सेवा प्रवाह मार्फत गाउँ गाउँमा सिंहदरवारको अनुभूति गराउन स्थानीय सरकार सदा प्रयत्नशील रहनेछ । जेष्ठ नागरिक तथा पूर्ण अपाङ्ग घर शिविर कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्न पाउने संवैधानिक अधिकारलाई प्रत्याभूत गर्न स्थानीय सरकारले स्वास्थ्यकर्मी लगायतको सुविधा सहित ९ वटा स्वास्थ्य चौकी, १९ वटा खोप केन्द्र र १८ वटा गाउँघर क्लिनिक संचालन भईरहेको छ र जनतालाई स्वास्थ्यको पहुँचबाट टाढा हुन नदिनको लागि आवश्यकता महशुस गरी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई पनि स्थापना गरी सेवा प्रवाह भई रहेको छ । सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा वर्थिङ सेन्टरको व्यवस्थापन गरिनेछ । त्यसैगरी नागरिकहरुको सेवाको लागि सबै वडामा चिकित्सक सहितको घुम्ति टोली मार्फत स्वास्थ्य परीक्षण गरिनेछ । साथै गर्भवती महिलाहरुको लागि सहजै स्वास्थ्य संस्थामा गर्भवती परीक्षण किटको व्यवस्था गरिएको छ र गर्भवती महिलाहरुको लागि ग्रामीण अल्ट्रा साउण्ड कार्यक्रम प्रत्येक वडाको स्वास्थ्य चौकीमा गई शिविरको रुपमा संचालन गरिनेछ भने पोकली स्वास्थ्य चौकी र गाम्नाडटार स्वास्थ्य चौकीमा नियमित रुपमा सेवा प्रवाह गरी रहेको र विभिन्न सहयोगी संस्थाहरुको सहयोगमा स्वास्थ्य सम्वन्धी वृहत शिविर समेत संचालन गरी स्वास्थ्य सेवा नागरिकको घरघर सम्म विस्तार गरी नागरिकको स्वास्थ्य सम्वन्धि मौलिक हकप्रति स्थानीय सरकार प्रतिवद्ध रहनेछ ।

स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकी गाम्नाडटारमा डाक्टर, स्टाफ नर्स, ल्याव असिस्टेन्सको व्यवस्थापन भई सकेको हुँदा नियमित ECG, USG, LAB तथा डाक्टर सेवा सञ्चालनलाई थप व्यवस्थित गर्दै

लगिनेछ । गाउँपालिकास्तरीय पाँच शैयाको अस्पतालको निर्माणलाई चाडै सम्पन्न गरी सेवा प्रवाह गरिनेछ । प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सेवालालाई चुस्त दुरुस्त बनाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराईनेछ ।

पूरानो चिकित्सा पद्धति आयुर्वेद शिक्षाप्रति जागरण ल्याउन सबै वडामा आयुर्वेद कार्यक्रम सहित आर्थिक रूपले विपन्न, वृद्ध, असक्त अवस्थामा रहेका, असहाय एकल महिला, अपाङ्गता भएका, वालवालिका, आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने नागरिकलाई नागरिक सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ । योग, फिजियोथेरापी, आयुर्वेद र जडिबुटीको माध्यमबाट नागरीकलाई स्वस्थ बनाउने अभियान सञ्चालन गरिनेछ । पोकली आयुर्वेद औषधालय तथा गाउँपालिकास्तरीय आयुर्वेद कार्यालयलाई स्तरोन्नती गरी सम्पूर्ण वडाहरूमा सेवा बिस्तार गरीदै लगिनेछ । प्रत्येक वडा तथा टोलटोलमा नागरिक आरोग्य समिति गठन गरी सेवालालाई थप चुस्त बनाईनेछ ।

कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन एवं लगनशिलतालाई उच्च प्रशंसा गर्दै सेवा प्रवाहमा चुस्तता दिइनेछ । कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न आन्तरीक पर्यटन प्रवर्धनार्थ पर्यटन काजको व्यवस्थालाई थप मजवुत बनाउदै लगिनेछ । स्थानीय सरकारका प्रतिफलहरूलाई नागरिक समक्ष पुर्याउन कर्मचारीबाट भएको सकारात्मक भूमिकाको उच्च मूल्यांकन गर्दै उत्कृष्ट कर्मचारीलाई सम्मान गरिने छ । रिक्त दरवन्दी परिपूर्ति गरिनेछ ।

विकासमा निश्चित उद्देश्य हासिल गर्न अपनाईने रणनीति, समय, क्रियाकलापहरू र साधन श्रोतको संयोजन गरी योजनावद्ध विकासको शुरुवात गर्न स्थानीय सरकारको आवधिक गुरु योजना तयार गरी तिब्र रूपमा काम संचालनलाई अगाडी बढाइनेछ ।

नागरिकको सूचनाको हक स्थापित गर्दै स्थानीय सरकारका सूचनाको सही प्रवाहीकरण गर्ने अपेक्षा लिईएको छ । सूचना प्रविधिलाई थप प्रभावकारी बनाउन सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूमा ईन्टरनेटको जडान गरिनेछ । त्यस्तै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम मार्फत स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाह प्रतिको आम नागरिकको धारणा बुझ्ने कार्य समेत गर्ने नीति लिइनेछ ।

स्थानीय सरकारले गाउँपालिका भित्र प्राकृतिक तथा मानवीय सृजित कारणबाट हुन पुगेका घटनाहरूको तत्कालै सम्बोधन गरी स्थानीय सरकारको अनुभूति दिने प्रयास गर्दै आएको छ । त्यसका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषबाट वजेट प्रवन्ध गर्नुका साथै असाध्य रोग लागेका विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य उपचारार्थ आर्थिक सहायता समेत प्रदान गरिनेछ । दिर्घ रोगी र नियमित औषधी सेवन गर्नेहरूको लागि स्वास्थ्य सहूलियत दिइनेछ । सबै ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गहरूलाई परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । युवा, महिला क्षमता विकास तथा अभिवृद्धि तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम लगायत लक्षितवर्ग सँग सम्वन्धित कार्यक्रम समेत संचालन गरीनेछ ।

स्थानीय सरकारले लिएका नीतिहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय नेतृत्वको विकास र स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ हुने प्रशस्त आधारहरू तयार भएका छन् । स्थानीय सरकार स्थापना कालदेखि भएका संस्थागत विकासका लागि यो सरकार हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू

यस प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमले मानवीय क्षमता विकास, पूर्वाधार निर्माण, उद्धमशीलता र रोजगारी वृद्धि, स्थानीय नेतृत्व विकास, दिगो विकास, प्रभावकारी सेवा प्रवाह, भौगोलिक, क्षेत्रीय, वर्गिय, सन्तुलन कायम गर्दै

सम्मनत न्यायपूर्ण र कानूनी शासनको प्रत्याभूतिलाई प्राथमिकतामा राख्दै समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकाङ्क्षा पूरा गर्ने तर्फ केन्द्रित रहनेछ ।

पोकली झरना, भोल्टेकोट गढी, नर्मदेश्वर महादेव मन्दिर, बाङ्गे पिपल महादेवथान, मौला मन्दिर, मैताकुन्ता ढुंगढुंगे मन्दिर, दुग्देश्वर मन्दिर, गुप्तेश्वर मन्दिर, रामेश्वर पशुपति मन्दिर, कुण्डलेश्वर महादेव मन्दिर, भकारे ढुंगा, श्रीचौर, महाकाली देविथान, कालीदेवि थान, चण्डीथान, सेति देविथान, जालपादेविथान, सिद्धथान, राम लक्ष्मण पाइला, साम्देम छेलिङ गुम्बा, साङ्गे छोलिङ गुम्बा, प्यागर ग्याल्बो, किरात भोल्टेकोट, दुर्योचन्द्र खनुवा पोखरी, चुलाचुली देवी मन्दिर, चुलि डाँडा लगायत गाउँपालिका भित्रका प्राकृतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्वका क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै पर्यटकीय सडक निर्माण गरी गाउँपालिकाको पहिचान तथा अर्थतन्त्रको आधारशिलाको रूपमा विकास गरिनेछ । यसको लागि पर्यटनमैत्री संरचना निर्माण तथा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गर्न विस्तृत पर्यटन गुर्योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । निजी क्षेत्रसँग समेत हातेमालो गरी लिखुको पर्यटकीय पूर्वाधार विकासका कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

जोखिम युक्त वस्ती पहिचानका साथै सुकुम्वासी तथा विपन्न नागरिकको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गरी सुकुम्वासी तथा विपन्न नागरिक सम्बन्धी जीविकोपार्जन र वसोवासको व्यवस्थापनका लागि उचित प्रवन्धका लागि पहल गरिनेछ । दुर्गम बस्तीहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सुरक्षित नागरिक आवास तथा जनता आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

गाउँपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र संचालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, नियमन र व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउदै स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरी सहकारी संस्थाको प्रवर्द्धन, परिचालन र विकास गरिनेछ । सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी दैनिक उपभोग्य वस्तु, कृषि, वन, मत्स्य तथा पशुजन्य पदार्थ उत्पादन र विक्री वितरण गर्ने सहकारीलाई प्रवर्द्धन गरी प्रोत्साहन गरिनेछ ।

कृषि, सिचाईलाई साना सिचाई कार्यक्रमसँग साझेदारी गरी तथा एक घर एक धारा खानेपानी कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिई निरन्तरता दिईनेछ । अनुदानमा आधारित विविध कृषिजन्य सामग्री वितरण गरी कृषिमा आधुनिकीकरण गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ । टेक्सिसियन फार्मर डे कार्यक्रम सञ्चालनको लागि ग्रामोदय युगकवी सिद्धिचरण माध्यमिक विद्यालयका कृषि प्राविधिक विज्ञसँग साझेदारी कार्यक्रम अगाडि बढाईनेछ । आगामी वर्ष कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गरी व्यावसायिक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । वडाहरूमा कृषि संकलन केन्द्र र गाउँपालिकास्तरीय बिउ बैंक सञ्चालनमा ल्याईनेछ । किसान सूचीकरण, बाली र पशुपन्छी बिमा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारको आधारमा व्यवसाय कर लगाइदै आएकोमा यसलाई थप व्यवस्थित गर्न साना तथा ठूला व्यवसायलाई अनिवार्य रूपमा दर्ता एवं नवीकरणको दायरामा अगाडी बढाउदै लगिनेछ । गाउँपालिका भित्रका वस्तीहरूमा स्थानीय उत्पादन विक्री बजार लाई व्यवस्थित बनाउदै स्थानीय हाटको व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका कृषकहरूले उत्पादन गरेका बस्तुहरूलाई संलकन केन्द्रमा व्यवस्थित गर्दै बजारीकरणलाई थप मजबुत बनाईनेछ । लघुउद्यम बिकास कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ लघु उद्यमी उत्पादन सिर्जनालाई बढावा दिदै लगिनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिसहितको सेवा सँग जोड्न गाउँपालिका तथा सबै वडाबाट प्रदान गरीने सेवालाई अनलाईन माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्न कार्यक्रम ल्याईनेछ ।

गाउँपालिकाबाट नक्सापास नगरी भौतिक संरचना तथा घर निर्माण गर्ने र स्वीकृत मापदण्ड विपरित निर्माण कार्य गरिएका संरचनालाई कानुनी दायरामा ल्याइ त्यस्ता कार्य गर्नेलाई निरुत्साहित गरिनेछ । गाउँपालिकाले तोकेको सडकको अधिकार क्षेत्रभित्र बनेका संरचना जुनसुकै वखत हटाईनेछ र गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण घरहरूको नक्सा पास गरिनेछ ।

जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरी विकास र सेवा प्रवाहमा गुणस्तर कायम गर्न तालिम, प्रशिक्षण र अभिमुखीकरणका साथै भ्रमण अवलोकन गराईनेछ । त्यसै गरी गाउँपालिका अध्यक्षले उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शाखा प्रमुख तथा कर्मचारीसँग मापन योग्य सूचकहरूसहित कार्यसम्पादन सम्झौता गरी सम्बन्धित पदाधिकारीहरूलाई नतिजा प्रति थप जवाफदेही बनाईनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, विधुवा, बालबालिका लगायतलाई नेपाल सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रत्याभूत गरिदै आएकोमा स्थानीय सरकारले आर्थिक र सामाजिक रुफमा जोखिम रहेका नागरिकहरूलाई सुरक्षा प्रदान गर्न तथा सभ्य र लोककल्याणकारी राज्य व्यवस्थाका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई चुस्त बनाउन आवश्यक कार्य गरिनेछ । लैङ्गिक हिंसा निवारणको लागि संरक्षण कोष गर्भवती तथा सुत्केरी महिला कोष स्थापना गरिनेछ । बृद्ध बृद्धाहरूलाई उचित तरीकाले पालन पोषण गर्ने बुहारीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप सम्मान गरिनेछ । साथै विपन्न सुकुम्वासी हरूलाई सहूलियतका कार्यक्रमहरू गरिदै लगिने छ र विपदमा परि मृत्यु भएकालाई कामकाज खर्च दिईने छ ।

गाउँपालिका भित्रका आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयलाई बालमैत्री बनाउनुका साथै सबैका लागि शिक्षा अभियान सञ्चालन गरी प्राविधिक शिक्षालय स्थापनाका लागि प्रोत्साहन र थप सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । प्रचलित ऐन, नियमलाई कडाईका साथ पालना गरी विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परीक्षण र व्यवस्थापन समेत गरी विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि मार्फत सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापनलाई विशेष जोड दिईनेछ ।

गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूलाई सफा र स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन विभिन्न संघ संस्थासँग सहकार्य गरी खानेपानी आयोजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ । पानीका मुहानहरूको संरक्षण एवं आवश्यक ठाउँमा लिफ्ट प्रविधिको पूर्वाधारहरू तयार गरिने छ । गाउँपालिकाले गुरु योजना बनाइ एक घर एक धारा खानेपानी आयोजनालाई प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गरिनेछ । बैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी कार्यलाई निरन्तरता दिदै लगिनेछ ।

समृद्धि र विकास निर्माणको आधार, महिलाको क्षमताको विकास नारालाई कार्यान्वयन गर्दै गाउँपालिका क्षेत्रभित्र महिला सशक्तिकरणका साथै उद्भमशिलताको विकास गर्न उपाध्यक्षसँग महिला कार्यक्रम तथा सहायता कक्ष संचालन गरिनेछ ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु सँगको सहकार्यमा सबै नागरिकरुमा बैंक तथा वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि गर्न आगामी वर्षहरुमा सघन रुपमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिंदै लगिनेछ ।

गाउँपालिकाले संकलन गर्दै आएको कर, राजस्व, शुल्क आदिलाई थप व्यवस्थित र नियमन गरिनेछ । यस गाउँपालिका हाम्रो कर, समृद्ध बनाउने हाम्रै रहर भन्ने नारालाई साकार पार्न असल कारदातालाई सम्मान र तोकिएको समयमै कर तिर्ने करदातालाई विशेष छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैंगिक सशक्तिकरण सूचांक, राजस्व तथा आय व्यय समेतको तथ्यांक संकलन र प्रशोधन गरी नवीनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पाश्च चित्र तथा स्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन गरिनेछ ।

सार्वजनिक तथा सरकारी सम्पत्तिको अभिलेख राखी संरक्षण र सदुपयोग गरिने छ । सबै सार्वजनिक जग्गा र गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण विवरणको तथ्याङ्क संकलन गरि यथार्थ खाका तयार गरिनेछ ।

लिखु गाउँपालिका भित्र रहेका जडिबुटीहरुलाई पहिचान गरी उत्पादन र प्रशोधनमा जोड दिई उद्योग संचालनलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । गाँपालिकामा आवश्यक अनुसार औधोगिक क्षेत्र बिस्तार गरिनेछ । गाउँपालिकामा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा लागू गरिनेछ । विवाद समाधानको लागि मेलमिलाप तथा मध्यस्थता सेवालालाई न्यायीक समिति मार्फत थप प्रभावकारी बनाईनेछ । मेलमिलाप मार्फत विवाद समाधान गरी शान्ति स्थापना गर्न प्रभावकारी रुपमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरि मेलमिलाप कर्तालाई प्रोत्साहित गर्दै लगिनेछ ।

गाउँपालिका भित्रका खेतीयोग्य जमिन तथा वाँझो जमिनमा आवश्यक सिँचाइको व्यवस्था गरी कृषि उत्पादन बढाईनेछ । पशुपालन तथा कृषि कार्यका लागि दीर्घकालीन योजना तयारी गरी कृषि सडक तथा स्थानीय स्तरका सिँचाइ प्रणालीको निर्माण गरिनेछ । कृषि लगायत विकासका पक्षहरुमा व्यापक छलफल तथा स्थानीय सरकारका कामकारवाहीमा एकरूपता एवं सामान्जस्यता कायम गर्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । बाझो जमिनहरुमा वृक्षारोपण गरिनेछ । भू-क्षय रोकथामका कार्यक्रमहरु संचालन गरि आवश्यकता अनुरूप निरन्तरता दिंदै लगिनेछ ।

स्थानीय स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्वभण्डारण, नदी कटान तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण, विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्सांकन तथा वस्तीहरुको पहिचान र स्थानान्तरण गर्नका लागि पहल गरिनेछ । विपद् व्यवस्थापनका लागि सबै वडामा गठित विपद् व्यवस्थापन समिति लाई थप क्रियाशील बनाउदै युवा परिचालनका लागि युवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

बिदेशबाट फर्केका युवाहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी उनीहरुमा भएको सीपलाई मध्यनजर गर्दै कार्यक्रम तय गरिनेछ । युवाहरुको सीप र क्षमतालाई कदर गर्दै कार्यक्रम गरिनेछ । युवाहरुलाई रोजगार प्रति उन्मुख गराउनको लागि र बेरोजगारबाट पिडित हुन नदिन युवा लक्षित विभिन्न प्रकारका तालिमहरु संचालन गरी युवालाई रोजगार प्रति उन्मुख गराईनेछ ।

एक वडा एक गौरवको आयोजना संचालन गरिनेछ । असारे विकासलाई आगामी वर्ष अन्त्य गर्न योजना समझौताका कार्यलाई श्रावण महिनाबाट शुरु गरिनेछ । साथै गौरवका आयोजना र मेशिनरी उपकरणको आवश्यकता पर्ने

आयोजनालाई यथासम्भव कार्यान्वयन गरिनेछ । बाह्रै महिना चल्नेगरि सडकलाई स्तरोन्नती गरिदैं लगिनेछ र खोलाहरुमा पक्कीपुल निर्माणका लागि प्रदेश संघसँग समन्वय गरी प्राथमिकताका आधारमा निर्माण गर्दै लगिनेछ ।

रोजगारमूलक कार्यक्रमका माध्यम मार्फत गरिवी न्यूनिकरण गर्न एक घर एक महिला सीपमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकालाई खाद्यान्न तथा तरकारी बिउ विजनमा आत्मनिर्भर बनाउन फलफूल तथा मसलाजन्य तरकारीको बीउबिजनमा कृषकको मागलाई ध्यानमा राखि व्यवस्था मिलाउदै लगिनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

जिल्ला प्रहरी कार्यालय र स्थानीय सरकारबीचको समन्वयमा सामुदायिक प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम तथा लागुपदार्थ दुव्यर्सन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन ल्याईनेछ ।

गाउँपालिका भित्र रहेको गुठीको समस्यालाई यथाशीघ्र सम्बोधन गर्न प्रदेश सरकार मार्फत नेपाल सरकार समक्ष आवश्यक पहल गरिनेछ ।

गाउँपालिका भित्र राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाका रुपमा संचालनमा रहेको लिखु एक वार लगायतका संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट कार्यान्वयन हने आयोजना समयमा नै सम्पन्न गर्न स्थानीय सरकारका तर्फबाट आवश्यक सहयोग एवं समन्वय गरिनेछ । साथै गाउँपालिका सेवा क्षेत्र भित्र रहेका लघुजलविधुत उत्पादनका आयोजनाहरुलाई व्यवस्थित गर्दै केन्द्रिय बिद्युतिकरणलाई प्राथमिकता दिदै लगिनेछ र सबै वडाहरुमा केन्द्रिय बिद्युतीकरण जडान गरि उज्यालो लिखु अभियानलाई सार्थकता पारिनेछ ।

मोटेरेवल पुल एवम् झोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । पक्कीपुलहरुलाई प्राथमिकतामा राखि अगाडी बढाईनेछ ।

गैरसरकारी संघ संस्थामा आवद्ध रही गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कार्यरत रहेका संघ संस्थाको यथार्थ विवरण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा अनिवार्य रुपमा अध्यावधिक गराउनुपर्ने नीति अविलम्ब लिईनेछ ।

सार्वजनिक प्रशासनलाई राजनीतिक सिद्धान्तबाट अलग राखी सरकारका नीति तथा कार्यक्रम निष्पक्ष रुपमा कार्यान्वयन गरी समृद्ध लिखु गाउँपालिका निर्माणमा समर्पित गराईनेछ ।

सामाजिक संजालमा व्यक्त हुने अमर्यादित तथा असभ्य व्यवहारहरुलाई कानुनी दायरामा ल्याई सभ्य समाज निर्माणमा जोड दिईनेछ । पारदर्शी सरकार निर्माणमा जोड दिंदै डिजिटल गाउँपालिकाको अवधारणा अगाडि बढाईनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

यी नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट “लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि सुशासन मार्फत समृद्धि” भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकांक्षा पूरा गर्न स्थानीय सरकारका प्रत्येक कार्यहरुको केन्द्रविन्दु आम नागरिक हुनेछन् । सबैलाई समान अवसर, समान अधिकार, उत्तिकै सुरक्षा, उत्तिकै सम्मानको प्रत्याभूति गरिनेछ ।

टारकेराबारीको सम्मटार भुभागलाई डि. पि. आर. गरी सहरी विकासको योजना ल्याइनेछ । कुण्डलेश्वर महादेवलाई लिखुको धार्मिक गहना मानी पूर्वाधार विकासमा पहल गरिनेछ । सुव्यवस्थित बस्ति विकास पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई जोड दिइनेछ । प्रहरी प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक भवन निर्माण गरिनेछ । गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण गरिनेछ । यौनहिंसा डिप्रेसन आत्महत्या नियन्त्रण जिवन महत्व सिकाउने कार्यक्रम गरिनेछ । महिला समस्या समाधान सहायता कक्ष सञ्चालन गरिनेछ । पाठेघर क्यान्सरका लागि VIA परीक्षण केन्द्र निर्माण गरिनेछ । स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । विद्यालय तहमा स्काउट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जेष्ठ नागरिक तथा पूर्ण अपाङ्ग लक्षित घर शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । १२ कक्षाको परीक्षा दिएर बसेका विद्यार्थी (नवयुवा) का लागि सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । गर्भवती/सुत्केरी उद्धार सेवालालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ । विद्यालय प्र. अ. तथा वि. व्य. स. अध्यक्षलाई गुणस्तरीय शिक्षा अभियानका साझेदारी गराइनेछ । खेल र खेलाडिलाई प्रोत्साहन गर्दै खेलबाट गाउँपालिका चिनाउने अभियान सहित गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद आयोजना गरिनेछ साथै विद्यालय तहमा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।

अन्त्यमा, प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सबैको सहकार्य र स्वामित्व अपरिहार्य छ । यसको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण सरोकारवाला लगायत सबैको सद्भाव, र सहयोग हुनेमा विश्वस्त छु । गरिमामय यस गाउँसभाबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षासहित .....

धन्यवाद !

अस्मिता थापा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष

आर्थिक बर्ष ०७९/८० को बजेट वक्तव्य

सभाध्यक्ष ज्यू,

यस गरिमामय सभामा लिखु गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले नेपालको संविधान बमोजिम आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहँदा गौरव महसुस गरेको छु । म यस ऐतिहासिक क्षणमा नेपाली समाजको परिवर्तनका लागि विभिन्न समयमा भएका शान्तिपूर्ण आन्दोलनहरु सशस्त्र संघर्ष र अन्य जनसंघर्षमा भाग लिएका र नेतृत्व गरेका तमाम अग्रजहरुप्रति सम्मान व्यक्त गर्दछु । जनताको संघर्षबाट प्राप्त उपलब्धीका रूपमा स्थापना भएको स्थानीय सरकारको जनप्रतिनिधिका तर्फबाट गरिमामय सभामा नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम गाउँपालिकाको बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

म यस अवसरमा नेपालमा गाउँको विकासको जग बसाउँने आफ्नो गाउँ आफै बनाउँ कार्यक्रमका प्रणेता नेपालका प्रथम कम्युनिष्ट प्रधानमन्त्री स्वर्गीय मनमोहन अधिकारीलाई विशेष स्मरण गर्दछु जसको विकसित रूप आजको स्थानीय सरकार हो । त्यस्तै समयक्रममा ग्रामिण स्वावलम्बन कार्यक्रममार्फत आफ्नो गाउँ आफै बनाउँ अभियानलाई अघि बढाउँने तत्कालीन प्रधानमन्त्री स्वर्गीय गिरिजाप्रसाद कोइराला, कृष्ण प्रसाद भट्टराई लगायत तमाम अग्रजहरुप्रति श्रद्धा सुमन व्यक्त गर्दछु र यहि लिखुको भूमिमा गणेश गौतम सहित परिवर्तनको आन्दोलनमा लाग्दा बेपत्ता भएका ज्ञात अज्ञात सबैको स्मरण गर्न चाहान्छु । उहाँहरु सबैका परिवारजनप्रति सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली भन्ने हाम्रो राष्ट्रिय लक्ष्य अहिले धरमराए पनि सिंगो मुलुक त्यो लक्ष्यबाट विचलित हुन सक्दैन । यो लक्ष्य हासिल गर्नका लागि योगदान गर्न “लिखु गाउँपालिकाको दृष्टि सुशासन मार्फत समृद्धि” भन्ने मुल नाराका साथ अघि बढ्ने हाम्रो मुख्य लक्ष्य रहेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा लिखु गाउँपालिका स्थानीय सरकारले सर्वसाधारण जनतालाई प्रत्यक्ष अनुभूति हुने खालका योजनाहरूलाई सहजै कार्यान्वयन गर्नका लागि ऐन तथा कानूनहरूको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, आवधिक योजना, विनियोजन विधेयक २०७९ को सिद्धान्त र प्राथमिकता, जन अनुमोदित स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम दिगो विकासका लक्ष्य, स्थानीय सरकारको प्राथमिकताका सुझावहरू मार्गदर्शनका रूपमा लिएको छु । विभिन्न नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, सम्पूर्ण सरोकारवाला तथा कर्मचारी वर्गहरूले दिनु भएको सुझावलाई समेत ध्यान दिएको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू

अब म स्थानीय सरकारको आर्थिक अवस्थाको यथार्थ जानकारी गराउन चाहान्छु ।

संघीय/प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान, राजस्व बाडँफाड, सशर्त अनुदान र आन्तरिक आयलाई परिचालन गरि यस गाउँपालिकाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

अब म स्थानीय सरकारको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट उद्देश्य र प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहान्छु । यस बजेटका उद्देश्यहरू निम्नानुसार हुनेछन् ।

- क) गाउँबासिहरूको गरिबी न्युनिकरण गर्दै जीवनस्तर सुधार गर्न न्युनतम आधारभुत आवश्यकताहरूको परिपुर्ति गर्न ।
- ख) संघीय, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने विभिन्न अनुदानहरूको महत्तम परिचालन गर्दै गाउँपालिका भित्र रहेका स्रोत साधन, राजस्वको पहिचान र परिचालन गरि गाउँपालिकाको आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न ।
- ग) सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रलाई प्रेरित गर्दै भौतिक तथा सामाजिक पुर्वाधार तयार पारि समुन्नत, सुदृढ, स्वाधिन, समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको निर्माण गर्न ।
- घ) कृषि, पशुपन्छी, उद्योग, ब्यापार, पर्यटन, दिगो पुर्वाधार, सिंचाई, खानेपानी, विद्युत, ईन्टरनेट, खेलकुद, महिला विकास, क्रियाकलाप, दिगो पुर्वाधार सेवा संचालन वा विस्तार गर्नु ।
- ङ) कोभिड-१९ महामारी लगायत अन्य विपदका अबस्था सँग लड्न सक्ने स्वास्थ्य क्षेत्र साथै प्रशासनिक संरचना चुस्तदुरुस्त गरि रिक्त दरबन्दी पदपूर्ती गरिनुका साथै क्षमता विकास गर्नु ।

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० का प्राथमिकता निम्नानुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

- क) स्थानीय तह भित्रको शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास र रोजगारी जस्ता आधारभुत मानवीय आवश्यकताहरूको परिपुर्ति गर्ने क्षेत्रहरूको विकास र प्रवर्धन ।
- ख) उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्न कृषि, पर्यटन, जलस्रोत तथा उद्योग लगायतका क्षेत्रमा पुँजी विकास परिचालन ।
- ग) भौतिक सामाजिक पुर्वाधारहरूको विकास गरि सडक विस्तार जलविद्युत जस्ता क्षेत्रहरूको निर्माण, विकास र विस्तार ।

- घ) विपद् महामारीलाई मध्यनजर गरि त्यस बाट पर्ने असरलाई न्यूनिकरण गर्नु ।
- ङ) स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको अधिकम उपयोग गरि महिला बालबालिका, पिछडिएका क्षेत्र, समूदायलाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, दिगो विकास वातावरण संरक्षण तथा सम्बर्धन गर्न भाषिक तथा सामाजिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याउने ।
- च) उत्पादन मूलक छिटो प्रतिफल दिने जनताको जीवन स्तर आमदानी तथा रोजगारी बढ्ने स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयंसेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने आर्थिक विकास, गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने ।
- छ) स्थानीय सरकारको आधार सुशासन नैतिक र सदाचार भन्ने अभिप्रायका साथ आम नागरिकलाई गुणस्तरिय, परिणाममुखि, छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्न ।
- ज) प्राकृतिक प्रकोपको न्यूनिकरण, पर्यावरणीय संरक्षण र हरियाली प्रवर्धन गर्न ।
- यस स्थानीय सरकारले वजेटको उद्देश्य हासिल गर्न, प्राथमिकतालाई कार्यान्वयन गर्न, सघं र प्रदेशसँग सहकार्य, समन्वय र साझेदारी गर्नेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजित प्रस्तुत गर्न गई रहेको छु ।

कृषि र पशुपन्छी:

- १ कृषि रोजगारीको बिकास मात्र नभई बेरोजगारीको अन्त्य गर्ने मुख्य आधारको रुपमा बिकास गरी पुर्ण रुपमा व्यवसायीकरण र औद्योगिकिकरण गर्दै लगिनेछ ।
- २ स्थानिय तहलाई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाई अन्य स्थानिय कृषि जन्य उत्पादनको मागलाई समेत आपूर्ति गर्न सक्ने गरी कृषिको कार्यक्रमहरु संचालन गरीनेछ ।
- ३ स्थानिय तहमा रहेका बाझो जमिनलाई उपयोग गर्ने करार खेतीको माध्यमवाट खेति प्रणालीको बिकास गर्ने निति लिईनेछ । गरिबीको चपेटामा पिल्सिएका नागरीकलाई बाझो जमिनहरु जोतेर कृषि उत्पादनमा रहने तर्फ डोहोर्याउने ५ कृषि उत्पादनमा स्थानिय वडा समितिसँग उचित समन्वय र सहकार्य गरि उत्पादन गरौं गाउँपालिका सम्बृद्ध बनाऔ ।
- ४ स्थानिय तहमा रहेका कृषि र जडीवुटी सम्बन्धी अनुसन्धान केन्द्रहरुलाई स्तरोन्नती गरि परिचालन गरिनेछ ।
- ५ स्थानिय गाउँपालिकाको सबै भुमिको माटो परिक्षण गरि माटो सुहाउदो वाली लगाउन कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । किसानको लागि आवश्यक पर्ने विउ बिजन उत्पादन र बितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ६ नगदेवाली, अलैची, अदुवा, बेसार तथा फलफुलहरु उत्पादनमा विशेष क्षेत्रको रुपमा बिकास गरिनेछ ।
- ७ गाउँपालिका भित्र औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्दै लगिनेछ ।
- ८ पकेट बिकास कार्यक्रम संचालन गरि बाख्राको साना व्यबसाय कृषि उत्पादन पकेट बिकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ९ दीर्घकालिन बिषादी मुक्त कृषि उत्पादन वृद्धि गर्ने र प्रांगरिक किटनाशक बिषादी उत्पादन गर्ने तर्फ किसानहरुको बीचमा बिशेष अभियानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- १० गाउँपालिका क्षेत्रभित्र बिउ बैंक, कोल्ड स्टोर संचालनमा ल्याईनेछ ।

- ११ स्थानिय तहलाई माछा मासु तथा दुग्ध जन्य पदार्थमा आत्म निर्भर बनाई निर्यातयोग्य वस्तुको रूपमा बिकास गर्न पशुपालनको क्षेत्रमा संभाव्यता अध्ययन गरि उल्लेखित क्षेत्रमा पशु बीमा गरिनेछ र उत्पादकत्व रोजगार, राजस्वमा पुग्ने योगदानको आधारमा निजि क्षेत्रमा संस्थालाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि संकलन केन्द्रको व्यवस्था गरिएको छ ।
- १२ स्वस्थ र सुरक्षित मासु उपभोग गर्नका लागि गाउँपालिका भित्रको मुख्य स्थानहरूमा पशु बद्यशाला स्थापना गर्न अनुदान दिइनेछ । साथै स्वस्थकर मासु बिक्री बितरण गर्ने मासु पसल संचालनको लागी मापदण्डका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- १३ माथी उल्लेखित कृषि र पशुपन्छीसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू संचालन गर्नका लागि जम्मा ९६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

पर्यटन:

- १ लिखु गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण पर्यटकिय स्थलहरूलाई पुर्वाधार निर्माण गरी व्यवसायिक रूपमा लगानी गर्न निजि क्षेत्र तथा सहाकारीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- २ प्राकृतिक प्रकोपको बिपतको समयमा मानबिय उदार गर्नका लागि स्थानिय वडाहरू उपयुक्त स्थानहरूमा हेलिप्याड निर्माणलाई अगाडी वढाई भइरहेकालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ३ गाउँपालिका भित्र रहेका पोकली झरना, भोल्टेकोट गढी, नर्मदेश्वर महादेव मन्दिर, बाङ्गे पिपल महादेवथान, मौला मन्दिर, मैताकुन्ता ढुंगढुंगे मन्दिर, दुग्देश्वर मन्दिर, गुप्देश्वर मन्दिर, रामेश्वर पशुपति मन्दिर, कुण्डलेश्वर महादेव मन्दिर, भकारे ढुंगा, श्रीचौरै, महाकाली देविथान, कालीदेवि थान, चण्डीथान, सेति देविथान, जालपादेविथान, सिद्धथान, राम लक्ष्मण पाइला, साम्देम छेलिङ गुम्बा, साङ्गे छोलिङ गुम्बा, प्यागर ग्याल्बो, किरातँ भोल्टेकोट, दुर्योचन्द्र खनुवा पोखरी, चुलाचुली देवी मन्दिर, चुलि डाँडा लगायत गाउँपालिका भित्रका प्राकृतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्वका क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- ४ पर्यटकीय बिकासको लागि मुख्य स्थलहरू आसपास होम स्टेहरू संचालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने र संघ प्रदेश सँगको सहकार्यमा पर्यटन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । जसका लागि ४३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

जलस्रोत तथा उर्जाबिकास:

- १ तत्कालीन उर्जा बिकासको लागि स्थानिय स्तरमा रहेका साना जलबिधुत उत्पादनमा प्राथमिकता दिइ मापदण्ड निर्धारण गरी प्राथमिकताका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- २ वैकल्पिक उर्जा अन्तर्गत वायु ग्यास प्रबिधिको बिकास गर्न उपभोक्तालाई निश्चित मापदण्डका आधारमा वायो ग्यास स्थापना र संचालन गर्न अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । केन्द्रिय विद्युत जडानगरी उज्यालो लिखु अभियानलाई जोड दिइनेछ ।
- ३ उर्जा सम्बन्धी जलस्रोत बिकासका लागि २२ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

गरिबी तथा बेरोजगारी:

- १ नेपालको संविधानमा उल्लेखित जनताको मौलिक हक तथा सम्बन्ध, नितिहरूका साथै दिगो बिकासको लक्ष्य अनुसार गरिवी घटाउने कार्यका लागि समेत स्थानिय सरकारले आवश्यक रणनिति र कार्यनितिहरू तय गरी संचालन गरिनेछ ।
- २ गरिवी निवारण तथा सामुदायिक बिकासमा संलग्न संघ सस्थाहरू सँग समेत समन्वय र सहयोग जुटाउदै एकद्वार प्रणालीवाट गरिवी निवारणसँग सम्बन्धित परिणाममुखि कार्यक्रम गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ३ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका बिपन्न तथा गरिव युवाहरूलाई स्थानीय स्तरमै रोजगारी सृजना गर्न आत्मनिर्भर गराउन बिभिन्न सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । बेरोजगार यूवालाई यूवा रुपान्तरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई समन्वयात्मक रुपमा प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । जसका लागि ८० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ४ गाउँपालिका भित्र रहेका प्राकृतिक साधन र स्रोतलाई अधिकतम सदुपयोग गर्दै घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ५ स्थानिय स्रोत, साधन सीप र जनशक्तिलाई प्रयोग गरि खाडी, अल्लो, ढाका, सिलाई कटाई ढाका बुनाई जस्ता सिपमूलक उत्पादन गर्न विपन्न, गरिब महिलाहरूलाई प्राथमिकता दिई अनुदानको व्यवस्था मिलाइएकोछ ।
- ६ उद्योग तथा सिप बिकास क्षेत्रका लागि रु ३६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू

सहकारी:

- १ गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको मार्गलाई अगाडि बढाउनको लागि तीन खम्बे अर्थ नीतिको मूल ध्येयलाई आत्मसाथ गर्दै सार्वजनिक नीजि र सहकारी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्न सहकारी क्षेत्रको विकास र उनन्यन तथा प्रवर्द्धन साथै सहकारीलाई कृषिमा जोड्नको लागि बिभिन्न उपभोग्य सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्नका साथै समग्र सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि ६ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू

लैंगिक समनता तथा सामाजिक समावेशीकरण:

- १ लिंगको आधारमा हुने विभेदको अन्त्य गर्दै सामाजिक समावेशीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्न र सोही बमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न साथै समाजमा देखिएका लिङ्गको आधारमा गरिएका भेदभावलाई न्यूनिकरण गर्दै लगिनेछ ।
- २ गर्भवती सुत्केरी उद्धार सेवालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ । लैङ्गिक हिंसा कोषको व्यवस्था गरिएको छ । यौनहिंसा डिप्रेसन आत्महत्या नियन्त्रण जिवन महत्व सिकाउने कार्यक्रम गरिनेछ । गाउँपालिकामा महिला समस्या समाधान सहायता कक्षको सञ्चालन गरिनेछ । पाठेघर क्यान्सरका लागि VIA परिक्षण केन्द्र निर्माण गरिनेछ । गर्भवती सुत्केरी महिलाका लागि उद्धार कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३ महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरि आर्थिक पहुँचमा निरभर बनाउनको लागि बिभिन्न चेतना मूलक तथा सीपमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । सामाजिक न्याय सहितको समुन्नत समाज निर्माण गर्न बिभिन्न कार्यक्रमहरू जेष्ठनागरिक, वालवालिका वालविवाह, बहुविवाह, घरेलुहिंसा जस्ता समाजमा हुने विकृति सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट रु १८ लाख २३ हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

शिक्षा:

- १ जीवनोपयोगी सिपमुलक शिक्षा प्रविधि युक्त शिक्षामा जोड दिई दक्ष जनशक्ति विकास गरिनेछ । बिद्यालय जाने उमेरका सवै बालवालिकाहरुको बिद्यालय भर्ना सुनिश्चित गरिनेछ । प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्नलाई संभाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २ सुचना प्रबिधि मैत्री अध्यापन कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था मिलाइनेछ । विद्यालयमा प्रविधिको विस्तार तथा शैक्षिक सामग्री निर्माणका लागि सहयोग गरिनेछ । आवश्यकता अनुसारको दरवन्दी मिलान गर्दै लगिनेछ ।
- ३ प्रत्येक वडामा एक व्यवस्थित खेल मैदान निर्माण गरि संचालन गर्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । गाउँपालिका स्तरमा व्यवस्थित खेल मैदान रङ्गशाला स्थापनाको लागि कार्य थालनी गरिनेछ ।
- ४ विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम तथा विद्यालयमा बिभिन्न कार्यक्रमहरु स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । वालबिकास केन्द्रहरुलाई विशेष प्राथमिकतामा लिई आवश्यक स्रोत साधन सम्पन्न बनाई संचालनमा जोड दिइनेछ ।
- ५ सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरुलाई व्यवस्थित रुपमा सेनिटरी प्याड वितरण गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र रहेको आधारभूत विद्यालयहरु मध्येबाट छनौट गरी कुनै एक विद्यालयलाई नमूना विद्यालयको रुपमा सञ्चालन गर्दै लगिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ६ सामुदायिक विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि गुरुयोजना बनाइ शिक्षाको स्तरोन्नती गरिनेछ । सवै सामुदायिक विद्यालयलाई सूचना तथा संचारको पहुँच पुर्याउने कम्प्युटर शिक्षा उच्चतम प्रयोगमा ल्याईनेछ । १२ कक्षाको परीक्षा सकेर बसेका विद्यार्थीहरुलाई सिप विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । विद्यालय तहमा स्काउट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । खेल र खेलाडिलाई प्रोत्साहन गर्दै खेलबाट गाउँपालिकालाई चिनाउने अभियान सहित गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद आयोजना गरिनेछ साथै विद्यालय तहमा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
- ७ शिक्षा तर्फ माथि उल्लेखित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि १३ करोड ३३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

स्वास्थ्य :

- १ स्वस्थ नागरिक स्वस्थ गाउँपालिका भन्ने निति अवलम्बन गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका जनताहरुको स्वस्थकर जीवनयापन गर्ने प्रणाली सुधार गरिनेछ । सुर्ति तथा मदिरा जन्य पदार्थहरुको उत्पादन, बितरण समुचित ढंगले नियमन गरिनेछ ।
- २ गाउँपालिकामा प्रत्येक वडाहरुमा दक्ष जनशक्ति, औषधी उपकरण, प्रविधि सहितको "एक वडा एक स्वास्थ्य संस्था अभियानलाई पुर्णता दिइनेछ । गाउँपालिका भित्रका सवै नागरिकलाई नेपालको संविधानले प्रत्याभुति गरे वमोजिम स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको सुनिश्चितता प्रदान गरिनेछ ।
- ३ स्वस्थ शरीर र सकारात्मक सोच व्यक्तित्व बिकास गर्नका लागि ध्यान योग जस्ता कार्यक्रममा जोड दिइनेछ । गाउँपालिका भित्रका जडिवुटी र औषधीहरुको सदुपयोग गर्दै औषधी प्रवर्धनमा जोड दिइनेछ । यस स्थानिय तह

अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थामा वर्थिङ सेन्टरलाई विस्तार गरिनेछ । वर्थिङ सेन्टरका लागि आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।

- ४ आकस्मिक रुपमा दिइने प्रसुति सेवा जस्ता महत्वपूर्ण सेवालाई आवश्यक थप जनशक्तिको व्यवस्था मिलाइनेछ । सबैका लागि निशुल्क आधारभूत स्वास्थ्यलाई सार्थक बनाउन स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निशुल्क वितरण औषधीको प्रयाप्तताको सुनिश्चितता गरिनेछ र स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनेछ । स्वास्थ्य संस्थाको खम्बाको रुपमा रहेका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको निस्वार्थ र बिना पारिश्रमिक गरिएको अमूल्य सेवालाई उचित सम्मानका साथ प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ५ गाउँपालिकालाई पुर्ण खोप सुनिश्चित गा.पा. घोषणाको कार्यक्रम गरिनेछ । गाउँपालिकामा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम अनिवार्य तथा प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । आयुर्वेद घुम्ति शिविर कार्यक्रम गरिनेछ । आयुर्वेदिक मातृ सुरक्षा कार्यक्रम साथै योग शिविर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ६ स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आवश्यकता अनुसार भौतिक सामग्रीको व्यवस्था गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्थाहरुमा रहेका कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन गरिनेछ । सरसफाई सम्बन्धी बिशेष कार्यक्रम संचालन गरि हरेक वडामा कम्तिमा २।२ वटा सार्वजनिक शौचालय "एक घर एक करेसा वारी" "एक घर एक फोहोर संकलन खाल्टो" "एक घर एक टोकरी" अभियानलाई पुर्णताका साथ कार्यान्वयन आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गर्दै कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ७ जेष्ठ नागरिक पूर्ण अपाङ्गता भएकालाई सबै वडामा चिकित्सक सहितको घुम्ति टोली मार्फत स्वास्थ्य परीक्षण गरिनेछ । ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम साथै स्वास्थ्य शिविर गरिनेछ । गाउँपालिका स्तरीय पाँच शैयाको अस्पताल निर्माणलाई चाँडै सम्पन्न गरी सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- ८ स्वास्थ्य र आयुर्वेद सम्बन्धी उल्लेखित कार्य गर्नको लागि लागि ५ करोड ११ लाख १८ हजार बजेट बिनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू

पूर्वाधार विकास खानेपानी तथा साना सिचाई:

- १ भौतिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी गुरुयोजना बनाईनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रका सबै महत्वपूर्ण क्षेत्रहरुमा सडक संजालले जोड्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । गाउँपालिकाका सबै वडा र भुगोललाई सम्बोधन हुने गरि स्तरउन्नति गर्ने केन्द्रीय मुल सडकलाई १२ महिनानै गाडी चलन योग्य सडक निर्माणमा प्राथमिकताको साथ योजना कार्यान्वयन गरिने छ ।
- २ गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका मुख्य-मुख्य सडक सँग जोडिएका महत्वपूर्ण खोलानालामा मोटररेवल पुल निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाउन पहलकदमी गरिनेछ । भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी दिगो बिकास संचालनार्थ गुरु योजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३ गाउँपालिका, वडा, स्वास्थ्य चौकी, आयुर्वेद औषधालय, आमा समूह सञ्जाल, खोप केन्द्र भवन र बिद्यालयहरुका लागि व्यवस्थित भवन निर्माणको लागि प्राथमिकताका साथ, औचित्यताका आधारमा मापदण्ड तयार गरि निर्माण कार्य संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ४ अव निर्माण हुने भौतिक पूर्वाधारहरु अपाङ्ग मैत्री, वालमैत्री हुने सुनिश्चितताको प्रतिवद्धताका साथ आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । सुरिक्षित आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै लगिनेछ । यस गाउँपालिकासँग पश्चिम तर्फ जोडिएको लिखु खोलामा अत्यावश्यक स्थलहरुमा पक्क पुल निर्माणमा पहल गरिनेछ साथै निर्माणाधिन पुलहरुको सिम्र कार्य सम्पादनको लागि जोड दिइनेछ ।

- ५ गाउँपालिका भित्र रहेका खेती योग्य जग्गाहरूको लागि सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग साझेदारी गरी सिंचाई योजनाहरू संचालन गरिनेछ । मुख्य मुख्य सडक, पर्यटन, सिंचाईको लागि संघ प्रदेशसँगको साझेदारी कार्यक्रमहरू गरिनेछ ।
- ६ गाउँपालिका स्तरीय गौरवका योजनाहरूलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका जनतालाई दिगो एवं व्यवस्थित र सरसफाई युक्त खानेपानीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ७ गाउँपालिका भित्र सम्पूर्ण घरधुरिमा एक घर एक धारा अभियानलाई अविलम्ब पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । पूर्वाधार विकास अन्तर्गत ११ करोड ३० लाख ९२ हजार बिनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

- १ गाउँपालिकाको सम्वृद्धिको लागि वन जंगलको सहि सदुपयोग गर्ने नीति अघि वढाइनेछ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र उत्पादन हुने जडिवुटी र वन पैदावरसँग सम्वन्धित उद्योगहरू स्थापना गरिनेछ यस्ता उद्योगमा सहकारी, निजि र सहकारीको साझेदारी रहनेछ ।
- २ जलवायु परिवर्तनको लागि स्रोत संरक्षणका कार्यलाई विशेष कार्यक्रमका साथ अगाडि वढाइनेछ । स्थानिय वातावरणको अनुकूलका वन पैदावारका बिस्तार विविधिकरण र वातावरण संरक्षणको व्यवस्था गरिनेछ । हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत खालि जग्गाहरूमा वृक्षरोपनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ३ विपद् रोकथाम तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ । विपदमा परेका नागरिकको उद्धारका लागि सहुलियत स्वरुप सहयोग प्रदान गरिनेछ साथै विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ४ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन लागि ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

- १ कानुनको शासन, प्रत्येक नागरिकको मौलिक हकलाई प्रत्याभूत गराउनको लागि सुरक्षा संयन्त्रलाई समन्वायात्मक ढंगबाट परिचालन गर्न सुरक्षा व्यवस्थालाई सुदृढ बनाउन मातहतका कार्यालयहरू बीचमा सहकार्यमुलक भूमिका निर्वाह गरिनेछ । सुरक्षा चौकीलाई आवश्यक भौतिक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- २ नागरिक सुरक्षा र जनचेतनाको लागि सामुदायिक प्रहरी साझेदारी कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारीताका साथ कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । गाउँपालिका सुरक्षा व्यवस्थसँग सम्वन्धित कार्यक्रमहरूका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सुशासन :

- १ जनतालाई गाउँपालिका स्तरमा भएका निर्णय र क्रियाकलापहरूको सार्वजनिकिकरण गरिनेछ ।
- २ चुस्त दुरुस्त सक्षम कर्मचारी संगठनको व्यवस्था गर्दै जनताका काम छिटो छरितो गरि सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ३ सुशासनलाई प्रवर्द्धन गर्नको लागि सुचना तथा प्रबिधिलाई प्राथमिकतामा दिइ काम काज प्रशासनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- ४ सुचनालाई प्रविधिले काममा प्रभावकारी बनाउनको लागि E-governance system अपनाइनेछ । यसको लागि सुचना प्रविधिको नयाँ अबधारणाहरू प्रयोगमा ल्याइनेछ र विद्यालय स्वास्थ्य संस्था प्रयत्कीय क्षेत्रहरूमा इन्टरनेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ५ नयाँ संरचना, कर्मचारी अभाव, भौगोलिक कठिनाई, कानूनी अस्पष्टता र अन्यौलताका बावजूद पनि सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासनलाई पहिलो प्राथमिकता दिदै जनताको सुख दुःखमा अभिभावकत्व ग्रहण गर्दै सम्पूर्ण वडामा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गर्दै सेवा प्रवाह मार्फत गाउँ गाउँमा सिंहदरवारको अनुभूति गराउन स्थानीय सरकार सदा प्रयत्नशील रहनेछ ।
- ६ स्थानीय सरकारले एका नीतिहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय नेतृत्वको विकास र स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ हुने प्रशस्त आधारहरू तयार भएका छन् ।
- ७ सार्वजनिक सेवामा प्रशासनीक सेवा सञ्चालन तथा सुशासन प्रवर्धनका लागि रु ६ करोड ९५ लाख २४ हजार ९ सय ९९ वजेट विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सामाजिक न्याय तथा सुरक्षा :

- १ लैङ्गिक समानताका लागि सचेतना कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- २ घरेलु हिंसा, जातिय विभेद, छुवाछुत सम्बन्धी कुरिती अन्त्यका लागि सचेतना अभिवृद्धि गर्दै तत सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३ वालवालिकाहरूको हक अधिकार र संरक्षण सम्बन्धी गतिविधि संचालन गर्दै, वालमैत्री अपाङ्ग मैत्री पुर्वाधार बिकासमा ध्यान दिईनेछ ।
- ४ समाजमा विद्यमान अन्य कुरिति घरेलु हिंसा जन्य प्रथाहरूलाई क्रमश अन्य गर्दै जान विशेष कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ५ जेष्ठ नागरिकहरूको संरक्षण जेष्ठ नागरिक अपाङ्ग एवं असहाय महिला आदिलाई परिचय पत्रको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ६ महिलाको उत्थान र सम्वृद्धिका लागि सीप मुलक तालिम संचालन गरिनेछ ।
- ७ संघीय सरकारबाट प्रदान गरिने सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई वितरण गर्नका लागि चुस्त रूपमा सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । जसका लागि ६ करोड ९१ लाख ५८ हजार ८ सय ३२ विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

आ.व. २०७९/८० का लागि बजेटका आय स्रोतहरू प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

सि.नं.	श्रोत	रकम
१	संघीय राजश्व	६ करोड ८९ लाख ५० हजार
२	प्रदेश राजश्व	२६ लाख ६ हजार ६ सय ८९
३	संघीय समानीकरण	८ करोड ३४ लाख
४	प्रदेश समानीकरण	४३ लाख ८ हजार
५	संघीय समपूरक	१ करोड ८० लाख
६	प्रदेश समपूरक	१ करोड

७	संघीय विशेष	५० लाख
८	प्रदेश विशेष	०.००
९	संघीय सशर्त	१९ करोड ५८ लाख
१०	प्रदेश सशर्त	७९ लाख १५ हजार
११	आन्तरिक श्रोत	१ करोड २९ लाख ९५ हजार ३ सय १८
१२	सामाजिक सुरक्षा	६ करोड ९१ लाख ५८ हजार ८ सय ३२
	जम्मा	४७ करोड ८१ लाख ३३ हजार ८ सय ३१

सभाध्यक्ष ज्यू,

आगामी वर्षका निति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न जम्मा ४७ करोड ८१ लाख ३३ हजार ८ सय ३१ मध्ये चालु तर्फ ३२ करोड ७२ लाख २६ हजार ८ सय ३१ र पूर्वीगत तर्फ १५ करोड ९ लाख ७ हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

यो वजेट तर्जुमाको सिलसिलामा मार्ग निर्देशन गर्नु हुने आदरणीय अध्यक्ष ज्यू, विषयगत समितिका संयोजक, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु र यो वजेट तयार गर्ने सहयोग तथा सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण सभाका सदस्यप्रति म आभार तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

अन्त्यमा आर्थिक सामाजिक विकासमा निरन्तर सहयोग पुर्याउनका लागि यो वजेट कार्यान्वयनको क्रममा सबै पक्षको पुर्ण सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

अस्मिता थापा

उपाध्यक्ष

आर्थिक बर्ष ०७९/८० को बजेट तथा कार्यक्रम

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	विनियोजन
८०११०५०६१०१ लिखु गाउँपालिका - कार्यलय सञ्चालन				
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,४७,००,०००
२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२१११२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	६८,२२,०००
३	पोशाक	२११२१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	६,९०,०००
४	खाद्यान्न	२११२२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	४,४०,९१०
५	स्थानीय भत्ता	२११३१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१०,२६,६००
६	महंगी भत्ता	२११३२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१४,००,०००
७	फिल्ड भत्ता	२११३३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	३,००,०००
८	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	संघीय राजश्व बाँडफाँड	६,००,०००
९	कर्मचारी प्रोत्सहानका लागि पर्यटन काज	२११३५	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१९,९५,०००

१०	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००
११	अन्य भत्ता	२११३९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,००,०००
१२	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२५,००,०००
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	२१२१४	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१०,००,०००
१४	पानी तथा बिजुली	२२१११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,१८,०००
१५	संचार महसुल	२२११२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	८,००,०००
१६	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	२२११३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५०,०००
१७	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२२,००,०००
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२५,००,०००
१९	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	संघीय राजश्व बाँडफाँड	३,००,०००
२०	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	३,००,०००
२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	२२२३१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१०,००,०००
२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२३११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	३०,००,०००
२३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५०,०००
२४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,५०,०००
२५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	संघीय राजश्व बाँडफाँड	११,०७,४८९
२६	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,००,०००
२७	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
२८	करार सेवा शुल्क	२२४१३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,४५,००,०००
२९	अन्य सेवा शुल्क	२२४१९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
३०	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	४,००,०००
३१	मेलमिलाप सम्बन्धी समिक्षा गोष्ठी	२२५११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,७५,०००
३२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२२५१२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००

३३	कार्यक्रम खर्च	२२५२२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	४,००,०००
३४	स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन	२२५२२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००
३५	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	२२५२२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
३६	विविध कार्यक्रम खर्च	२२५२९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००
३७	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	८,००,०००
३८	भ्रमण खर्च	२२६१२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१०,००,०००
३९	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	२२६१३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	७,००,०००
४०	अन्य भ्रमण खर्च	२२६१९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,००,०००
४१	विविध खर्च	२२७११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	११,००,०००
४२	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	संघीय राजश्व बाँडफाँड	६,००,०००
४३	शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	२५३११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	४,००,०००
४४	स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहायता	२५३१२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
४५	अन्य सस्था सहायता	२५३१५	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००
४६	अन्य सामाजिक सुरक्षा	२७११२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,००,०००
४७	उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२७२१२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	२,००,०००
४८	घरभाडा	२८१४२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
४९	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	२८१४३	संघीय राजश्व बाँडफाँड	४,००,०००
५०	अन्य भाडा	२८१४९	संघीय राजश्व बाँडफाँड	१,००,०००
५१	भैपरी आउने चालु खर्च	२८९११	संघीय राजश्व बाँडफाँड	५,००,०००
८०११०५०६१०२ लिखु गाउँपालिका - सूचना प्रविधि				
५२	सफ्टवेयर वार्षिक मर्मत सम्भार खर्च	२२४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
५३	सफ्टवेयर सम्बन्धी पुनर्ताजगि तालिम	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
५४	गाउँपालिका तथा मातहतका कार्यालयमा सूचना प्रविधि सम्बन्धि सहयोगात्मक सुपरिवेक्षण	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००

५५	वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकामा ईन्टरकम (VOIP) जडान आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,००,०००
८०११०५०६१०३ लिखु गाउँपालिका - सहकारी, कृषि तथा पशुपंछी				
५६	तरकारी तथा फलफुल सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
५७	प्रदेश तालिम केन्द्रमा एक हप्ते पशुपालन तालिमका लागि पठाउन सहयोग तथा समन्वय कार्यक्रम	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,९०,०००
५८	युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	२२५१२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,००,०००
५९	होम स्टे सञ्चालनका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
६०	तरकारी बिउ बिजन वितरण कार्यक्रम	२२५२१	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००
६१	धान तथा मकै बिउबिजन वितरण साझेदारी कार्यक्रम	२२५२१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००
६२	पशुपंछी खोप कार्यक्रम	२२५२१	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	२,००,०००
६३	बालि संरक्षणका लागि बिषादी वितरण कार्यक्रम	२२५२१	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	३,००,०००
६४	अदुवा बेसार प्रर्वद्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
६५	कृषि उत्पादन मेला/प्रदर्शनी तथा टेक्सिसियन फार्मर डे कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
६६	किट विकास साझेदारी कार्यक्रम (मौरी)	२२५२२	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	२,००,०००
६७	किसान सूचीकरण परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०,०००
६८	दुध डेरी तथा तरकारी संकलन केन्द्र साझेदारी कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
६९	प्लाष्टिक टनेल सेट वितरण कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,१०,०००
७०	पशुपंछी उपचार, परामर्श, आकस्मिक रोग तथा महामारी नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
७१	सहकारी संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीका लागि व्यवस्थापन तथा लेखांकन सम्बन्धी पुनर्ताजिक तालिम तथा सफ्टवेयरमा आवद्धता कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
७२	कृषि कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००

७३	दर्ता भएका व्यवसायहरूलाई नियमित करको दायरामा ल्याउन अनुगमन तथा सचेतना कार्यक्रम	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००
७४	पशुपन्छी विकास कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण	२२६११	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१,००,०००
७५	सहकारी संस्थाहरूको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
७६	पशुपन्छी औषधि खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	२७२१३	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	७,००,०००
८०११०५०६१०४ लिखु गाउँपालिका - लैंगिक समानता				
७७	एकल, अपांग, अशक्त, असाहाय, आर्थिक र सामाजिक विपन्नता, उत्पिडित तथा महिला व्यवसायीलाई उद्यमि वृत्ती विकास कार्यक्रम	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,५०,०००
७८	महिला सहायता कक्ष सञ्चालन	२२५१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
७९	महिला सिपमूलक तालिम	२२५१२	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	४,००,०००
८०	अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
८१	तिज बिशेष कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
८२	गर्भवति तथा सुत्केरी महिला कोष	२७२१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,५०,०००
८३	स्थानीय बाल कोष	२७२१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१४,८४८.८०
८४	स्थानीय बाल कोष	२७२१२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,०००
८५	स्थानीय बाल कोष	२७२१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२१,४७०.२०
८६	स्थानीय बाल कोष	२७२१२	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	९,६८१
८७	स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोष	२७२१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५०,०००
८०११०५०६१०५ लिखु गाउँपालिका - वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन				
८८	लिखु गाउँपालिका भित्रका सरकारी कार्यालय हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,२५,०००
८९	वडास्तरीय विपद् पूर्व तयारी तालिम तथा जनचेतनात्मक कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,१०,०००
९०	प्रकोप अनुगमन, मूल्यांकन, पूर्वतयारी खर्च	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००

९१	विपद् व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१५,००,०००
९२	खालि सिसा तथा प्लास्टिक जन्य पदार्थ व्यवस्थापन डम्पिंग साईड निर्माण कार्यक्रम	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,६५,०००
८०११०५०६१०६ लिखु गाउँपालिका - आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई				
९३	गाउँपालिकास्तरीय स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक	२११३४	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,०१,०००
९४	म.स्वा.स्व.से. अर्धवार्षिक गोष्ठी कार्यक्रम	२२५११	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१,७५,०००
९५	जेष्ठ नागरीक तथा असाहय, अपांगलाई निशुल्क आखा शिविर सञ्चालन तथा औषधि वितरण कार्यक्रम	२२५२१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,००,०००
९६	अपांग, अशक्त, जेष्ठनागरिकलाई ल्याव सेवा सहितको घरदैलो उपचारात्मक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,७५,०००
९७	खोप क्लिनिक, गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन यातायात खर्च	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००१
९८	खोप क्लिनिक, गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन यातायात खर्च	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,१९,९९९
९९	जडिबुटी परिचयात्मक तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	५०,०००
१००	पन्चकर्म पूर्वकर्म सेवा कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,००,०००
१०१	म.स्वा.स्व.से. दिवश कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,००,०००
१०२	म.स्वा.स्व.से. यातायात खर्च	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	९,८४,०००
१०३	महिला स्वयंसेविकाहरुलाई आयुर्वेद योग र जडिबुटी सम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,००,०००
१०४	योग शिविर कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
१०५	वडास्तरीय आयुर्वेदिक घुम्ति शिविर कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	३,००,०००
१०६	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२३,००,०००
१०७	स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
१०८	निःशुल्क वितरणका लागि औषधी खरिद कार्यक्रम	२७२१३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१२,००,०००
१०९	निशुल्क वितरणका लागि अत्यावश्यक आयुर्वेदिक औषधि खरिद कार्यक्रम	२७२१३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,००,०००

११०	मेशिनरी औजार खरिद (Auto Refractometer, Trail Box)	३११२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,५०,०००
८०११०५०६१०७ लिखु गाउँपालिका - आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा				
१११	वि.व्या.स. अध्यक्ष तथा प्रधानाध्यापक बैठक	२११३४	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१,५०,०००
११२	बिद्यार्थि प्रोत्साहन	२११३५	आन्तरिक श्रोत - नगद	८०,०००
११३	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	२२३१३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
११४	१२ कक्षाको परीक्षा दिएर बसेका बिद्यार्थिहरूलाई सीप विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
११५	बार्षिक परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
११६	स्काउट आधारभूत कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००
११७	बिद्यालय अनुगमन, सुपरीवेक्षण	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
११८	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजि, विज्ञान र गणित बिषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२५३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,२०,०००
११९	बा.बि.के तथा बिद्यालय कर्मचारीहरूलाई थप तलव भत्ता अनुदान	२५३११	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१०,००,०००
१२०	बा.बि.के तथा बिद्यालय कर्मचारीहरूलाई थप तलव भत्ता अनुदान	२५३११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३५,२८,०००
१२१	बा.बि.के तथा बिद्यालय कर्मचारीहरूलाई थप तलव भत्ता अनुदान	२५३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,००,०००
१२२	सामुदायिक परिचालिकालाई थप तलव भत्ता अनुदान	२५३११	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	७२,०००
१२३	बिद्यालयका लागि सोलार तथा ब्याट्री खरिद	३११२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,००,०००
१२४	नर्मदेश्वर आ.बि. फर्निचर निर्माण	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
८०११०५०६१०८ लिखु गाउँपालिका - पूर्वाधार विकास				
१२५	कोप्चे ऐसेलुखर्क चिताघाट निर्माण आयोजना, लिखु ८	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,५०,०००
१२६	खाल्टे चर्च भवन निर्माण आयोजना, लिखु ६	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१२७	नर्मदेश्वर महादेव मन्दिर घेराबारा आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००

१२८	वडा नं. ३, ५ र ७ कार्यालय भवन निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७०,००,०००
१२९	कार्कीबारी मोड साउने सडक निर्माण आयोजना, लिखु ६	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
१३०	गाउँपालिका समपूरक कोष	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३६,००,०००
१३१	डाँडाखर्क, देविटार, ग्रा.यु.सि. मा.वि. सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
१३२	थर्पुडाँडा, खत्रीडाँडा, हेलिप्याड सडक निर्माण आयोजना, लिखु ९	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,५०,०००
१३३	नर्मदेश्वर महादेव, बाघखोर डाँडा, दोबाटो सडक स्तरोन्नती आयोजना, लिखु ३	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
१३४	भन्ज्याङ् माहोरडाँडा सडक निर्माण योजना (वडा नं. ८ र ९)	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१७,१४,२८५.७२
१३५	राम्चा बाघखोर डाँडा सडक निर्माण योजना (वडा नं. १)	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२५,७१,४२८.५७
१३६	लिम्ति, पोकलि सडक (लेति भिर खण्ड) स्तरोन्नती, लिखु ९	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
१३७	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,१०,००,०००
१३८	सिरिसे, टारकेरावारी, गाम्नांटा सडक (सिमाकोडाँडा भिर खण्ड) स्तरोन्नती आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९,६१,७७७.५१
१३९	लिखु ५ दोबाटे मुहान गरी साविक सिंहदेवि खानेपानी आयोजना, लिखु २	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,००,०००
१४०	कुन्डलेश्वर महादेव मन्दिर संरक्षण, लिखु ८	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९०,३१९
१४१	मैताकुन्ता डुंढुगे मन्दिर संरक्षण, लिखु ७	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,०९,६८१
१४२	माथिल्लो वर पिपल चौतारा निर्माण, लिखु १	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१४३	मौला मन्दिर संरक्षण, लिखु ६	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१४४	यसम मा.वि. जग्गा खरिद	३१४११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
८०११०५०६११० लिखु गाउँपालिका - सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण				

१४५	घटना दर्ता सामाजिक सुरक्षा (VERSP-MIS) प्रणालि सम्बन्धमा वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूका लागि पुनर्ताजकि तालिम	२२५१२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	६०,०००
१४६	घटना दर्ता सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००
१४७	वडा नं. १ देखि ९ सम्मकालागी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणार्थ बैंक तथा सुरक्षा र कर्मचारीको यातायात व्यवस्थापन र समन्वय खर्च	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,१५,०००
१४८	प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम	३११५९	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	९,००,०००
८०११०५०६१११ लिखु गाउँपालिका - साना सिचाई साझेदारी				
१४९	खहरेखोला खुदुर्की मझुवा सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१४,३१,०००
१५०	घट्टेखोला मुहान चनौटे सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९६,८००
१५१	जरुवा खोला सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,९२,९००
१५२	टिमुरे खोलसी नयाँटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,८८,४९०
१५३	डुडे खोला खुदुर्की सिचाई योजना	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,९०,२४८.६७
१५४	डुडे खोला माटे वेसी सिचाई योजना	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,८८,०९६.०८
१५५	पोकाली झरना दमाई डाँडा झगारेबारी सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१७,४६,३५०
१५६	भालुखोप डाँडाखर्क सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,३५,६६०
१५७	मगरसेरा माझटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९८,९२०
१५८	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिचाई योजना	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,३६,४८३.०३
१५९	सेलेले बोलकाती सिचाई योजना	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,८२,८४५.६९
१६०	साकाले खोला मझुवा सिचाई योजना	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	६५,११४.७३
१६१	साकाले तल्लो चिउरीबोटे सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,०८,१००
१६२	साकालेखोला चीनटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९१,५००
८०११०५०६२०१ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. १				

१६३	खेलकुद विकास कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
१६४	च्युरीडाँडा मा.वि. निर्माणाधिन भवन प्लास्टर तथा इयालढोका निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१६५	रातमाटा, माझिगाउँ, विरौटा आमा समूह ट्रस्ट भवन निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१६६	देउराली देविस्थान मोटरबाटो निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१६७	बस्नेतटोल, बाटाघर, भैसेपानी जोड्ने मोटरबाटो निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१६८	विरौटा, नौविसे माझिगाउँ मोटरबाटो निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१६९	अक्कर मुहान गरी माथिल्लो राङ्चा सिचाई आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१७०	माथिल्लो गैरी सिचाई पाईप खरिद	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१७१	रातमाटा लिफिटङ्को लागि सेतो तार खरिद	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१७२	जम्बो धारो, कालो खोला मुहान, माथिल्लो गैरी, थामडाँडा, डाँडाटोल खानेपानी आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
१७३	जिम्मलटोल, बिश्वकर्माटोलको खानेपानी ईन्टेक मर्मत र पाईप खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१७४	डिहि मुहान गरी मुट्के स्यानटार, पसलटार खानेपानी ईन्टेक निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१७५	दहखोला मौवाको फेद खानेपानी आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१७६	दारिमबोट युनिसेफ खानेपानी ट्यांकी मर्मत तथा पाईप खरिद एवं जन्तरेकुवा, रिङ्गाफेद कुवा संरक्षण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१७७	नौविसे पल्लोटोल खानेपानी ट्यांकी निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१७८	पहेलेखोला गैरी खानेपानी ईन्टेक निर्माण आयोजना	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
१७९	पहेलेखोला नौविसे, वल्लो टोल खानेपानी ट्यांकी निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१८०	पहेलेखोला मुहान, स्कुलडाँडा खानेपानी ईन्टेक निर्माण र पाईप खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००

१८१	माथिल्लो गैरी र वल्लो गैरी संयुक्त खानेपानी पाईप खरिद	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१८२	सिल्लु गाउँ खानेपानी ट्यांकी निर्माण तथा पाईप खरिद	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
१८३	हातिबार चौरको खानेपानी ईन्टेक मर्मत र पाईप खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१८४	सल्लेरी देविथान मन्दिर निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१८५	चुनबोटे, लिखुेश्वर महादेव मन्दिर निर्माण आयोजना	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
८०११०५०६२०२ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. २				
१८६	प्यावर ग्याल्बो भवन प्लास्टर तथा बरण्डा छानो निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१८७	प्रतिक्षालय निर्माण तथा महिला जनजाती भवन मर्मत आयोजना	३१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
१८८	प्रतिक्षालय फर्निचर खरिद	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,७०,०००
१८९	कटुवाखोला, साहुटोल, कटुवालटोल सडक तथा खेलमैदान निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१९०	तित्रीबोट, साउने सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१९१	सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
१९२	हुलाचौर, मुलपधेरा, रानिबन सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
१९३	फेदिकुलो धारापानी देखि पिपलडाँडा कुलो मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१९४	बिचारी आहाल पोखरी निर्माण आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१९५	सुन्तले सिचाई कुलो मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
१९६	सिचाई पाईप खरिद तथा वितरण आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
१९७	कोलचौर हुंगेदेउराली खानेपानि ट्यांकी मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
१९८	खानेपानी पाईप खरिद तथा वितरण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००

१९९	सिम्ले खानेपानी ट्यांकि निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२००	सिंहदेवी साविक-९ को लागि हिल्टेक (५०० लिटर) खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,३०,०००
२०१	घोरेटो बाटो मर्मत आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२०२	वडा कार्यालय मर्मत तथा सिढी निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२०३	सिम्ले तथा बिचारी आहाल शिव मन्दिर निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
८०११०५०६२०३ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ३				
२०४	जोगिडाँडा, पिपलडाँडा प्रतिकालय आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,००,०००
२०५	नर्मदेश्वर स्वास्थ्य चौकी पुरानो भवन मर्मत आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२०६	बगैँचा भञ्ज्याङ्ग प्रतिकालय निर्माण, बाघखोर प्रतिकालय मर्मत आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२०७	वडा कार्यालय भवन निर्माण साझेदारी	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,००,०००
२०८	विश्वज्योति, साविक वडा नं. ६ प्रतिकालय निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२०९	पञ्चेबाजा खरिद	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२१०	लोकेसन संकेत बोर्ड, डस्विन तथा फर्निचर खरिद आयोजना	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२११	आलेटार कृषि सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२१२	दुरागाँउ, दमाईडाँडा कृषि सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२१३	नर्मदेश्वर कृषि सडक स्तरोन्नति आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२१४	भिमसेनस्थान, मानेडाँडा सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२१५	रजाय, बेल्टार, ओख्ले कृषि सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२१६	साउनेगैरा, जोगि डाँडा सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००

२१७	आले खोला सिचाई पाईप, वडारे कुलो मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२१८	जरुवा खोला देविथान, सिमलिडाँडा, राङ्भाति देविथान, भिरकुने टोल खानेपानी मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२१९	नर्मदेश्वर खानेपानी पाईप तथा ५०० लिटर हिल्टेक खरिद	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२२०	भालुखोला रमाईलो डाँडा खानेपानी मर्मत तथा पाईप खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२२१	सिंहकाली, गैहाबारी पधरो निर्माण आयोजना	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
८०११०५०६२०४ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ४				
२२२	खेलकुद कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
२२३	स्वास्थ्य सरसफाई कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
२२४	ट्रस्ट भवन निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
२२५	ओख्ले, बेसिटोल, बांगेपिपल सडक स्तरोन्नति आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८,००,०००
२२६	जुकेदोभान लिखु खोला लघुजल बिद्युत मर्मत आयोजना	३११५३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
२२७	मचावारी, डाँडागाउँ, माझगाउँ खानेपानी धारा निर्माण, ट्यांकी मर्मत, पाईप खरिद आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८,००,०००
२२८	जग्गा प्राप्ति	३१४११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
८०११०५०६२०५ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ५				
२२९	गणेश आधारभूत बिद्यालय भवन मर्मत आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२३०	बडडाँडा आधारभूत बिद्यालय फर्निचर निर्माण	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२३१	ढाँडाटोल, डबलिटोल सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२३२	थापाटोल, घुर्विसे, बसपार्क सडक स्तरोन्नति आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,००,०००
२३३	मौरी खोला सडक स्तरोन्नति आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००

२३४	रमिते डाँडा, बाटुले सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२३५	खानेपानि मर्मत तथा सुधार आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,५०,०००
२३६	ल्याहेटोल एक घर एक धारा खानेपानि आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२३७	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र घेराबार तथा मर्मत आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२३८	आमा समूह भवन निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२३९	वडास्तरीय खेल मैदान निर्माण आयोजना	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
२४०	मठ मन्दिर संरक्षण आयोजना	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
८०११०५०६२०६ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ६				
२४१	सिद्धेश्वर महादेव महोत्सव आयोजना	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२४२	नाकेडाँडा, पाखाबारी सडक स्तरोन्नती आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२४३	बिरौटा, मुलपानी, डुडेखोला कृषि सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२४४	मुहाने, झाक्रिथान सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
२४५	सडक स्तरोन्नती आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,००,०००
२४६	खानेपानी व्यवस्थापन आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२४७	आईतबारे मन्दिर सिढी निर्माण आयोजना	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८०,०००
२४८	पूर्णेश्वर महादेव मन्दिर निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५०,०००
२४९	सामुहिक आर्यघाट निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
२५०	हेरेडाँडा र मुलपधेरा प्रतिक्षालय निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२५१	शक्तिसालि बझेनि मन्दिर संरक्षण कार्यक्रम	३११७१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२०,०००
८०११०५०६२०७ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ७				
२५२	खेलकुद तथा सामाग्रि खरिद कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००
२५३	प्रतिक्षालय निर्माण आयोजना	३१११२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००

२५४	ग्रामिण सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
२५५	स्थानीय ग्रामिण सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,५०,०००
२५६	बिद्युत विकास आयोजना	३११५३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
२५७	गाम्नांटा खानेपानी मुहान संरक्षण तथा मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२५८	भेडे खानेपानी ट्यांकी निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२५९	ग्रामज्योती आधारभूत बिद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२६०	मठ मन्दिर मर्मत आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२६१	राम्चे ग्रामविकास आधारभूत बिद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२६२	वडा कार्यालय जग्गा प्राप्ति	३१४११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
८०११०५०६२०८ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ८				
२६३	जिविकोपार्जन सुधार तथा सहिद परिवार, अशक्त, असाहाय, दिर्घरोगीको लागि करेसाबारी गोडमेल कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
२६४	आरन सुधार तथा पञ्चेबाजा जगेर्ना कार्यक्रम	३११२३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२६५	खाडीडाँडा, मिलनचोक, सानिमझुवा, कोप्चे सडक निर्माण तथा मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
२६६	मुलाबारी सडक निर्माणका लागि हुंगा संकलन आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२६७	सिरिसे, टारकेराबारी, कोप्चे सडक स्तरोन्नति आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१७,००,०००
२६८	टारकेराबारी बिद्युत मर्मत आयोजना	३११५३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२६९	विपद् व्यवस्थापन तथा बाढी रोकथाम कार्यक्रम	३११५४	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२७०	टारकेराबारी सिचाई मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,००,०००

२७१	खानेपानी पाईप खरिद तथा ट्यांकी मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,००,०००
२७२	खेलकुद उत्थान तथा खेलकुद मैदान निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
२७३	जनयुद्धका सहिद स्मारक प्रतिकालय निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२७४	पुरातात्विक सम्पदा निर्माण तथा गोरेटो बाटो निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२७५	कुन्दलेश्वर शिवशक्ति महादेव संरक्षण आयोजना	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२७६	बौद्ध स्तुपा मैदान निर्माण आयोजना	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
२७७	सम्मटार सहरी विकास तथा पूर्वाधार निर्माण डि.पि.आर.	३११७२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
८०११०५०६२०९ लिखु गाउँपालिका - वडा नं. ९				
२७८	क्षेत्रि सेवा समाज भवन निर्माण आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२७९	जजालु, खाम्मुङ्ग, कोथला टावर सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२८०	जिमपाखा, च्याम्पुला सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२८१	नर्कटे, पिपलडाँडा सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२८२	पोखरी, भोटेपानी सडक निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२८३	लेति, वोलकती, मल्खु, पोखरी सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,००,०००
२८४	लिम्ति, वाच्यु सडक मर्मत आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,००,०००
२८५	सेलेलेखोला कल्भट निर्माण आयोजना	३११५१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
२८६	दोल्दुखोला लघुजलबिद्युत मर्मत आयोजना	३११५३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,५०,०००
२८७	कालिखोला, मल्खु सिचाई मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
२८८	लेति सिचाई मर्मत आयोजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००

२८९	जमुनाखोला खानेपानी मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२९०	जहरेखोला, सिस्ने, गहिरा, पिङ्गाडा खानेपानी निर्माण आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
२९१	लेति खानेपानी मर्मत आयोजना	३११५६	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२९२	पर्वुजे खानेपानी तथा शौचालय निर्माण आयोजना	३११५९	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
२९३	वडा कार्यालय मर्मत आयोजना	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००
८०११०५०६५०४ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपूरक अनुदान)				
२९४	भन्ज्याङ् माहोरडाँडा सडक निर्माण योजना (वडा नं. ८ र ९)	३११५१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४०,००,०००
२९५	राम्चा बाघखोर डाँडा सडक निर्माण योजना (वडा नं. १)	३११५१	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	६०,००,०००
८०११०५०६५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
२९६	आयुर्वेद औषधालयको तलब, स्थानीय, पोशाक र महंगी भत्ता	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१९,३०,०००
२९७	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्च तथा पोशाक खर्च	२११११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,३७,०००
२९८	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलब भत्ता	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८,००,०००
२९९	प्राविधिक सहायकको तलब	२११११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,९३,०००
३००	रोजगार संयोजकको तलब	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,९४,०००
३०१	रोजगार सहायकको तलब	२११११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,९३,०००
३०२	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलब, महंगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक	२११११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,२०,००,०००
३०३	प्राविधिक सहायकको पोसाक	२११२१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१०,०००
३०४	रोजगार संयोजकको पोसाक	२११२१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०००
३०५	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	२११२१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१०,०००

३०६	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	२११३१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९३,०००
३०७	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	२११३१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,४२,०००
३०८	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	२११३१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९३,०००
३०९	आयुर्वेद औषधालयको बैठक भत्ता	२११३४	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,०००
३१०	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै अर्धवार्षिक एवं वार्षिक समिक्षा	२११३४	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५५,०००
३११	आयुर्वेद औषधालयको पानि बिजुलि खर्च	२२१११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,०००
३१२	आयुर्वेद औषधालयको सञ्चार खर्च	२२११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१२,०००
३१३	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	२२११२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	५,०००
३१४	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	२२११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६५,०००
३१५	आयुर्वेद औषधालयको ईन्धन खर्च	२२२१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३०,०००
३१६	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२२२१	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६०,०००
३१७	आयुर्वेद औषधालयको मसलन्द तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	२२३११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,७०,०००
३१८	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२३११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,२०,०००
३१९	रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन खर्च	२२३११	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२,६५,०००
३२०	आयुर्वेद औषधालयको अन्य ईन्धन खर्च	२२३१४	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४०,०००
३२१	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००

३२२	अन्य विविध खर्च - आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैठकको चियापान लगायतको खर्च	२२५२२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६८,०००
३२३	आ.व. २०७८/७९ मा स्थापना भएको तरकारीबाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६,००,०००
३२४	आ.व. २०७९/८० मा नयाँ बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१५,००,०००
३२५	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,०८,०००
३२६	आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
३२७	आयुर्वेद पञ्चकर्म, पूर्वकर्म कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३२८	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,०००
३२९	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९२,०००
३३०	कृषि स्नातक करार	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,८०,०००
३३१	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३३२	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
३३३	कोभिड १९ को भ्याक्सिनको डिजिटाइजेशन तथा क्यू आर कोड प्रमाणिकरण	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८०,०००

३३४	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२५,०००
३३५	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालन ब्यवस्थापन खर्च (पालिकास्तरिय योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,८१,०००
३३६	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९४,०००
३३७	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,६०,०००
३३८	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	४६,०००
३३९	गुनासो सुनुवाइ कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
३४०	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,८०,०००
३४१	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२३,८०,०००
३४२	गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३४३	जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४३,०००
३४४	जेष्ठ नागरीकको लागि आयुर्वेद स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
३४५	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपनाको लागि सुक्ष्मयोजना	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,१६,०००

	अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्रबर्द्धन प्याकेज पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरी ३ दिन एवं पूर्णखोप न.पा., गा.पा. सुनिश्चितताको लागि स्थानिय तह, वडा, खोप समन्वय समिती तथा नवनिवारचित जनप्रतिनि			
३४६	प्रजनन् रूग्णता स्वास्थ्य सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३४७	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
३४८	पशु सेवा विभाग र प्रादेशिक निकायमा पशुपन्छी तथ्यांक तथा पशु सेवाका कार्यक्रमको प्रगति रिपोर्टिङ	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७०,०००
३४९	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसकोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,०००
३५०	पशुपन्छी रोगको अन्वेषण, नमुना सङ्कलन तथा प्रेषण	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०००
३५१	पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
३५२	पोषण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,६३,०००
३५३	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रबन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
३५४	बिद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३५५	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती, रक्तसंचार, उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	८,०४,०००
३५६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१२,३६,०००
३५७	योग दिवश तथा धन्वन्तरी आरोग्य दिवश	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,०००

३५८	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३५९	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२०,००,०००
३६०	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	२२५२२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२६,४३,०००
३६१	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२२,५४,०००
३६२	व्यवसायिक कागती खेती विस्तार कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,२०,०००
३६३	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समूह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूका लागि सामाजिक ब्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७५,०००
३६४	विभागले उपलब्ध गराउने विधि/पद्धति अनुसार वडा स्तरबाट घटना दर्ता सप्ताह अभियान सञ्चालन	२२५२२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,००,०००
३६५	विश्व औलो दिवस मनाउने, किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने तथा Active Case Detection (औलो र कालाजार)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५५,०००
३६६	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,६०,०००
३६७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	९४,०००
३६८	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	४६,०००

३६९	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पहुँच अभियान सञ्चालान)	२२५२२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,५०,०००
३७०	स्तनपायी मातृशिसु सुरक्षार्थ जडिबुडीजन्य औषधि वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,५०,०००
३७१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुको प्रशासनिक खर्च	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
३७२	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,४०,०००
३७३	सुर्तिजन्य पदार्थ सेवनको न्यूनिकरण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२५,०००
३७४	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृढिकरण समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,००,०००
३७५	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मुल्याङ्कन	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,२६,०००
३७६	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मुल्याङ्कन	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	६२,०००
३७७	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मुल्याङ्कन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,४६,०००
३७८	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,८८,०००
३७९	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,०५,०००
३८०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२,१३,०००
३८१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२२५२२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,१८,०००
३८२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१,५१,०००

३८३	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२२५२२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,२४,०००
३८४	आयुर्वेद औषधालयको भ्रमण अनुगमन खर्च	२२६११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,००,०००
३८५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरूको अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	२२६११	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,००,०००
३८६	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च/ईन्धन	२२६१२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६०,०००
३८७	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	९,४१,०००
३८८	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,६८,०००
३८९	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,८३,००,०००
३९०	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,४१,०००
३९१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१०,०३,०००
३९२	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२७,६५,०००
३९३	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	४,९३,०००
३९४	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	११,२०,०००
३९५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,०६,०००

३९६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,९९,०००
३९७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१६,६४,०००
३९८	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४६,२५,०००
३९९	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	८,३०,०००
४००	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	६,४४,०००
४०१	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	३,१६,०००
४०२	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१७,७५,०००
४०३	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,९७,००,०००
४०४	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,६४,०००
४०५	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१,७९,०००
४०६	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१०,०६,०००
४०७	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४५,१२,०००

४०८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	१६,३५,०००
४०९	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	८,०३,०००
४१०	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१२,८४,०००
४११	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	२,२९,०००
४१२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६४१२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	४,६५,०००
४१३	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	२७२१३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२६,५०,०००
४१४	निःशुल्क वितरणका लागी आयुर्वेदिक औषधी खरिद	२७२१३	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५,००,०००
४१५	औषधालयको तलब, भत्ता, संचालन खर्च तथा कार्यक्रम बजेट	२८१४२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३०,०००
४१६	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनिति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६५,००,०००
४१७	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनिति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	३१११२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	२४,००,०००
४१८	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनिति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	३१११२	एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)	१२,००,०००
४१९	Inj.Oxytocin भण्डारणका लागी ILR Refrigerator खरीद	३११२२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	४,००,०००

४२०	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्युटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	३११२२	आई डि ए - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)	३,००,०००
४२१	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	३११५३	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	८,००,०००
४२२	रातमाटे खेत संरक्षण (रोहितको खेत नजिक) लिखु ३	३११५४	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	५,००,०००
४२३	कुवापानी खोला सिम्ले कुलो बाँध मर्मत लिखु ३	३११५५	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१०,००,०००
४२४	खहरेखोला खुदुर्की मझुवा सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१४,३१,०००
४२५	खहरेखोला खुदुर्की मझुवा सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२१,४७,०००
४२६	घट्टेखोला मुहान चनौटे सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९७,०००
४२७	घट्टेखोला मुहान चनौटे सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	४,७२,०००
४२८	जरुवा खोला सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	७,३९,०००
४२९	जरुवा खोला सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,९३,०००
४३०	टिमुरे खोलसी नयाँटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,८८,०००
४३१	टिमुरे खोलसी नयाँटार सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	५,८३,०००
४३२	डुडे खोला खुदुर्की सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,९०,०००
४३३	डुडे खोला खुदुर्की सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२,८६,०००

४३४	डुडे खोला माटे बेसी सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२,८२,०००
४३५	डुडे खोला माटे बेसी सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,८८,०००
४३६	पावर हाउस ओखले बेसी सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,१९,०००
४३७	पावर हाउस ओखले बेसी सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	३,२८,०००
४३८	पोकाली झरना दमाई डाँडा झगारेबारी सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१६,९८,०००
४३९	पोकाली झरना दमाई डाँडा झगारेबारी सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२६,२०,०००
४४०	भालुखोप डाँडाखर्क सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	६,५३,०००
४४१	भालुखोप डाँडाखर्क सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,३६,०००
४४२	मगरसेरा माझटार सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	४,४८,०००
४४३	मगरसेरा माझटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९९,०००
४४४	लेतीखोला पिपल डाँडा सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	३,७७,०००
४४५	लेतीखोला पिपल डाँडा सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	५,६६,०००
४४६	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	१,३६,०००
४४७	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	२,०५,०००

४४८	सेलेले बोलकाती सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	४,२४,०००
४४९	साकाले खोला मझुवा सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	६५,०००
४५०	साकाले खोला मझुवा सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	९८,०००
४५१	साकाले खोला मझुवा सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,८३,०००
४५२	साकाले तल्लो चिउरीबोटे सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	४,०८,०००
४५३	साकाले तल्लो चिउरीबोटे सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	६,१२,०००
४५४	साकालेखोला चीनटार सिचाई योजना	३११५५	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	२,९२,०००
४५५	साकालेखोला चीनटार सिचाई योजना	३११५५	स्वीट्जरल्याण्ड - एस डी सी - नगद अनुदान (बैदेशिक)	४,३७,०००
४५६	जुके खोला झो.पु, हलेसी झो.पु लेती खोला लिखु ९ र खिजीदेम्बा १, गैरी झो.पु साकाले खोला लिखु ८ र ९, हेकाले झो.पु, जुके खोला लिखु ६, बिफिरेगैरी झो.पु पोकली खोला लिखु ८ र ९, देविटार झो.पु डुडे खोला लिखु ६ र ८	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	११,००,०००
४५७	पशुपति मन्दिर सतल पुननिर्माण लिखु गा.पा. १ ओखलढुंगा	३११६१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,५०,०००
४५८	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम: प्रदेश नं. १ को ओखलढुंगा जिल्ला क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत लिखु गाउँपालिका- २४६ वटा (क्रमागत)	३११६१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१३,००,०००
४५९	शिद्धेश्वर महादेव मन्दिर जिर्णोद्धार र मगर संग्राहलय निर्माण लिखु ६ ओखलढुङ्गा	३११७१	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	७,५०,०००
८०११०५०६५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)				
४६०	शैक्षिक पूर्वाधार विकास आयोजना	३१११२	नेपाल सरकार - नगद अनुदान	५०,००,०००

८०११०५०६५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)				
४६१	वडा नं. ३, ५ र ७ कार्यालय भवन निर्माण आयोजना	३१११२	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	७०,००,०००
४६२	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना	३११५१	आन्तरिक ऋण - नगद ऋण	१,१०,००,०००
८०११०५०६५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
४६३	बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम (समुदायमा आधारित बृद्धि अनुमगन)	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१५,००,०००
४६४	बालबिबाह अन्त्यका लागि किशोरी शसक्तिकरण कार्यक्रम	२२५२२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	७३,०००
४६५	लैंगिक हिंसा निवारणका लागि स्थानीय तहमा संरक्षण कोष सञ्चालन अनुदान	२७२१२	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	५०,०००
४६६	खहरेखोला खुदुर्की मझुवा सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१०,००,०००
४६७	घट्टेखोला मुहान चनौटे सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,९७,०००
४६८	जरुवा खोला सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,९३,०००
४६९	टिमुरे खोलसी नयाँटार सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	३,८८,०००
४७०	डुडे खोला खुदुर्की सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,९०,०००
४७१	डुडे खोला माटे वेसी सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,८८,०००
४७२	पावर हाउस ओखले बेसी सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,९९,०००
४७३	पोकाली झरना दमाई डाँडा झगारेबारी सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१२,२२,०००
४७४	भालुखोप डाँडाखर्क सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,३६,०००
४७५	मगरसेरा माझटार सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,९९,०००
४७६	लेतीखोला पिपल डाँडा सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	३,७७,०००
४७७	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	१,३६,०००

४७८	सेलेले बोलकाती सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,८३,०००
४७९	साकाले खोला मझुवा सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	६५,०००
४८०	साकाले तल्लो चिउरीबोटे सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	४,०८,०००
४८१	साकालेखोला चीनटार सिचाई योजना	३११५५	प्रदेश नंबर १ - नगद अनुदान	२,९१,०००
			कुल जम्मा	४०,८९,७४,९९९

परिच्छेद-६, स्थानीय सरकार सञ्चालन: समस्या तथा समाधान

स्थानीय सरकार सञ्चालनका सबल पक्षहरु

१. **नीतिगत व्यवस्था:** यस गाउँपालिकाद्वारा २९ ऐन, ४५ नियमावली तथा कार्यविधि तयार भएका छन् र आवश्यकता अनुसार संशोधन पनि भएका छन्। जुन यस गाउँपालिकाका सम्पूर्ण गतिविधि सञ्चालनका आधारका रूपमा रहेका छन्। साथै प्रदेश तथा संघीय कानूनले समेत महत्वपूर्ण मार्गदर्शन गरेको छ।
२. **संरचनागत व्यवस्था:** यस गाउँ कार्यपालिका केन्द्रमा प्रमुख प्रशासकीय भवन, विभागीय भवन, विषयगत भवन, पालिका प्रहरी भवन, विपद् व्यवस्थापन भवन, चमेना गृह लगायत ७ वटा ब्लक छन्। विभिन्न वडामा ६ वटा स्वास्थ्य चौकी, ३ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, १ कोभिड १९ अस्थायी अस्पताल, १ क्याम्पस, ८ माध्यमिक विद्यालय, १४ आधारभूत विद्यालय रहेका छन्। ९ वटा वडा कार्यालय मध्ये ३ वटा भाडामा रहेका छन्।
३. यस गाउँपालिकामा ५ सभा समिति, ६ कार्यपालिका समिति तथा विभिन्न कानून द्वारा निर्मित अन्य समिति रहेका छन्। अधिकांश समितिका बैठक आवश्यकता अनुसार तथा नियमित रूपमा बसेका छन् भने बैठकमा भएका निर्णय दुर्त कार्यान्वयनमा रहेको अवस्थामा छ।
४. **कर्मचारी प्रशासन:** यस गाउँपालिकामा स्थायी र करार गरि जम्मा ११२ जना कर्मचारी कार्यरत छन्। विद्यालयतर्फ १८० शिक्षक, ३० विद्यालय कर्मचारी, २७ बाल विकास सहयोगी कार्यकर्ता र १ स्टाफ नर्स रहेका छन्। सार्वजनिक सेवा प्रवाहका लागि यसै वर्ष लोक सेवा आयोगको परीक्षा उत्तीर्ण गरि आएका नव प्रवेशी कर्मचारीहरुले यस लिखु गाउँपालिकाको कर्मचारीतन्त्रमा नयाँ रक्तसञ्चार गरेका छन्।
५. **आर्थिक प्रशासन:** गाउँपालिकाको राजश्व तथा आर्थिक प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाउन SuTRA कार्यान्वयन गरिएको छ। प्राप्त बिल भर्पाई ०७ दिन भित्र भुक्तानी गर्ने प्रयास गरिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा आन्तरिक राजश्वको बृद्धि लगभग १०% रहेको छ।
६. **पूर्वाधार व्यवस्थापन:** चालू आर्थिक वर्ष मा सशर्त सहित विनियोजन भएका जम्मा १९६ योजना मध्ये करीब ९९.९% योजना सम्पन्न भई ९८% भन्दा बढी सम्पन्न भएका छन्।
७. **योजनाबद्ध विकास व्यवस्था:** यस आर्थिक वर्ष मा आगामी आर्थिक वर्षको नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारण समितिको निर्देशन प्राप्त भई वस्ती स्तरीय योजना छनौट हुँदै वडा स्तरमा प्राथमिकता तय गरि विषयगत समितिमा घनिभूत छलफल हुँदै बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई सम्मानित सभा समक्ष पेश भएको छ।
८. **विपद् व्यवस्थापन:** विकासको प्रमुख बाधकको रूपमा रहेको विपद्को सन्दर्भमा COVID 19 महामारीले थप चुनौति श्रृजना गरेता पनि विपद् तथा प्रकोपको व्यवस्थापन गरी विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भईरहेको छ।
९. **अन्य:**
  - गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको आफ्नै सक्रियतामा ०७७/७८ आर्थिक वर्ष मा गाउँपालिकाको आधारभूत अवस्था झल्किने गाउँपालिका पार्श्वचित्र निर्माण गरिएको छ।
  - प्रधानमंत्री रोजगार कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भईरहेको छ।

- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत सामाजिक सुरक्षा भत्ता समयमै वितरण भईरहेको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीहरू मध्ये नेपाल एस.बी.आई. बैंक र राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको समन्वयमा अधिकांशको बैंक खाता खोलिएको छ ।
- सहास नेपाल लगायत २७ भन्दा बढी गैसस र १४ सहकारी संस्था यस गाउँपालिकामा कार्यरत छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालनमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

१. नीतिगत रूपमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूको सुक्ष्म कार्य विस्तृतीकरणको अभावमा समय समयमा अन्योलको अवस्था श्रृजना हुने गरेको छ ।
२. संघीय ईकाईहरू बीचको अन्तर सम्बन्ध लगायतका विषयमा प्रभावकारी कार्यान्वयनको अभाव रहेको छ ।
३. कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धमा रहेको नीतिगत अभावका कारण कर्मचारीको थप पदपूर्ति, सँगठन संरचना निर्माण तथा समग्र व्यवस्थापन प्रभावित भईरहेको छ ।
४. वडा कार्यालयहरूमा स्थायी कर्मचारी नहुँदा व्यक्तिगत घटना दर्ता लगायतका जिम्मेवारीपूर्ण कार्यहरू प्रभावित भएका छन् ।
५. गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माण हुन नसक्नु तथा अधिकांश वडा कार्यालयहरूको आफ्नै व्यवस्थित भवन नहुँदा कार्यसम्पादन प्रभावित भएको छ ।
६. कर्मचारी उत्प्रेरणाका महत्वपूर्ण तत्वहरू जस्तै तालिम, भ्रमण, आवास लगायतका सुविधा, सुरक्षा व्यवस्थापन थप जोड गरिनुपर्ने देखिन्छ ।
७. वित्तीय व्यवस्थापनमा आन्तरिक क्षमता तुलनात्मक रूपमा कमजोर देखिन्छ ।
८. आर्थिक प्रशासन अन्तर्गत अनुभवी कर्मचारीको कमी, आन्तरिक लेखा परीक्षण हुन नसक्नु, असारे भुक्तानी जस्ता प्रमुख समस्या विद्यमान छन् ।
९. योजनाबद्ध विकासका लागि वडा समिति तथा विषयगत समितिको थप सक्रियता आवश्यक देखिएको छ भने ढिलो सम्झौता तथा अझ ढिलो कार्यान्वयन योजना कार्यान्वयनका प्रमुख समस्याको रूपमा देखिएको छ ।
१०. विपद् व्यवस्थापनका सन्दर्भमा विपद् सामग्रीको अभाव, तालिम प्राप्त कर्मचारीको अभाव, कोषको न्यूनता तथा संघीय ईकाई तथा सरोकारवालाहरू बीचको समन्वयको अभाव देखिन्छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालनका अवसरहरू

१. निकट भविष्यमा संघीय ईकाईहरू बीचको अन्तर सम्बन्ध, कार्य विस्तृतीकरण तथा कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धमा संघ तथा प्रदेशबाट कानूनहरू तर्जुमा हुने अवस्थामा छन् ।
२. यस गाउँपालिकामा रहेका अनेकन पर्यटकीय गन्तव्यहरूले पनि आर्थिक विकासको मूल फुटाउने सम्भावना रहेको छ ।
३. COVID 19 महामारीले देश विदेशमा रहेका लिखुवासीलाई गाउँ फर्काएको अवस्था गाउँमा रहेको विविध जनशक्तिको अभाव पूर्ति भएको छ ।
४. गाउँपालिकावासीको स्थानीय सरकार प्रतिको अगाध विश्वास यस गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण पूँजीको रूपमा छ ।

५. विकास व्यवस्थापनमा आम जनता, उपभोक्ता समिति, गैसस, सहकारी संस्था तथा अन्य सरोकारवालाको सक्रियताले थप ऊर्जा श्रृजना गर्ने सम्भावना छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालनका चुनौतिहरू

१. कमजोर आन्तरिक क्षमताले गाउँपालिकालाई केन्द्र र प्रदेश प्रति बढी निर्भर बनाउने सम्भावना विद्यमान रहेको देखिन्छ ।
२. COVID 19 महामारी नियन्त्रण आफैँमा चुनौती हो भने यसका कारणले अर्थ व्यवस्था तथा योजना कार्यान्वयनमा परेको नाकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण, राहत व्यवस्थापन तथा गाउँ फर्किएका युवाहरूको रोजगारी व्यवस्थापन चुनौतिपूर्ण देखिन्छ ।
३. जनताको विकास प्रतिको अधिक आकांक्षा तथा स्रोत साधनको न्यूनता बीच सन्तुलन कायम गरि मागमा आधारित प्राथमिकता प्राप्त योजनामा स्रोत व्यवस्थापन आफैँमा जटिल छ ।
४. सामाजिक सञ्जालको नाकारात्मक पक्ष, सार्वजनिक निकाय प्रति युवा जमातमा देखिएको वितृष्णा तथा समय समयमा कार्यालय प्रति देखिने रोस सचेतनाका माध्यमबाट व्यवस्थापन गरि स्थानीय सरकार प्रति विश्वास तथा अपन्त्व श्रृजना गर्नु पनि चुनौतिपूर्ण छ ।
५. लाभ लागतका आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गरि राष्ट्रिय योजना तथा दिगो विकास लक्ष्य सँग अनूकूल हुने गरि नीति तथा कार्यक्रम तय गर्नु, योजना छर्ने प्रवृत्ति अन्त्य गर्नु र दिगो पूर्वाधार विकास गर्नु विद्यमान परिवेशमा जटिल देखिन्छ ।

समग्रमा

- संघीय शासन प्रणाली नयाँ भएकाले यसको मर्म र मान्यतालाई आत्मसाथ भइ नसकेको ।
- तीनै तहको सरकारको समन्वयात्मक भूमिका परिपक्व भई नसकेको ।
- आन्तरिक स्रोत र साधनलाई उचित ढंगबाट उपयोग गरी राजश्व अभिवृद्धि गर्न सम्बन्धित पक्ष तत्पर नहुनु ।
- कर्मचारीको उचित प्रवन्ध र व्यवस्थापन हुन नसक्नु ।
- युगको आवश्यकता र जनचाहाना अनुरूप योजनावद्ध कार्यक्रम लागु गर्न सबै औजारले आकार लिई नसकेको ।
- अति आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्न उचित वित्तीय व्यवस्थाको अभाव ।
- सही तथ्याङ्कको आधारमा सरकारको गुरुयोजना र बजेट हस्तान्तरण नहुनु ।
- समयमा नै आवश्यक कानूनको तर्जुमा हुन नसक्नु ।

समस्या समाधानका लागि सुझाव तथा अबको बाटो

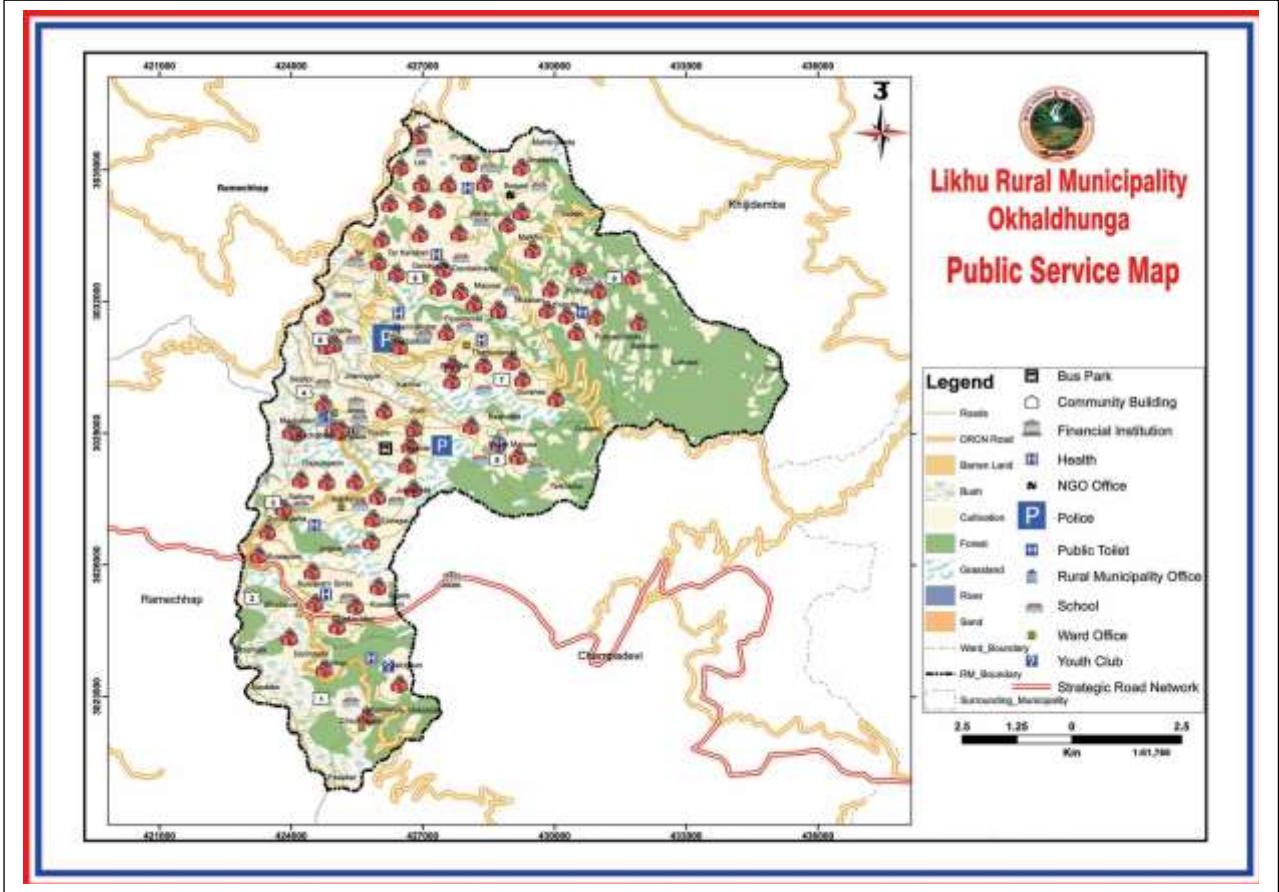
१. तीनै तहका सरकारले संघीय शासन जनस्तरमा प्रत्याभूत गराउन समन्वयात्मक ढंगबाट सम्बन्धीत पक्षलाई थप व्यवस्थित र क्रियाशील बनाउने ।
२. अन्तर सम्बन्ध परिभाषित गर्ने, कार्य विस्तृतीकरण, मानवीय स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थापन गर्ने ।

३. सबै पक्षलाई सकारात्मक सोचको विकास गराउने वातावरण बनाउने ।
४. संघीय शासन प्रणाली माथि विश्वास र आत्मसाथ अभिबद्धि गर्ने प्रयास गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
५. भौतिक विकास, आर्थिक विकास र सामाजिक विकासलाई समन्वयात्मक ढंगबाट अगाडी बढाउने ।
६. शताब्दी देखि समाजमा जडका रूपमा रहेका विभेद, कुरिती, विकृती र विसंगतीलाई निर्मुल गर्न तिनै तहका सरकारले अभियान सञ्चालन गर्ने छुट्टै नीति तयार गर्ने ।
७. आवश्यक कानूनको समयमा नै तर्जुमा गरि सरकारहरु बीच आदान प्रदान गर्ने ।
८. आवश्यकतानुसार कर्मचारी जनशक्तिको व्यवस्था तथा उचित तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
९. प्राकृतिक स्रोत र साधनको सहि परिचालन तथा व्यवस्थापन र करको दायरालाई फराकिलो बनाइ राजश्व बढाई आन्तरिक स्रोतमा बृद्धि गर्ने ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१

लिखु गाउँपालिकाको नक्सा

अनुसूची-२
गाउँ सभा, कार्यपालिका तथा समितिको विस्तृत विवरण

निवर्तमान गाउँ सभा सदस्य नामावली

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	सभाध्यक्ष	गोविन्द बहादुर पौडेल	लिखु-८	९७४११६६१२९
२	सभा सदस्य	शान्ता ढुंगेल	लिखु-९	९८६११५९६७८
३	सभा सदस्य	कुमार राज सुवेदी	लिखु-१	९८६४०१५६८१
४	सभा सदस्य	रामहरी बूढाथोकी	लिखु-२	९८४४४१५६६६
५	सभा सदस्य	गोपाल खड्का	लिखु-३	९८४३६३२८५८
६	सभा सदस्य	घनबहादुर कार्की	लिखु-४	९८४१८१५३१९
७	सभा सदस्य	गोपाल बहादुर खत्री	लिखु-५	९८४३५८१०२८
८	सभा सदस्य	टिका बहादुर क्याप्छाकी	लिखु-६	९८४९८००१७०
९	सभा सदस्य	वेदबहादुर कार्की	लिखु-७	९८४९८७०२६५
१०	सभा सदस्य	विशाल कुमार पौडेल	लिखु-८	९८४३१४८२६४
११	सभा सदस्य	शुकवीर तामाङ	लिखु-९	९८४९८५५२९०
१२	सभा सदस्य	मावर सुनुवार	लिखु-९	९८४३०९०५००
१३	सभा सदस्य	टेकबहादुर वि.क.	लिखु-१	९७४२६४८९२१
१४	सभा सदस्य	लाल कुमारी तोलाङ्गी बर्मै	लिखु-९	९८६१३३६१५५
१५	सभा सदस्य	तिलकमायाँ खत्री	लिखु-७	९७४१२४७७१६
१६	सभा सदस्य	अप्सरी पाण्डे सुवेदी	लिखु-३	९८४३६५९५१८
१७	सभा सदस्य	सीता खत्री	लिखु-२	९८४०२३१९७३
१८	सभा सदस्य	ओमप्रकाश सुवेदी	लिखु-१	९८६५१२२९९७
१९	सभा सदस्य	नरमायाँ कार्की	लिखु-१	९८४२३९८३४९
२०	सभा सदस्य	मखमली वि.क	लिखु-१	९८६८८४४९३५
२१	सभा सदस्य	रामकुमार बोगटी	लिखु-२	९७४११३८२१७
२२	सभा सदस्य	खेटबहादुर तामाङ	लिखु-२	९७४१०२५२६९
२३	सभा सदस्य	रामचन्द्र बोगटी (जि.स.स. सदस्य)	लिखु-२	
२४	सभा सदस्य	गीता विश्वकर्मा	लिखु-२	९८४३५४५११९
२५	सभा सदस्य	सोकर्ण श्रेष्ठ	लिखु-३	९८५४०४०२३१
२६	सभा सदस्य	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	लिखु-३	९८५१२४०४२५
२७	सभा सदस्य	केशरी मायाँ नेपाली	लिखु-३	९७४३०४२६७४
२८	सभा सदस्य	भोजबहादुर पाण्डे	लिखु-४	९७४४०२८१७५
२९	सभा सदस्य	भीमबहादुर मगर	लिखु-४	९८४३५८१०२८
३०	सभा सदस्य	सकलीमायाँ पाण्डे	लिखु-४	९८६०००९४१४
३१	सभा सदस्य	राम्प्रीमायाँ साकी	लिखु-४	९८६१७१८५६८

३२	सभा सदस्य	छत्र बहादुर श्रेष्ठ	लिखु-५	९७४१२७५९४६
३३	सभा सदस्य	लक्ष्मी तामाङ	लिखु-५	९७४११९५१०३
३४	सभा सदस्य	रेखा कुमारी तामाङ	लिखु-५	९८४०१७६८२२
३५	सभा सदस्य	सन्त माया नेपाली	लिखु-५	
३६	सभा सदस्य	जागेश्वर भट्टराई	लिखु-६	९८४२९७०७५८
३७	सभा सदस्य	गकृष्ण भट्टराई	लिखु-६	९८६०१९४१६३
३८	सभा सदस्य	सीता पौडेल	लिखु-६	९८६०८०१८१२
३९	सभा सदस्य	अम्बिका वि.क.	लिखु-६	९८६९२३६००६
४०	सभा सदस्य	कुमार श्रेष्ठ	लिखु-७	९८६१०९२०२०
४१	सभा सदस्य	होमबहादुर भट्टराई	लिखु-७	९८६३८५४३२४
४२	सभा सदस्य	खमीमायाँ वि.क.	लिखु-७	९८६०८४६११९
४३	सभा सदस्य	विमल कुमार विष्ट	लिखु-८	९८६०७१९१०१
४४	सभा सदस्य	होमबहादुर विष्ट	लिखु-८	९७४११९१०६०
४५	सभा सदस्य	मेनुका अधिकारी	लिखु-८	९८४३७६९१३२
४६	सभा सदस्य	मिना कुमारी वि.क.	लिखु-८	९८६०२५६३७६
४७	सभा सदस्य	आड रेन्जी शोर्पा	लिखु-९	९७४१०६९९४५
४८	सभा सदस्य	बेद बहादुर खत्री	लिखु-९	९८४१३८२८२२
४९	सभा सदस्य	विष्णुमायाँ भुजेल	लिखु-९	९८६०९१३६१४
५०	सभा सचिव	दिनानाथ चौधरी	सप्तरी	९८५२८४२१४२

निवर्तमान गाउँ कार्यपालिका सदस्य नामावली

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	अध्यक्ष	गोविन्द बहादुर पौडेल	लिखु-८	९७४११६६१२९
२	उपाध्यक्ष	शान्ता ढुंगेल	लिखु-९	९८६११५९६७८
३	वडाध्यक्ष, वडा नं. १	कुमार राज सुवेदी	लिखु-१	९८६४०१५६८१
४	वडाध्यक्ष, वडा नं. २	रामहरी बूढाथोकी	लिखु-२	९८४४४१५६६६
५	वडाध्यक्ष, वडा नं. ३	गोपाल खड्का	लिखु-३	९८४३६३२८५८
६	वडाध्यक्ष, वडा नं. ४	घनबहादुर कार्की	लिखु-४	९८४१८१५३१९
७	वडाध्यक्ष, वडा नं. ५	गोपाल बहादुर खत्री	लिखु-५	९८४३५८१०२८
८	वडाध्यक्ष, वडा नं. ६	टिका बहादुर क्याप्लाकी	लिखु-६	९८४९८००१७०
९	वडाध्यक्ष, वडा नं. ७	वेदबहादुर कार्की	लिखु-७	९८४९८७०२६५
१०	वडाध्यक्ष, वडा नं. ८	विशाल कुमार पौडेल	लिखु-८	९८४३१४८२६४
११	वडाध्यक्ष, वडा नं. ९	शुकवीर तामाङ	लिखु-९	९८४९८५५२९०
१२	कार्यपालिका सदस्य	मावर सुनुवार	लिखु-९	९८४३०९०५००
१३	कार्यपालिका सदस्य	टेकबहादुर वि.क.	लिखु-१	९७४२६४८९२१
१४	कार्यपालिका सदस्य	लाल कुमारी तोलाङ्गी बर्म	लिखु-९	९८६१३३६१५५

१५	कार्यपालिका सदस्य	तिलकमायाँ खत्री	लिखु-७	९७४१२४७७१६
१६	कार्यपालिका सदस्य	अप्सरी पाण्डे सुवेदी	लिखु-३	९८४३६५९५१८
१७	कार्यपालिका सदस्य	सीता खत्री	लिखु-२	९८४०२३१९७३
१८	सचिब	दिनानाथ चौधरी		९८५२८४२१४२

वर्तमान गाउँ सभा सदस्य नामावली

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	सभाध्यक्ष	अशोक कुमार कार्की	लिखु-४	९८६१७६४१२१
२	सभा सदस्य	अस्मिता थापा	लिखु-७	९८५१२१७०८०
३	सभा सदस्य	हिरा बहादुर कार्की	लिखु-१	९८४१७०५४४०
४	सभा सदस्य	अनिल कार्की	लिखु-१	९८५१०३५३२४
५	सभा सदस्य	टहल बहादुर खड्का	लिखु-१	९८६०९७२१२५
६	सभा सदस्य	उर्मिला ढुंगेल	लिखु-१	९८६२९२५०५१
७	सभा सदस्य	रीता विश्वकर्मा	लिखु-१	
८	सभा सदस्य	राम कुमार बुढाथोकी	लिखु-२	९८५१२१०८२४
९	सभा सदस्य	कृष्ण बहादुर खड्का	लिखु-२	९८६३८२८३९१
१०	सभा सदस्य	तिल बहादुर खत्री	लिखु-२	९८६११९१०९१
११	सभा सदस्य	कमला कार्की	लिखु-२	९८६०४७०४३५
१२	सभा सदस्य	कल्पना दमाई	लिखु-२	९८६०७४५०९९
१३	सभा सदस्य	सोकर्ण श्रेष्ठ	लिखु-३	९८४३१७०८३१
१४	सभा सदस्य	टेक बहादुर श्रेष्ठ	लिखु-३	९८४३८२१९६०
१५	सभा सदस्य	तेज बहादुर जोगी	लिखु-३	९८६२६३०४९२
१६	सभा सदस्य	ज्ञानु श्रेष्ठ	लिखु-३	९८६२७१५७२६
१७	सभा सदस्य	मीना साक्की	लिखु-३	९८६९३९९९३८
१८	सभा सदस्य	घन बहादुर कार्की	लिखु-४	९८४१८१५३१९
१९	सभा सदस्य	बद्री विक्रम कार्की	लिखु-४	९८४१४६१६४८
२०	सभा सदस्य	रत्न बहादुर पाण्डे	लिखु-४	
२१	सभा सदस्य	हिरा माया खत्री	लिखु-४	
२२	सभा सदस्य	विनिता वि क	लिखु-४	९८४४२२९७०१
२३	सभा सदस्य	मोहन कार्की	लिखु-५	९८४९०८२०००
२४	सभा सदस्य	देवी राज तामाङ	लिखु-५	९८६२९२३४८१
२५	सभा सदस्य	हेम बहादुर प्रधान	लिखु-५	९८६०३०२१२९
२६	सभा सदस्य	धन कुमारी श्रेष्ठ	लिखु-५	
२७	सभा सदस्य	तुल माया दमाई	लिखु-५	९८६०१५३३३६
२८	सभा सदस्य	टिका बहादुर क्याप्छाकी	लिखु-६	९८४९८०४६२७
२९	सभा सदस्य	जागेश्वर भट्टराई	लिखु-६	९८४२९७०७५८

३०	सभा सदस्य	दल बहादुर मगर	लिखु-६	९८६१९९९६०४
३१	सभा सदस्य	रेणुका मगर	लिखु-६	९८४८७५२५०४
३२	सभा सदस्य	अम्बिका विश्रवकर्मा	लिखु-६	९८६९२३६००६
३३	सभा सदस्य	तारा बहादुर तामाङ	लिखु-७	९८५१०९७४४१
३४	सभा सदस्य	नरध्वज खड्का	लिखु-७	९८६०६९१५७९
३५	सभा सदस्य	लिला बहादुर खत्री	लिखु-७	९८६१०४६७३४
३६	सभा सदस्य	गोमा बुढाथोकी	लिखु-७	९८६१०५५३७७
३७	सभा सदस्य	पार्वती सार्की	लिखु-७	९८६०१७५२०२
३८	सभा सदस्य	पुरुषोत्तम पौडेल	लिखु-८	९८४१८९९४९५
३९	सभा सदस्य	सोम बहादुर विष्ट	लिखु-८	
४०	सभा सदस्य	होम प्रसाद तिमल्सिना	लिखु-८	९८५२८४०९६१
४१	सभा सदस्य	देउ माया भुजेल	लिखु-८	९७४५४१२०४९
४२	सभा सदस्य	गिता देवी वर्मे	लिखु-८	९८६९०२५५८३
४३	सभा सदस्य	केशवहरी ढुंगेल	लिखु-९	९८५१२०६०४१
४४	सभा सदस्य	डावा शेर्पा	लिखु-९	९८६२९३११२६
४५	सभा सदस्य	डिक बहादुर (पाख्रिन) तामाङ	लिखु-९	९८६९००४५८१
४६	सभा सदस्य	रत्न कुमारी सुनुवार	लिखु-९	९८६४२४५७८८
४७	सभा सदस्य	सुक माया वि.क.	लिखु-९	
४८	सभा सदस्य	पशुपति सुनुवार	लिखु-९	९८४२९८०३५२
४९	सभा सदस्य	ईला बहादुर मुदेल	लिखु-७	९८४३३१७१८७
५०	सभा सचिव	दिनानाथ चौधरी		९८५२८४२१४२

वर्तमान गाउँ कार्यपालिका सदस्य नामावली

क्र.सं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	अध्यक्ष	अशोक कुमार कार्की	लिखु-४	९८६१७६४१२१
२	उपाध्यक्ष	अस्मिता थापा	लिखु-७	९८५१२१७०८०
३	वडाध्यक्ष, वडा नं. १	हिरा बहादुर कार्की	लिखु-१	९८४१७०५४४०
४	वडाध्यक्ष, वडा नं. २	राम कुमार बुढाथोकी	लिखु-२	९८५१२१०८२४
५	वडाध्यक्ष, वडा नं. ३	सोकर्ण श्रेष्ठ	लिखु-३	९८४३१७०८३१
६	वडाध्यक्ष, वडा नं. ४	घन बहादुर कार्की	लिखु-४	९८४१८१५३१९
७	वडाध्यक्ष, वडा नं. ५	मोहन कार्की	लिखु-५	९८४९०८२०००
८	वडाध्यक्ष, वडा नं. ६	टिका बहादुर क्याप्छाकी	लिखु-६	९८४९८०४६२७
९	वडाध्यक्ष, वडा नं. ७	तारा बहादुर तामाङ	लिखु-७	९८५१०९७४४१
१०	वडाध्यक्ष, वडा नं. ८	पुरुषोत्तम पौडेल	लिखु-८	९८४१८९९४९५
११	वडाध्यक्ष, वडा नं. ९	केशवहरी ढुंगेल	लिखु-९	९८५१२०६०४१
१२	कार्यपालिका सदस्य	पशुपति सुनुवार	लिखु-९	९८४२९८०३५२

१३	कार्यपालिका सदस्य	ईला बहादुर मुदेल	लिखु-७	९८४३३१७१८७
१४	कार्यपालिका सदस्य	रेणुका मगर	लिखु-६	९८४८७५२५०४
१५	कार्यपालिका सदस्य	अम्बिका विश्वकर्मा	लिखु-६	९८६९२३६००६
१६	कार्यपालिका सदस्य	कमला कार्की	लिखु-२	९८६०४७०४३५
१७	कार्यपालिका सदस्य	गिता देवी वर्मे	लिखु-८	९८६९०२५५८३
१८	सचिव	दिनानाथ चौधरी		९८५२८४२१४२

गाउँ सभा समितिको विवरण

क्र.स.	समितिको नाम	निवर्तमान सदस्यको नाम र पद	वर्तमान सदस्यको नाम र पद
१.	कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार तथा प्राकृतिक श्रोत समिति	संयोजक: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: टेक ब. वि.क. सदस्य: भीम ब. मगर सदस्य: छत्र ब. श्रेष्ठ सदस्य: मखमली वि.क.	सभापति: होम प्रसाद तिमल्सिना सदस्य: डावा शेर्पा सदस्य: मिना साक्की सदस्य: विनिता वि.क. पदेन सदस्य: राम कुमार बुढाथोकी
२.	अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा समिति	संयोजक: गोपाल खड्का सदस्य: खेट ब. तामाङ्ग सदस्य: णकृष्ण भट्टराई सदस्य: विमल कुमार विष्ट सदस्य: गीता वि.क.	सभापति: तेज बहादुर जोगी सदस्य: कृष्ण बहादुर खड्का सदस्य: टहल बहादुर खड्का सदस्य: पार्वती साक्की पदेन सदस्य: मोहन कार्की
३.	विधायन समिति	संयोजक: गोपाल बहादुर खत्री सदस्य: माया वि.क. सदस्य: रेखा कुमारी तामाङ्ग सदस्य: मेनुका अधिकारी सदस्य: होम बहादुर भट्टराई	सभापति: टेक बहादुर श्रेष्ठ सदस्य: तिल बहादुर खत्री सदस्य: रत्न कुमारी रुपाचा सदस्य: हिरामाया खत्री पदेन सदस्य: घन बहादुर खत्री
४.	सुशासन तथा स्थानीय सेवा समिति	संयोजक: मावर सुनुवार सदस्य: अम्बिक विश्वकर्मा सदस्य: भोज बहादुर पाण्डे सदस्य: राम कुमार बोगटी सदस्य: होम बहादुर विष्ट	सभापति: लिला बहादुर खत्री सदस्य: धन कुमारी श्रेष्ठ सदस्य: रत्न बहादुर पाण्डे सदस्य: देउमाया भुजेल पदेन सदस्य: हिरा बहादुर कार्की
५.	सामाजिक समिति	संयोजक: विष्णु श्रेष्ठ सदस्य: वेद ब. खत्री सदस्य: जागेश्वर भट्टराई सदस्य: सीता पौडेल सदस्य: केशरी माया नेपाली	सभापति: जागेश्वर भट्टराई सदस्य: कल्पना नेपाली सदस्य: गोमा बुढाथोकी सदस्य: ज्ञानु श्रेष्ठ पदेन सदस्य: पुरुषोत्तम पौडेल

विषयगत समितिको विवरण

क्र.स.	समितिको नाम	निवर्तमान सदस्यहरूको नाम, थर र पद	वर्तमान सदस्यहरूको नाम, थर र पद
१	विधेयक समिति	संयोजक: कुमार राज सुवेदी सदस्य: वेद ब. कार्की सदस्य: विशाल कुमार पौडेल सदस्य: रेखा कुमारी तामाङ्ग सदस्य: भीम बहादुर मगर सदस्य सचिव: ओम प्रकाश तामाङ्ग	संयोजक: घन बहादुर कार्की सदस्य: केशवहरी ढुंगेल सदस्य: कमला कार्की सदस्य: रेणुका मगर सदस्य: द्रोण कुमार धमला सदस्य सचिव: नानीराम खतिवडा
२	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	संयोजक: टिकाराम ब. क्याप्छाकी मगर सदस्य: टेक ब. वि.क. सदस्य: लाल कुमारी तोलाङ्गी बर्मे सदस्य: सुकवीर तामाङ्ग सदस्य: सीता खत्री सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी	संयोजक: टिका बहादुर क्याप्छाकी सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: इला बहादुर मुदेल सदस्य: गितादेवी बर्मे सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य सचिव: रविशंकर कुमार दास
३	पूर्वाधार विकास समिति	संयोजक: वेद ब. कार्की सदस्य: विशाल कु. पौडेल सदस्य: कुमार राज सुवेदी सदस्य: गोपाल ब. खत्री सदस्य: टेक ब. वि.क. सदस्य सचिव: रविशंकर कुमार दास	संयोजक: राम कुमार बुढाथोकी सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: पशुपति सुनुवार सदस्य: रेणुका मगर सदस्य: रविशंकर कुमार दास सदस्य सचिव: द्रोण कुमार धमला
४	सामाजिक विकास समिति	संयोजक: विशाल कु. पौडेल सदस्य: मावर सुनुवार सदस्य: तिलक माया खत्री सदस्य: जागेश्वर भट्टराई सदस्य: नरमाया कार्की सदस्य सचिव: अशोक घिमिरे	संयोजक: पुरुषोत्तम पौडेल सदस्य: तारा बहादुर तामाङ्ग सदस्य: राम कुमार बुढाथोकी सदस्य: गितादेवी बर्मे सदस्य: रचना मैनालि सदस्य सचिव: खिला वि.क.
५	आर्थिक विकास समिति	संयोजक: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: विशाल कु. पौडेल सदस्य: मावर सुनुवार सदस्य: गोपाल खड्का सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य सचिव: लवहरी खत्री	संयोजक: मोहन कार्की सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: पशुपति सुनुवार सदस्य: रेणुका मगर सदस्य: विपना श्रेष्ठ सदस्य सचिव: दिपिका ढुंगेल
६	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति	संयोजक: घन ब. कार्की सदस्य: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: टेक ब. वि.क. सदस्य: रामचन्द्र बोगटी	संयोजक: हिरा बहादुर कार्की सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: केशवहरी ढुंगेल सदस्य: अम्बिका वि.क.

		सदस्य: भोज ब. पाण्डे सदस्य सचिव: रसना मगर	सदस्य: विपना श्रेष्ठ सदस्य सचिव: रसना मगर
--	--	--	--

वडा समितिको विवरण

क्र.स.	वडा नं.	निवर्तमान सदस्यहरुको नाम, थर र पद	वर्तमान सदस्यहरुको नाम, थर र पद
१	१	वडाध्यक्ष: कुमार राज सुवेदी सदस्य: नरमाया कार्की सदस्य: मखमली वि.क. सदस्य: ओम प्र. सुवेदी	वडाध्यक्ष: हिरा बहादुर कार्की सदस्य: अनिल कार्की सदस्य: टहल बहादुर खड्का सदस्य: उर्मिला ढुंगेल सदस्य: रीता विश्वकर्मा
२	२	वडाध्यक्ष: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: राम कुमार बोगटी सदस्य: सिता खत्री सदस्य: गीता वि.क. सदस्य: खेट ब. तामाङ्ग	वडाध्यक्ष: राम कुमार बुढाथोकी सदस्य: कृष्ण बहादुर खड्का सदस्य: तिल बहादुर खत्री सदस्य: कमला कार्की सदस्य: कल्पना दमाई
३	३	वडाध्यक्ष: गोपाल खड्का सदस्य: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य: केसरी माया दमाई सदस्य: विष्णु कुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष: सोकर्ण श्रेष्ठ सदस्य: टेक बहादुर श्रेष्ठ सदस्य: तेज बहादुर जोगी सदस्य: ज्ञानु श्रेष्ठ सदस्य: मिना साकर्नी
४	४	वडाध्यक्ष: घन ब. कार्की सदस्य: भोज बहादुर पाण्डे सदस्य: सक्कलीमाया पाण्डे सदस्य: राम्रीमाया साकर्नी सदस्य: भीम ब. मगर	वडाध्यक्ष: घन बहादुर कार्की सदस्य: रत्न बहादुर पाण्डे सदस्य: हिरा माया खत्री सदस्य: विनिता वि.क.
५	५	वडाध्यक्ष: गोपाल ब. खत्री सदस्य: रेखा कुमारी तामाङ्ग सदस्य: लक्ष्मी तामाङ्ग सदस्य: सन्तमाया नेपाली सदस्य: छत्र ब. श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष: मोहन कार्की सदस्य: देवीराज तामाङ्ग सदस्य: हेम बहादुर प्रधान सदस्य: धन कुमारी श्रेष्ठ सदस्य: तुल माया दमाई
६	६	वडाध्यक्ष: टिका बहादुर क्याप्छाकी सदस्य: जागेश्वर भट्टराई सदस्य: णकृष्ण भट्टराई सदस्य: सीता पौडेल सदस्य: अम्बिका वि.क.	वडाध्यक्ष: टिका बहादुर क्याप्छाकी सदस्य: जागेश्वर भट्टराई सदस्य: दल बहादुर मगर सदस्य: रेणुका मगर सदस्य: अम्बिका वि.क.
७	७	वडाध्यक्ष: वेद ब. कार्की सदस्य: कुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष: तारा बहादुर तामाङ्ग सदस्य: नरध्वज खड्का

		सदस्य: होम ब. भट्टराई सदस्य: खमीमाया वि.क. सदस्य: तिलकमाया खत्री	सदस्य: लिला बहादुर खत्री सदस्य: गोमा बुढाथोकी सदस्य: पार्वती साकी
८	८	वडाध्यक्ष: विशाल कु. पौडेल सदस्य: होम ब. विष्ट सदस्य: विमल कु. विष्ट सदस्य: मेनुका अधिकारी सदस्य: मीना वि.क.	वडाध्यक्ष: पुरुषोत्तम पौडेल सदस्य: सोम बहादुर बिष्ट सदस्य: होम बहादुर तिमल्सिना सदस्य: देउमाया भुजेल सदस्य: गितादेवी बर्मे
९	९	वडाध्यक्ष: सुकवीर तामाङ्ग सदस्य: आड रेन्जी शेर्पा सदस्य: वेद ब. खत्री सदस्य: लाल कुमारी तोलाङ्गी बर्मे सदस्य: विष्णुमाया भुजेल	वडाध्यक्ष: केशवहरी ढुंगेल सदस्य: डिक बहादुर (पाखिन) तामाङ सदस्य: डावा शेर्पा सदस्य: रत्न कुमारी सुनुवार सदस्य: सुक माया वि.क.

अन्य समितिको विवरण

क्र.स.	समितिको नाम	निवर्तमान सदस्यहरुको नाम, थर र पद	वर्तमान सदस्यहरुको नाम, थर र पद
१.	न्यायीक समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: कुमार राज सुवेदी सदस्य: विशाल कु. पौडेल	संयोजक: अस्मिता थापा सदस्य: घन बहादुर कार्की सदस्य: शोकर्ण श्रेष्ठ
२.	स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारण समिति	संयोजक: गोविन्द ब. पौडेल सदस्य: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: गोपाल खड्का सदस्य: अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य: लाल कुमारी तोलाङ्गी बर्मे सदस्य: मावर सुनुवार सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी	संयोजक: अशोक कुमार कार्की सदस्य: अस्मिता थापा सदस्य: घन बहादुर कार्की सदस्य: तारा बहादुर तामाङ सदस्य: रेनुका मगर सदस्य: इला बहादुर मुदेल सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी
३.	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: कुमार राज सुवेदी सदस्य: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: घन ब. कार्की सदस्य: टिकाराम क्यापछाकी मगर सदस्य: वेद ब. कार्की सदस्य: विशाल कु. पौडेल सदस्य सचिव: विपना श्रेष्ठ	संयोजक: अस्मिता थापा सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: हिरा बहादुर कार्की सदस्य: राम कुमार बुढाथोकी सदस्य: घन ब. कार्की सदस्य: टिकाराम क्यापछाकी मगर सदस्य: मोहन कार्की सदस्य: पुरुषोत्तम पौडेल सदस्य सचिव: विपना श्रेष्ठ

४.	राजश्व परामर्श समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: घन ब. कार्की सदस्य: अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य सचिव: बलराम फुयल	संयोजक: अस्मिता थापा सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: टिका बहादुर क्याप्लाकी सदस्य: कमला कार्की सदस्य सचिव: बलराम फुयल
५.	गाउँ शिक्षा समिति	संयोजक- गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य- विशाल कुमार पौडेल सदस्य- भुवन कुमार रोक्का सदस्य- तेज बहादुर वि.क. सदस्य- अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य - शान्ता खड्का कार्की सदस्य सचिव- अशोक धिमिरे	संयोजक- अशोक कुमार कार्की सदस्य- पुरुषोत्तम पौडेल सदस्य- कमला कार्की सदस्य- इला बहादुर मुदेल सदस्य- भुवन कुमार रोक्का सदस्य – रेखा कुमारी तामाङ सदस्य: सदस्य सचिव- रचना मैनालि
६.	कृषि विकास समिति	संयोजक- रामहरी बुढाथोकी सदस्य- रामहरी पाण्डे सदस्य- डुकिन्द्रराज कट्वाल सदस्य- टेक बहादुर वि.क. सदस्य- सिता खत्री सदस्य – तस्मिरा बुढाथोकी सदस्य- गुञ्जमाया बुढाथोकी सदस्य- योजना शाखा सदस्य सचिव- लवहरी खत्री	
७.	स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन समिति	संयोजक- गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य- रामहरी बुढाथोकी सदस्य- एकिन्द्रराज कट्वाल सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य सचिव- लवहरी खत्री	
८.	पूर्वाधार तथा योजना अनुगमन समिति	संयोजक- शान्ता ढुङ्गेल सदस्य- सम्बन्धीत वडा अध्यक्ष सदस्य सचिव- बिपना श्रेष्ठ	संयोजक- अस्मिता थापा सदस्य- सम्बन्धीत वडा अध्यक्ष सदस्य सचिव- बिपना श्रेष्ठ
९.	विपद् व्यवस्थापन समिति	संयोजक: गोविन्द ब. पौडेल सदस्य: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: कुमार राज सुवेदी सदस्य: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: गोपाल खड्का सदस्य: घन ब. कार्की	संयोजक: अशोक कुमार कार्की सदस्य: अस्मिता थापा सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: राम कुमार बुढाथोकि सदस्य: हिरा बहादुर कार्की सदस्य: मोहन कार्की सदस्य: पुरुषोत्तम पौडेल

		<p>सदस्य: टिका बहादुर क्यापछाकी</p> <p>सदस्य: वेद ब. कार्की</p> <p>सदस्य: विशाल कु. पौडेल</p> <p>सदस्य: मेघ ब. कार्की</p> <p>सदस्य: एकिन्द्र राज कटवाल</p> <p>सदस्य: अशोक घिमिरे</p> <p>सदस्य: रविशंकर कुमार दास</p> <p>सदस्य: होम ब. वि.क.</p> <p>सदस्य: सिताराम भण्डारी</p> <p>सदस्य: केबिराज तामाङ्ग</p> <p>सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी</p>	<p>सदस्य: घन बहादुर कार्की</p> <p>सदस्य: टिका बहादुर क्यापछाकी</p> <p>सदस्य: प्रतिनिधि जिल्ला प्रशासन कार्यालय</p> <p>सदस्य: रचना मैनाली</p> <p>सदस्य: रविशंकर कुमार दास</p> <p>सदस्य: गाउँपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र रहेका संघीय सुरक्षा निकायका प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु</p> <p>सदस्य: गाउँपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र रहेका प्रदेश सुरक्षा निकायका प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु</p> <p>सदस्य: केविराज तामाङ</p> <p>सदस्य: राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका गाउँपालिका स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिहरु</p> <p>सदस्य: नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय प्रतिनिधि</p> <p>सदस्य: नीजि क्षेत्रको उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाको गाउँ तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि</p> <p>सदस्य: हरी कुमार कार्की</p> <p>सदस्य: नेपाल पत्रकार महासंघको स्थानीय प्रतिनिधि</p> <p>सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी</p>
१०.	उपभोक्ता हित संरक्षण समिति	<p>संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल</p> <p>सदस्य: रामहरी बुढाथोकी</p> <p>सदस्य: दिनानाथ चौधरी</p> <p>सदस्य सचिव: ओमप्रकाश तामाङ्ग</p>	पुनःगठन हुन बाँकी
११.	राष्ट्रिय परिचय-पत्र तथा पञ्जिकरण समन्वय समिति	<p>संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल</p> <p>सदस्य: दिनानाथ चौधरी</p> <p>सदस्य: अशोक घिमिरे</p> <p>सदस्य: सुकवीर तामाङ्ग</p> <p>सदस्य सचिव: खिला वि.क.</p>	

१२.	एम्बुलेन्स सेवा व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति	संयोजक: गोविन्द ब. पौडेल सदस्य: गोपाल खड्का सदस्य: विशाल कुमार पौडेल सदस्य: अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य: टेक बहादुर वि.क. सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी	पुनःगठन हुन बाँकी
१३.	कर्मचारी पदपूर्ति समिति	संयोजक: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य: विषय बिज्ञ सदस्य सचिव: सम्बन्धीत शाखा प्रमुख	संयोजक: दिनानाथ चौधरी सदस्य: विपना श्रेष्ठ सदस्य: द्रोण कुमार धमला
१४.	परीक्षा सञ्चालन तथा समन्वय समिति	संयोजक- गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य- धुर्वराज लुङ्गेल सदस्य- चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ सदस्य- देवराज गौतम सदस्य सचिव- अशोक घिमिरे	पुनःगठन हुन बाँकी
१५.	खरिद समिति	संयोजक: दिनानाथ चौधरी सदस्य: बलराम फुयल सदस्य: दिल कु. श्रेष्ठ	संयोजक: दिनानाथ चौधरी सदस्य: बलराम फुयल सदस्य: जिना राई
१६.	चमेना गृह व्यवस्थापन समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: गोपाल खड्का सदस्य: टिकाराम क्यापछाकी मगर सदस्य: घन ब. कार्की सदस्य: मावर सुनुवार सदस्य: वेद ब. कार्की सदस्य: अप्सरी पाण्डे	पुनःगठन हुन बाँकी
१७.	जिन्सी निरिक्षण समिति	संयोजक: विपना श्रेष्ठ सदस्य: रसना मगर सदस्य: नानीराम खतिवडा	संयोजक: विपना श्रेष्ठ सदस्य: रसना मगर सदस्य: नानीराम खतिवडा
१८.	स्यानिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समिति	संयोजक-शान्ता ढुङ्गेल सदस्य- सिता खत्री सदस्य- दिनानाथ चौधरी सदस्य- नर्मदा खतिवडा सदस्य सचिव- अशोक घिमिरे	पुनःगठन हुन बाँकी
१९.	गुनासो सुनुवाई समिति	अध्यक्ष: गोविन्द ब. पौडेल सदस्य: शान्ता ढुङ्गेल	पुनःगठन हुन बाँकी

		सदस्य: रविशंकर कुमार दास (ईन्जिनयर) सदस्य: सीताराम भण्डारी सदस्य सचिव: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
२०.	हाट बजार व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति	सदस्य: गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: रामहरी बुढाथोकी सदस्य: घन बहादुर कार्की सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: दिपराज श्रेष्ठ सदस्य: केवीराज तामाङ्ग सदस्य: रेशम विष्ट सदस्य सचिव: ओमप्रकाश तामाङ्ग	पुनःगठन हुन बाँकी
२१.	स्वास्थ्य अनुगमन समिति	संयोजक- रामहरी बुढाथोकी सदस्य- सुकविर तामाङ्ग सदस्य- सजिता बुढाथोकी सदस्य- मान बहादुर थापा सदस्य- दिनानाथ चौधरी	पुनःगठन हुन बाँकी
२२.	विपन्न नागरिक सिफारिस समिति	संयोजक- गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य- दिनानाथ चौधरी सदस्य-	पुनःगठन हुन बाँकी
२३.	अपाङ्ग परिचय- पत्र वितरण समन्वय समिति	संयोजक- शान्ता ढुंगेल सदस्य- तिलक कुमारी खत्री सदस्य- गोपाल बहादुर खत्री सदस्य- गोपाल खड्का सदस्य- अप्सरी पाण्डे सदस्य- देवी लुङ्गेल सदस्य- घन बहादुर काफ्ले सदस्य- सिताराम भण्डारी सदस्य- मानहरी अधिकारी सदस्य सचिव- ओम प्रकाश तामाङ्ग	पुनःगठन हुन बाँकी
२४.	वातावरणीय प्रस्ताव अनुगमन समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: दिनानाथ चौधरी सदस्य: टिकाराम क्याप्लाकी मगर सदस्य: विपना श्रेष्ठ सदस्य: रविशंकर कुमार दास	पुनःगठन हुन बाँकी

२५.	टोल विकास संस्था समन्वय समिति	संयोजक: सम्बन्धीत वडाको वडाध्यक्ष सदस्य: वडा समितिका सदस्यहरु सदस्य: टोलविकास संस्थाका अध्यक्षहरु मध्येबाट संयोजकले तोकेका ३ जना सदस्य सचिव: सम्बन्धीत वडाको वडा सचिव	संयोजक: सम्बन्धीत वडाको वडाध्यक्ष सदस्य: वडा समितिका सदस्यहरु सदस्य: टोलविकास संस्थाका अध्यक्षहरु मध्येबाट संयोजकले तोकेका ३ जना सदस्य सचिव: सम्बन्धीत वडाको वडा सचिव
२६.	होम स्टे समन्वय समिति	संयोजक: गाउँपालिका उपाध्यक्ष वा निजले तोकेको कार्यपालिका सदस्य सदस्य: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको प्रतिनिधि सदस्य: स्वास्थ्य विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: शिक्षा विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: पूर्वाधार विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: सूचना प्रविधि विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य सचिव: पर्यटन व्यवसाय हेर्ने शाखा प्रमुख	संयोजक: गाउँपालिका उपाध्यक्ष वा निजले तोकेको कार्यपालिका सदस्य सदस्य: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको प्रतिनिधि सदस्य: स्वास्थ्य विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: शिक्षा विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: पूर्वाधार विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य: सूचना प्रविधि विषय हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य सचिव: पर्यटन व्यवसाय हेर्ने शाखा प्रमुख
२७.	ऊर्जा विकास उप समिति	संयोजक: मावर सुनुवार सदस्य: मेख बहादुर कार्की सदस्य: शंकर सुनुवार सदस्य: सिंह बहादुर वि.क. सदस्य: लक्ष्मी श्रेष्ठ सदस्य: दल बहादुर विष्ट सदस्य: अम्बर श्रेष्ठ संरक्षक: शान्ता ढुङ्गेल सल्लाहकार: दिनानाथ चौधरी	पुनःगठन हुन बाँकी
२८.	स्थानीय राहत तथा उद्धार समिति	संयोजक: शान्ता ढुङ्गेल सदस्य: कुमारराज सुवेदी सदस्य: अप्सरी पाण्डे सुवेदी सदस्य: विपना श्रेष्ठ सदस्य: जयलाल यादव (प्र.ना.नि.) सदस्य सचिव: नर्मदा खतिवडा	पुनःगठन हुन बाँकी

२९.	भू-उपयोग कार्यान्वयन समिति	संयोजक: गोविन्द बहादुर पौडेल सदस्य: सम्बन्धीत वडाको वडाध्यक्ष सदस्य: रविशंकर कुमार दास सदस्य: लवहरी खत्री सदस्य: स्थानीय भू- उपयोग परिषदले तोकेको ४ जना सदस्य सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी	संयोजक: अशोक कुमार कार्की सदस्य: सम्बन्धीत वडाको वडाध्यक्ष सदस्य: रविशंकर कुमार दास सदस्य: लवहरी खत्री सदस्य: स्थानीय भू- उपयोग परिषदले तोकेको ४ जना सदस्य सदस्य सचिव: दिनानाथ चौधरी
३०.	भू-उपयोग परिषद्	गाउँ कार्यपालिका	गाउँ कार्यपालिका

अनुसूची-३

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरू विवरण

गाउँ कार्यपालिकातर्फ					
क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	सिटरोल नं.	पद	सेवा प्रकार	शाखा/कार्यालय
१	श्री लिलाराज श्रेष्ठ	१९५१९३	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	स्थायी	कार्यपालिका
२	श्री दिनानाथ चौधरी	२००८५४	स्वास्थ्य संयोजक	स्थायी	स्वास्थ्य
३	श्री विपना श्रेष्ठ	२३५७३५	योजना अधिकृत	स्थायी	योजना
४	श्री रचना मैनालि	२३९०३२	शिक्षा अधिकृत	स्थायी	शिक्षा
५	श्री द्रोण कुमार धमला	-	सूचना प्रविधि अधिकृत	करार	सूचना प्रविधि
६	श्री शन्तोष खड्का	-	रोजगार संयोजक	करार	रोजगार सेवा केन्द्र
७	श्री सन्तोष कुमार यादव	२१७४२६	कविराज निरीक्षक	स्थायी	आयुर्वेद
८	श्री रसना मगर	२३५७१०	प्रशासन सहायक पाँचौ	स्थायी	प्रशासन
९	श्री बलराम फुयल	२३५७००	लेखापाल	स्थायी	लेखा
१०	श्री उमाशंकर चौधरी	२३९२९६	सब- इञ्जिनियर	स्थायी	प्राविधिक
११	श्री खिला वि.क.	-	MIS अपरेटर	करार	पञ्जिकरण
१२	श्री विवेक यादव	-	रोजगार प्राविधिक	करार	रोजगार सेवा केन्द्र
१३	श्री मणि कुमार कटवाल	-	कम्प्युटर अपरेटर	करार	प्रशासन
१४	श्री कमल जिरिल	२३९७६३	खा.पा.स.टे.	स्थायी	प्राविधिक
१५	श्री जिना राई	२३५८३४	”	स्थायी	जिन्सी
१६	श्री विष्णु रिजाल	-	रोजगार सहायक	करार	रोजगार सेवा केन्द्र
१७	श्री दिपिका ढुंगेल	-	कृषि चौथो	करार	कृषि
१८	श्री सुमन पराजुली	-	कृषि चौथो	करार	कृषि
१९	श्री राज कुमार कटुवाल	-	ना.प.से.प्रा	करार	पशु
२०	श्री गणेश वली	-	उद्यम विकास सहजकर्ता	करार	मेड्पा कार्यक्रम
२१	श्री विकास सारु मगर	-	उद्यम विकास सहजकर्ता	करार	मेड्पा कार्यक्रम
२२	श्री अनोज काफ्ले	-	हलुका सवारी चालक	करार	कार्यपालिका
२३	श्री सरोज कार्की	-	हलुका सवारी चालक	करार	कार्यपालिका
२४	श्री होम कुमार श्रेष्ठ	-	हलुका सवारी चालक	करार	कार्यपालिका
२५	श्री केविराज तामाङ	-	पा.प्र.ज. (कमाण्डर)	करार	कार्यपालिका
२६	श्री अनुज रोका	-	पा.प्र.ज.	करार	कार्यपालिका
२७	श्री आशिष पौडेल	-	पा.प्र.ज.	करार	कार्यपालिका
२८	श्री लोककृष्ण श्रेष्ठ	-	पा.प्र.ज.	करार	कार्यपालिका
२९	श्री भुवन बस्नेत	-	पा.प्र.ज.	करार	कार्यपालिका
३०	श्री रञ्जित रायमाझि	-	हेभि ई. अपरेटर	करार	कार्यपालिका
३१	श्री डोर प्रसाद सुवेदी	-	का.स.	स्थायी	योजना

३२	श्री रवि कटवाल	-	का.स.	करार	सचिवालय भवन
३३	श्री लोक कुमारी तामाड	-	का.स.	करार	कृषि
३४	श्री रमजना कटवाल	-	का.स.	करार	सामाजिक विकास
३५	श्री दल बहादुर मगर	-	स्वीपर	करार	आर्थिक विकास शाखा
३६	श्री डोल कुमारी श्रेष्ठ	-	स्वीपर	करार	प्रशासकीय भवन
वडा कार्यालयतर्फ					
३७	श्री सुशिला सापकोटा	२४२५५२	अ.स.ई.	स्थायी	वडा नं. ६
३८	श्री प्रकाश कुमार रावत	२३९७६९	अ.स.ई.	स्थायी	वडा नं. ७ र ८
३९	श्री अर्जुन कुमार आले	२३९७७०	अ.स.ई.	स्थायी	वडा नं. ३, ४, ५
४०	श्री शिव कुमार राई	२३९७७१	अ.स.ई.	स्थायी	वडा नं. ९
४१	श्री रुद्र बहादुर घिमिरे	-	अ.स.ई.	स्थायी	वडा नं. १, २
४२	श्री कल्पना ढुङ्गेल	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. १
४३	श्री दिनेश खड्का	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. २
४४	श्री बिनोद प्रसाद दाहाल	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ३
४५	श्री रेणुका मगर	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ४
४६	श्री विमला अधिकारी	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ५
४७	श्री होमहरी अधिकारी	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ६
४८	श्री थिर कुमार भट्टराई	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ७
४९	श्री गोकुल पौडेल	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ८
५०	श्री राज कुमार खड्का	-	कार्यालय सहायक	करार	वडा नं. ९
५१	श्री सुमित्रा ढुङ्गेल(कार्की)	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. १
५२	श्री रुपा कटवाल	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. २
५३	श्री कल्पना मगर	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ३
५४	श्री शान्ता चौलागाई	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ४
५५	श्री गिता श्रेष्ठ	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ५
५६	श्री डिल्ली सागर भट्टराई	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ६
५७	श्री गोपाल श्रेष्ठ	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ७
५८	श्री कल्याण दाहाल	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ८
५९	श्री अर्जुनहरी अधिकारी	-	कार्यालय सहयोगि	करार	वडा नं. ९
स्वास्थ्य संस्थातर्फ					
६०	श्री मानहरि अधिकारी	१६८१५०	सि.अ.हे.व	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६१	श्री अन्जु देवी अधिकारी	१७०५१३	सि.अ.न.मि.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी पोक्ली
६२	श्री पुजना तामाड	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६३	श्री गिता धमला	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६४	श्री साधना रुपाचा सुनुवार	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६५	श्री ममता तामाड	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६६	श्री पुष्प कुमार खड्का	-	का.स.	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली
६७	श्री मिन कुमारी ढुङ्गेल	-	स्वीपर	करार	स्वास्थ्य चौकी, पोक्ली

६८	श्री दिपादेवी दुङ्गेल	१८१७८८	सि.अ.न.मि	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
६९	श्री मोहम्मद हुसेन मन्सुरी	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७०	श्री विनोद कुमार मण्डल	-	हे.अ. पाँचौ	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७१	श्री सविना तामाङ	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७२	श्री संचिता वि.क.	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७३	श्री मान कुमारी मगर	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७४	श्री एक ब. रोका	१७२३३९	का.स.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी टारकेराबारी
७५	श्री अप्सरा पौडेल	-	स्वीपर	करार	स्वास्थ्य चौकी, टारकेराबारी
७६	श्री सोनिया विष्ट	-	अ.हे.व.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, लिखु -७
७७	श्री हिमा वि.क.	-	अ.न.मि.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, लिखु -७
७८	श्री विनु श्रेष्ठ	-	का.स.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, लिखु - ७
७९	श्री विजय शाह	२२७७७१	अ.हे.व.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८०	श्री मो. साकिर अन्सारी	-	मेडिकल अधिकृत	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८१	श्री घमन कार्की	-	ल्याब टेक्निसियन	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८२	श्री देव शरण यादव	-	हे.अ. पाँचौ	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८३	श्री शिव शंकर यादव	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८४	श्री संगिता प्रधान	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
९५	श्री एक कुमारी थापा	१८८५१६	का.स.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार
८६	श्री मुना कार्की	-	स्वीपर	करार	स्वास्थ्य चौकी, गामनाडटार

८७	श्री सुनिता राई	-	अ.न.मि.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, बडडाँडा
८८	श्री चिना खत्री	-	का.स.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, बडडाँडा
८९	श्री देवी लुइटेल	२१५२३४	अ.न.मि.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९०	श्री दिपेन्द्र कुमार यादव	-	हे.अ.पाँचौ	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९१	श्री कैलाश खत्री	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९२	श्री अनिता कट्वाल	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९३	श्री कमला खड्का	-	अ.न.मि.	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९४	श्री ज्ञानु श्रेष्ठ	-	का.स.	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९५	श्री गिता मङ्ग्राती	-	का.स.	करार	स्वास्थ्य चौकी, यसम
९६	श्री संगिता ढुङ्गेल	१८२०९१	सि.अ.न.मि	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
९७	श्री सदिका खड्का	२२५७३९	अ.न.मि.	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
९८	श्री राकेश ठाकुर	-	हे.अ.पाँचौ	करार	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
९९	श्री मिन कुमार धमला	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
१००	श्री मनिका खड्का	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
१०१	श्री पार्वती श्रेष्ठ	-	का.स.	करार	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
१०२	श्री सम्झना श्रेष्ठ	-	स्वीपर	करार	स्वास्थ्य चौकी, नर्मदेश्वर
१०३	श्री मेनुका खड्का	-	अ.हे.व.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, सिंहदेवी
१०४	श्री अम्बिका देवी श्रेष्ठ	-	अ.न.मि.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, सिंहदेवी
१०५	श्री रन्जिना वि.क.	-	का.स.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, सिंहदेवी
१०६	श्री शुषमा कुमारी गुरमैता	-	अ.न.मि.	करार	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, सिंहदेवी
१०७	श्री अनिता राई	१९३४१२	सि.अ.न.मि	स्थायी	स्वास्थ्य चौकी, सिंहदेवी
१०८	श्री डम्बर कुमारी खड्का	-	हे.अ. पाँचौ	करार	स्वास्थ्य चौकी, सिंहदेवी
१०९	श्री मेलिना कार्की	-	अ.हे.व.	करार	स्वास्थ्य चौकी, सिंहदेवी
११०	श्री रविन्द्र बुढाथोकी	-	का.स.	करार	स्वास्थ्य चौकी, सिंहदेवी
१११	अरविन्द कुमार दास	-	वैद्य	करार	आर्युवेद स्वास्थ्य औषधालय
११२	श्री संगिता ढुङ्गेल	-	आर्युवेद का.स.	करार	आर्युवेद स्वास्थ्य औषधालय

अनुसूची-४

आर्थिक वर्ष ०७८/७९ को बजेट तथा कार्यक्रमगत खर्च तथा संकलित राजश्वको विवरण

					रु. हजारमा
सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
८०११०५०६१०१ लिखु गाउँपालिका - कार्यलय सञ्चालन					
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	१,०३,३०	१,०२,३०	९९.०३	९९
२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	६१,३२	६०,७६	९९.०९	५६
३	पोशाक	६,९०	५,६०	८१.१६	१,३०
४	खाद्यान्न	३,८३	३,८३	१००.००	०
५	स्थानीय भत्ता	१०,२६	८,०३	७८.२८	२,२३
६	महंगी भत्ता	१२,००	१२,००	१००.००	०
७	फिल्ड भत्ता	३,००	१,८०	६०.००	१,२०
८	कर्मचारीको बैठक भत्ता	६,००	५,३६	८९.४३	६३
९	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२,००	०	०.००	२,००
१०	कर्मचारी प्रोत्साहनका लागि पर्यटन विदा	१३,३२	९,५०	७१.३२	३,८२
११	अन्य भत्ता	१,००	५	५.००	९५
१२	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२३,००	१९,१४	८३.२५	३,८५
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	१०,००	१०,००	१००.००	०
१४	पानी तथा बिजुली	१,१८	१,१३	९५.९५	४
१५	संचार महसुल	१०,००	८,०४	८०.४७	१,९५
१६	सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	५०	०	०.००	५०
१७	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२१,००	१९,८१	९४.३७	१,१८
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	३१,९०	३१,६४	९९.१९	२५
१९	बिमा तथा नवीकरण खर्च	३,००	२,७७	९२.६१	२२
२०	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	३,००	२,९३	९७.७७	६
२१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	८,००	७,९४	९९.३०	५
२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२६,००	२५,९७	९९.९१	२
२३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	५०	०	०.००	५०

२४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	१,५०	७५	५०.०३	७४
२५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	६,००	५,९९	९९.८६	०
२६	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	१,००	९४	९४.९४	५
२७	मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन खर्च	२,००	२,००	१००.००	०
२८	सेवा र परामर्श खर्च	५,००	४,९४	८२.८७	८५
२९	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण	५,००	४,९७	९९.४४	२
३०	वा वि के तथा विद्यालय कर्मचारी थप तलव भत्ता अनुदान	१,२०	४५	३७.५०	७५
३१	करार सेवा शुल्क	९७,५०	९७,५०	१००.००	०
३२	अन्य सेवा शुल्क	५,००	४,९९	९८.२२	८
३३	कर्मचारी तालीम	४,००	१,०८	२७.१०	२,९१
३४	मेलमिलाप सम्बन्धी समिक्षा गोष्ठी	१,००	०	०.००	१,००
३५	सीप विकास तथा जनचेतना तालीम गोष्ठी	३,००	०	०.००	३,००
३६	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	२,५०	०	०.००	२,५०
३७	कार्यक्रम खर्च	४,००	३,९२	९८.२३	७
३८	स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्व मूल्याङ्कन	१,००	९३	९३.६५	६
३९	विविध कार्यक्रम खर्च	२,००	१,७९	८९.७०	२०
४०	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	८,००	६,८६	८५.८०	१,१३
४१	भ्रमण खर्च	९,००	८,५१	९४.५७	४८
४२	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	०	०	०.००	०
४३	अन्य भ्रमण खर्च	१,००	६२	६२.००	३८
४४	विविध खर्च	११,००	९,५१	८६.४७	१,४८
४५	सभा सञ्चालन खर्च	५,००	५,००	१००.००	०
४६	शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	४,००	१,५०	३७.५०	२,५०
४७	स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहायता	५,००	५,००	१००.००	०
४८	अन्य सस्था सहायता	२,००	९५	४७.५०	१,०५
४९	अन्य सामाजिक सुरक्षा	१,००	१,००	१००.००	०
५०	उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	५,००	४,९४	९८.८०	६
५१	घरभाडा	३,००	२,६१	८७.२७	३८

५२	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	४,४६	२,०५	४५.९६	२,४१
५३	अन्य भाडा	१,००	१,००	१००.००	०
५४	भैपरी आउने चालु खर्च	०	०	०.००	०
५५	एम्बुलेन्स खरिद	७,००	७,००	१००.००	०
८०११०५०६१०२ लिखु गाउँपालिका - सूचना प्रविधि					
५६	सूचना प्रविधि उपकरण मर्मत सम्भार खर्च	२,००	१,८८	९४.१५	११
५७	सफ्टवेयर बार्षिक मर्मत सम्भार खर्च	५०	५०	१००.००	०
५८	सूचना प्रविधि पुनर्ताजगी तालिम	१,००	७८	७८.४३	२१
५९	गाउँपालिका तथा मातहतका कार्यालयमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी सहयोगात्मक सुपरीवेक्षण	१,००	७६	७६.६३	२३
६०	फायरवाल/सर्भर र्याग खरिद तथा जडान	१,००	९८	९८.८८	१
६१	गाउँपालिका कार्यालयमा Free WIFI Zone, AP खरिद	५०	४९	९८.७६	०
६२	वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयका लागि ईन्टरनेट जडान लागत साझेदारी	१५,००	१३,८७	९२.४७	१,१३
६३	वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयका लागि ईन्टरनेट जडान लागत साझेदारी	४२,१५	७,८०	१८.५०	३४,३५
६४	ई हाजिरि प्रणालि तथा सफ्टवेयर खरिद	१,००	०	०.००	१,००
६५	चट्याङ्गबाट सुरक्षाका लागि अर्थिङ्ग जडान योजना	८,००	७,१६	८९.५५	८३
८०११०५०६१०३ लिखु गाउँपालिका - सहकारी, कृषि तथा पशुपंछी					
६६	कृत्रिम गर्भाधान तथा प्राविधिक तालीम	३,००	४४	१४.७९	२,५५
६७	स्वरोजगार तालीम लागत साझेदारी	२,००	०	०.००	२,००
६८	सहकारी कर्मचारीलाई लेखा तथा व्यवस्थापन तालीम	५,००	४,९५	९९.०८	४
६९	कृषक तालीम (IPM, आधुनिक कृषि प्रणाली)	४,००	३,९३	९८.३७	६
७०	दर्ता भएका होम स्टे सञ्चालकलाई तालीम	२,००	०	०.००	२,००
७१	कृषक महासंघ गठन तथा क्षमता विकास	१,००	०	०.००	१,००
७२	युवा स्वरोजगार तालीम	४,००	४,००	१००.००	०

७३	पशु खोप कार्यक्रम	२,००	१,९८	९९.२७	१
७४	तरकारीको बिउ बिजन वितरण	२,००	१,९९	९९.९९	०
७५	बेर्ना वितरण कार्यक्रम	२,००	०	०.००	२,००
७६	बाली संरक्षणका लागि विषादी खरिद	४,००	३,९९	९९.८४	०
७७	टोल विकास संस्था अभिमुखिकरण तथा परिचालन कार्यक्रम	५,००	०	०.००	५,००
७८	कृषि तथा पशु उपचार सेवा कार्यक्रम	१,५०	८४	५६.५५	६५
७९	दर्ता भएका कृषि तथा पशु पालन समूह तथा फर्मलाई उद्यम विकास कार्यक्रम	९,५०	९,५०	१००.००	०
८०	मसाला बारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१,५०	०	०.००	१,५०
८१	कृषि तथा पशु बिमा कार्यक्रम	८०	४८	६०.००	३२
८२	कृषि तथा पशुपंक्षी कार्यक्रम अनुगमन, प्रतिवेदन तथा मूल्याङ्कन	२,००	१,९२	९६.१७	७
८३	बंगुर पालन, कुखुरा पालन फर्म तथा समूहलाई अनुदान वितरण कार्यक्रम	३,००	२,९९	९९.७५	०
८४	पशुपंक्षी औषधी व्यवस्थापन	६,००	५,९९	९९.८७	०
८५	भकारो सुधार कार्यक्रम	२,००	१,९९	९९.९९	०
८६	बिउ बैंक निर्माण तथा टार केराबारी संकलन केन्द्र स्तरोन्नति	३,००	२,४३	८१.११	५६
८७	कोल्ड रुम निर्माण लागत साझेदारी	११,००	११,००	१००.००	०
८८	डिजिटल माटो परीक्षण ल्याब निर्माण	३,००	२,९७	९९.०८	२
८०११०५०६१०४ लिखु गाउँपालिका - लैंगिक समानता					
८९	महिला सीपमूलक तालीम	५,००	०	०.००	५,००
९०	क्रिशोरी विद्यार्थीहरुका लागि प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी ३ दिने तालीम	२,००	२,००	१००.००	०
९१	महिला समूहको नेतृत्व विकास तालीम	२,५०	०	०.००	२,५०
९२	सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम	३,००	०	०.००	३,००
९३	अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस कार्यक्रम	९५	९५	१००.००	०
९४	तीज विशेष कार्यक्रम	९५	९५	१००.००	०
९५	स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोष	५०	०	०.००	५०
९६	स्थानीय बाल कोष	१,००	०	०.००	१,००

८०११०५०६१०५ लिखु गाउँपालिका - वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन					
९७	विपद् व्यवस्थापन कोष	३०,००	३०,००	१००.००	०
९८	भूक्षय नियन्त्रणका लागि बाँध तथा पर्खाल निर्माण	१२,००	११,७३	९७.८२	२६
९९	वन तथा वातावरण संरक्षण	३,००	०	०.००	३,००
८०११०५०६१०६ लिखु गाउँपालिका - आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई					
१००	DHIS र ELMBIS तालीम	२,२०	२,००	९०.९१	२०
१०१	म. स्वा. से. दिवस	२,००	२,००	१००.००	०
१०२	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	२०,००	११,८५	५९.२८	८,१४
१०३	म.स्वा.से. विदाई कार्यक्रम	१,००	०	०.००	१,००
१०४	म.स्वा.से. यातायात खर्च	४,९२	४,८९	९९.३९	३
१०५	आयुर्वेदिक मातृ शिशु सुरक्षा कार्यक्रम	१,५०	१,५०	१००.००	०
१०६	वडा स्तरीय आयुर्वेदिक घुम्ती शिविर कार्यक्रम	१,००	१,००	१००.००	०
१०७	जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा शिविर कार्यक्रम	१,००	९९	९९.८८	०
१०८	आयुर्वेदिक अत्यावश्यक औषधी खरिद	६,००	५,९९	१००.००	०
१०९	निशुल्क वितरणका लागि औषधी खरिद	२०,००	१९,९५	९९.७९	४
११०	स्वास्थ्य संस्थालाई ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	४,००	३,९९	९९.७७	०
८०११०५०६१०७ लिखु गाउँपालिका - आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा					
१११	प्रधानाध्यापक बैठक	१,५०	९६	६४.००	५४
११२	शैक्षिक पात्रो निर्माण	५०	४८	९७.९७	१
११३	शिक्षक क्षमता विकासका लागि १५ दिने सूचना प्रविधि तालीम	३,००	३,००	१००.००	०
११४	वडा स्तरीय खेलकुद कार्यक्रम, लिखु ४	५०	४७	९५.९२	२
११५	खेलकुद कार्यक्रम, लिखु ५	१,००	९९	९९.८५	०
११६	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड तथा अन्य खेलकुद	३,००	०	०.००	३,००
११७	परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	८०	७३	९१.७५	६
११८	परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१,२९	१,२९	१००.००	०
११९	विद्यालय तथा कार्यक्रम अनुगमन	१,५०	१,१३	७५.३७	३६
१२०	ग्रा.यु.सि. क्याम्पस अनुदान	५,००	५,००	१००.००	०
१२१	शैक्षिक सुधारका लागि विद्यार्थी संख्याका आधारमा अनुदान	१२,००	१२,००	१००.००	०

१२२	बा.बि.के. तथा विद्यालय कर्मचारी थप तलब भत्ता अनुदान	४९,१४	३५,७१	७२.६८	१३,४२
१२३	विद्यालयका लागि कम्प्युटर तथा प्रिन्टर खरिद	५,००	४,९९	९९.८१	०
१२४	विद्यालयमा फर्निचर निर्माण	२६	२५	९७.००	०
१२५	घेराबेरा निर्माण	२,००	१,९४	९७.००	६
१२६	खेलमैदान निर्माण	२,००	१,९३	९६.७५	६
८०११०५०६१०८ लिखु गाउँपालिका - पूर्वाधार विकास					
१२७	सडक मर्मत, लिखु ५	५०	५०	१००.००	०
१२८	सडक मर्मत, लिखु २	१,२०	१,२०	१००.००	०
१२९	सडक मर्मत, लिखु १	१,२६	१,२५	९९.८३	०
१३०	टारकेराबारी सडक मर्मत लिखु ८	३,००	३,००	१००.००	०
१३१	सडक मर्मत, लिखु ७	३,००	३,००	१००.००	०
१३२	पोकली सडक मर्मत, लिखु ९	७,४५	७,४५	१००.००	०
१३३	गैरि प्रतिकक्षालय निर्माण, लिखु १	५०	४८	९७.००	१
१३४	जिमपाखा आमा समूह भवन निर्माण, लिखु ९	२,००	२,००	१००.००	०
१३५	सामुदायिक भवन र शौचालय मर्मत, लिखु ७	२,००	१,९९	९९.५०	१
१३६	जनजागृती आमा समूह भवन निर्माण, लिखु ९	०	०	०.००	०
१३७	प्रतिकक्षालय तथा प्यागर ग्याल्बो भवन निर्माण योजना, लिखु २	२,५०	२,४९	९९.६०	१
१३८	कार्यलय परिसर भित्र महिला कर्मचारी आवास गृह निर्माण	१९,५०	१७,४०	८९.२८	२,०९
१३९	क्षेत्री सेवा समाज भवन निर्माण लिखु ९	३,००	३,००	१००.००	०
१४०	एम्बुलेन्स खरिद योजना, लिखु ८	०	०	०.००	०
१४१	हुलाक फर्निचर, लिखु ४	५०	४९	९८.७२	०
१४२	ग्रामिण आँखा क्लिनिक भवन निर्माण योजना, लिखु ४	७,००	४,९९	७१.३६	२,००
१४३	पोकली खोला लेती सडक, लिखु ९	०	०	०.००	०
१४४	भञ्ज्याङ्ग माहोरडाँडा सडक निर्माण योजना, लिखु ८ र ९	५०,००	१४,३८	२८.७७	३५,६१
१४५	भञ्ज्याङ्ग माहोरडाँडा सडक निर्माण योजना, लिखु ८ र ९	२२,००	१,४५	६.५९	२०,५४

१४६	बसपार्क वडा कार्यालय सडक, लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
१४७	महकाल सिँचाइ पाईप खरिद, लिखु ५	१६	१६	९९.९९	०
१४८	लुम्रे डाँडा तामाडटोल सडक स्तरोन्नती लिखु ५	५०	५०	१००.००	०
१४९	पुलामीटोल धामीखोला सडक निर्माण, लिखु ५	०	०	०.००	०
१५०	दारिमबोट रातमाटा सडक निर्माण, लिखु १	१५,००	१४,९८	९९.८७	२
१५१	ढाडाटोल सडक निर्माण योजना, लिखु ५	१३	०	०.००	१३
१५२	मुहाने झाक्रीथान कात्तिके सडक निर्माण योजना, लिखु ६	४,००	४,००	१००.००	०
१५३	खाडी बेसीटोल ओख्ले सडक, लिखु ४	४,००	३,९९	९९.९९	०
१५४	दुग्धेश्वर आमा समूह भवन मर्मत, लिखु ९	५०	५०	१००.००	०
१५५	पालेबारी, अम्बोटे, नयाँ चौतारा, साउने सडक, लिखु २	२,००	२,००	१००.००	०
१५६	गोरेटो बाटो मर्मत योजना, लिखु ७	१,००	१,००	१००.००	०
१५७	नर्सरी आसपास अल्छिढुंगा ढाडे विरोटा कृषि सडक, लिखु ३	१,५०	६४	४३.००	८५
१५८	एक्ले पिपल साठीबेशीं सिस्ने पोकली खोला सडक निर्माण, लिखु ८	१,५०	१,५०	१००.००	०
१५९	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना, लिखु २, ३ र ४	३२	३२	१००.००	०
१६०	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना, लिखु २, ३ र ४	११,२२	१,१२	१०.०१	१०,१०
१६१	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना, लिखु २, ३ र ४	१,२७,४५	९८,०१	७६.९०	२९,४३
१६२	प्रतिक्षालय निर्माण योजना, लिखु ७	३३	३१	९३.००	२
१६३	इयाप्ले स्वास्थ्यचौकी जोगीडाँडा सडक, लिखु ३	१,५०	१,४६	९७.८७	३
१६४	वाच्यु सडक सोलिड ढुंगा ढुवानी योजना, लिखु ९	२०	१९	९७.००	०
१६५	कर्कीडाँडा, हुलाकचौर, मूलपधेरा, सिम्ले, क्पिड, सिंहदेवी, आहालडाँडा सडक, लिखु २	३,५०	३,५०	१००.००	०
१६६	प्रधानमंत्री रोजगार साझेदारि योजना, लिखु ३	१,००	८३	८३.००	१७

१६७	वडा कार्यालय कोप्चे पोखरिडाँडा सडक मर्मत योजना, लिखु ८	२,००	२,००	१००.००	०
१६८	सडक निर्माण, लिखु ७	७,००	६,९८	९९.७१	२
१६९	झ्याप्ले हुदै ओख्ले सम्म कृषि सडक, लिखु ३	१,५०	१,५०	१००.००	०
१७०	जजालु खाम्सुड कोथला टावर सडक, लिखु ९	४,००	४,००	१००.००	०
१७१	दोल्दु कासिका सडक निर्माण, लिखु ९	१०,००	१०,००	१००.००	०
१७२	कर्कले भस्मे विरौटा सडक निर्माण, लिखु १	३,००	२,९९	९९.९३	०
१७३	वाचु सडक सोलिड हुंगा हुवानी योजना, लिखु ९	२०	२०	१००.००	०
१७४	काफलबोट बाँझाबारी झ्याउँपोखरी सडक विस्तार तथा स्तरोन्नती योजना, लिखु ६	१,५०	१,५०	१००.००	०
१७५	कमेरेटोल सडक स्तरोन्नती, लिखु ५	५०	५०	१००.००	०
१७६	राम्चा बाखखोर डाँडा सडक निर्माण, लिखु १	५०,००	२२,६६	४५.३३	२७,३३
१७७	राम्चा बाखखोर डाँडा सडक निर्माण, लिखु १	२२,००	११,१५	५०.७०	१०,८४
१७८	भिमसेनस्थान पसनटार चारकाने सडक, लिखु ३	१,५०	१,४९	९९.६७	०
१७९	लेती वाचु सडक सोलिड, लिखु ९	३,००	३,००	१००.००	०
१८०	ग्रामिण आँखा क्लिनिक भवन निर्माण योजना, लिखु ४	४,६६	०	०.००	४,६६
१८१	कुभिण्डे गैरा दलित गोरेटो बाटो र बाङ्गे पिपल जनजाती सडक निर्माण, लिखु ४	१,००	६६	६६.५५	३३
१८२	वाचु घुम्तिमोड जाली, लिखु ९	४,००	४,००	१००.००	०
१८३	पाण्डेटोल ट्यांकि निर्माण र खत्रि टोलखानेपानि पाइप खरिद, लिखु ४	३३	३१	९४.००	२
१८४	चमेरे झोलुङ्गे पुल सडक, लिखु १	५०	५०	१००.००	०
१८५	तेस्रेबारी पैईउबोटे बिसाउने टोल स्तरोन्नती योजना, लिखु ५	६०	६०	१००.००	०
१८६	गोपीटार ढाडाटोल सडक निर्माण, लिखु ५	२,००	१,७८	८९.००	२२
१८७	सुन्तले पोखरि निर्माण योजना, लिखु २	६६	०	०.००	६६
१८८	टारकेराबारी खोलाखर्क गाम्नाङ्गटार मूलपधेरो सडक स्तरोन्नती योजना, लिखु ६	४,००	४,००	१००.००	०

१८९	रानीडाँडा चौतारो चौतारो निर्माण योजना, लिखु ४	१६	१६	९७.००	०
१९०	पोखरी भोटेपानी सडक निर्माण, लिखु ९	३,००	३,००	१००.००	०
१९१	वरपिपलडाँडा हुदै मुदेल कृषि सडक योजना, जाल्पादेवी कृषि सडक, लिखु ३	१,५०	१,५०	१००.००	०
१९२	समपूरक कोष (कुटीडाँडा गाम्नाड्टार सडक, गाम्नाड्टार भञ्ज्याङ्ग सडक, प्रशासकीय भवन निर्माण र अन्य)	३,००	०	०.००	३,००
१९३	माहाभिर मझुवा सडक स्तरोन्नती, लिखु ५	३,००	३,००	१००.००	०
१९४	आलेटार सडक, लिखु ३	१,००	१,००	१००.००	०
१९५	जिमपाखा च्यामपुला सडक निर्माण, लिखु ९	४,००	४,००	१००.००	०
१९६	काना खोला भदौरे सम्म सडक स्तरोन्नती योजना, लिखु ६	२,००	२,००	१००.००	०
१९७	कुटीडाँडा वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नती, लिखु ५	२,००	२,००	१००.००	०
१९८	संसारिथान मंदिर मर्मत थामडाँडा, लिखु १	५०	४८	९७.००	१
१९९	धारापानी, कुडार, पडारे, आरुबोटे, सानो निगाले, पुनादेवी सडक, लिखु २	२,००	२,००	१००.००	०
२००	वाचु सडक सोलिड योजना, लिखु ९	१०	१०	१००.००	०
२०१	टारकेराबारी सडक निर्माण तथा स्तरोन्नती, लिखु ८	३०,३१	२९,२९	९६.६५	१,०१
२०२	मंदिर मर्मत, खानेपानी पाइप खरिद र सडक सफाइ	१,००	१,००	१००.००	०
२०३	लेति बोलकति सडक मर्मत योजना, लिखु ९	१,००	१,००	१००.००	०
२०४	कुटीडाँडा कार्कि टोल सडक स्तरोन्नती	५०	४९	९९.००	०
२०५	नाकेडाँडा भञ्ज्याङ पाखाबारी सडक स्तरोन्नती योजना, लिखु ६	१,५०	१,५०	१००.००	०
२०६	मगर सेरा कुलो मर्मत योजना, लिखु ३	१,००	८३	८३.००	१७
२०७	गैरि प्रतिक्षालय निर्माण, लिखु १	१६	१५	९४.०९	०
२०८	संसारिथान मंदिर मर्मत थामडाँडा, लिखु १	५०	५०	१००.००	०
२०९	पिपलगैरा, अम्बोटे, अग्राखे, बाकेटार, आँपडाँडा सडक, लिखु २	१,५०	६४	४३.००	८५

२१०	काफ्लेटार सडक निर्माण, लिखु ५	५०	५०	१००.००	०
२११	लोकेबारी, स्वास्थ्यचौकी, ठुटेबर, सिम्ले, जोरसल्ला, गायोबोटे सडक, लिखु २	२,००	२,००	१००.००	०
२१२	विद्युत लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
२१३	टारकेराबारी विद्युत योजना, लिखु ८	५,००	४,९७	९९.५०	२
२१४	बत्ति मर्मत, लिखु ४	२,१४	२,१४	१००.००	०
२१५	विद्युत योजना, , लिखु ७	५,००	४,९८	९९.६०	२
२१६	साना सिंचाई लेती खोला पिपल डाँडा सिंचाई योजना	१०,३९	९,९८	९६.१२	४०
२१७	थापाटोल सिंचाई मर्मत, लिखु ५	१,००	९३	९३.८९	६
२१८	बाङ्गेपिपल सिंचाई, लिखु ४	१,००	९७	९७.००	३
२१९	ठुली पोखरी बिचारी आहाल पोखरी निर्माण योजना, लिखु २	१,३०	१,३०	१००.००	०
२२०	सिम्ले सिंचाई कुलो मर्मत, लिखु ३	१,५०	१,५०	१००.००	०
२२१	सिलढुंगे पधेरो सिंचाई पोखरी निर्माण प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम, लिखु १	३,००	३,००	१००.००	०
२२२	झगरेढाँड सिंचाई पाइप खरिद, लिखु ४	२,००	१,९७	९८.९०	२
२२३	बाँसबोटे सिंचाई पोखरी निर्माण योजना, लिखु २	५०	५०	१००.००	०
२२४	सेराबेसी लिफ्टिङ् मर्मत योजना, लिखु ३	५०	५०	१००.००	०
२२५	साना सिंचाई डुडे खोला माटेबेसी सिंचाई योजना	४,२८	४,२८	१००.००	०
२२६	साजे सिंचाई पोखरी निर्माण, लिखु ३	१,००	१,००	१००.००	०
२२७	साना सिंचाई सेलेले बोलकती सिंचाई योजना	१०,७७	९,८४	९१.३७	९२
२२८	लिखु गाउँपालिका वडा नं. २ सिंचाई योजना	६,५२	६,३०	९६.६७	२१
२२९	साना सिंचाई सेतो पहिरो जामुनेटोल सिंचाई योजना	४,१९	४,१९	१००.००	०
२३०	टारकेराबारी सिंचाई योजना, लिखु ८	३,००	२,८४	९४.७६	१५
२३१	साना सिंचाई डुडे खोला खुदुर्की सिंचाई योजना	४,४२	४,४२	१००.००	०
२३२	सुन्तले सिंचाई पोखरी निर्माण योजना, लिखु २	३,७२	१,५९	४३.००	२,१२
२३३	तारुके अगौटे सिंचाई कुलो मर्मत, लिखु ४	१,५०	१,५०	१००.००	०
२३४	साना सिंचाई साकले मझुवा सिंचाई योजना	३,००	३,००	१००.००	०

२३५	गंगटे चुवाडाँडा सिंचाई पाइप खरिद, लिखु ४	३,००	२,९९	९९.८३	०
२३६	वडारे फेदीगैहा कुलो मर्मत योजना, लिखु ३	१,२४	१,२४	१००.००	०
२३७	आहालेटार डुँडे सिंचाई पाइप, लिखु ३	१,५०	१,५०	१००.००	०
२३८	सिंचाई तथा खानेपानी पाइप खरिद, लिखु १	१,५०	१,५०	१००.००	०
२३९	गैडे खोला राम्चे पोखरी सिंचाई कुलो मर्मत, लिखु ७	२,८०	२,६८	९५.७१	१२
२४०	साना सिंचाई पावर हाउस ओखले बेंसी सिंचाई योजना	६,०५	६,०४	९९.८५	०
२४१	धारेखोला सिंचाई कुलो, कुप्रिखोप सिंचाई कुलो, ठुलोखोला सिमटोल सिंचाई पाइप, गुमानसिंह टिम्बुरबोट सिंचाई पाइप, लिखु ३	३,००	२,६४	८८.००	३६
२४२	कार्की पाण्डेटोल पधेंरो, जामुनेटोल ट्याङ्की, मचाबारी खानेपानी संरचना निर्माण, लिखु ४	२,००	१,९९	९९.७५	०
२४३	एकघर एकधारा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण तथा पाइप खरिद योजना, लिखु ६	२०,०१	१६,६१	८३.०५	३,३९
२४४	धारापानी नेवारगाँउ खानेपानी मुहान संरक्षण तथा मर्मत, लिखु ७	१,००	९८	९८.२८	१
२४५	पसनटार खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, दाहालटोल खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, बाहुनगाउँ कामीटोल खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, जोगीडाँडा खानेपानी, रजाय खानेपानी योजना, लिखु ३	५,५०	५,४०	९८.१८	१०
२४६	सोति पधेंरो मर्मत, मुल पधेंरो मर्मत दुरागाउँ, मुखिया पधेंरो मर्मत, लिखु ३	२,००	१,९७	९८.७५	२
२४७	टारकेराबारी खानेपानी योजना, लिखु ८	३,००	२,९९	९९.९७	०
२४८	जरुवाखोला मुहान गरि साविक १, २, ३ खानेपानी योजना, लिखु ३	२,००	१,८६	९३.०५	१३
२४९	पानीमूनी धारो पोखरी निर्माण, लिखु १	२,५०	१,०७	४३.००	१,४२
२५०	लाह्याटोल खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, लिखु ५	२,४९	२,४९	१००.००	०
२५१	एक घर एक धारा निर्माण कार्यक्रम निरन्तरता, लिखु ७	७,००	६,९८	९९.७८	१

२५२	धामीखोला माझगाउँ र युनिसेफ ट्याङ्की निर्माण, लिखु ४	२,००	१,८९	९४.९३	१०
२५३	ए.डि.बि. खानेपानी काफ्ले गाउँ, लिखु ५	१,५०	१,४९	९९.८५	०
२५४	हातिबार चौर खानेपानी ट्याङ्की निर्माण, लिखु १	२,००	१,७७	८८.७५	२२
२५५	बोलकति च्यामपुला खानेपानी, लिखु ९	३,५०	३,४४	९८.२९	६
२५६	रामेश्वर पशुपति मन्दिर खानेपानी व्यवस्थापन, लिखु १	२,००	१,९९	९९.६६	०
२५७	गोमानसिंह बाहुनगाउँ खानेपानी योजना, लिखु ३	२,००	२,००	१००.००	०
२५८	जोरधारा थर्पु खानेपानी मर्मत, लिखु ९	२,००	१,९९	९९.६५	०
२५९	लिखु गाउँपालिका वडा नं. २ खानेपानी योजना	३,००	२,९७	९९.००	३
२६०	कर्कले कुवा ट्याङ्की निर्माण, लिखु १	७५	७५	१००.००	०
२६१	लिखु ५ खानेपानी योजना	२,५०	१,५२	६१.२०	९७
२६२	तारुके जुकेधारा ढोडिनी पुछार ट्याङ्की र मर्मत, लिखु ४	२,००	१,९८	९९.४७	१
२६३	गोपे तरतरे पिके दोभान खानेपानी मर्मत, लिखु ५	०	०	०.००	०
२६४	छरछरे घुर्विसे खानेपानी योजना, लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
२६५	विभिन्न आमा समूह भवन निर्माण तथा फर्निचर, लिखु ५	२,००	१,९८	९९.२५	१
२६६	महिला सञ्जाल भवन रङ्गरोकन तथा फर्निचर खरिद, लिखु ३	१,००	९६	९६.४६	३
२६७	लेती काउले पुर्वुजे काँसिका सडक मर्मत, लिखु ९	४,००	४,००	१००.००	०
२६८	प्रधानमंत्री रोजगार साझेदारि योजना, लिखु ३	१,००	०	०.००	१,००
२६९	घोरेटो बाटो मर्मत योजना, लिखु ८	१,००	१,००	१००.००	०
२७०	लुप्रे डाँडा तामाडटोल सडक स्तरोन्नती लिखु ५	५०	४७	९५.००	२
२७१	महकाल सिँचाइ पाईप खरिद, लिखु ५	५०	८	१६.६७	४१
२७२	खेलकुद मैदान निर्माण योजना, लिखु ८	१,००	१,००	१००.००	०
२७३	काना खोला भदौरे सम्म सडक स्तरोन्नती योजना, लिखु ६	२,००	१,९४	९७.००	६

२७४	शौचालय निर्माण र वडा कार्यालय परिसर मर्मत, लिखु ४	३,००	३,००	१००.००	०
२७५	जनजागरण युवा क्लब भवन ढलान योजना, लिखु ६	२,००	२,००	१००.००	०
२७६	दुग्धेश्वर आमा समूह भवन मर्मत, लिखु ९	५०	४७	९५.००	२
२७७	यसम मा. वि. ग्राउण्ड सम्प्याउने, शिद्दगढि स्थल सम्प्याउने, लिखु ४	१,५०	१,४९	९९.६७	०
२७८	गणेश प्रा.वि. विद्यालय खेलकुद मैदान, लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
२७९	श्री ग्रामज्योती आ.वि. विद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार तथा खेल मैदान मर्मत, लिखु ७	४,००	४,००	१००.००	०
२८०	लेति काउले सडक सोलिँड, लिखु ९	४,००	४,००	१००.००	०
२८१	झाक्रीथान मन्दिर मर्मत च्युरीडाँडा, लिखु १	५०	०	०.००	५०
२८२	सुन्तले पोखरि निर्माण योजना, लिखु २	२,००	०	०.००	२,००
२८३	वडडाँडा विद्यालय ट्रस्ट भवन मर्मत, लिखु ५	१,५०	१,५०	१००.००	०
२८४	विश्वज्योति आमा समूह प्रतिक्षालय, साविक वडानं. ६ प्रतिक्षालय, देउरालीडाँडा प्रतिक्षालय रङ्गरोकन, दुरागाउँ प्रतिक्षालय रङ्गरोकन, जाल्पादेवी प्रतिक्षालय रङ्गरोकन, लिखु ३	४,५०	४,४८	९९.५६	२
२८५	गोपे तरतरे पिकेदोभान खानेपानी मर्मत तथा ट्यांकि रंगरोकन, लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
२८६	मोहोरिया मसिनोपिपल जामुनेटोल महादेवटार मन्दिर प्रतिक्षालय निर्माण, लिखु ४	२,५०	२,४८	९९.२६	१
२८७	सिंहदेवी मन्दिर संरक्षण, लिखु ७	१,००	९९	९९.५०	०
२८८	वडडाँडा विद्यालय खेलकुद मैदान, लिखु ५	१,००	१,००	१००.००	०
२८९	खेलकुद उत्थान योजना, लिखु ८	१,००	१,००	१००.००	०
२९०	गैरी प्रतिक्षालय निर्माण, लिखु १	१,५०	१,५०	१००.००	०
२९१	पाण्डेटोल ट्यांकि निर्माण र खत्रि टोलखानेपानि पाइप खरिद, लिखु ४	१,००	९७	९७.००	३
२९२	कृष्ण मन्दिर आश्रम, सिम्ले विचारी आहाल मन्दिर निर्माण योजना, लिखु २	२,८०	२,८०	१००.००	०

२९३	सामदेम गुम्वा लिखु गा पा ९	१०,८७	१०,८७	१००.००	०
२९४	ढाडाटोल सडक निर्माण योजना, लिखु ५	४०	०	०.००	४०
२९५	गोरेटो बाटो मर्मत योजना, लिखु ७	१,००	९७	९७.००	३
२९६	लेति बोलकति सडक मर्मत योजना, लिखु ९	१,००	९७	९७.००	३
२९७	लिखु गाउँपालिका प्रवेशद्वार निर्माण योजना लिखु २	२,००	२,००	१००.००	०
२९८	देउसा खेलमैदान निर्माण, लिखु ३	५०	४९	९९.७०	०
२९९	वडा कार्यालय जग्गा सम्प्राप्ति, लिखु ९	०	०	०.००	०
३००	गै.स.स. भवन मर्मत, लिखु ७	१,००	९८	९८.५०	१
३०१	तेस्रेबारी पैईउबोटे बिसाउने टोल स्तरोन्नती योजना, लिखु ५	६०	५८	९७.००	१
३०२	शिव मन्दिर मर्मत, लिखु १	५०	४७	९४.३८	२
३०३	जिनाति सडक सोलिड, लिखु ९	२,००	२,००	१००.००	०
३०४	आमा समूह सञ्जाल भवन मर्मत योजना, लिखु ६	०	०	०.००	०
३०५	लिखु ५ मन्दिर संरक्षण	२,००	१,८९	९४.७५	१०
३०६	मगर सेरा कुलो मर्मत योजना, लिखु ३	१,००	०	०.००	१,००
३०७	वाच्यु सडक सोलिड योजना, लिखु ९	३०	२९	९७.००	०
३०८	गैया मन्दिर निर्माण, जाल्पादेवी निर्माण, राधाकृष्ण मन्दिर निर्माण, लिखु ३	४,५०	४,४०	९७.७८	१०
३०९	श्री राम्चे ग्राम विकास आ.वि. विद्यालय कम्पाउण्ड घेराबार तथा खेल मैदान मर्मत, लिखु ७	३,००	३,००	१००.००	०
३१०	स्वास्थ्य भवन पूर्वाधार, लिखु ५	५०	४७	९५.०३	२
३११	माझीटार घाट निर्माण, लिखु ३	१,००	९९	९९.००	१
३१२	संसारिथान मन्दिर मर्मत थामडाँडा, लिखु १	१,००	९७	९७.००	३
३१३	रानीडाँडा चौतारो चौतारो निर्माण योजना, लिखु ४	५०	४८	९७.००	१
३१४	प्रतिक्षालय निर्माण योजना, लिखु ७	१,००	२३	२३.२०	७६
३१५	कुटिडाँडा कार्कि टोल सडक स्तरोन्नती	५०	४८	९७.००	१
३१६	वडा कार्यालय कोप्चे पोखरिडाँडा सडक मर्मत योजना, लिखु ८	२,००	१,९४	९७.००	६

३१७	कुटुमबारी सडक सोलिङ्	२,००	२,००	१००.००	०
३१८	मठमन्दिर निर्माण तथा मर्मत योजना, लिखु ८	२,००	१,३३	६६.७०	६६
३१९	मंदिर मर्मत, खानेपानी पाइप खरिद र सडक सफाइ	१,००	९९	९९.००	१
३२०	होमडाँडा घाट निर्माण, लिखु ९	३,५०	३,४०	९७.१४	१०
३२१	कत्लेदह खेत संरक्षण तथा सडक तारजाली बुन्ने तथा ढुवानी र खानेपानी व्यवस्थापनमा प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदारी कार्यक्रम, लिखु १	१,५०	१,५०	१००.००	०
३२२	प्रधानमन्त्री रोजगार साझेदार कार्यक्रम, लिखु ७	१,००	१,००	१००.००	०
३२३	बाँगेपिपल र समसेर डाँडा कच्चे निर्माण, लिखु ४	५०	४७	९४.६०	२
३२४	दोल्दु खोला ढलान कल्भट निर्माण, लिखु ९	६,००	५,७०	९५.००	३०
३२५	छत्तिउने सडक तारजाली स्तरोन्नती, लिखु ४	४,००	३,९९	९९.७५	१
३२६	गोरेटो बाटो मर्मत, लिखु ७	२,००	२,००	१००.००	०
३२७	साँघुटार ड्याम विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन	१५,००	१४,५८	९७.२६	४१
३२८	पर्यटन गुरुयोजना निर्माण	७,००	६,७५	९६.५३	२४
३२९	साङ्गे छोयोलिङ गुम्बा डि.पि.आर., लिखु ५	१,००	९६	९६.०५	३
३३०	स्वास्थ्य चौकी जग्गा खरिद, लिखु ९	५,००	५,००	१००.००	०
३३१	जागरुक आमा समुह सञ्जाल भवन निर्माणको लागि जग्गा खरिद योजना, लिखु ६	२,००	०	०.००	२,००
३३२	वडडाँडा विद्यालय जग्गा खरिद भुक्तानी, लिखु ५	३,५०	३,५०	१००.००	०
३३३	वडा कार्यालय जग्गा खरिद, लिखु ९	०	०	०.००	०
८०११०५०६१०९ लिखु गाउँपालिका - पूँजीगत					
३३४	एम्बुलेन्स खरिद	५,००	५,००	१००.००	०
३३५	गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयलाई आवश्यक मेशिनरी औजार खरिद	५,००	४,३०	८६.१२	६९
३३६	फर्निचर तथा फिक्चर्स	५,००	४,८३	९६.६८	१६
३३७	गाउँपालिका जग्गा प्राप्ति	१०,००	०	०.००	१०,००
८०११०५०६५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)					
३३८	रोजगार संयोजकको तलब	४,६८	४,६८	१००.००	०
३३९	रोजगार सहायकको तलब	०	०	०.००	०

३४०	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के. मा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलब, महँगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक	२,२४,००	२,०७,२१	९२.५१	१६,७८
३४१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरूको तलव भत्ता	७,००	६,००	८५.८१	९९
३४२	गुनासो सुनुवाई अधिकारी	१,००	०	०.००	१,००
३४३	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	५,५६	५,२०	९३.५३	३६
३४४	रोजगार संयोजकको तलब (नपुग)	२६	२५	९९.५०	०
३४५	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन थप अनुदान	८,०५	८,०५	१००.००	०
३४६	आयुर्वेद औषधालयको तलब, स्थानीय भत्ता, पोशाक र महँगी भत्ता	८,००	७,७७	९७.२१	२२
३४७	आधारभुत तथा माध्यमिक तहमा स्वीकृत दरवन्दी तथा अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको थप तलव भत्ता	४३,९२	४३,९२	१००.००	०
३४८	प्राविधिक सहायकको तलव	०	०	०.००	०
३४९	प्राविधिक सहायकको पोसाक	०	०	०.००	०
३५०	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	१०	०	०.००	१०
३५१	रोजगार संयोजकको पोसाक	१०	१०	१००.००	०
३५२	राष्ट्रिय महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयम सेविका कार्यक्रमको थप यातायत खर्च	४,९२	१,८४	३७.४०	३,०८
३५३	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	०	०	०.००	०
३५४	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	०	०	०.००	०
३५५	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	३९	०	०.००	३९
३५६	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	०	०	०.००	०
३५७	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	४८	४७	९८.५०	०
३५८	आयुर्वेद-अन्य भत्ता	२०	२०	१००.००	०

३५९	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव, महंगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	६,००	६,००	१००.००	०
३६०	आयुर्वेद-पानि बिजुलि खर्च	५	५	१००.००	०
३६१	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा सञ्चार खर्च	०	०	०.००	०
३६२	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	५	५	१००.००	०
३६३	आयुर्वेद-सञ्चार खर्च	१२	१२	१००.००	०
३६४	आयुर्वेद-ईन्धन खर्च	२१	२१	१००.००	०
३६५	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा ईन्धन खर्च	०	०	०.००	०
३६६	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, अस्पतालका लागि सवारी मर्मत	०	०	०.००	०
३६७	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	६०	६०	१००.००	०
३६८	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत	०	०	०.००	०
३६९	आयुर्वेद-कार्यालय सञ्चालन तथा मर्मत	२०	२०	१००.००	०
३७०	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	१,२०	१,२०	१००.००	०
३७१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	१०,००	१०,००	१००.००	०
३७२	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा मसलन्द सामग्री	०	०	०.००	०
३७३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	७३	७२	९९.७८	०
३७४	आयुर्वेद-कार्यालय सञ्चालन खर्च	५०	४९	९९.८८	०
३७५	आयुर्वेद-अन्य ईन्धन खर्च	३०	३०	१००.००	०

३७६	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा पत्रिका छपाई तथा प्रकाशन	०	०	०.००	०
३७७	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	२,००	१,९८	९९.२५	१
३७८	आयुर्वेद-निशुल्क टिकट दर्ता शुल्क	१०	१०	१००.००	०
३७९	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	३९	३८	९८.७७	०
३८०	रोजगार सहायकको तलब	३,६७	६२	१७.०६	३,०४
३८१	प्राविधिक सहायकको पोसाक	१०	१०	१००.००	०
३८२	प्राविधिक सहायकको तलव	३,३०	३,३०	१००.००	०
३८३	आयुर्वेद-अन्य सेवा शुल्क	८,००	७,२३	९०.४२	७६
३८४	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२२,८०	२१,३४	९३.६३	१,४५
३८५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	४,८०	३४	७.१२	४,४५
३८६	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	१,४०	०	०.००	१,४०
३८७	पोषण कार्यक्रम	५,२२	४,५२	८६.६७	६९
३८८	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	३,००	३,००	१००.००	०
३८९	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोपको दीगोपना र सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरताको लागि सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक र पालिका समन्वय समितिको अभिमुखिकरण र योजना २ दिन र पूर्णखोप न.पा., गा.पा. सुनिश्चितताको लागि स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिका ब	२,१६	१,८४	८५.२८	३१

३९०	अन्य विविध खर्च-Periodic meeting costs of LGPCC	२३	२३	१००.००	०
३९१	स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री दुवानी, रेकर्डिड तथा रिपोर्टिडका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	३५	१६	४७.७१	१८
३९२	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	५,५९	५,५९	१००.००	०
३९३	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	११,९४	७,१३	५९.७५	४,८०
३९४	आयुर्वेद-पंचकर्म /पूर्वकर्म कार्यक्रम	१,५०	१,४९	९९.९५	०
३९५	आयुर्वेद-विद्यालयमा आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	१,००	१,००	१००.००	०
३९६	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	१,००	१,००	१००.००	०
३९७	आयुर्वेद-स्तनपायी मातृशिशु सुरक्षार्थ जडीबुटीजन्य औषधि वितरण कार्यक्रम	१,२०	१,२०	१००.००	०
३९८	विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नपा/गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरुको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	२,४६	२,४५	१००.००	०
३९९	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	४,२४	१,३९	३३.०१	२,८४

४००	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान	३४,७४	३४,६२	९९.६५	१२
४०१	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	१,००	१,००	१००.००	०
४०२	आयुर्वेद-योग दिवस तथा धवन्तरी आरोग्य दिवस	१०	९	९९.९०	०
४०३	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन ब्यवस्थापन खर्च -पालिकास्तरिय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण	१,८७	१,८६	९९.६४	०
४०४	औलो तथा कालाजार माहामारी हुने क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेड समेत), किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने	३०	०	०.००	३०
४०५	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	७,५२	४,४३	५९.००	३,०८
४०६	विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नपा/गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	१,०८	१,०७	९९.९०	०
४०७	मलेरिया, डेंगु, कालाजार, स्क्रब टाइफस आदि किटजन्य रोगको डाटा भेरिफिकेशन	१०	०	०.००	१०
४०८	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	२,००	२,००	१००.००	०
४०९	सिबिआईएमएनसिआई Onsite कोचिङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	२,००	२,००	१००.००	०

४१०	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	१,००	०	०.००	१,००
४११	GPE को सहयोगमा कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	५१,००	५०,९९	९९.९९	०
४१२	उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (,आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (स्वास्थ्य चौकी) / आधारभूत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्विधिकरण र आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण तथा बिद्यालय स्क्रीनिंग कार	३,५०	३,५०	१००.००	०
४१३	ईपिडेमियोलोजी रिपोर्टिङ	६	६	१००.००	०
४१४	पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	३,४०	५२	१५.५५	२,८७
४१५	स्थलगत अनुशिक्षण गरि स्वास्थ्यकर्मिहरूको क्षमता अभिवृद्धि एवं तथ्यांकको गुणस्तर सुनिश्चित, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा उपचार नतिजाको कोहर्ट विश्लेषण	६०	५७	९६.००	२
४१६	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२५	२५	१००.००	०
४१७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	४१	४१	१००.००	०
४१८	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	१५,००	१८,०८	१२०.५३	(३,०८)

४१९	अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	४६	४६	१००.००	०
४२०	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	१,००	९९	९९.९६	०
४२१	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लामखुट्टेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकारवालाहरूसंग अभिमुखिकरण गर्ने	१,१५	०	०.००	१,१५
४२२	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक का तथ्याङ्क संकलन र अध्यावधिक गर्ने	१,००	१,००	१००.००	०
४२३	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन)	४,६०	३,४७	७५.४७	१,१२
४२४	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन ।	१,०५	९४	९०.१९	१०
४२५	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	४२,००	३८,०७	९०.६६	३,९२
४२६	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसकोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२०	२०	१००.००	०
४२७	आयुर्वेद-जेष्ठ नागरिककालागि स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवा कार्यक्रम	१,५०	१,५०	१००.००	०
४२८	आयुर्वेद-स्थानीय जडिबुटी परिचायत्मक कार्यक्रम	२०	२०	१००.००	०

४२९	आयुर्वेद- गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम	२,००	२,००	१००.००	०
४३०	पालिका स्तरमा टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुदढीकरण र सरसफाई प्रबर्द्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिती र सरोकारवालाहरुको अभिमुखिकरण बैठक १ दिन	२,०५	१,९३	९४.३६	११
४३१	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता सिविर सञ्चालन	५,२२	४,९९	९५.७५	२२
४३२	रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन, सञ्चार, स्टेशनरी, मर्मत,अन्य)	२,०५	२,०५	१००.००	०
४३३	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा अनुगमन तथा मूल्यांकन	२,००	१,९९	९९.८८	०
४३४	आयुर्वेद औषधालयको अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	१,००	९८	९८.१४	१
४३५	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्यांकन खर्च	७२	७२	१००.००	०
४३६	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा भ्रमण खर्च	०	०	०.००	०
४३७	रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन, सञ्चार, स्टेशनरी, मर्मत,अन्य)	०	०	०.००	०
४३८	आयुर्वेद-विविध खर्च	३६	३६	१००.००	०
४३९	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा विविध खर्च	०	०	०.००	०
४४०	कक्षा ९-१२ मा अध्ययनरत बिपन्न लक्षित छात्रवृत्ति(Pro-PoorTarget Scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (कक्षा ११ र १२ का विज्ञान विषयसमेतका लागि)	८१	८१	१००.००	०

४४१	कक्षा ९-१२ मा अध्ययनरत बिपन्न लक्षित छात्रवृत्ति(Pro-PoorTarget Scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (कक्षा ११ र १२ का विज्ञान विषयसमेतका लागि)	११,०७	९,८७	८९.१६	१,२०
४४२	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१२,६२	१२,२२	९६.८४	३९
४४३	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१,१७	१,१७	१००.००	०
४४४	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	३,३५	३,३५	१००.००	०
४४५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	१,७६,००	१,६५,३०	९३.९२	१०,६९
४४६	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	४६,११	३०,७२	६६.६४	१५,३८
४४७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	५९,४७	५७,५२	९६.७२	१,९४
४४८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	५,२७	३,८४	७२.८७	१,४३
४४९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	१६,४३	१६,३०	९९.२१	१३
४५०	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	९२	९२	१००.००	०
४५१	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	१,१९	१,१९	१००.००	०
४५२	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	१,५३	१,५३	१००.००	०
४५३	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	१६,११	१४,३५	८९.१०	१,७५

४५४	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	७२,५७	६९,५०	९५.७७	३,०७
४५५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	१९,२१	१६,६६	८६.७५	२,५४
४५६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	१,४०	१,४०	१००.००	०
४५७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२१,०८	२१,०८	१००.००	०
४५८	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	५,४७,००	५,१४,७०	९४.१०	३२,२९
४५९	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	४,३२	४,३२	१००.००	०
४६०	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	६,८१	३,३१	४८.७२	३,४९
४६१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	७१	७१	१००.००	०
४६२	कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित अति विपन्न परिवार नगद हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७८ बमोजिम हुने गरी अधिकतम लाभग्राही परिवार संख्या ३११लाई रू.१० हजारका दरले नगद हस्तान्तरण प्रयोजनार्थ	३१,१०	०	०.००	३१,१०
४६३	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१२,५०	१२,४९	९९.९६	०
४६४	आयुर्वेद-औषधी खरिद	७,६६	७,६६	१००.००	०

४६५	आयुर्वेद-घर भाडा	३०	२४	८०.००	६
४६६	आयुर्वेद-ढुवानि खर्च	३०	३०	१००.००	०
४६७	स्वास्थ्य-स्वास्थ्य चौकि, आ.स्वा.के., अस्पतालहरुमा सवारी भाडा	०	०	०.००	०
४६८	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	१,०३,००	१,०३,००	१००.००	०
४६९	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोनति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	७,००	५,९९	८५.६०	१,००
४७०	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :-प्रदेश नं. १ को ओखलढुंगा जिल्ला क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत लिखु गाउँपालिका- १९६ वटा	४५,००	४४,२१	९८.२७	७८
४७१	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	२,००	१,९९	९९.८८	०
४७२	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	८,००	८,००	१००.००	०
४७३	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	०	०	०.००	०
४७४	आयुर्वेद-फर्निचर निर्माण	२०	२०	१००.००	०
४७५	आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	७,००	७,००	१००.००	०
४७६	लिखु जलाधार संरक्षण परियोजनामा कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२५,५०	०	०.००	२५,५०

४७७	सुन्तलाजात फलफूलको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	१२,००	०	०.००	१२,००
४७८	मध्यम प्रविधियुक्त बहुउद्देश्यीय फलफूल नर्सरी स्थापना कार्यक्रम	७,५०	०	०.००	७,५०
४७९	ऊन मिसन कार्यक्रम अन्तर्गत च्यांग्रा प्रवर्द्धन	१४,९४	१४,९४	१००.००	०
४८०	आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	१२,००	८,३१	६९.३१	३,६८
४८१	जुके खोला झो.पु., लिखु गाउँपालिका, ओखलढुंगा	१५,००	०	०.००	१५,००
४८२	कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (थप)	३७,८८	३७,८१	९९.८४	६
४८३	सेलेले बोलकती सिंचाइ योजना	१०,६७	९,७५	९१.४३	९१
४८४	चुनबोटे कुलो सिंचाइ योजना	४०	०	०.००	४०
४८५	साकले मझुवा सिंचाइ योजना	३,००	३,००	१००.००	०
४८६	महाबिर खोला मुहान भालु डाँडा चुवा डाँडा सिंचाइ योजना	७,१७	०	०.००	७,१७
४८७	महाबिर खोला मुहान भालु डाँडा चुवा डाँडा सिंचाइ योजना	४,७७	०	०.००	४,७७
४८८	पावर हाउस ओखले बेसी सिंचाइ योजना	९,०८	९,०६	९९.७९	१
४८९	डुडे खोला माटेबेसी सिंचाइ योजना	४,२८	४,२८	१००.००	०
४९०	अग्राखे कुलो मर्मत सिंचाइ योजना	१,२८	०	०.००	१,२८
४९१	पावर हाउस ओखले बेसी सिंचाइ योजना	६,०४	६,०४	१००.००	०
४९२	लेती खोला पिपल डाँडा सिंचाइ योजना	१५,५९	१५,५८	९९.९९	०
४९३	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिंचाइ योजना	४,१९	४,१९	१००.००	०
४९४	डुडे खोला खुदुकी सिंचाइ योजना	४,४२	४,४२	१००.००	०
४९५	चुनबोटे कुलो सिंचाइ योजना	६२	०	०.००	६२
४९६	डुडे खोला खुदुकी सिंचाइ योजना	६,६४	६,६४	१००.००	०
४९७	साकले मझुवा सिंचाइ योजना	४,५०	४,५०	१००.००	०
४९८	सेलेले बोलकती सिंचाइ योजना	१६,३९	१४,६३	८९.३०	१,७५
४९९	अग्राखे कुलो मर्मत सिंचाइ योजना	८५	०	०.००	८५

५००	लेती खोला पिपल डाँडा सिंचाई योजना	१०,३८	१०,३८	१००.००	०
५०१	डुडे खोला माटेबेंसी सिंचाई योजना	६,४३	६,४३	१००.००	०
५०२	सेतो पहिरो जामुनेटोल सिंचाई योजना	६,३०	६,३०	१००.००	०
५०३	दुर्योचन्द्र खनुवा पोखरी पर्यटन पूर्वाधार निर्माण, लिखु गाउँपालिका वडा न ७ ओखलढुंगा	२०,००	१९,९९	९९.९५	१
५०४	विद्यालय भवन निर्माण अनुदान (२ कोठे तथा ४ कोठे भवन) दोस्रो पटक	१८,००	१८,००	१००.००	०
५०५	कोल्डरूम/पोर्टेवल कोल्ड च्याम्बर निर्माण (लागत साझेदारी ५० प्रतिशत)	११,००	१०,३४	९४.००	६६
५०६	विद्यालयमा IT Lab स्थापना, सुदृढीकरण एवम् Digital library व्यवस्थापनका लागि अनुदान	३२,५०	३२,५०	१००.००	०
५०७	पोकली झरना पर्यटन पूर्वाधार	१०,००	९,६०	९६.००	४०
५०८	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	२,००	१,७४	८७.२१	२५
८०११०५०६५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)					
५०९	स्वास्थ्य विकास पूर्वाधार आयोजना	१,२५,००	१,०३,४८	८२.७९	२१,५१
८०११०५०६५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)					
५१०	विचारी आहाल गाउँपालिका केन्द्र सडक आयोजना	१,३९,००	१,२९,४७	९३.१५	९,५२
८०११०५०६५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)					
५११	बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम	५,०७	५,०७	१००.००	०
५१२	घरमा आधारित बृद्धि अनुगमन कार्यक्रम	१,५०	१,५०	१००.००	०
५१३	स्थानीय तहमा लैंगिक हिंसा निवारणका लागि संरक्षण कोष स्थापना	५०	०	०.००	५०
५१४	डुडे खोला खुदुकी सिंचाई योजना	४,४२	४,४२	१००.००	०
५१५	चुनबोटे कुलो सिंचाई योजना	४१	०	०.००	४१
५१६	लेति खोला पिपल डाँडा सिंचाई योजना	१०,३९	१०,३१	९९.२५	७
५१७	अग्राखे कुलो मर्मत सिंचाई योजना	८५	०	०.००	८५
५१८	डुडे खोला माटेबेंसी सिंचाई योजना	४,२८	४,२८	१००.००	०
५१९	पावर हाउस ओखले बेंसी सिंचाई योजना	६,०५	६,०३	९९.८२	१

५२०	सेलेले बोलकती सिंचाई योजना	१०,७७	९,२२	८५.६९	१,५४
५२१	साकले मझुवा सिंचाई योजना	३,००	३,००	१००.००	०
५२२	महाबिर खोला मुहान भालु डाँडा चुवा डाँडा सिंचाई योजना	४,७७	०	०.००	४,७७
५२३	सेतो पहिरो जामुनटोल सिंचाई योजना	४,१९	४,१९	१००.००	०
५२४	सदित गेट निर्माण गाम्नाडटार खाल्टे लिखु ६	५,००	४,९८	९९.६०	२
५२५	सिंहदेवी पन्जेबाजा दलित उत्थान समुह, लिखु २ पन्जेबाजा प्रवर्द्धन तथा संरक्षण कार्यक्रम	१,५०	१,५०	१००.००	०
५२६	डुडे आले डाँडा खोलाखर्क बिरौटा मुलपानी सिंचाई योजना लिखु ६	५,००	४,९८	९९.७६	१
५२७	दलित उत्थान एकता मञ्च नेपाल, लिखु ५ दलित समुदाय सशक्तिकरण कार्यक्रम	१,००	१,००	१००.००	०
५२८	प्रदेश सभा माननिय मोहन कुमार खड्काको स्वकीय सचिव मार्फत सम्पर्क कार्यालयमा ल्यापटप सहित कार्यालय व्यवस्थापन लिखु	१,५०	१,५०	१००.००	०
५२९	गैरी खेत पाईप सिंचाई आयोजना तथा खानेपानी पाईप मर्मत लिखु २	५,००	४,९९	९९.८०	१
५३०	जाल्पा मन्दिर निर्माण आयोजना लिखु ८	५,००	४,८५	९७.१०	१४
५३१	चिउरी डाँडा पसलटार सडक निर्माण आयोजना लिखु १	५,००	४,९८	९९.७८	१
५३२	छतिउने आर्यघाट निर्माण यसम लिखु ४	५,००	४,९८	९९.६०	२
८०११०५०६५२४ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (अन्य अनुदान)					
५३३	बाल विवाह अन्त्यका लागी किशोर सशक्तिकरण कार्क्रम	५५	०	०.००	५५
कुल जम्मा		४३,१२,९९	३७,०३,५२	८५.८६	६,०९,४७

आर्थिक वर्ष ०७८/७९ मा संकलन भएको राजश्वको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गाउँ कार्यपालिका	वडा नं. १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं. ५	वडा नं. ६	वडा नं. ७	वडा नं. ८	वडा नं. ९	जम्मा
१	भूमि तथा मालपोत कर	847,405.00	26,240.90	23,039.92	21,829.53	7,127.97	11,705.83	21,078.55	21,397.42	14,404.33	24,350.25	1,018,579.70
२	जग्गा रजिष्ट्रेसन	775,741.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	775,741.00
३	घर बहाल कर	37,656.81	0.00	0.00	0.00	15,863.00	0.00	0.00	0.00	5,000.00	0.00	58,519.81
४	बहाल बिरोटी कर	178,300.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	178300
५	व्यावसाय रजिष्ट्रेसन दस्तुर	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,000.00
६	अन्य कर	200.00	0.00	0.00	230.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	430
७	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय	342,850.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	342850
८	अन्य सेवा शुल्क	1,640.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,640.00
९	न्यायिक समिति निवेदन दस्तुर	2,300.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,300.00
१०	परीक्षा शुल्क	14,100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14,100.00
११	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	154,566.00	40.00	0.00	0.00	0.00	0.00	40.00	0.00	0.00	0.00	154646

१२	अन्य सिफारिस दस्तुर	16,780.00	17,030.00	15,470.00	22,360.00	16,900.00	5,460.00	15,210.00	15,860.00	5,610.00	10,140.00	140820
१३	ब्यक्तिगत घटन दर्ता दस्तुर	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,690.00	0.00	0.00	0.00	1,690.00
१४	नाता प्रमाणित दस्तुर	0.00	0.00	1,040.00	1,430.00	650.00	130.00	1,300.00	1,170.00	1,040.00	780.00	7,540.00
१५	अन्य दस्तुर	1,670.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,670.00
१६	न्यायीक दण्ड जरिवाना र जफत	0.00	154.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	154
१७	प्रशासनिक दण्ड जरिवानानक्सा पास ठेक्का पट्टा	20,295.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,295.00
१८	अन्य राजस्व	6,666.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,666.60
१९	बेरुजु	552,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	552000
२०	खानी रोयल्टी	50,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00
२१	कृषि नविकरण दस्तुर	4,100.00	0.00	0.00	600.00	0.00	200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,900.00
२२	कृषि समुह दर्ता	200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200
२३	संस्था दर्ता	7,000.00	0.00	0.00	0.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,500.00
२४	व्यवसाय नविकरण दस्तुर	4,200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,200.00
२५	जन्मदर्ता	0.00	0.00	130.00	910.00	1300.00	0.00	390.00	780.00	0.00	130.00	3,640.00
२६	मृत्यु दर्ता	0.00	0.00	130.00	130.00	0.00	0.00	130.00	260.00	0.00	0.00	650

२७	विवाह दर्ता	0.00	0.00	0.00	130.00	130.00	0.00	0.00	260.00	0.00	0.00	520
२८	बसाइसराई दर्ता	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	130.00	0.00	0.00	130
२९	व्यावसाय कर	10,170.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,170.00
३०	सामान्य निवेदन दस्तुर	1,500.00	0.00	240.00	600.00	0.00	100.00	380.00	640.00	1,020.00	0.00	4,480.00
३१	निवेदन दस्तुर	2,320.00	2,680.00	1,740.00	2,660.00	20.00	720.00	2,660.00	2,780.00	1,440.00	0.00	17,020.00
३२	व्याक्तिगत घटना दर्ता विलम्भ शुल्क	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	910.00	0.00	0.00	0.00	910
३३	बसाईसराई	0.00	0.00	0.00	130.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	130
३४	नागरिकता सिफारिस दस्तुर	0.00	0.00	780.00	260.00	520.00	0.00	130.00	390.00	0.00	0.00	2,080.00
३५	कृषि समुह दर्ता सिफारिस	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	130.00	0.00	0.00	630
३६	चार किल्ला प्रमाणित	0.00	0.00	130.00	0.00	130.00	0.00	130.00	130.00	0.00	0.00	520
३७	संस्था दर्ता सिफारिस	0.00	2,000.00	500.00	1,500.00	1,000.00	0.00	500.00	0.00	0.00	500.00	6,000.00
३८	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	130.00	0.00	0.00	130
३९	पान सिफारिस दस्तुर	3,010.00	0.00	0.00	0.00	150.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,160.00
४०	संस्था नविकरण शुल्क	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,000.00

४१	सिफारिस दस्तुर	1,480.00	1,440.00	10,490.00	8,003.00	8,520.00	1,950.00	10,570.00	9,880.00	17,950.00	7,750.00	78,033.00
४२	घरधुरी कर	0.00	12,100.00	30,316.00	40,535.00	12,210.00	40,700.00	44,418.00	59,474.00	27,500.00	83,460.00	350713
४३	सर्जिमिन मुचुल्का सिफारिस दस्तुर	0.00	0.00	260.00	0.00	390.00	0.00	130.00	130.00	0.00	0.00	910.00
४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	0.00	1,950.00	9,230.00	4,420.00	8,580.00	2,470.00	7,150.00	13,520.00	9,720.00	2,990.00	60,030.00
४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	0.00	650.00	1,040.00	910.00	780.00	260.00	910.00	910.00	3,720.00	780.00	9,960.00
४६	अन्य दस्तुर	3,130.00	1,000.00	2,260.00	0.00	1,770.00	1,000.00	780.00	7,380.00	19,920.00	130.00	37,370.00
४७	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	180,790.00	0.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	181290.00
४८	व्यवसाय कर	48,525.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	48,525.00
४९	निवेदन दस्तुर	820.00	500.00	1,540.00	543.00	0.00	940.00	2,840.00	3,200.00	2,260.00	0.00	12,643.00
५०	न्यायिक निवेदन दस्तुर	460.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	460.00
५१	पान सिफारिस दस्तुर	260.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	260.00
५२	कृषि समुह नविकरण	400.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	400.00
कुल जम्मा												4,188,506.11

फोटो ग्यालरी